

ດັດສະນີການສ້າງສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກທາງດ້ານການຄ້າ ແລະ ການ
ລົງທຶນຂັ້ນແຂວງ

Provincial Facilitation for Investment and Trade Index (ProFIT)

*ວັດແທກການບໍລິການຂອງພາກລັດສຳລັບການພັດທະນາທຸລະກິດ
Measuring Economic Governance for Business Development*

ສະພາການຄ້າ ແລະ ອຸດສາຫະກຳແຫ່ງຊາດລາວ (ສຄອ ແຫ່ງຊາດລາວ)
Lao National Chamber of Commerce and Industry (LNCCI)

ທີ່ປຶກສາ

ອຸເດດ ສຸວັນນະວົງ

ດາວວອນ ພະຈັນທະວົງ

ວາລີ ເວດສະພົງ

ວັນທອງ ສິດທິກຸນ

Edmund Malesky (Ph.D)

Phan Vinh Quang

ຜູ້ຂຽນຫຼັກ

ບຸນເລີດ ວັນນະລາດ (Ph.D)

A. Barend Frielink (Ph.D)

ທີມງານຄົ້ນຄ້ວາ

ຮັກຂ້ວນ ດໍາລົງກຸນ

ສຸພາພອນ ຄໍາແສງນາມ

ວິລັກ ບຸດສະບາ

ພອນທິບ ພອນລິວົງ

ດາວວະດິງ ພິລະໄຊພິທັກ

ຄຳນຳ

ສະພາການຄ້າ ແລະ ອຸດສາຫະກຳແຫ່ງຊາດລາວ (ສຄອ ແຫ່ງຊາດລາວ) ເປັນຜູ້ລິເລີ່ມ ພັດທະນາດັດສະນີການສ້າງສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກທາງດ້ານການຄ້າ ແລະ ການລົງທຶນຂັ້ນແຂວງ (ProFIT) ເປັນຄັ້ງທຳອິດໃນ ສປປ ລາວ. ProFIT ແມ່ນເຄື່ອງມືທີ່ມີຄຸນຄ່າຂອງ ສຄອ ແຫ່ງຊາດ ລາວ ທີ່ນຳໃຊ້ເພື່ອສົ່ງເສີມການພັດທະນາທຸລະກິດຂອງພາກເອກະຊົນ ໂດຍການຮ່ວມມືກັບພາກລັດ ຖະບານ. ProFIT ມີຈຸດປະສົງເພື່ອວັດແທກຄຸນນະພາບການບໍລິການຂອງອົງການປົກຄອງແຂວງ, ນະຄອນຫລວງວຽງຈັນ ແລະ ພະແນກການຕ່າງໆ ໃນການສະໜັບສະໜູນການພັດທະນາທຸລະກິດ ພາກເອກະຊົນ, ທີ່ຢູ່ພາຍໃຕ້ການຄຸ້ມຄອງໂດຍກົງຂອງແຂວງ ແລະ ນະຄອນຫລວງວຽງຈັນ.

ລັດຖະບານຂອງ ສປປ ລາວ ໄດ້ນຳໃຊ້ນະໂຍບາຍເສດຖະກິດຕະຫຼາດຕາມທິດສັງຄົມນິຍົມ ເປັນພື້ນຖານໃນການວາງແຜນເສດຖະກິດ, ອີງຕາມວິໄສທັດໃນປີ 2030 ແລະ ແຜນພັດທະນາ ເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ຄັ້ງທີ 8, ໄດ້ສະທ້ອນໃຫ້ເຫັນເຖິງບົດບາດສຳຄັນຂອງພາກເອກະຊົນໃນການ ພັດທະນາທຸລະກິດ, ສ້າງວຽກເຮັດງານທຳ ແລະ ກະຕຸ້ນໃຫ້ເສດຖະກິດເຕີບໂຕ. ສຄອ ແຫ່ງຊາດ ລາວ ໄດ້ດຳເນີນການສຳຫຼວດທຸລະກິດຂັ້ນແຂວງ ແລະ ນະຄອນຫລວງ ເພື່ອຈັດລະດັບການດຳເນີນ ງານຂອງອົງການປົກຄອງແຂວງ ແລະ ນະຄອນຫລວງວຽງຈັນ. ຈາກນັ້ນຈຶ່ງໄດ້ນຳສະເໜີເຄື່ອງມືໃນ ການປະເມີນຜົນ ເພື່ອຊ່ວຍປັບປຸງການດຳເນີນງານດັ່ງກ່າວ. ໂຄງການ ProFIT ໄດ້ນຳໃຊ້ວິທີການ ຈັດລະດັບແຂວງອີງຕາມຄຸນນະພາບການບໍລິການຂອງພາກລັດ ແລະ ບໍ່ໄດ້ພິຈາລະນາກ່ຽວກັບຂີດ ຄວາມສາມາດຂອງການແຂ່ງຂັນ, ການພັດທະນາໂຄງລ່າງພື້ນຖານ, ການເຂົ້າເຖິງຕະຫຼາດ ແລະ ຕົ້ນທຶນຂອງແຮງງານເປັນຕົ້ນ.

ProFIT ແມ່ນວັດແທກການດຳເນີນງານຂອງພາກລັດ ໂດຍອີງໃສ່ 6 ດັດສະນີຍ່ອຍ ແລະ 26 ຕົວຊີ້ວັດ ທີ່ໄດ້ສຳຫຼວດ ແລະ ຖືກວິເຄາະໃນບົດລາຍງານນີ້. 6 ດັດສະນີຍ່ອຍປະກອບມີ: (1) ຄວາມສະດວກໃນການສ້າງຕັ້ງທຸລະກິດ; (2) ຄວາມໂປ່ງໃສ ແລະ ການເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ; (3) ພາລະທາງດ້ານລະບຽບການ; (4) ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ບໍ່ເປັນທາງການ; (5) ຄວາມສອດຄ່ອງຂອງການ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍ; ແລະ (6) ຄວາມເປັນມິດຕໍ່ພາກທຸລະກິດຂອງອົງການປົກຄອງແຂວງ ແລະ ນະຄອນຫລວງວຽງຈັນ. ສຄອ ແຫ່ງຊາດລາວເຊື່ອວ່າ 6 ດັດສະນີທີ່ນຳໃຊ້ ແມ່ນໄດ້ມີອິດທິພົນຕໍ່ການ ພັດທະນາທຸລະກິດເອກະຊົນໃນລະດັບແຂວງ ແລະ ຢູ່ພາຍໃຕ້ການຄຸ້ມຄອງໂດຍກົງຂອງອົງການ ປົກຄອງແຂວງ ແລະ ນະຄອນຫລວງວຽງຈັນ.

ຜົນໄດ້ຮັບຈາກການການສຳຫຼວດ ProFIT ໃນປີ 2017 ໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນເຖິງການດຳເນີນ ງານຂອງອົງການປົກຄອງແຂວງ ແລະ ນະຄອນຫລວງວຽງຈັນ. ໂດຍລວມ ໃນການສະໜັບສະໜູນ ແລະ ການສົ່ງເສີມທຸລະກິດເອກະຊົນແມ່ນຍັງຕໍ່າ (ອີງຕາມຜົນຂອງການສຳຫຼວດຕົວຈິງຂອງໂຄງ

ການ). ຍັງມີຫຼາຍດ້ານທີ່ສາມາດປັບປຸງໄດ້ ໂດຍການເຜີຍແຜ່ບົດລາຍງານດັ່ງກ່າວ, ສຄອ ແຫ່ງຊາດ ລາວ ຫວັງທີ່ຈະເຂົ້າໄປຮ່ວມມືກັບອົງການປົກຄອງແຂວງ ແລະ ນະຄອນຫລວງວຽງຈັນ ເພື່ອຊ່ວຍ ເພີ່ມຄວາມເຂົ້າໃຈ ກ່ຽວກັບຄວາມຕ້ອງການຂອງທຸລະກິດພາກເອກະຊົນ, ແລະ ນຳໄປສູ່ການປັບປຸງ ການພັດທະນາທຸລະກິດພາກເອກະຊົນໃນແຂວງເຫຼົ່ານັ້ນໃຫ້ດີຂຶ້ນ. ຂໍ້ມູນດັ່ງກ່າວຈະເປັນເຄື່ອງມືແລະ ບ່ອນອີງໃຫ້ພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໄດ້ເຫັນບັນຫາຕົວຈິງຂອງຂະແໜງການນັ້ນໆ ເພື່ອນຳໄປສູ່ການ ປັບປຸງແກ້ໄຂແບບມີຈຸດສຸມ ແລະເພື່ອສ້າງບັນຍາກາດການລົງທຶນໃນລາວໃຫ້ດີຂຶ້ນ ກ້າວໄປເຖິງການ ຫລຸດອັນດັບທີ (ທີ່ທາງທະນາຄານໂລກໄດ້ມີການປະເມີນທຸກໆປີ ກ່ຽວກັບຄວາມງ່າຍດາຍໃນການເຮັດ ທຸລະກິດໃນແຕ່ລະປະເທດ) ຂອງ ສປປ ລາວ ໃຫ້ເຫລືອພຽງ 2 ຕົວເລກຕາມຄວາມຄາດຫວັງຂອງ ລັດຖະບານເວົ້າລວມ, ເວົ້າສະເພາະກໍແມ່ນທ່ານນາຍຍົກ ທີ່ໄດ້ປະກາດໃນກອງປະຊຸມສະໄໝສາມັນ ຄັ້ງທີ 4 ຂອງສະພາແຫ່ງຊາດ 2017 ວ່າຈະພະຍາຍາມເຮັດໃຫ້ລາວຢູ່ໃນອັນດັບ 2 ຕົວເລກ.

ອີງໃສ່ບົດຮຽນຂອງ ສສ ຫວຽດນາມໃນການດຳເນີນໂຄງການລັກສະນະດັ່ງກ່າວເປັນເວລາຕິດ ຕໍ່ກັນ 11 ປີ ແລະໄດ້ຮັບຜົນສຳເລັດເປັນຢ່າງສູງ ພັກຄອມມູນິດຫວຽດນາມໄດ້ເອົາຂໍ້ມູນສຳຫລວດ ຂອງໂຄງການດັ່ງກ່າວໄປເປັນບ່ອນອີງໃນການປະເມີນເພື່ອກຳນົດຕຳແໜ່ງງານຂອງບຸກຄະລາກອນ ໃນແຕ່ລະຂົງເຂດທີ່ຕິດພັນກັບວຽກງານດັ່ງກ່າວ ໂຄງການ ProFIT ເປັນໂຄງການທີ່ສະທ້ອນໃຫ້ເຫັນ ເຖິງການຮ່ວມມືກັນຢ່າງຈິງຈັງລະຫວ່າງພາກລັດ ແລະ ພາກທຸລະກິດໃນການຊອກໄດ້ບັນຫາຕົວຈິງທີ່ ເປັນອຸປະສັກກິດຂວາງຕໍ່ວຽກງານການຄ້າ ແລະ ການລົງທຶນໃນລາວ.

ສຄອ ແຫ່ງຊາດລາວ ສະແດງຄວາມຮູ້ບຸນຄຸນເປັນຢ່າງສູງ ທີ່ໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜູນຈາກ ການຊ່ວຍເຫລືອອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການຄ້າ ແລະ ຈະສືບຕໍ່ຮ່ວມມືກັນຢ່າງຮອບດ້ານ. ສຄອ ແຫ່ງຊາດ ລາວ ສະແດງຄວາມຂອບໃຈຕໍ່ກັບສະໜັບສະໜູນທາງດ້ານເຕັກນິກຈາກລັດຖະບານອັອດສະຕຣາເລຍ, ແລະ ທະນາຄານພັດທະນາອາຊີ ທີ່ໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນດ້ານງົບປະມານໃນວຽກງານດັ່ງກ່າວ. ພວກເຮົາຫວັງຢ່າງຍິ່ງວ່າຈະໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜູນຈາກຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາຕື່ມ ເພື່ອສືບຕໍ່ສົ່ງເສີມ ການພັດທະນາທຸລະກິດພາກເອກະຊົນຮອບດ້ານໃນ ສປປ ລາວ.

ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ວັນທີ 18 ພຶດສະພາ 2018

ອູເດດ ສຸວັນນະວົງ

ປະທານ

ສະພາການຄ້າ ແລະ ອຸດສາຫະກຳແຫ່ງຊາດລາວ

ບົດສະຫຼຸບຫຍໍ້

ດັດສະນີສ້າງສິ່ງອໍານວຍຄວາມສະດວກທາງດ້ານການຄ້າ ແລະ ການລົງທຶນຂັ້ນ (ProFIT) ຂອງ ສປປ ລາວ ແມ່ນອີງຕາມການສໍາຫຼວດທົວໜ່ວຍທຸລະກິດ ໃນປີ 2017 ໂດຍ ສຄອ ແຫ່ງຊາດ. ດັດສະນີດັ່ງກ່າວ ແມ່ນວັດແທກຄວາມເພິ່ງພໍໃຈ ແລະ ຄວາມອາດສາມາດຂອງອົງການປົກຄອງຂັ້ນ ແຂວງ ແລະ ພະແນກການຕ່າງໆ ເພື່ອສ້າງສະພາບແວດລ້ອມທີ່ເອື້ອອໍານວຍສໍາລັບການສົ່ງເສີມ ແລະ ການພັດທະນາທຸລະກິດ. ການສ້າງ ProFIT ແມ່ນອີງໃສ່ບົດຮຽນຂອງ ສສ ຫວຽດນາມ ທີ່ໄດ້ ປະເມີນດັດສະນີຄວາມອາດສາມາດໃນການແຂ່ງຂັນລະດັບແຂວງ (PCI), ເຊິ່ງໄດ້ນໍາໃຊ້ວິທີການຈັດ ລະດັບແຂວງ ໂດຍອີງໃສ່ການສ້າງສິ່ງອໍານວຍຄວາມສະດວກທາງດ້ານການບໍລິການຂອງພາກລັດ. ວິທີການດັ່ງກ່າວ, ແມ່ນສາມາດປ່ຽນແປງ ແລະ ປັບປຸງໄດ້ ທັງໂລຍະສັ້ນ ແລະ ກາງ ໂດຍນໍາໃຊ້ ນະໂຍບາຍການປະຕິຮູບທີ່ເໝາະສົມ. ການສຶກສາຄັ້ງນີ້, ບໍ່ຄໍານຶງເຖິງຂໍ້ຈໍາກັດຂອງໂຄງລ່າງພື້ນຖານ, ຄວາມອຸດົມສົມບູນຂອງຊັບພະຍາກອນ, ຂໍ້ຈໍາກັດດ້ານທີ່ຕັ້ງ ແລະ ຕົ້ນທຶນຄ່າແຮງງານ.

ຈຸດປະສົງຂອງ ProFIT ແມ່ນເພື່ອຈັດລະດັບແຂວງ ໂດຍອີງຕາມຂີດຄວາມສາມາດໃນການ ດໍາເນີນງານຂອງພາກລັດ ໃນການສົ່ງເສີມທຸລະກິດພາກເອກະຊົນ, ເພື່ອວິເຄາະຕົວຊີ້ວັດຕ່າງໆ ທີ່ ນໍາໄປສູ່ການເພີ່ມຄວາມເຂົ້າໃຈໃນຈຸດແຂງ ແລະ ຈຸດອ່ອນຂອງແຕ່ລະແຂວງ ໂດຍອີງຕາມການ ສົ່ງເສີມທຸລະກິດພາກເອກະຊົນ, ແລະ ເພື່ອກະຕຸ້ນການພັດທະນາເສດຖະກິດທ້ອງຖິ່ນໂດຍຜ່ານການ ປັບປຸງຄະແນນຂອງ ProFIT.

ການສໍາຫຼວດວິສາຫາກິດຄັ້ງນີ້ແມ່ນກວມອັດຕາສ່ວນ 1% ຂອງຈໍານວນວິສາຫະກິດທີ່ຈົດ ທະບຽນທັງໝົດໃນ ສປປ ລາວ. ອັດຕາສ່ວນຂອງຜູ້ຕອບແບບສອບຖາມໂດຍລວມແມ່ນ 64.7%, ແຂວງທີ່ຖືກຈັດຢູ່ໃນອັນດັບສູງ, ຖ້າ 1) ການເລີ່ມຕົ້ນດໍາເນີນທຸລະກິດງ່າຍ; 2) ມີຄວາມໂປ່ງໃສ ແລະ ສາມາດເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນຂ່າວສານຕ່າງໆຂອງພາກລັດໄດ້; 3) ພາລະທາງດ້ານລະບຽບການຕໍ່າ; 4) ການໃຊ້ຈ່າຍທີ່ເປັນທາງການ ແລະ ບໍ່ເປັນທາງການຕໍ່າ; 5) ມີຄວາມສອດຄ່ອງໃນການຈັດຕັ້ງ ປະຕິບັດກົດໝາຍລະຫວ່າງສູນກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ; ແລະ 6) ອໍານາດການປົກຄອງແຂວງມີຄວາມ ເປັນມິດຕໍ່ພາກທຸລະກິດ. ອີງຕາມດັດສະນີຂອງ ProFIT ແມ່ນປະກອບມີ 6 ດັດສະນີຍ່ອຍ, ແຕ່ລະ ດັດສະນີຍ່ອຍແມ່ນປະກອບມີຫຼາຍຕົວຊີ້ວັດທີ່ແຕກຕ່າງກັນ, ເຊິ່ງລວມທັງໝົດແມ່ນ 26 ຕົວຊີ້ວັດ.

ຜົນຂອງການປະເມີນແມ່ນໄດ້ແບ່ງການວິເຄາະ ແລະ ນໍາສະເໜີອອກເປັນ 3 ລະດັບ: 5 ແຂວງຂະໜາດໃຫຍ່ (ປະຊາກອນຫຼາຍກ່ວາ 4 ແສນຄົນ), 7 ແຂວງຂະໜາດກາງ (ປະຊາກອນຢູ່ ລະຫວ່າງ 2-4 ແສນຄົນ) ແລະ 5 ແຂວງຂະໜາດນ້ອຍ (ປະຊາກອນຕໍ່າກ່ວາ 2 ແສນຄົນ). ການ ຈັດແບ່ງກຸ່ມແມ່ນມີຄວາມສໍາຄັນ ເພື່ອສະທ້ອນໃຫ້ເຫັນເຖິງຄວາມແຕກຕ່າງກ່ຽວກັບຄຸນນະພາບຂອງ

ການບໍລິການ ແລະ ຮັບປະກັນຄວາມສອດຄ່ອງກັບເງື່ອນໄຂການພັດທະນາເສດຖະສາດຖະກິດແຕ່ລະ ແຂວງ.

ໃນຈຳນວນ 5 ແຂວງໃຫຍ່, ແຂວງວຽງຈັນແມ່ນມີຄະແນນ ProFIT ສູງສຸດເຊິ່ງໄດ້ຄະແນນ ພຽງ 54 ຂອງຈຳນວນທັງໝົດ 100 ຄະແນນ ເຊິ່ງຍັງມີຫຼາຍດ້ານທີ່ທຸກແຂວງຕ້ອງໄດ້ສືບຕໍ່ປັບປຸງ ການດຳເນີນງານຂອງພວກເຂົາເຈົ້າຕື່ມ. ແຂວງສະຫວັນນະເຂດໄດ້ຄະແນນສູງສຸດສຳລັບຄວາມສະ ດວກໃນການເລີ່ມຕົ້ນສ້າງຕັ້ງທຸລະກິດ, ຕໍ່ມາແມ່ນນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ. ໃນຂະນະດຽວກັນ, ແຂວງ ວຽງຈັນໄດ້ຄະແນນດີສຸດສຳລັບ ດ້ານຂອງຄວາມໂປ່ງໃສ ແລະ ການເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ, ພາລະ ທາງດ້ານລະບຽບການ, ຄວາມສອດຄ່ອງຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍ ແລະ ຄວາມເປັນມິດຕໍ່ ທຸລະກິດຂອງພາກລັດຂັ້ນແຂວງ. ນອກນັ້ນ, ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນແມ່ນໄດ້ຄະແນນສູງສຸດສຳລັບການ ໃຊ້ຈ່າຍທີ່ບໍ່ເປັນທາງການ ຕໍ່ມາແມ່ນແຂວງວຽງຈັນຕາມລຳດັບ.

ສຳລັບແຂວງຂະໜາດກາງ, ຊຽງຂວາງແມ່ນໄດ້ຄະແນນ ProFIT ສູງສຸດ, ຕໍ່ມາແມ່ນອຸດົມໄຊ ແລະ ຫົວພັນ. ຄະແນນສູງສຸດແມ່ນໄດ້ພຽງ 56 ຂອງຈຳນວນທັງໝົດ 100 ຄະແນນ ເຊິ່ງສາມາດ ສືບຕໍ່ປັບປຸງໃຫ້ດີຂຶ້ນໄດ້ຄ້າຍຄືກັບແຂວງຂະໜາດໃຫຍ່. ແຂວງຫົວພັນ ໄດ້ຄະແນນສູງສຸດສຳລັບ ຄວາມສະດວກໃນການເລີ່ມຕົ້ນສ້າງຕັ້ງທຸລະກິດ ຕໍ່ມາແມ່ນແຂວງຊຽງຂວາງ ເຊິ່ງໄດ້ຄະແນນສູງສຸດ ແມ່ນ 75 ແລະ 73. ຈາກນັ້ນ, ແຂວງຄຳມ່ວນແມ່ນໄດ້ຄະແນນສູງສຸດທາງດ້ານຂອງຄວາມໂປ່ງໃສ ແລະ ການເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ, ໄດ້ພຽງ 39 ຄະແນນ, ເຊິ່ງສະທ້ອນໃຫ້ເຫັນເຖິງການບໍລິການ ຂອງພາກລັດທີ່ຍັງບໍ່ສອດຄ່ອງ. ແຂວງຫົວພັນ ແມ່ນໄດ້ຄະແນນສູງສຸດ ສຳລັບພາລະດ້ານລະບຽບ ການ (75), ທັງນີ້ຍອ້ນແຂວງດັ່ງກ່າວມີການອອກໃບຢັ້ງຢືນການຕໍ່ທະບຽນອາກອນຂ້ອນຂ້າງໄວ. ຈາກ ນັ້ນ, ແຂວງອຸດົມໄຊ ຍັງໄດ້ຄະແນນສູງສຳລັບຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ບໍ່ເປັນທາງການ ແລະ ແຂວງບໍລິຄຳໄຊ ແມ່ນໄດ້ຄະແນນສູງສຳລັບຄວາມສອດຄ່ອງຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍ. ສຸດທ້າຍ, ໃນຈຳນວນ 5 ແຂວງຂະໜາດກາງ, ໄຊຍະບູລີ ແມ່ນໄດ້ຄະແນນຄວາມເປັນມິດຕໍ່ພາກທຸລະກິດຫຼາຍກ່ວາແຂວງ ອື່ນໆ.

ແຂວງອັດຕະປືແມ່ນໄດ້ຄະແນນ ProFIT ສູງສຸດໃນຈຳນວນ 5 ແຂວງຂະໜາດນ້ອຍ, ເຊິ່ງ ໄດ້ຄະແນນພຽງ 54 ຂອງຈຳນວນທັງໝົດ 100 ຄະແນນ. ແຂວງຜົ້ງສາລີ ໄດ້ຄະແນນສູງສຸດສຳລັບ ຄວາມສະດວກໃນການເລີ່ມຕົ້ນສ້າງຕັ້ງທຸລະກິດ, ໃນຂະນະທີ່ແຂວງອັດຕະປື ແລະ ແຂວງບໍ່ແກ້ວ ໄດ້ ຄະແນນສູງສຸດທາງດ້ານຂອງຄວາມໂປ່ງໃສ ແລະ ການເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ, ເຊິ່ງໄດ້ຄະແນນສູງ ສຸດພຽງ 37 ໃນຈຳນວນທັງໝົດ 100 ຄະແນນ. ມັນໄດ້ສະທ້ອນໃຫ້ເຫັນວ່າ ຜູ້ປະກອບການຍັງມີ ຄວາມຫຍຸ້ງຍາກໃນການເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ເພື່ອສະໜັບສະໜູນທຸລະກິດຂອງເຂົາເຈົ້າ. ຕໍ່ມາ ແຂວງບໍ່ແກ້ວ ໄດ້ຄະແນນສູງສຸດສຳລັບພາລະດ້ານລະບຽບການ, ໃນຂະນະທີ່ແຂວງຜົ້ງສາລີ, ອັດຕະ ປື ແລະ ບໍ່ແກ້ວ ໄດ້ຄະແນນສູງສຳລັບຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ບໍ່ເປັນທາງການ. ສຸດທ້າຍ, ແຂວງອັດຕະປື ແມ່ນ

ໄດ້ຄະແນນສູງສຸດສໍາລັບຄວາມສອດຄ່ອງຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍ ແລະ ຄວາມເປັນມິດຕໍ່ພາກທຸລະກິດ.

ການວິເຄາະທັງ 17 ແຂວງ ໄດ້ຊີ້ໃຫ້ເຫັນເຖິງ ການພົວພັນທາງບວກລະຫວ່າງດັດສະນີຂອງ ProFIT ກັບອັດຕາການເຕີບໂຕຂອງຈໍານວນຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດໃນແຕ່ລະແຂວງ ແລະ ການສ້າງຄວາມໂປ່ງໃສ ແລະ ການເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ. ໝາຍຄວາມວ່າ ຖ້າມີການປັບປຸງການສ້າງສິ່ງອໍານວຍຄວາມຄວາມສະດວກທາງດ້ານການຄ້າ ແລະ ການລົງທຶນ ມັນຈະເປັນປັດໄຈພື້ນຖານໃນການສ້າງຄວາມເຊື່ອໜັ້ນໃຫ້ແກ່ຜູ້ປະກອບການ, ເຊິ່ງມັນເປັນອົງປະກອບສໍາຄັນໃນການສ້າງສະພາບແວດລ້ອມທີ່ເອື້ອອໍານວຍໃນການດໍາເນີນທຸລະກິດ ແລະ ສະໜັບສະໜູນການເຕີບໂຕຂອງຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດ.

ການປະເມີນ ProFIT ແມ່ນໄດ້ໃຫ້ຂໍ້ສະຫຼຸບທີ່ສໍາຄັນ ແລະ ມັນບໍ່ແມ່ນເລື່ອງງ່າຍໃນການເລີ່ມຕົ້ນດໍາເນີນທຸລະກິດຢູ່ໃນ ສປປ ລາວ, ບໍ່ວ່າຈະຢູ່ແຂວງໃດກໍຕາມ. ບາງແຂວງແມ່ນສາມາດດໍາເນີນການໄດ້ໄວ, ບາງແຂວງແມ່ນຍັງມີຄວາມຊັກຊ້າ ແລະ ຫຼາຍໆແຂວງຍັງມີຕົ້ນທຶນສູງ ເຊິ່ງບໍ່ແມ່ນເລື່ອງງ່າຍສໍາລັບຜູ້ປະກອບການ ໃນການທີ່ຈະເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນຂ່າວສານທີ່ສໍາຄັນຂອງພາກລັດ, ເປັນຕົ້ນແມ່ນຂໍ້ມູນແຜນການ ແລະ ງົບປະມານ, ລະບຽບການຕ່າງໆ ຫຼື ຕົ້ນທຶນ ແລະ ຄ່າທໍານຽມທີ່ເປັນທາງການ. ການກວດສອບເບື້ອງຕົ້ນພົບວ່າມີ 4 ແຂວງທີ່ຍັງບໍ່ໄດ້ສ້າງເວັບໄຊທ໌, ໃນຂະນະທີ່ 13 ແຂວງທີ່ເຫຼືອ ເຖິງຈະມີເວັບໄຊທ໌ແຂວງ ແຕ່ຄຸນນະພາບໂດຍລວມແມ່ນຍັງຕໍ່າ ແລະ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານທີ່ນໍາສະເໜີ ຍັງບໍ່ຖ່ວງທັນຕໍ່ສະພາບການ. ການປັບປຸງຄວາມໂປ່ງໃສໃນການດໍາເນີນງານ ແມ່ນປັດໄຈສໍາຄັນ, ເຊິ່ງຜົນຂອງການສຶກສາໄດ້ຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່າ ມັນມີການພົວພັນໃນທາງບວກຕໍ່ການເຕີບໂຕຂອງທຸລະກິດພາກເອກະຊົນ. ໃນຂະນະທີ່ການກວດສອບຂອງພະນັກງານລັດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໄດ້ກາຍເປັນພາລະໃນການດໍາເນີນທຸລະກິດ, ຜົນການສຶກສາຍັງຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່າທຸລະກິດຢູ່ແຂວງຂະໜາດນ້ອຍ ແມ່ນຖືກກວດສອບຫຼາຍກວ່າທຸລະກິດຢູ່ແຂວງຂະໜາດໃຫຍ່.

ອີງຕາມກົດໝາຍສ່ວຍສາອາກອນ ແມ່ນຕ້ອງມີການຕໍ່ທະບຽນອາກອນທຸກໆປີ. ຈາກມຸມມອງທັງທາງດ້ານນະໂຍບາຍ ແລະ ທາງທຸລະກິດ, ການຕໍ່ທະບຽນອາກອນຄວນນໍາໃຊ້ລະບົບອັດຕະໂນມັດ ແລະ ມີຕົ້ນທຶນຕໍ່າ. ທັງນີ້ກໍຍ້ອນການຕໍ່ທະບຽນອາກອນໃນທຸກໆປີ ໄດ້ສ້າງຄວາມຫຍຸ້ງຍາກ ທັງດ້ານຂອງເວລາ ແລະ ມີຕົ້ນທຶນສູງ. ໃນຂະນະທີ່ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ບໍ່ເປັນທາງການ ແມ່ນບັນຫາທີ່ມີຄວາມອ່ອນໄຫວ ແລະ ຄາດວ່າຜູ້ຕອບແບບສອບຖາມ ຈະບໍ່ຕອບຄົບທຸກຄໍາຖາມ. ຜົນການປະເມີນແມ່ນຂ້ອນຂ້າງແຕກແຕ່ງກັນໃນແຕ່ລະແຂວງ, 53%-81% ຂອງຜູ້ຕອບແບບສອບຖາມຢູ່ແຂວງຂະໜາດໃຫຍ່ ແມ່ນໄດ້ລາຍງານວ່າພວກເຂົາໄດ້ຈ່າຍຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ບໍ່ເປັນທາງການ, 34%-88% ສໍາລັບແຂວງຂະໜາດກາງ ແລະ 46%-56% ສໍາລັບແຂວງຂະໜາດນ້ອຍ. ການເຈລະຈາຕໍ່ລອງການຈ່າຍອາກອນ ແມ່ນບັນຫາປົກກະຕິສໍາລັບທຸກແຂວງ, ອີງຕາມການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໃນ ສປປ ລາວ ພະນັກງານ

ອາກອນ ແມ່ນໄດ້ເຈລະຈາຕໍ່ລອງກ່ຽວກັບຈຳນວນອາກອນທີ່ສາມາດຈ່າຍໄດ້ ຫຼາຍກວ່າອົງໃສ່ຂໍ້ມູນຈົດ
ກ່າຍຈາກບັນຊີລາຍຮັບ, ຕົ້ນທຶນ ແລະ ອື່ນໆ.

ບາງກໍລະນີ, ການເຈລະຈາຕໍ່ລອງການຈ່າຍອາກອນແມ່ນສິ່ງຈຳເປັນ ຍ້ອນວ່າຜູ້ປະກອບການ
ບໍ່ໄດ້ມີການຈົດບັນຊີທີ່ເປັນລະບົບ. ບາງກໍລະນີ, ການເຈລະຈາຕໍ່ລອງແມ່ນສິ່ງທີ່ຈຳເປັນສຳລັບຜູ້ເກັບ
ອາກອນ ເພື່ອໃຫ້ໄດ້ຕາມເປົ້າໝາຍທີ່ກຳນົດໄວ້, ແລະ ນຳໄປສູ່ການສວຍໃຊ້ໂອກາດໃນການສະ
ແຫວງຫາຜົນປະໂຫຍດໃນທາງທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງ.

ດັດສະນີຍ່ອຍຂອງຄວາມສອດຄ່ອງຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍແມ່ນປະກອບມີ 4 ຕົວ
ຊີ້ວັດ: ຜູ້ປະກອບການທີ່ໄກ້ສືດກັບລັດຖະບານແມ່ນມີຄວາມໄດ້ປຽບ, ລັດຖະບານໃຫ້ຄວາມສຳຄັນ
ການລົງທຶນໂດຍກົງຂອງຕ່າງປະເທດ, ອຳນາດການປົກຄອງແຂວງໄດ້ມີການປະສານງານທີ່ດີກັບ
ລັດຖະບານຂັ້ນສູງກາງ ແລະ ຄວາມສອດຄ່ອງຂອງນະໂຍບາຍລະຫວ່າງສູນກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ.
ຄະແນນລວມສຳລັບດັດສະນີດັ່ງກ່າວສຳລັບທຸກແຂວງແມ່ນຍັງຕ່ຳ, ແຂວງທີ່ໄດ້ຄະແນນສູງສຸດແມ່ນ
ບໍລິຄຳໄຊໄດ້ 45 ແລະ ແຂວງທີ່ໄດ້ຄະແນນຕ່ຳສຸດແມ່ນແຂວງຈຳປາສັກໄດ້ 31 ຄະແນນ. ສຸດທ້າຍ,
ຜູ້ປະກອບການແຕ່ລະແຂວງ ໄດ້ປະເມີນທັດສະນະຄະຕິຂອງອົງການປົກຄອງແຂວງທີ່ມີຕໍ່ຫົວໜ່ວຍ
ທຸລະກິດພາກເອກະຊົນ, ສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນຢູ່ໃນລະດັບປານກາງ. ນອກນັ້ນ, ຜູ້ປະກອບການຈຳນວນໜຶ່ງ
ຍັງໄດ້ປະເມີນວ່າ ພາກລັດມີທັດສະນະຄະຕິດ້ານລົບຕໍ່ທຸລະກິດພາກເອກະຊົນ, ເຊິ່ງຈັດຢູ່ໃນລະຫວ່າງ
19%-35% ສຳລັບແຂວງຂະໜາດໃຫຍ່, 6%-39% ສຳລັບແຂວງຂະໜາດກາງ ແລະ 4%-23%
ສຳລັບແຂວງຂະໜາດນ້ອຍ. ການທີ່ຜູ້ປະກອບການປະເມີນທັດສະນະຄະຕິຂອງພາກລັດຕໍ່ກັບຫົວ
ໜ່ວຍທຸລະກິດພາກເອກະຊົນໃນລະດັບປານກາງ ມັນໄດ້ຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່າ ທຸລະກິດພາກເອກະຊົນແມ່ນສຸມ
ໃສ່ດຳເນີນທຸລະກິດຂອງຕົນເອງ ໂດຍບໍ່ໃຫ້ຄວາມສຳຄັນກັບອົງການປົກຄອງແຂວງ. ຖ້າຜູ້ປະກອບ
ການມີທັດສະນະຄະຕິຕໍ່ອົງການປົກຄອງແຂວງໃນທາງບວກ ໝາຍຄວາມວ່າ ລັດຖະບານທ້ອງຖິ່ນບໍ່
ພຽງແຕ່ສະໜັບສະໜູນ ແລະ ກະຕຸ້ນການພັດທະນາທຸລະກິດ, ແຕ່ຍັງໄດ້ພັດທະນາຄວາມເຂົ້າໃຈຕໍ່ກັບ
ສິ່ງທ້າທາຍຕ່າງໆ ທີ່ຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດຕ້ອງປະເຊີນ ແລະ ພະຍາຍາມຫາວິທີຊ່ວຍເຫຼືອເພື່ອແກ້ໄຂ
ບັນຫາດັ່ງກ່າວ.

ມີການກ່າວກັນວ່າ ນະໂຍບາຍຂອງລັດຖະບານ ສປປ ລາວ ແມ່ນເນັ້ນໃສ່ສິ່ງເສີມພາກເອກະ
ຊົນ ເປັນຜູ້ຜັກດັນໃຫ້ເສດຖະກິດເຕີບໂຕ, ເຮັດໃຫ້ເກີດຄວາມຫຼາກຫຼາຍທາງເສດຖະກິດ ເພື່ອ
ຮັບປະກັນການສ້າງວຽກເຮັດງານທຳໃນພາກທຸລະກິດເອກະຊົນ, ໂດຍສະເພາະແມ່ນທຸລະກິດຂະໜາດ
ນ້ອຍ ແລະ ກາງ. ຊ່ວງໄລຍະ 10 ຜ່ານມາ, ລັດຖະບານໄດ້ພະຍາຍາມຢ່າງໜັກ ເພື່ອປັບປຸງ
ສະພາບແວດລ້ອມການດຳເນີນທຸລະກິດ, ໄດ້ເລີ່ມນຳໃຊ້ການບໍລິການປະຕູດຽວຢູ່ຂັ້ນສູງກາງ ແລະ
ຂັ້ນແຂວງ. ຫຼາຍນະໂຍບາຍຂອງພາກລັດ ໄດ້ຖືຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຢູ່ຂັ້ນແຂວງ. ປີ 2017 ດັດສະນີຂອງ
ProFIT ໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນຄວາມແຕກຕ່າງໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໃນແຕ່ລະແຂວງ. ເບື້ອງຕົ້ນ,

ພວກເຮົາຈະໄດ້ນຳສະເໜີນະໂຍບາຍການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຂັ້ນແຂວງ ແລະ ຕໍ່ມາແມ່ນນະໂຍບາຍສຳລັບລັດຖະບານ ສປປ ລາວ.

ການຕໍ່ໃບທະບຽນອາກອນແມ່ນຍັງໃຊ້ເວລາຍາວ ແລະ ຫຼາຍໆກໍລະນີແມ່ນຍັງມີຕົ້ນທຶນສູງ. ອົງການປົກຄອງແຂວງ ຕ້ອງການສົ່ງເສີມ ແລະ ພັດທະນາທຸລະກິດພາກເອກະຊົນ, ການສົ່ງເສີມທຸລະກິດຄວນໃຫ້ມີການຈັດຕັ້ງການຕໍ່ໃບທະບຽນອາກອນໂດຍອັດຕະໂນມັດ, ວ່ອງໄວ ແລະ ມີຕົ້ນທຶນຕໍ່າ, ເຊິ່ງຈະເຮັດໃຫ້ຄະແນນກ່ຽວກັບພາລະທາງດ້ານລະບຽບການສາມາດປັບປຸງໃຫ້ດີຂຶ້ນໄດ້. ຈາກນັ້ນ, ການສ້າງເວັບໄຊທ໌ແຂວງ ແມ່ນຊ່ອງທາງທີ່ສຳຄັນ ເພື່ອຕິດຕໍ່ສື່ສານກັບທຸລະກິດພາກເອກະຊົນ ແລະ ເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃຫ້ກັບຜູ້ປະກອບການ. ສຳລັບ 4 ແຂວງ ການເລີ່ມສ້າງເວັບໄຊທ໌ແມ່ນນະໂຍບາຍທີ່ຈຳເປັນ, ໃນຂະນະທີ່ແຂວງອື່ນໆ ສາມາດປັບປຸງຄະແນນຂອງເຂົາເຈົ້າ ໂດຍການປັບປຸງເວັບໄຊທ໌ຂອງຕົນເອງຢ່າງເປັນປະຈຳ ແລະ ເພີ່ມການເຜີຍແຜ່ເອກະສານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ທັດສະນະຄະຕິຂອງພາກລັດຕໍ່ຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດພາກເອກະຊົນ ສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນຍັງຢູ່ໃນລະດັບປານກາງ ແລະ ຍັງບໍ່ທັນໄດ້ສະໜັບສະໜູນຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດເທົ່າທີ່ຄວນ. ດັ່ງນັ້ນ, ຄະນະນຳແຂວງສາມາດປັບປຸງບັນຫາດັ່ງກ່າວໄດ້ ໂດຍການຈັດຝຶກອົບຮົມພະນັກງານລັດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເຊິ່ງມັນຈະຊ່ວຍປັບປຸງດັດສະນີດັ່ງກ່າວໃນປີຕໍ່ໄປ. ການນຳເອົາຂໍ້ມູນທີ່ເປັນປະໂຫຍດ ແລະ ຕິດພັນກັບການດຳເນີນທຸລະກິດລົງເວັບໄຊທ໌ແຂວງ ສາມາດຊ່ວຍປັບປຸງສະພາບແວດລ້ອມການດຳເນີນທຸລະກິດຂອງແຂວງໄດ້. ການຂໍໃບທະບຽນວິສາຫະກິດ ແມ່ນມີຄວາມແຕກຕ່າງກັນ ໂດຍອີງຕາມປະເພດຂອງທຸລະກິດ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ຍັງມີຄວາມແຕກຕ່າງກັນຫຼາຍລະຫວ່າງເວລາ ແລະ ຕົ້ນທຶນ ທີ່ນຳໃຊ້ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຕ່ລະແຂວງ. ທຸກແຂວງສາມາດຫຼຸດເວລາຂອງການອະນຸມັດການອອກໃບທະບຽນວິສາຫະກິດລົງໄດ້, ໂດຍການຈຳກັດການກວດສອບບາງຂັ້ນຕອນທີ່ບໍ່ຈຳເປັນລົງ ແລະ ໂດຍການເຜີຍແຜ່ຄຳທຳນຽມຕ່າງໆລົງໃນເວັບໄຊທ໌ຂອງແຂວງ.

IFC ໄດ້ສະໜັບສະໜູນການຮ່ວມມືລະຫວ່າງພາກລັດ ແລະ ເອກະຊົນ, ເພື່ອສົ່ງເສີມການເພີ່ມຄວາມເຂົ້າໃຈລະຫວ່າງພາກລັດ ແລະ ເອກະຊົນ, ແຕ່ທຶນສະໜັບສະໜູນເບື້ອງຕົ້ນແມ່ນມີຈຳກັດ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ການສ້າງຄູ່ຮ່ວມທຸລະກິດບໍ່ຄວນຈະມີຕົ້ນທຶນສູງ ແລະ ອົງການປົກຄອງຂັ້ນແຂວງຄວນສົ່ງເສີມໃຫ້ມີການລິເລີ່ມ ການສ້າງຄູ່ຮ່ວມທຸລະກິດອີກຄັ້ງ (ຮ່ວມມືກັບ ສຄອ ແຫ່ງຊາດ), ໂດຍມີການຈັດປະຊຸມກັບພາກລັດຢ່າງເປັນປົກກະຕິ ແລະ ເຜີຍແຜ່ຜົນໄດ້ຮັບຂອງກອງປະຊຸມ ເພື່ອສົ່ງເສີມການສ້າງສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກທາງດ້ານການຄ້າ ແລະ ການລົງທຶນຂັ້ນແຂວງ.

ລັດຖະບານຂັ້ນສູນກາງແມ່ນມີບົດບາດສຳຄັນ ເພື່ອຮັບປະກັນນະໂຍບາຍແຫ່ງຊາດແມ່ນຖືກຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຕາມແຜນການທີ່ວາງໄວ້ໃນລະດັບແຂວງ. ສຳລັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແມ່ນຜ່ານການສ້າງເຄື່ອງມືແນະນຳ, ຜ່ານຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາ ແລະ ການຝຶກອົບຮົມຕ່າງໆ ເພື່ອສະໜັບສະໜູນການປັບປຸງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດດັດສະນີ ProFIT ແລະ ການສ້າງນະໂຍບາຍສົ່ງເສີມທຸລະກິດພາກເອກະຊົນ, ລັດຖະບານສູນກາງຄວນປັບປຸງບາງນະໂຍບາຍດັ່ງນີ້: 1) ການສ້າງເງື່ອນໄຂໃນການຂໍໃບຍັງຍືນ

ການຕໍ່ໃບທະບຽນອາກອນໃຫ້ງ່າຍຂຶ້ນ ແລະ ກຳນົດເວລາ ແລະ ຕົ້ນທຶນໃນການຕໍ່ໃບທະບຽນອາກອນ ໃຫ້ເປັນມາດຕະຖານ ເຊິ່ງມັນຈະຊ່ວຍໃຫ້ພາກລັດຂັ້ນແຂວງສາມາດປັບປຸງການດຳເນີນງານຂອງ ເຂົາເຈົ້າໄດ້; 2) ອອກແຮງສ້າງເວັບໄຊທ໌ແຫ່ງຊາດ ທີ່ສັງລວມເອົາຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດ ທີ່ຈົດທະບຽນວິ ສາຫະກິດ ແລະ ຕໍ່ທະບຽນອາກອນທັງໝົດ, ໂດຍສັງລວມຂໍ້ມູນຈາກກະຊວງແຜນການ ແລະ ການ ລົງທຶນ, ກະຊວງອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການຄ້າ, ກະຊວງການເງິນ ແລະ ກະຊວງອື່ນທີ່ປຶ້ນອ້ອມ ເຂົ້າ ໄວ້ຈຸດດຽວ. ຈາກນັ້ນ, ອົງການປົກຄອງແຂວງຕ້ອງໄດ້ອະທິບາຍໃນເວັບໄຊທ໌ຂອງເຂົາເຈົ້າວ່າໄດ້ມີ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດນະໂຍບາຍແຫ່ງຊາດເຫຼົ່ານີ້ແນວໃດ ເພື່ອໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບເງື່ອນໄຂການພັດທະ ນາໃນແຕ່ລະແຂວງ; 3) ລັດຖະບານຈາກສູນກາງຄວນສະໜັບສະໜູນອົງການປົກຄອງຂັ້ນແຂວງ ໂດຍການຈັດການຝຶກອົບຮົມ ເພື່ອຊ່ວຍໃຫ້ພະນັກງານທ້ອງຖິ່ນມີຄວາມເຂົ້າໃຈເພີ່ມຂຶ້ນກ່ຽວກັບຄວາມ ສຳຄັນຂອງການໄດ້ມີທັດສະນະຄະຕິດ້ານບວກ ແລະ ການສະໜັບສະໜູນທຸລະກິດພາກເອກະຊົນ, ລວມທັງການບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການຕ່າງໆຢ່າງມີປະສິດທິພາບ; 4) ລັດຖະບານຈາກ ສູນກາງສາມາດຊ່ວຍອົງການປົກຄອງຂັ້ນແຂວງໄດ້ ໂດຍການອອກແບບລະບົບການຈັດຊື້-ຈັດຈ້າງທີ່ ໄດ້ມາດຕະຖານ ແລະ ອານຸຍາດໃຫ້ທຸກບໍລິສັດ ສາມາດເຂົ້າຮ່ວມການປະມູນໂຄງການຕ່າງໆຂອງ ພາກລັດໄດ້ຢ່າງເທົ່າທຽມກັນ.

ສາລະບານ

I. ພາກສະເໜີ ແລະ ຄວາມສໍາຄັນຂອງການສຶກສາ.....	1
1.1 ຈຸດປະສົງຂອງການປະເມີນ.....	2
II. ປະສົບການຂອງຫຼາຍປະເທດໃນການປະເມີນຄຸນນະພາບການບໍລິການຂອງພາກລັດ.....	3
III. ວິທີການສຶກສາ.....	5
IV. ລັກສະນະຂອງຫົວໜ່ວຍວິສາຫະກິດ.....	14
V. ດັດສະນີ ProFIT ໃນປີ 2017: ແຂວງຂະໜາດໃຫຍ່.....	20
5.1 ສະພາບລວມຂອງດັດສະນີ ProFIT.....	20
5.2 ການວິເຄາະສໍາລັບ 6 ດັດສະນີຍ່ອຍ.....	25
VI. ດັດສະນີ ProFIT ໃນປີ 2017: ແຂວງຂະໜາດກາງ.....	39
6.1 ສະພາບລວມຂອງດັດສະນີ ProFIT.....	39
6.2 ການວິເຄາະສໍາລັບ 6 ດັດສະນີຍ່ອຍ.....	43
VII. ດັດສະນີ ProFIT ໃນປີ 2017: ແຂວງຂະໜາດນ້ອຍ.....	55
7.1 ສະພາບລວມຂອງດັດສະນີ ProFIT.....	55
7.2 ການວິເຄາະສໍາລັບ 6 ດັດສະນີຍ່ອຍ.....	58
VIII. ການເລືອກວິເຄາະປຽບທຽບລະຫວ່າງແຕ່ລະແຂວງ.....	69
IX. ສະຫຼຸບ ແລະ ນະໂຍບາຍຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ.....	77
ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 1.....	85

ສາລະບານຮູບ

ຮູບທີ 4.1: ປີສ້າງຕັ້ງວິສາຫະກິດຈັດແບ່ງຕາມຂະໜາດຂອງແຂວງ.....	14
ຮູບທີ 4.2: ຂະໜາດຂອງວິສາຫະກິດແບ່ງຕາມຂະໜາດຂອງແຂວງ.....	16
ຮູບທີ 4.3: ປະເພດຂອງວິສາຫະກິດສໍາລັບແຂວງຂະໜາດໃຫຍ່(%)	17
ຮູບທີ 4.4: ປະເພດຂອງວິສາຫະກິດສໍາລັບແຂວງຂະໜາດກາງ (%)	17
ຮູບທີ 4.5: ປະເພດຂອງວິສາຫະກິດສໍາລັບແຂວງຂະໜາດນ້ອຍ (%)	18
ຮູບທີ 4.6: ປະເພດຂອງວິສາຫະກິດແບ່ງຕາມຂະໜາດຂອງແຂວງ (%)	19
ຮູບທີ 5.1: ດັດສະນີ ProFIT ສໍາລັບແຂວງທີ່ມີຂະໜາດໃຫຍ່ (100 ຄະແນນ).....	20
ຮູບທີ 5.2: ສະຫຼຸບດັດສະນີຍ່ອຍຂອງ ProFIT ສໍາລັບແຂວງໃຫຍ່.....	24
ຮູບທີ 5.3: ດັດສະນີຄວາມສະດວກໃນການສ້າງຕັ້ງວິສາຫະກິດ (100 ຄະແນນ).....	25
ຮູບທີ 5.4: ເວລາທີ່ນໍາໃຊ້ສໍາລັບການຂໍທະບຽນວິສາຫະກິດ (100 ຄະແນນ)	26
ຮູບທີ 5.5: ຕົວຊີ້ວັດຕົ້ນທຶນໃນການຂໍທະບຽນວິສາຫະກິດ (100 ຄະແນນ)	27
ຮູບທີ 5.7: ຕົວຊີ້ວັດອັດຕາສ່ວນຂອງຜູ້ປະກອບການທີ່ເຂົ້າເຖິງຢ່າງໜ້ອຍ 1 ເອກະສານ	28
ຮູບທີ 5.8: ດັດສະນີສໍາລັບພາລະທາງດ້ານລະບຽບການ (100 ຄະແນນ).....	29
ຮູບທີ 5.9: ຕົວຊີ້ວັດຈໍານວນຄັ້ງທີ່ຖືກກວດສອບໂດຍພາກລັດຂັ້ນແຂວງ.....	30
ຮູບທີ 5.10: ຕົວຊີ້ວັດດ້ານເວລາ ແລະ ຕົ້ນທຶນທີ່ນໍາໃຊ້ໃນການຕໍ່ທະບຽນອາກອນ	30
ຮູບທີ 5.11: ຕົວຊີ້ວັດຕົ້ນທຶນຂອງການຕໍ່ໃບທະບຽນອາກອນ	31
ຮູບທີ 5.12: ດັດສະນີຂອງຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ບໍ່ເປັນທາງການ (100 ຄະແນນ)	32
ຮູບທີ 5.13: ຕົວຊີ້ວັດການໃຊ້ຈ່າຍບໍ່ເປັນທາງການ ແລະ ການເຈລາຈາຕໍ່ລອງການຈ່າຍອາກອນ .	33
ຮູບທີ 5.14: ຕົວຊີ້ວັດອັດຕາສ່ວນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ບໍ່ເປັນທາງການຕໍ່ກັບລາຍຮັບທັງໝົດ.....	34
ຮູບທີ 5.16: ດັດສະນີຄວາມສອດຄ່ອງຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍ (100 ຄະແນນ).....	35
ຮູບທີ 5.17: ຕົວຊີ້ວັດຄວາມສອດຄ່ອງຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດນະໂຍບາຍຂອງພາກລັດ	36
ຮູບທີ 5.18: ດັດສະນີຄວາມເປັນມິດຕໍ່ພາກທຸລະກິດຂອງອົງການປົກຄອງຂັ້ນແຂວງ	37

ຮູບທີ 5.19: ທັດສະນະຄະຕິຂອງພາກລັດຂັ້ນແຂວງຕໍ່ຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດເອກະຊົນ (%)..... 38

ຮູບທີ 5.20: ພາກລັດຂັ້ນແຂວງສະໜັບສະໜູນທຸລະກິດພາກເອກະຊົນ (%)..... 38

ຮູບທີ 6.1: ຄະແນນ ProFIT ສໍາລັບແຂວງຂະໜາດກາງ (100 ຄະແນນ)..... 39

ຮູບທີ 6.2: ສະຫຼຸບຄະແນນ ProFIT ສໍາລັບແຂວງຂະໜາດກາງ..... 42

ຮູບທີ 6.3: ດັດສະນີຄວາມສະດວກໃນການສ້າງຕັ້ງວິສາຫະກິດ (100 ຄະແນນ)..... 43

ຮູບທີ 6.4: ເວລາທີ່ນໍາໃຊ້ໃນການຂໍໃບທະບຽນວິສາຫະກິດ..... 44

ຮູບທີ 6.5: ຄວາມໂປ່ງໃສ ແລະ ການເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ (100 ຄະແນນ)..... 45

ຮູບທີ 6.6: ອັດຕາສ່ວນຂອງຜູ້ປະກອບການທີ່ເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນຂ່າວສານຢ່າງໜ້ອຍ 1 ເອກະສານ 45

ຮູບທີ 6.7: ດັດສະນີພາລະທາງດ້ານລະບຽບການ (100 ຄະແນນ) 46

ຮູບທີ 6.8: ຈໍານວນຄັ້ງທີ່ຖືກກວດສອບຈາກພະນັກງານລັດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ (%)..... 47

ຮູບທີ 6.9: ດັດສະນີດ້ານເວລາທີ່ນໍາໃຊ້ໃນການຂໍໃບຢັ້ງຢືນການຕໍ່ໃບທະບຽນອາກອນ..... 47

ຮູບທີ 6.10: ດັດສະນີດ້ານຕົ້ນທຶນທີ່ນໍາໃຊ້ໃນການຂໍໃບຢັ້ງຢືນການຕໍ່ໃບທະບຽນອາກອນ 48

ຮູບທີ 6.11: ດັດສະນີຄ່າໃຊ້ຈ່າຍບໍ່ເປັນທາງການ (100 ຄະແນນ) 49

ຮູບທີ 6.12: ຕົວຊີ້ວັດການໃຊ້ຈ່າຍທີ່ບໍ່ເປັນທາງການ 49

ຮູບທີ 6.13: ຕົວຊີ້ວັດການໃຊ້ຈ່າຍບໍ່ເປັນທາງການ ແລະ ການເຈລາຈາຕໍ່ລອງການຈ່າຍອາກອນ .50

ຮູບທີ 6.14: ຕົວຊີ້ວັດອັດຕາສ່ວນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ບໍ່ເປັນທາງການຕໍ່ກັບລາຍຮັບທັງໝົດ..... 51

ຮູບທີ 6.15: ອັດຕາສ່ວນຂອງຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ບໍ່ເປັນທາງການຕໍ່ລາຍຮັບແບ່ງຕາມຂະໜາດທຸລະກິດ.. 51

ຮູບທີ 6.16: ດັດສະນີຄວາມສອດຄ່ອງຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍ (100 ຄະແນນ)..... 52

ຮູບທີ 6.17: ຕົວຊີ້ວັດຄວາມສອດຄ່ອງຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດນະໂຍບາຍຂອງພາກລັດ 53

ຮູບທີ 6.18: ດັດສະນີຄວາມເປັນມິດຕໍ່ພາກທຸລະກິດຂອງອົງການປົກຄອງຂັ້ນແຂວງ..... 54

ຮູບທີ 6.19: ຕົວຊີ້ວັດທັດສະນະຄະຕິຕໍ່ກັບທຸລະກິດພາກເອກະຊົນຂອງພາກລັດຂັ້ນແຂວງ 54

ຮູບທີ 7.1: ດັດສະນີ ProFIT ສໍາລັບແຂວງຂະໜາດນ້ອຍ (100 ຄະແນນ)..... 55

ຮູບທີ 7.2: ສະຫຼຸບຄະແນນ ProFIT ສໍາລັບແຂວງຂະໜາດນ້ອຍ 57

ຮູບທີ 7.3: ດັດສະນີຄວາມສະດວກໃນການສ້າງຕັ້ງວິສາຫະກິດ (100 ຄະແນນ)..... 58

ຮູບທີ 7.4: ເວລາທີ່ນໍາໃຊ້ໃນການຂໍໃບທະບຽນວິສາຫະກິດ (100 ຄະແນນ)..... 59

ຮູບທີ 7.5: ຕົວຊີ້ວັດຕົ້ນທຶນໃນການຂໍໃບທະບຽນວິສາຫະກິດ (100 ຄະແນນ) 59

ຮູບທີ 7.6: ດັດສະນີຄວາມໂປ່ງໃສ ແລະ ການເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ (100 ຄະແນນ).....	60
ຮູບທີ 7.7: ອັດຕາສ່ວນຂອງຜູ້ປະກອບການທີ່ເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນຂ່າວສານຢ່າງໜ້ອຍ 1 ເອກະສານ	60
ຮູບທີ 7.8: ດັດສະນີຂອງພັນທະດ້ານລະບຽບການ (100 ຄະແນນ)	61
ຮູບທີ 7.9: ຈຳນວນຄັ້ງທີ່ຖືກກວດສອບຈາກພະນັກງານລັດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ (%).....	62
ຮູບທີ 7.10: ຕົວຊີ້ວັດດ້ານເວລາທີ່ນຳໃຊ້ສຳລັບການຕໍ່ທະບຽນອາກອນໃໝ່.....	62
ຮູບທີ 7.11: ຕົວຊີ້ວັດດ້ານຕົ້ນທຶນໃນການຕໍ່ທະບຽນອາກອນໃໝ່	63
ຮູບທີ 7.12: ດັດສະນີການໃຊ້ຈ່າຍທີ່ບໍ່ເປັນທາງການ (100 ຄະແນນ)	64
ຮູບທີ 7.13: ຕົວຊີ້ວັດການໃຊ້ຈ່າຍບໍ່ເປັນທາງການ ແລະ ການເຈລາຈາຕໍ່ລອງການຈ່າຍອາກອນ .	64
ຮູບທີ 7.14: ຕົວຊີ້ວັດອັດຕາສ່ວນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ບໍ່ເປັນທາງການຕໍ່ກັບລາຍຮັບທັງໝົດ.....	65
ຮູບທີ 7.15: ອັດຕາສ່ວນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ບໍ່ເປັນທາງການຕໍ່ກັບລາຍຮັບແບ່ງຕາມຂະໜາດທຸລະກິດ	66
ຮູບທີ 7.16: ດັດສະນີຄວາມສອດຄ່ອງຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍ (100 ຄະແນນ).....	66
ຮູບທີ 7.17: ຕົວຊີ້ວັດຄວາມສອດຄ່ອງຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດນະໂຍບາຍຂອງພາກລັດ	67
ຮູບທີ 7.18: ດັດສະນີຄວາມເປັນມິດຕໍ່ພາກທຸລະກິດຂອງອົງການປົກຄອງແຂວງ (100 ຄະແນນ)	68
ຮູບທີ 7.19: ທັດສະນະຄະຕິຂອງພາກລັດຂັ້ນແຂວງຕໍ່ຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດເອກະຊົນ (%).....	68
ຮູບທີ 8.1: ການພົວພັນລະຫວ່າງການເຕີບໂຕຂອງວິສາຫະກິດ ແລະດັດສະນີ ProFIT	70
ຮູບທີ 8.2: ການພົວພັນລະຫວ່າງການເຕີບໂຕຂອງວິສາຫະກິດ ແລະ ຄວາມໂປ່ງໃສ.....	71
ຮູບທີ 8.3: ເວລາທີ່ນຳໃຊ້ການໃນເລີ່ມຕົ້ນດຳເນີນທຸລະກິດແບ່ງຕາມຂະແໜງການ	72
ຮູບທີ 8.4: ຕົ້ນທຶນທີ່ນຳໃຊ້ການເລີ່ມຕົ້ນເຮັດທຸລະກິດແບ່ງຕາມຂະແໜງການ	72
ຮູບທີ 8.5: ເວລາທີ່ນຳໃຊ້ໃນການຂໍໃບຢັ້ງຢືນການຕໍ່ທະບຽນວິສາຫະກິດແບ່ງຕາມຂະແໜງການ ...	73
ຮູບທີ 8.9: ປຽບທຽບຕົ້ນທຶນການເລີ່ມຕົ້ນເຮັດທຸລະກິດ ແລະ ການຕໍ່ທະບຽນອາກອນໃນຂະແໜງ ເສດຖະກິດ	76

ສາລະບານຕາຕະລາງ

ຕາຕະລາງທີ 3.1: ຂະໜາດຂອງກຸ່ມຕົວຢ່າງ ແລະ ອັດຕາສ່ວນຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ.....	6
ຕາຕະລາງທີ 3.2: ດັດສະນີຍ່ອຍຂອງ ProFIT ແລະຕົວຊີ້ວັດຕ່າງໆ	7
ຕາຕະລາງທີ 3.3: ການຈັດແບ່ງກຸ່ມແຂວງອີງຕາມຂະໜາດຂອງປະຊາກອນ	12
ຕາຕະລາງທີ 4.1: ນິຍາມຂະໜາດຂອງວິສາຫະກິດ	15
ຕາຕະລາງທີ 5.1: ດັດສະນີຍ່ອຍຂອງ ProFIT ສໍາລັບແຂວງຂະໜາດໃຫຍ່	22
ຕາຕະລາງທີ 6.1: ດັດສະນີຍ່ອຍຂອງ ProFIT ສໍາລັບແຂວງຂະໜາດກາງ.....	41
ຕາຕະລາງທີ 7.1: ດັດສະນີຍ່ອຍຂອງ ProFIT ສໍາລັບແຂວງຂະໜາດນ້ອຍ.....	56

ຄຳສັບຫຍໍ້

ADB	:	ທະນາຄານພັດທະນາອາຊີ
FDI	:	ການລົງທຶນໂດຍກົງຂອງຕ່າງປະເທດ
GIZ	:	ອົງການພັດທະນາລະຫວ່າງປະເທດເຢຍລະມັນ
IMF	:	ກອງທຶນການເງິນລະຫວ່າງປະເທດ
IFC	:	ອົງການຮ່ວມມືທາງດ້ານການເງິນສາກົນ
Lao PDR	:	ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ (ສປປ ລາວ)
LNNCI	:	ສະພາບການຄ້າ ແລະ ອຸດສາຫະກຳແຫ່ງຊາດລາວ
MOIC	:	ກະຊວງອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການຄ້າ
MPI	:	ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ
OECD	:	ອົງກອນການຮ່ວມມືທາງດ້ານເສດຖະກິດ ແລະ ການພັດທະນາ
PCI	:	ດັດສະນີການແຂ່ງຂັນຂັ້ນແຂວງ
ProFIT	:	ການສ້າງສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກທາງດ້ານການຄ້າ ແລະ ການລົງທຶນຂັ້ນແຂວງ
RAD	:	ການຈັດອັນດັບ, ການວິເຄາະ ແລະ ການພັດທະນາ

I. ພາກສະເໜີ ແລະ ຄວາມສໍາຄັນຂອງການສຶກສາ

ສປປ ລາວ ໄດ້ຮັບການຈັດລຳດັບຢູ່ໃນອັນດັບທີ 139 ຂອງຕາຕະລາງການປະເມີນຄວາມສະດວກໃນການດໍາເນີນທຸລະກິດ (Ease of Doing Business) ໃນຈຳນວນ 190 ປະເທດ, ທີ່ປະເມີນໂດຍທະນາຄານໂລກ ໃນປີ 2017. ໜຶ່ງໃນບັນຫາທີ່ຖືກປະເມີນວ່າເປັນຕົ້ນເຫດຂອງຄວາມຫຍຸ້ງຍາກໃນການດໍາເນີນທຸລະກິດຂອງ ສປປ ລາວ ແມ່ນ ເກີດຈາກການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດນິຕິກຳຕ່າງໆ ທີ່ຍັງບໍ່ເປັນເອກະພາບໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ. ຈາກກອງປະຊຸມປຶກສາຫາລືໃນບັນດາພາກສ່ວນທຸລະກິດໃນຫລາຍໆເວທີ ໂດຍສະເພາະແມ່ນພາກສ່ວນທຸລະກິດໃນທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ຈາກການສຳຫຼວດເບື້ອງຕົ້ນ ຂອງສະພາການຄ້າ ແລະ ອຸດສະຫາກຳ (ສຄອ) ແຫ່ງຊາດລາວ ໂດຍໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫລືອຈາກອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນພົບວ່າ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍຕ່າງໆໃນແຕ່ລະທ້ອງຖິ່ນ ແມ່ນຍັງເປັນສິ່ງທີ່ທ້າທ້າຍ ແລະ ແຕກຕ່າງກັນລະຫວ່າງຂັ້ນສູນກາງແລະ ທ້ອງຖິ່ນ. ແຕ່ລະແຂວງ ແມ່ນຍັງປະຕິບັດຫຼາຍມາດຕະຖານທີ່ແຕກຕ່າງກັນໃນການອະນຸມັດການລົງທຶນ, ການອອກໃບອະນຸຍາດດໍາເນີນທຸລະກິດ, ການເກັບພາສີ-ອາກອນ, ການເກັບຄ່າທຳນຽມຕ່າງໆລວມເຖິງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດລະບຽບກົດໝາຍຕ່າງໆ ແມ່ນຍັງບໍ່ທັນເປັນເອກະພາບການໃນແຕ່ລະແຂວງ. ຈາກບັນຫາດັ່ງກ່າວ, ໄດ້ສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ການສ້າງບັນຍາກາດທາງດ້ານການຄ້າ ແລະ ການລົງທຶນໃນແຕ່ລະທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ເປັນສາເຫດສໍາຄັນທີ່ກົດໝາຍພັດທະນາເສດຖະກິດຂອງແຕ່ລະທ້ອງຖິ່ນ.

ເພື່ອວິເຄາະໃຫ້ເຫັນເຖິງສະພາບ ແລະ ຕົ້ນຕໍຂອງບັນຫາ, ສຄອ ແຫ່ງຊາດ ຈຶ່ງສະເໜີທີ່ຈະຂຽນບົດຄົ້ນຄ້ວາວິໄຈເພື່ອສຳຫລວດບັນຫາການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດລະບຽບກົດໝາຍໃນແຕ່ລະທ້ອງຖິ່ນ ໂດຍ ອີງໃສ່ບົດຮຽນການສ້າງດັດສະນີຄວາມອາດສາມາດໃນການແຂ່ງຂັນຂັ້ນແຂວງ (PCI) ຂອງສສ ຫວຽດນາມ¹ ເພື່ອສົມທຽບ, ປະເມີນຄວາມສອດຄ່ອງໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍ ແລະ ສ້າງບັນຍາກາດໃນການສົ່ງເສີມການລົງທຶນ ເພື່ອເປັນແບບຢ່າງໃຫ້ກັບແຂວງອື່ນໆ ແລະ ນຳໄປສູ່ການພັດທະນາການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍໃຫ້ມີປະສິດທິພາບໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດຕໍ່ໄປ. ການຄົ້ນຄ້ວາຄັ້ງນີ້ ແມ່ນຈະສຸມໃສ່ການປະເມີນຂີດຄວາມສາມາດໃນການບໍລິການຂອງພາກລັດ ທີ່ຕິດພັນກັບການສ້າງສິ່ງອໍານວຍຄວາມສະດວກທາງດ້ານການຄ້າ ແລະ ການລົງທຶນຂັ້ນແຂວງ ໂດຍບໍ່ຄຳນຶງເຖິງຂໍ້ຈຳກັດຂອງໂຄງລ່າງພື້ນຖານ, ຄວາມອຸດົມສົມບູນຂອງຊັບພະຍາກອນ, ຂໍ້ຈຳກັດດ້ານທີ່ຕັ້ງ ແລະ ຕົ້ນທຶນຄ່າແຮງງານ.

ສຄອ ແຫ່ງຊາດລາວ ໄດ້ລິເລີ່ມສ້າງດັດສະນີການສ້າງສິ່ງອໍານວຍຄວາມສະດວກທາງດ້ານການຄ້າ ແລະ ການລົງທຶນຂັ້ນແຂວງ (ProFIT) ໃນ ສປປ ລາວ ໃນປີ 2017, ດັດສະນີດັ່ງກ່າວປະກອບມີ 6 ດັດສະນີຍ່ອຍຄື: (1) ຄວາມສະດວກໃນການສ້າງຕັ້ງທຸລະກິດ; (2) ຄວາມໂປ່ງໃສ ແລະ ການເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ; (3) ພາລະທາງດ້ານລະບຽບການ; (4) ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ບໍ່ເປັນທາງ

¹ລາຍລະອຽດເພີ່ມຕື່ມສາມາດເຂົ້າເບິ່ງໃນເວັບໄຊທ໌: <http://eng.pcivietnam.org>

ການ; (5) ຄວາມສອດຄ່ອງຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍ; ແລະ (6) ຄວາມເປັນມິດຕໍ່ພາກທຸລະກິດຂອງອົງການບົກຄອງຂັ້ນແຂວງ ການຈັດລະດັບການສ້າງສິ່ງອໍານວຍຄວາມສະດວກທາງດ້ານການຄ້າ ແລະ ການລົງທຶນຂັ້ນແຂວງ ແມ່ນໄດ້ແບ່ງອອກເປັນ 3 ກຸ່ມໃຫຍ່ໂດຍອີງຕາມຂະໜາດຂອງປະຊາກອນ ເພື່ອສະທ້ອນໃຫ້ເຫັນເຖິງຄວາມແຕກຕ່າງກ່ຽວກັບຄຸນນະພາບຂອງການບໍລິການ ແລະ ຮັບປະກັນຄວາມສອດຄ່ອງກັບເງື່ອນໄຂການພັດທະນາເສດຖະສາດແຕ່ລະແຂວງ.

ດັດສະນີຄວາມອາດສາມາດໃນການແຂ່ງຂັນຂັ້ນແຂວງແມ່ນ ເຄື່ອງມືສໍາຄັນສໍາລັບລັດຖະບານເພື່ອນໍາໃຊ້ໃນການປະເມີນການດໍາເນີນງານຂອງພາກລັດໃນແຕ່ລະແຂວງທີ່ຕິດພັນກັບການສົ່ງເສີມ ແລະ ການພັດທະນາທຸລະກິດ ເພື່ອສົມທຽບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານຂອງແຕ່ລະແຂວງວ່າ ມີຄວາມສອດຄ່ອງກັນ ຫລື ບໍ່ ແລະ ມີ ແຂວງໃດທີ່ສາມາດຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານໄດ້ໂດດເດັ່ນ ແລະ ສາມາດເປັນຕົວແບບໃຫ້ແກ່ແຂວງອື່ນໄດ້ ຫລື ບໍ່. ດັດສະນີຊີ້ວັດດັ່ງກ່າວ ແມ່ນເປັນເຄື່ອງມືການປະເມີນຜົນທີ່ມີປະສິດທິພາບ, ມີຕົວຊີ້ວັດທີ່ຊັດເຈນ, ສາມາດວັດແທກໄດ້ ແລະ ຖືກຍອມຮັບຈາກສາກົນໃນການນໍາໃຊ້ເພື່ອປະເມີນການສ້າງສິ່ງອໍານວຍຄວາມສະດວກຂອງພາກລັດໃນການສົ່ງເສີມຜູ້ປະກອບການພາຍໃນ ເພື່ອເພີ່ມຂີດຄວາມສາມາດໃນການແຂ່ງຂັນຂອງຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດເອກະຊົນ ແລະ ສ້າງສະພາບແວດລ້ອມທີ່ເອື້ອອໍານວຍຕໍ່ກັບດໍາເນີນທຸລະກິດ ລວມທັງສົ່ງເສີມການລົງທຶນທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ.

1.1 ຈຸດປະສົງຂອງການປະເມີນ

ການປະເມີນຄັ້ງນີ້ແມ່ນມີ 3 ຈຸດປະສົງພື້ນຖານຄື: ການຈັດລະດັບ, ການວິເຄາະ ແລະ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ.

- **ການຈັດລະດັບ:** ການນໍາໃຊ້ດັດສະນີການສ້າງສິ່ງອໍານວຍຄວາມສະດວກທາງດ້ານການຄ້າ ແລະ ການລົງທຶນ (ProFIT) ຊ່ວຍໃຫ້ສາມາດປຽບທຽບ ແລະ ຈັດລະດັບການຄຸນນະພາບຂອງການບໍລິການຂອງພາກລັດໃນແຕ່ລະແຂວງໄດ້ ເຊິ່ງນໍາໄປສູ່ການສົ່ງເສີມ ແລະ ການພັດທະນາຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດໃນແຂວງດັ່ງກ່າວ.
- **ການວິເຄາະ:** ດັດສະນີ ProFIT ແມ່ນເຄື່ອງມືທີ່ສາມາດວິເຄາະ ແຕ່ລະໜ້າວຽກທີ່ຕິດພັນກັບການບໍລິການຂອງພາກລັດໄດ້ຢ່າງຊັດເຈນ ເພື່ອສະທ້ອນໃຫ້ເຫັນເຖິງ ຈຸດແຂງ, ຈຸດອ່ອນຂອງການດໍາເນີນງານໃນແຕ່ລະແຂວງ ເຊິ່ງຈະນໍາໄປສູ່ການແກ້ໄຂບັນຫາທີ່ຖືກຈຸດ ທັງເປັນການສົ່ງເສີມການພັດທະນາຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດໃນແຂວງຂອງຕົນ.
- **ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ:** ອີງຕາມຜົນຂອງການຈັດລະດັບ ແລະ ການວິເຄາະດັດສະນີ ProFIT ສົ່ງຜົນໃຫ້ແຕ່ລະແຂວງຕ້ອງໄດ້ປັບປຸງນະໂຍບາຍ ແລະ ມາດຕະການກ່ຽວກັບການສ້າງສິ່ງອໍານວຍຄວາມສະດວກໃນການດໍາເນີນທຸລະກິດ ເພື່ອນໍາໄປສູ່ການປັບປຸງຂີດຄວາມມາດໃນການໃຫ້ບໍລິການຂອງພາກລັດ ແລະ ເຮັດໃຫ້ແຂວງຕົນຖືກຈັດອັນດັບທີ່ດີຂຶ້ນ.

ການຈັດລະດັບຂີດຄວາມສາມາດຂອງການບໍລິການຂອງພາກລັດຂັ້ນແຂວງ ແມ່ນການປະເມີນມີຄວາມສໍາຄັນ ເພື່ອໃຫ້ສາມາດຮູ້ເຖິງແຂວງໃດມີຂີດຄວາມສາມາດຂອງດໍາເນີນງານສູງ ໂດຍທຽບກັບ

ແຂວງອື່ນໆ, ການນຳໃຊ້ດັດສະນີ ProFIT ແມ່ນເຄື່ອງມືທີ່ມີປະໂຫຍດ ສຳລັບລັດຖະບານທັງຈາກ ສູນກາງ ແລະທ້ອງຖິ່ນ ເພື່ອນຳໃຊ້ໃນການປະເມີນ ແລະຕິດຕາມກວດສອບຄວາມສອດຄ່ອງຂອງ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດລະບຽບການຕ່າງໆ ທີ່ຕິດພັນກັບການພັດທະນາທຸລະກິດທີ່ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໃນແຕ່ ລະແຂວງຕາມສະພາບຕົວຈິງ ຈາກມຸມມອງຂອງພາກທຸລະກິດຕົວຈິງໄດ້ຢ່າງມີປະສິດທິພາບ ແລະ ປະສິດທິຜົນ.

II. ປະສົບການຂອງຫຼາຍປະເທດໃນການປະເມີນຄຸນນະພາບການບໍລິການຂອງພາກລັດ

ມູນນິທິອາຊີໄດ້ດຳເນີນການຄົ້ນຄ້ວາຫຼາຍໆດັດສະນີການຄຸ້ມຄອງເສດຖະກິດຂອງພາກລັດ (EGIs) ຢູ່ຫຼາຍປະເທດໃນເຂດອາຊີໃຕ້, ອາຊີຕາເວັນອອກ ແລະ ອາຊີຕາເວັນອອກຊຽງໃຕ້, ລວມ ທັງປະເທດ ບາງກາຣາເດດສ, ສີລັງກາ, ຫວຽດນາມ, ກຳປູເຈຍ ແລະ ອິນໂດເນເຊຍ. EGIs ແມ່ນ ເຄື່ອງມືທີ່ນຳໃຊ້ສຳລັບການວິເຄາະສະເພາະ ທີ່ຖືກນຳໃຊ້ເພື່ອປະເມີນ ແລະ ຈັດລະດັບໜ່ວຍງານ ຂອງລັດ (ແຂວງ, ນະຄອນ, ເມືອງ ແລະ ອື່ນໆ) ໃນຫຼາຍມິຕິ ທີ່ຕິດພັນກັບສະພາບແວດລ້ອມດ້ານ ລະບຽບການ. ນອກນັ້ນ, EGIs ຍັງຖືກນຳໃຊ້ຢ່າງແຜ່ຫຼາຍໃນປະເທດ ແຖບອາຊີຕາເວັນອອກ, ຢູໂຣບ ແລະ ລາຕິນອາເມລິກາ. ແນວຄິດພື້ນຖານຂອງ EGIs ແມ່ນນຳໃຊ້ ການຄຸ້ມຄອງເສດຖະກິດ ຂອງພາກລັດ ເພື່ອສະໜັບສະໜູນການພັດທະນາທົ່ວໜ່ວຍທຸລະກິດພາກເອກະຊົນ ໂດຍບໍ່ຄຳນຶງເຖິງ ຄວາມແຕກຕ່າງທາງດ້ານ ທີ່ຕັ້ງ, ໂຄງລ່າງພື້ນຖານ ແລະ ຊັບພະຍາກອນມະນຸດທີ່ເປັນທຶນ.

Malesky et al.² ໄດ້ເຮັດການຄົ້ນຄ້ວາ ທີ່ອະທິບາຍເຖິງປະສິດທິພາບຂອງການນຳໃຊ້ EGIs ໃນການກຳນົດອົງປະກອບທີ່ສຳຄັນ ເພື່ອປັບປຸງສະພາບແວດລ້ອມການດຳເນີນທຸລະກິດໃນ ທ້ອງຖິ່ນ, ແລະ ຊ່ວຍເພີ່ມບົດບາດຂອງຜູ້ປະກອບການໃຫ້ມີສ່ວນຮ່ວມ ແລະ ປະກອບຄຳຄິດເຫັນໃນ ການດຳເນີນງານຂອງພາກລັດ. ນອກນັ້ນຍັງພົບວ່າ, EGIs ຖືກນຳໃຊ້ເປັນປັດໄຈພື້ນຖານ ສຳລັບ ການປັບປຸງການດຳເນີນງານຂອງພາກລັດໃນທ້ອງຖິ່ນ.

ສສ ຫວຽດນາມ ຖືເປັນປະເທດໜຶ່ງທີ່ປະສົບຜົນສຳເລັດໃນການປະເມີນການດຳເນີນງານຂອງ ອົງການປົກຄອງແຂວງພາຍໃຕ້ໂຄງການສ້າງຂີດຄວາມສາມາດໃນການແຂ່ງຂັນຂັ້ນແຂວງ (PCI) ທີ່ ໄດ້ເລີ່ມຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຕ່ປີ 2005 ແລະ ໄດ້ສືບຕໍ່ປະເມີນຈົນຮອດປັດຈຸບັນ, ໂດຍນຳໃຊ້ 10 ຕົວຊີ້ ວັດ: ຕົ້ນທຶນຂອງການສ້າງວິສາຫະກິດ, ການເຂົ້າເຖິງທີ່ດິນ, ຄວາມປັ່ງໃສໃນການດຳເນີນງານຂອງ ພາກລັດ, ເວລາ ແລະ ຕົ້ນທຶນຂອງການກວດສອບ, ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ບໍ່ເປັນທາງການ, ຄວາມສອດຄ່ອງ ຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດນະໂຍບາຍຕ່າງໆ, ການນຳໃຊ້ນະໂຍບາຍແບບສ້າງສັນ, ການສະໜັບສະ ໜູນການບໍລິການທຸລະກິດ, ການຝຶກອົບຮົມແຮງງານ ແລະ ການແກ້ໄຂຂໍ້ຂັດແຍ່ງຂອງສະຖາບັນ.

² Malesky, E., & Merchant-Vega, N. (2011). A Peek under the Engine Hood: The Methodology of Subnational Economic Governance Indices. *Hague Journal on the Rule of Law*, 3(2), 186-219.

ຜົນໄດ້ຮັບຈາກການປະເມີນໄດ້ນຳໄປສູ່: (1) ການປັບປຸງສະພາບແວດລ້ອມໃນການດຳເນີນ ທຸລະກິດ, ສ້າງຄວາມຝັງໃສໃນການດຳເນີນງານຂອງອຳນາດການປົກຄອງແຂວງ ແລະ ເພີ່ມຂີດ ຄວາມສາມາດໃນການແຂ່ງຂັນຂອງຜູ້ປະກອບການ; (2) ຊ່ວຍປັບປຸງການສ້າງສິ່ງອຳນວຍຄວາມ ສະດວກທາງດ້ານການຄ້າ ແລະ ການລົງທຶນຂັ້ນແຂວງ; (3) ສ້າງສິ່ງກະຕຸ້ນໃຫ້ອຳນາດການປົກຄອງ ແຂວງ ສາມາດຮຽນຮູ້ຈາກແຂວງອື່ນໆທີ່ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໄດ້ດີ; (4) ລັດຖະບານຫວຽດນາມໄດ້ອີງໃສ່ ຜົນການປະເມີນຂອງ PCI ເພື່ອນຳໃຊ້ເປັນບ່ອນອີງໃນການເລື່ອນຕຳແໜ່ງໃຫ້ອົງການປົກຄອງ ແຂວງຜູ້ທີ່ມີຜົນງານໂດດເດັ່ນ; ແລະ (5) ຜົນຂອງການປະເມີນນຳໄປສູ່ການສ້າງລະບຽບໃໝ່ ແລະ ນິຕິກຳຕ່າງໆ ທີ່ບໍ່ສອດຄ່ອງທັງຂັ້ນສູນກາງ ແລະ ທ່ອງຖິ່ນ ຈຳນວນຫຼາຍຮ້ອຍສະບັບ ແລະ ນຳໄປສູ່ ການສ້າງສະພາບແວດທີ່ເອື້ອຍອຳນວຍແກ່ການລົງທຶນ.

ນອກນັ້ນຍັງມີປະເທດໂຄໂສວາ (Kosova) ທີ່ໄດ້ນຳໃຊ້ດັດສະນີຂີດຄວາມສາມາດໃນການ ແຂ່ງຂັນຂັ້ນນະຄອນ (MPC) ເພື່ອປະເມີນຄຸນນະພາບການບໍລິການຂອງພາກລັດ, ເລີ່ມແຕ່ປີ 2011 ແລະ ໄດ້ສືບຕໍ່ປະເມີນຫຼາຍກວ່າ 5 ປີ, ເຊິ່ງ MPC ປະກອບມີ 7 ດັດສະນີຍ່ອຍຄື: ຕົ້ນທຶນການຂໍ ທະບຽນວິສາຫະກິດໃໝ່, ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍບໍ່ເປັນທາງການ, ຄວາມຝັງໃສໃນການດຳເນີນທຸລະກິດ, ເວລາທີ່ ນຳໃຊ້ໃນການຂໍທະບຽນວິສາຫະກິດ, ອັດຕາອາກອນ, ໂຄງລ່າງພື້ນຖານ ແລະ ການບໍລິການພາກ ທຸລະກິດ. ຜົນຂອງການປະເມີນນຳໄປສູ່ການປັບປຸງສະພາບແວດລ້ອມໃນການດຳເນີນທຸລະກິດ, ການ ປະຕິຮູບການບໍລິຫານງານຂອງພາກລັດ, ການປັບປຸງການສ້າງສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກທາງດ້ານ ການລົງທຶນ ສິ່ງຜົນໃຫ້ການລົງທຶນພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດເພີ່ມຂຶ້ນ.

ໃນຂະນະທີ່ ປະເທດອື່ນໆ ທີ່ໄດ້ນຳໃຊ້ດັດສະນີ EGIs ເພື່ອວັດແທດຄຸນນະພາບການບໍລິ ການຂອງພາກລັດ ລວມທັງ ປະເທດແຄມໂບເດຍ (2006), ຄອກເຕຼຍ ແລະ ອິນໂດເນເຊຍ (2007), ບຸນກາເລຍ (2008), ເອວສະວາດໍ (2009), ບາງກາລາເດັດ (2010), ມາເລເຊຍ (2012), ແລະ ມົງໂກເລຍ ແລະ ປະເທດຟິລິບປິນ (2013). ຜົນໄດ້ຮັບຈາກການປະເມີນດັ່ງກ່າວ ໄດ້ຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່າ: ໂດຍລວມສະພາບແວດລ້ອມໃນການດຳເນີນທຸລະກິດໄດ້ຮັບການປັບປຸງ, ຢູ່ປະເທດ ແຄມໂບເດຍ ຈຳນວນຄັ້ງໃນການກວດສອບຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດຫຼຸດລົງສະເລ່ຍຈາກ 4 ຄັ້ງ ມາເປັນ 2 ຄັ້ງຕໍ່ປີ, ຈາກນັ້ນເວລາໃນການຂໍອະນຸມັດສ້າງຕັ້ງທຸລະກິດໃໝ່ຖືກປັບໃຫ້ໄວຂຶ້ນຈາກ 58 ວັນ ມາເປັນ 30 ວັນ, ແລະ ການເຈລະຕຸ່ລອງການຈ່າຍອາກອນລະຫວ່າງຜູ້ປະກອບການ ແລະ ພະນັກງານ ອາກອນ ແມ່ນມີແນວໂນ້ມຫຼຸດລົງ. ນອກນັ້ນ, ປະເທດອິນໂດເນເຊຍ ໄດ້ນຳໃຊ້ການຄຸ້ມຄອງ ເສດຖະກິດພາກລັດ ເປັນເຄື່ອງມືພື້ນຖານໃນການປະເມີນຄຸນນະພາບການບໍລິການຂອງພາກລັດ, ການກະຈາຍອຳນາດລົງສູ່ທ່ອງຖິ່ນ ໄດ້ນຳໄປສູ່ການນຳໃຊ້ນະວັດຕະກຳໃໝ່ເປັນຕົ້ນ ແມ່ນການຂໍ ທະບຽນວິສາຫະກິດຜ່ານຈຸດດຽວ ແລະ ເຮັດໃຫ້ບັນຫາຂອງການໃຊ້ຈ່າຍທີ່ບໍ່ເປັນທາງການຫຼຸດລົງ (ສຳ ລັບລາຍລະອຽດເບິ່ງເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 1).

III. ວິທີການສຶກສາ

ການສ້າງດັດສະນີສິ່ງອໍານວຍຄວາມສະດວກທາງດ້ານການຄ້າ ແລະ ການລົງທຶນຂັ້ນແຂວງ (ProFIT) ໄດ້ຖືກດໍາເນີນການໂດຍ ສຄອ ແຫ່ງຊາດລາວ ໃນປີ 2017. ກຸ່ມເປົ້າໝາຍທີ່ນໍາໃຊ້ເພື່ອປະເມີນການບໍລິການຂອງພາກລັດແມ່ນ ຜູ້ປະກອບການທີ່ຈົດທະບຽນວິສາຫາກິດ ແລະ ເປັນສາມະຊິກຂອງ ສຄອ ແຫ່ງຊາດລາວ ໃນແຕ່ລະແຂວງ. ການສໍາຫຼວດຄັ້ງນີ້ແມ່ນໄດ້ນໍາໃຊ້ວິທີການສຸມຕົວຢ່າງແບບບັງເອີນ ໂດຍແບ່ງຕາມປະເພດ (ການຜະລິດ, ການຄ້າ, ການບໍລິການ ແລະ ກໍ່ສ້າງ) ແລະ ຂະໜາດຂອງຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດ (ຈຸນລະວິສາຫະກິດ, ນ້ອຍ, ກາງ ແລະ ໃຫຍ່) ເພື່ອຮັບປະກັນກຸ່ມຕົວຢ່າງທີ່ນໍາໃຊ້ສາມາດເປັນຕົວແທນຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດໄດ້, ໂດຍກໍານົດເອົາກຸ່ມຕົວຢ່າງຕໍ່າສຸດແມ່ນ 50 ຫົວໜ່ວຍ³. ແຕ່ລະແຂວງຫົວໜ້າສະພາການຄ້າ ແລະ ອຸດສາຫະກຳແຂວງ ເປັນຜູ້ເຊີນເອົາຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດ ເພື່ອມາປຶກສາຫາລືກ່ຽວກັບສິ່ງທ້າທາຍ ແລະ ອຸປະສັກທີ່ປະເຊີນໃນການດໍາເນີນທຸລະກິດປັດຈຸບັນ. ຈາກນັ້ນ, ຈິ່ງໄດ້ຂໍຄວາມຮ່ວມມືເພື່ອຕອບແບບສອບຖາມ ແລະ ປະເມີນການບໍລິການຂອງພາກລັດທີ່ຕິດພັນກັບການພັດທະນາຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດໃນແຂວງຂອງຕົນ, ຈໍານວນຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດທີ່ຖືກເຊີນທັງໝົດແມ່ນ 1980 ຄົນ, ໃນນັ້ນຜູ້ປະກອບການທີ່ເຂົ້າຮ່ວມປະຊຸມຕົວຈິງແມ່ນ 1281 ຄົນ ເຊິ່ງອັດຕາຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມປະຊຸມສະເລ່ຍແມ່ນ 64.7% ຂອງຈໍານວນຜູ້ຖືກເຊີນທັງໝົດ.

ໃນຈໍານວນ 17 ແຂວງທີ່ໄດ້ລົງສໍາຫຼວດ, ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ ແມ່ນແຂວງທີ່ມີຜູ້ປະກອບການທີ່ຖືກເລືອກເອົາຫຼາຍສຸດເຖິງ 314 ຄົນ, ກວມເອົາອັດຕາສ່ວນເຖິງ 24.5% ຂອງຈໍານວນຜູ້ຕອບແບບສອບຖາມທັງໝົດ. ທັງນີ້ຍ້ອນນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ ເປັນສູນກາງທາງດ້ານການຄ້າ ແລະ ການລົງທຶນ ແລະ ມີຈໍານວນຜູ້ປະກອບການຈໍານວນຫຼາຍ, ຕໍ່ມາແມ່ນແຂວງວຽງຈັນ, ຫຼວງພະບາງ ແລະ ຈໍາປະສັກ ແມ່ນໄດ້ສຸ່ມເອົາຈໍານວນ 78 ຄົນ, 75 ຄົນ ແລະ 74 ຄົນຕາມລຳດັບ. ສໍາລັບແຂວງນ້ອຍ ແມ່ນໄດ້ສຸ່ມເອົາຕໍ່າສຸດ ແມ່ນ 50 ຜູ້ປະກອບການ ເຊິ່ງປະກອບມີ 6 ແຂວງ ແລະ ກວມເອົາອັດຕາສ່ວນ 3.9% ຂອງຈໍານວນກຸ່ມຕົວຢ່າງທັງໝົດ. ຜູ້ປະກອບການທີ່ເຂົ້າຮ່ວມປະເມີນການສ້າງສິ່ງອໍານວຍຄວາມສະດວກທາງດ້ານການຄ້າ ແລະ ການລົງທຶນຂັ້ນແຂວງແມ່ນມີທັງໝົດ 1281 ຄົນ, ກວມເອົາ 1% ຂອງຈໍານວນຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດທັງໝົດ (ຕາຕະລາງ 3.1).

³ສໍາລັບແຂວງໄຊສົມບູນ ແມ່ນບໍ່ໄດ້ລວມຢູ່ໃນການສໍາຫຼວດ.

ຕາຕະລາງທີ 3.1: ຂະໜາດຂອງກຸ່ມຕົວຢ່າງ ແລະ ອັດຕາສ່ວນຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ

ລດ	ແຂວງ	ຈຳນວນຜູ້ ປະກອບ ການທີ່ເຊີນ	ອັດຕາ ສ່ວນຜູ້ເຂົ້າ ຮ່ວມ (%)	ຕົວຢ່າງ ເລືອກ ເບື້ອງຕົ້ນ	ຈຳນວນ ຕົວຢ່າງ ທັງໝົດ	% ຂອງ ຕົວຢ່າງ ທັງໝົດ	% ຕໍ່ຜູ້ ປະກອບ ການທັງໝົດ
1	ຜົ້ງສາລີ	90	55.6	50	50	3.9	3.3
2	ຫຼວງນ້ຳທາ	90	55.6	50	50	3.9	2.2
3	ບໍ່ແກ້ວ	90	55.6	50	50	3.9	1.2
4	ອຸດົມໄຊ	90	55.6	50	50	3.9	1.1
5	ຫຼວງພະບາງ	120	62.5	66	75	5.9	0.6
6	ຫົວພັນ	90	71.1	50	64	5.0	1.3
7	ໄຊຍະບູລີ	100	57.0	57	57	4.5	0.8
8	ຊຽງຂວາງ	100	68.0	58	68	5.3	0.9
9	ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ	400	78.5	292	314	24.5	0.8
10	ວຽງຈັນ	120	65.0	78	78	6.1	0.7
11	ບໍລິຄຳໄຊ	90	67.8	50	61	4.8	1.3
12	ຄຳມ່ວນ	90	61.1	50	55	4.3	1.1
13	ສະຫວັນນະເຂດ	120	66.7	78	80	6.3	1.0
14	ສາລະວັນ	90	55.6	50	50	3.9	1.0
15	ເຊກອງ	90	61.1	50	55	4.3	3.9
16	ຈຳປາສັກ	120	61.7	74	74	5.8	0.7
17	ອັດຕະປື	90	55.6	50	50	3.9	2.7
ລວມ		1980	64.7	1203	1281	100.0	1.0

ດັດສະນີການສ້າງສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກທາງດ້ານການຄ້າ ແລະ ການລົງທຶນ (ProFIT) ປະກອບມີ 6 ດັດສະນີຍ່ອຍຄື: (1) ຄວາມສະດວກໃນການສ້າງຕັ້ງທຸລະກິດ; (2) ຄວາມໂປ່ງໃສ ແລະ ການເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ; (3) ພາລະທາງດ້ານລະບຽບການ; (4) ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ບໍ່ເປັນທາງການ; (5) ຄວາມສອດຄ່ອງຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍ; ແລະ (6) ຄວາມເປັນມິດຂອງອົງການປົກຄອງຂັ້ນແຂວງຕໍ່ພາກທຸລະກິດ. ທັງໝົດດັດສະນີດັ່ງກ່າວໄດ້ລວມເອົາ 26 ຕົວຊີ້ວັດ ເພື່ອນຳໃຊ້ວັດແທກ ການອຳນວຍຄວາມສະດວກການບໍລິການຂອງພາກລັດຂັ້ນແຂວງ, ສຳລັບລາຍລະອຽດຂອງແຕ່ລະດັດສະນີ ລວມທັງນ້ຳໜັກທີ່ນຳໃຊ້ໃນການຄິດໄລ່ ແມ່ນໃຫ້ເບິ່ງຕາມຕາຕະລາງລຸ່ມນີ້:

ຕາຕະລາງທີ 3.2: ດັດສະນີຍ່ອຍຂອງProFIT ແລະຕົວຊີ້ວັດຕ່າງໆ

ດັດສະນີຍ່ອຍ	% ¹	ຕົວຊີ້ວັດ ²	% ³
1. ຄວາມສະດວກໃນການສ້າງຕັ້ງທຸລະກິດ	16.67	<ul style="list-style-type: none"> - ເວລານຳໃຊ້ໃນການຂໍໃບທະບຽນທຸລະກິດ 25 - ຕົ້ນທຶນນຳໃຊ້ໃນການຂໍໃບທະບຽນທຸລະກິດ 25 - ເວລານຳໃຊ້ໃນການຂໍໃບອະນຸຍາດປະກອບກິດຈະການ 25 - ຕົ້ນທຶນນຳໃຊ້ໃນການຂໍໃບອະນຸຍາດປະກອບກິດຈະການ 25 	
2. ຄວາມໂປ່ງໃສ ແລະ ການເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ	16.67	<ul style="list-style-type: none"> - ການເຂົ້າເຖິງເອກະສານທາງການຂອງແຂວງ 60 - ເວັບໄຊທ໌ຂອງແຂວງ⁴ 20 - ໂອກາດມີຄຳເຫັນກ່ຽວກັບຮ່າງລະບຽບຂອງແຂວງ 20 	
3. ພາລະທາງດ້ານລະບຽບການ	16.67	<ul style="list-style-type: none"> - ການກວດສອບຂອງເຈົ້າໜ້າທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ 20 - ເວລາທີ່ນຳໃຊ້ເພື່ອການຕໍ່ໃບທະບຽນອາກອນໃໝ່ 20 - ຕົ້ນທຶນນຳໃຊ້ໃນການຕໍ່ໃບທະບຽນອາກອນໃໝ່ 20 - ຕົ້ນທຶນນຳໃຊ້ໃນການຕໍ່ໃບອະນຸຍາດປະກອບກິດຈະການ 20 - ເວລາທີ່ນຳໃຊ້ໃນການຕໍ່ໃບອະນຸຍາດປະກອບກິດຈະການ 20 	
4. ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ບໍ່ເປັນທາງການ	16.67	<ul style="list-style-type: none"> - ການຈ່າຍຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ບໍ່ເປັນທາງການ 10 - ອັດຕາສ່ວນຂອງຄ່າໃຊ້ຈ່າຍບໍ່ເປັນທາງການຕໍ່ກັບລາຍຮັບທັງໝົດ 50 - ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍບໍ່ເປັນທາງການສາມາດຮັບໄດ້ 10 - ການເປີດເຜີຍຂໍ້ມູນການໃຊ້ຈ່າຍເປັນທາງການ 10 - ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍບໍ່ເປັນທາງການແມ່ນຈຳເປັນ 10 - ການເຈລະຈາຕໍ່ລອງການຈ່າຍອາກອນ 10 	

5. ຄວາມສອດຄ່ອງຂອງ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍ	16.67	<ul style="list-style-type: none"> - ຄວາມໄດ້ປຽບຂອງການມີສາຍພົວພັນໃກ້ຊິດກັບພາກລັດ 20 - ການໃຫ້ບູລິມະສິດການລົງທຶນໂດຍກົງຂອງຕ່າງປະເທດ 20 - ຄວາມສອດຄ່ອງກັບນະໂຍບາຍຈາກສູນກາງ 20 - ການສະໜັບສະໜູນພາກທຸລະກິດຂອງອົງການປົກຄອງຂັ້ນແຂວງ 20 - ການອອກລະບຽບເພີ່ມເຕີມຂອງອົງການປົກຄອງຂັ້ນແຂວງ 20 	
6. ຄວາມເປັນມິດຕໍ່ພາກທຸລະກິດຂອງອົງການປົກຄອງຂັ້ນແຂວງ	16.67	<ul style="list-style-type: none"> - ທັດສະນະຄະຕິຂອງອົງການປົກຄອງຂັ້ນແຂວງ 33.3 - ການສະໜັບສະໜູນຂອງອົງການປົກຄອງຂັ້ນແຂວງ 33.3 - ການນໍາໃຊ້ວິທີການໃໝ່ໃນການແກ້ໄຂບັນຫາ 33.3 	

¹ການກຳນົດນໍາໜັກແມ່ນ ກຳນົດຈາກເປີເຊັນຂອງດັດສະນີລວມຂອງ ProFIT.

²ການກຳນົດນໍາໜັກແມ່ນ ກຳນົດຈາກເປີເຊັນຂອງແຕ່ລະຕົວຊີ້ວັດຍ່ອຍ.

³ການເຂົ້າເຖິງ ແລະ ຄຸນນະພາບຂອງເວັບໄຊແມ່ນເປັນຕົວຊີ້ວັດດຽວທີ່ອີງໃສ່ການຄຳນວນຈາກຂໍ້ມູນມີສອງ, ເຊິ່ງຂໍ້ມູນດັ່ງກ່າວແມ່ນບໍ່ມີໃນແບບສອບຖາມ.

1. ຄວາມສະດວກໃນການສ້າງຕັ້ງທຸລະກິດ. ເວລາ ແລະ ຕົ້ນທຶນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການເລີ່ມຕົ້ນດຳເນີນທຸລະກິດ ແມ່ນດັດສະນີທີ່ມີຄວາມສຳຄັນ ເຊິ່ງສະທ້ອນໃຫ້ເຫັນເຖິງຄວາມຍາກ ຫຼື ງ່າຍໃນການດຳເນີນທຸລະກິດ. ການນໍາໃຊ້ເວລາສ້າງຕັ້ງທີ່ຍາວ ແລະ ຕົ້ນທຶນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍສູງ, ຈະບໍ່ສ້າງສິ່ງຈູງໃຫ້ມີການສ້າງຕັ້ງທຸລະກິດໃໝ່. ສິ່ງຜົນເຮັດໃຫ້ຂະແໜງທຸລະກິດມີການປ່ຽນແປງໜ້ອຍ, ຈຳນວນທຸລະກິດສ້າງໃໝ່ໜ້ອຍ, ສິ່ງຜົນກະທົບດ້ານລົບຕໍ່ການສ້າງນະວະຕະກຳໃໝ່, ການສ້າງວຽກເຮັດງານທຳ ແລະ ການເຕີບໂຕຂອງເສດຖະກິດ. ດັ່ງນັ້ນ, ຄວາມສະດວກໃນການສ້າງຕັ້ງທຸລະກິດ ແມ່ນດັດສະນີທີ່ສຳຄັນທີ່ນໍາໃຊ້ເພື່ອວັດແທກສະພາບແວດລ້ອມຂອງການດຳເນີນທຸລະກິດ.

ຄວາມສະດວກໃນການສ້າງຕັ້ງທຸລະກິດຖືກວັດແທກໂດຍ 4 ດັດສະນີ: 2 ດັດສະນີແມ່ນກ່ຽວຂ້ອງກັບເວລາທີ່ນໍາໃຊ້ໃນການເລີ່ມຕົ້ນສ້າງທຸລະກິດ ເຊິ່ງລວມເອົາເວລາທີ່ລໍຖ້າເພື່ອຂໍໃບທະບຽນ

ວິສາຫະກິດ ແລະ ໃບອານຸຍາດປະກອບກິດຈະການ⁴ ແລະ ອີກ 2 ດັດສະນີ ແມ່ນກ່ຽວຂ້ອງກັບຕົ້ນ
ທຶນທີ່ນຳໃຊ້ໃນການປະກອບເອກະສານຈົນສຳເລັດ, ທັງ 4 ຕົວຊີ້ວັດແມ່ນໃຫ້ນ້ຳໜັກເທົ່າກັນ.

2. ຄວາມໂປ່ງໃສ ແລະ ການເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ: ຄວາມໂປ່ງໃສ ແລະ ຄວາມງ່າຍໃນການເຂົ້າ
ເຖິງຂໍ້ມູນທີ່ເປັນທາງການ ແມ່ນພົວພັນກັບການສ້າງເວທີການແຂ່ງຂັນທີ່ດີສຳລັບຜູ້ປະກອບການທັງ
ໝົດ, ເຮັດໃຫ້ລະບຽບການ, ຕົ້ນທຶນມີຄວາມໂປ່ງໃສ ແລະ ສາມາດຄາດຄະເນໄດ້ ແລະ ຊ່ວຍຫຼີກ
ລ້ຽງພຶດຕິກຳການສະແຫວງຫາຜົນປະໂຫຍດ. ດັດສະນີຍ່ອຍທີ່ນຳໃຊ້ແມ່ນປະກອບມີ 3 ຕົວຊີ້ວັດ,
ການເຂົ້າເຖິງ 6 ເອກະສານທາງການທີ່ສຳຄັນຂອງແຂວງ, ການສ້າງ ແລະ ຄຸນນະພາບຂອງເວັບ
ໄຊທ໌ໃນການເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນຂ່າວສານຂອງແຂວງ ແລະ ໂອກາດມີຄຳເຫັນຕໍ່ຮ່າງນະໂຍບາຍ ຫຼື
ລະບຽບການຕ່າງໆຂອງແຂວງ. ການເຂົ້າເຖິງເອກະສານທາງການແມ່ນໃຫ້ຄະແນນສູງສຸດ ຖ້າຜູ້
ປະກອບການເຂົ້າເຖິງທຸກເອກະສານແມ່ນໃຫ້ນ້ຳໜັກ 60% (10% ສຳລັບແຕ່ລະເອກະສານ) ແລະ
20% ແມ່ນສຳລັບທັງການສ້າງ ແລະ ຄຸນນະພາບຂອງເວັບໄຊທ໌ ແລະ ໂອກາດໃນການມີຄຳເຫັນຕໍ່
ຮ່າງລະບຽບການຕ່າງໆ.

ການສຳຫຼວດ ProFIT ແມ່ນໄດ້ຖາມຜູ້ປະກອບການວ່າ ເຂົາເຈົ້າສາມາດເຂົ້າເຖິງເອກະສານທີ່
ສຳຄັນຂອງແຂວງໄດ້ໜ້ອຍຫຼາຍປານໃດ ເຊິ່ງປະກອບມີ: ເອກະສານງົບປະມານຂອງແຂວງ, ແຜນ
ພັດທະນາເສດຖະກິດສັງຄົມຂອງແຂວງ, ງົບປະມານການລົງທຶນພັດທະນາໂຄງລ່າງພື້ນຖານຂັ້ນ
ແຂວງ, ຍຸດທະສາດການນຳໃຊ້ທີ່ດິນແຂວງ, ນະໂຍບາຍສົ່ງເສີມການລົງທຶນຂັ້ນແຂວງ, ໂອກາດການ
ປະມູນໂຄງການຂອງພາກລັດຂັ້ນແຂວງ. ການໃຫ້ຄະແນນອີງໃສ່ຄວາມສາມາດ ແລະ ຄວາມເຂົ້າໃຈ
ຂອງຜູ້ປະກອບການໃນການເຂົ້າເຖິງຢ່າງໜ້ອຍໜຶ່ງເອກະສານ.⁵

ສຳລັບການສ້າງ ແລະ ຄຸນນະພາບຂອງເວັບໄຊທ໌ແມ່ນປະເມີນໄດ້ຈາກຂໍ້ມູນຕົວຈິງ ແລະ ບໍ່ມີ
ໃນແບບສອບຖາມ. ເບື້ອງຕົ້ນ, ແມ່ນໄດ້ກວດເບິ່ງວ່າເວັບໄຊທ໌ຂອງແຂວງມີບໍ່, ຈາກນັ້ນແມ່ນກວດເບິ່ງ
ວ່າເວັບໄຊທ໌ທີ່ສ້າງມີການລົງຂໍ້ມູນການເຄື່ອນໄຫວຂອງແຂວງເປັນປົກກະຕິບໍ່, ໄດ້ສັງລວມເອົາເອກະ
ສານທີ່ສຳຄັນຂອງແຂວງທີ່ກ່າວມາເບື້ອງເທິງບໍ່, ຈຳນວນຄັ້ງຂອງຜູ້ເຂົ້າເບິ່ງເວັບໄຊຕ໌ເດືອນ. ຈາກ
ນັ້ນ, ໄດ້ລວມເອົາປັດໄຈທັງໝົດເຂົ້າເປັນຄະແນນສຳລັບເວັບໄຊທ໌. ສຳລັບຜູ້ປະກອບການ, ການເຂົ້າ
ເຖິງລະບຽບການ, ແຜນງົບປະມານ ແລະ ແບບຟອມຕ່າງໆ ທີ່ມີໃນເວັບໄຊທ໌ ແມ່ນມີຄວາມສຳຄັນ
ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຕົ້ນທຶນການດຳເນີນງານ ແລະ ໂອກາດໃນການສະແຫວງຫາຜົນປະໂຫຍດ ເຊິ່ງມັນໄດ້
ເພີ່ມຂີດຄວາມສາມາດຂອງຜູ້ປະກອບການ ເພື່ອໃຫ້ສະດຽງໄວຕໍ່ນະໂຍບາຍການປ່ຽນແປງຂອງພາກ
ລັດ.

⁴ການຂໍທະບຽນວິສາຫະກິດແມ່ນລວມເອົາ ໃບທະບຽນວິສາຫະກິດ, ໃບທະບຽນອາກອນ ແລະ ການຂໍອະນຸຍາດນຳໃຊ້ກາ
ປະທັບບໍລິສັດ.

⁵ ສຳລັບລັດວິສາຫະກິດທີ່ບໍ່ສາມາດເຂົ້າເຖິງເອກະສານຕ່າງໆ, ມັນບໍ່ຊັດເຈນ ເຂົາເຈົ້າພະຍາຍາມເຂົ້າເຖິງເອກະສານ
ດັ່ງກ່າວ ຫຼື ບໍ່. ດັ່ງນັ້ນ, ກຸ່ມຜູ້ປະກອບການດັ່ງກ່າວແມ່ນບໍ່ຖືກຄິດເວັ້ນໃນການວິເຄາະຄັ້ງນີ້.

3. ພາລະທາງດ້ານລະບຽບການ: ແມ່ນກ່ຽວຂ້ອງກັບລະບຽບການທັງໝົດ ທີ່ຜູ້ປະກອບການປະເຊີນ ໃນການດຳເນີນທຸລະກິດຂອງເຂົາເຈົ້າ. ການເພີ່ມພາລະດ້ານລະບຽບການ ໄດ້ສົ່ງຜົນໃຫ້ຕົ້ນທຶນໃນ ການດຳເນີນງານເພີ່ມຂຶ້ນ ເປັນຕົ້ນແມ່ນການບໍລິຫານເວລາ ແລະ ຕົ້ນທຶນໃນການປະກອບເອກະສານ ຕ່າງໆ ເຊິ່ງນຳໄປສູ່ຜະລິດຕະພາບ ແລະ ກຳໄລຫຼຸດລົງ. ພາລະດ້ານລະບຽບການທີ່ບັງຄັບໃຊ້ສຳລັບ ພາກເອກະຊົນ ຍັງສ້າງໂອກາດໃນການສະແຫວງຫາຜົນປະໂຫຍດຂອງພະນັກງານລັດ ແລະ ເຮັດໃຫ້ ມີຕົ້ນທຶນການດຳເນີນທຸລະກິດເພີ່ມຂຶ້ນ.

ພາລະດ້ານລະບຽບການແມ່ນຖືກວັດແທກໂດຍ 5 ຕົວຊີ້ວັດ: ຈຳນວນຄັ້ງຂອງໃນການກວດ ສອບການດຳເນີນທຸລະກິດຂອງເຈົ້າໜ້າທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ, ເວລາ ແລະ ຕົ້ນທຶນທີ່ນຳໃຊ້ໃນການຕໍ່ໄປ ທະບຽນອາກອນໃໝ່, ເວລາ ແລະ ຕົ້ນທຶນ ທີ່ນຳໃຊ້ໃນການຕໍ່ໄປອະນຸຍາດປະກອບກິດຈະການ. ສຳລັບຕົ້ນທຶນການຕໍ່ໄປທະບຽນອາກອນ, ທະນາຄານພັດທະນາອາຊີ-ກີມສິ່ງເສີມວິສາຫະກິດຂະໜາດ ນ້ອຍ ແລະ ກາງ (DOSMEP) ແລະ ສຄອ ແຫ່ງຊາດ ໄດ້ສຶກສາຜ່ານມາ, ເຊິ່ງຕົ້ນທຶນຂອງການຕໍ່ ໄປທະບຽນອາກອນ ແລະ ໃບອະນຸຍາດປະກອບກິດຈະການ ແມ່ນຕິດພັນກັບຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ເປັນທາງ ການ ແລະ ບໍ່ເປັນທາງການ.

4. ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ບໍ່ເປັນທາງການ: ແມ່ນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ເກັບໂດຍພາກລັດ ເຊິ່ງບໍ່ໄດ້ລະບຸໄວ້ໃນລະບຽບ ການ ຫຼື ຄ່າທຳນຽມທີ່ເປັນທາງການທີ່ຕ້ອງເກັບໂດຍພາກລັດ. ນີ້ແມ່ນບັນຫາທີ່ມີຄວາມອ່ອນໄຫວ, ທຸກຄົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບທຸລະກິດໃນ ສປປ ລາວ ແມ່ນຮັບຮູ້ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍດັ່ງກ່າວ ເຊິ່ງຈະຖືກເກັບໃນການ ດຳເນີນທຸລະກິດຕົວຈິງ. ຜົນກະທົບດ້ານລົບທີ່ເກີດຈາກຄ່າໃຊ້ຈ່າຍບໍ່ເປັນທາງການແມ່ນໄດ້ມີການສຶກ ສາຫຼາຍຜ່ານມາ. ຕົວຢ່າງ: ກອງທຶນການເງິນລະຫວ່າງປະເທດ (IMF) ໄດ້ຍົກໃຫ້ເຫັນວ່າ ການໃຊ້ ຈ່າຍທີ່ບໍ່ເປັນທາງການໄດ້ສ້າງຄວາມຫຍຸ້ງຍາກໃຫ້ລັດຖະບານໃນການສົ່ງເສີມການເຕີບໂຕຂອງ ເສດຖະກິດແບບມີສ່ວນຮ່ວມ.⁶ ກຸ່ມ OECD ໂດຍຜ່ານ *CleanGovBiz*⁷ ໄດ້ຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່າ ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ ບໍ່ເປັນທາງການ ໄດ້ເຮັດໃຫ້ຕົ້ນທຶນໃນການດຳເນີນທຸລະກິດເພີ່ມຂຶ້ນ ແລະ ນຳໄປສູ່ການນຳໃຊ້ຊັບ ພະຍາກອນຂອງພາກລັດບໍ່ມີປະສິດທິພາບ ແລະ ທຳລາຍຄວາມໜ້າເຊື່ອຖືຂອງພາກລັດ.

ດັດສະນີຍ່ອຍຂອງຄ່າໃຊ້ຈ່າຍບໍ່ເປັນທາງການແມ່ນປະກອບມີ 6 ຕົວຊີ້ວັດ: ອັດຕາສ່ວນຂອງ ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍບໍ່ເປັນທາງການຕໍ່ກັບລາຍຮັບທັງໝົດ (50%), ການຈ່າຍເງິນນອກເພື່ອເລັ່ງຂັ້ນຕອນເອກະ ສານໃຫ້ໄວຂຶ້ນ, ການຍອມຮັບກ່ຽວກັບການໃຊ້ຈ່າຍບໍ່ເປັນທາງການ, ການເປີດເຜີຍຂໍ້ມູນຄ່າທຳນຽມ ຕ່າງໆ ແລະ ການເຈລະຈາຕໍ່ລອງການຈ່າຍອາກອນ ແຕ່ລະດັດສະນີແມ່ນໃຫ້ນ້ຳໜັກ 10%. ສຳລັບ ຜູ້ທີ່ຕອບວ່າບໍ່ໄດ້ຈ່າຍເງິນນອກ, ແມ່ນບໍ່ໄດ້ມີການຈຳແນກລະຫວ່າງຜູ້ທີ່ບໍ່ໄດ້ຈ່າຍເງິນນອກ ກັບຜູ້ທີ່ ປະຕິເສດບໍ່ໄດ້ຈ່າຍເງິນນອກ, ບັນຫາດັ່ງກ່າວຕ້ອງມີການຄົ້ນຄວ້າເພີ່ມຕື່ມ. ໃນການວິເຄາະ 5 ດັດ ສະນີທີ່ກ່າວມາ ຖ້າຜູ້ປະກອບການບໍ່ຕອບແບບສອບຖາມ ແມ່ນຖືກນັບວ່າຜູ້ປະກອບການດັ່ງກ່າວ ຍອມຮັບວ່າໄດ້ເຄີຍຈ່າຍຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ບໍ່ເປັນທາງການ, ທັງນີ້ຍ້ອນວ່າທັງ 5 ຄຳຖາມທີ່ຖືກຖາມ ແມ່ນ ຕິດພັນກັບຄວາມຮັບຮູ້ກ່ຽວກັບຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ບໍ່ເປັນທາງການແມ່ນບັນຫາທົ່ວໄປ. ຜູ້ປະກອບການທີ່ບໍ່

⁶ IMF. 2016. *Corruption: Costs and Mitigating Strategies*. IMF Staff Discussion Note. Washington.
⁷ OECD. 2014. *CleanGovBiz Initiative*. www.cleangovbiz.org.

ຕອບແບບສອບຖາມ ແມ່ນຖືກນຳມາໃຊ້ເປັນຕົວຊີ້ວັດວ່າ ຜູ້ຕອບແບບສອບຖາມແມ່ນລັງເລທີ່ຈະ ຍອມຮັບວ່າຕົນເອງເຄີຍໄດ້ຈ່າຍເງິນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ບໍ່ເປັນທາງການ.

ໜຶ່ງໃນຫ້າຄຳຖາມຜ່ານມາແມ່ນໄດ້ຖາມກ່ຽວກັບການເຈລະຈາການຈ່າຍອາກອນແມ່ນເລື່ອງປົກ ກະຕິບໍ່, ອີງໃສ່ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຕົວຈິງໃນ ສປປ ລາວ ການຈ່າຍອາກອນແມ່ນຍັງມີການເຈລະ ຈາຕໍ່ລອງກັນກ່ຽວກັບຈຳນວນອາກອນທີ່ສາມາດຈ່າຍໄດ້, ແທນທີ່ຈະເບິ່ງຈາກຂໍ້ມູນລາຍຮັບ, ຕົ້ນທຶນ ແລະ ອື່ນໆ. ບາງກໍລະນີ, ການເຈລະຈາຕໍ່ລອງການຈ່າຍອາກອນແມ່ນເປັນສິ່ງທີ່ຈຳເປັນ ຍ້ອນຜູ້ ປະກອບການບາງລາຍບໍ່ມີການຈົດກ່າຍບັນຊີທີ່ເປັນລະບົບ, ບາງກໍລະນີ ການເຈລະຈາຕໍ່ລອງການ ຈ່າຍອາກອນແມ່ນມີຄວາມຈຳເປັນ ຍ້ອນເຈົ້າໜ້າທີ່ອາກອນຕ້ອງເກັບອາກອນໃຫ້ໄດ້ຕາມເປົ້າໜ້າທີ່ກຳນົດ ໄວ້, ໂດຍທົ່ວໄປແລ້ວ ການເຈລະຈາຕໍ່ລອງການຈ່າຍອາກອນແມ່ນຕົວຊີ້ວັດໜຶ່ງ ເຊິ່ງນຳໄປສູ່ການ ເກີດຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ບໍ່ເປັນທາງການ ແລະ ສິ່ງຜົນກະທົບດ້ານລົບຕໍ່ຫົວໜ່ວຍທຸກລະກິດ.

5. ຄວາມສອດຄ່ອງຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍ: ກົດໝາຍຫຼາຍໆຂໍ້ ແລະ ລະບຽບການທີ່ຄຸ້ມ ຄອງພາກທຸລະກິດແມ່ນຖືກອອກໂດຍລັດຖະບານຈາກສູນກາງ ແລະ ນຳໃຊ້ທົ່ວປະເທດ. ໃນບາງ ກໍລະນີ, ອົງການປົກຄອງຂັ້ນແຂວງມີສິດອຳນາດໃນການອອກລະບຽບຂອງເຂົາເຈົ້າເອງ ຫຼື ອາດຈະ ເພີ່ມບາງລະບຽບການ ແລະ ເກັບຄ່າທຳນຽມເພີ່ມ ເຊິ່ງນຳໄປສູ່ການການເພີ່ມຄ່າພາລະທາງດ້ານ ລະບຽບການ, ຄວາມບໍ່ແນ່ນອນ ແລະ ເຮັດໃຫ້ເກີດພິດຕິກຳການສະແຫວງຫາຜົນປະໂຫຍດ.

ສຳລັບດັດສະນີຍ່ອຍແມ່ນປະເມີນກ່ຽວກັບຄວາມສອດຄ່ອງຂອງການປະຕິບັດກົດໝາຍ ລະຫວ່າງສູນກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ. ດັດສະນີດັ່ງກ່າວປະກອບມີ 5 ຕົວຊີ້ວັດທີ່ໃຫ້ນ້ຳໜັກເທົ່າກັນ: ຄວາມໄດ້ປຽບຂອງການມີສາຍພົວພັນທີ່ໄກ້ຊິດກັບພາກລັດ ເມື່ອມີການປະມູນການຈັດຊື້-ຈັດຈ້າງຂອງ ພາກລັດ, ການໃຫ້ບູລິມະສິດການລົງທຶນໂດຍກົງຂອງຕ່າງປະເທດ, ຄວາມສອດຄ່ອງໃນການສະໜັບ ສະໜູນພາກທຸລະກິດຂອງພາກລັດຂັ້ນແຂວງ, ການອອກລະບຽບເພີ່ມເຕີມຂອງພາກລັດຂັ້ນແຂວງທີ່ມີ ຜົນກະທົບຕໍ່ພາກທຸລະກິດ ແລະ ຄວາມສອດຄ່ອງໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດນະໂຍບາຍລະຫວ່າງຂັ້ນ ແຂວງ ແລະ ສູນກາງ.

6. ຄວາມເປັນມິດຕໍ່ພາກທຸລະກິດຂອງອົງການປົກຄອງຂັ້ນແຂວງ: ອົງການປົກຄອງຂັ້ນແຂວງແມ່ນມີ ບົດບາດສຳຄັນໃນການສົ່ງເສີມ ຫຼື ຂັດຂວາງການພັດທະນາຂະແໜງທຸລະກິດ. ນອກນັ້ນ, ໜຶ່ງໃນຫ້າ ດັດສະນີຍ່ອຍຂອງຄວາມເປັນມິດຂອງພາກລັດຕໍ່ການພັດທະນາພາກທຸລະກິດ ແມ່ນປະເມີນຈາກ ທັດສະນະຄະຕິຂອງພາກລັດທີ່ມີຕໍ່ພາກທຸລະກິດ. ທັດສະນະຄະຕິດ້ານລົບ ຫຼື ການບໍ່ໃຫ້ການສະໜັບ ສະໜູນຈາກພາກລັດ ແມ່ນມັນຈະສົ່ງຜົນກະທົບດ້ານລົບຕໍ່ການພັດທະນາພາກທຸລະກິດ ແລະ ກົດ ໜ່ວງການເຕີບໂຕຂອງເສດຖະກິດ ແລະ ການສ້າງວຽກເຮັດງານທຳ.

ດັດສະນີຄວາມເປັນມິດຂອງພາກລັດຂັ້ນແຂວງຕໍ່ພາກທຸລະກິດແມ່ນມີ 3 ຕົວຊີ້ວັດ: ທັດສະນະ ຄະຕິຂອງພາກລັດຕໍ່ກັບຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດຂັ້ນແຂວງ, ການສະໜັບສະໜູນຂອງພາກລັດຂັ້ນແຂວງ ແລະ ການນຳໃຊ້ວິທີການໃໝ່ໃນການແກ້ໄຂບັນຫາ ເຊິ່ງທັງ 3 ດັດສະນີແມ່ນໃຫ້ນ້ຳໜັກເທົ່າກັນ.

ການຈັດແບ່ງກຸ່ມແຂວງສໍາລັບການວິເຄາະ

ການດໍາເນີນທຸລະກິດໃນ ສປປ ລາວ ແມ່ນໄດ້ປະເຊີນກັບສິ່ງທ້າທາຍ ແລະ ໂອກາດທີ່ແຕກຕ່າງກັນ ສໍາລັບແຂວງທີ່ມີຂະໜາດໃຫຍ່ເມື່ອປຽບທຽບກັບແຂວງທີ່ມີຂະໜາດນ້ອຍ. ສໍາລັບແຂວງຂະໜາດໃຫຍ່, ພະນັກງານລັດຕ້ອງໄດ້ຮັບມືກັບຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດຈໍານວນຫຼາຍທີ່ເຂົ້າມາຕິດຕໍ່ພົວພັນວຽກໃນແຕ່ລະມື້, ໃນຂະນະທີ່ແຂວງນ້ອຍພະນັກງານທ່ອງຖິ່ນອາດມີເວລາຫຼາຍກວ່າ ຍ້ອນມີຈໍານວນທຸລະກິດໜ້ອຍ ແຕ່ເຂົາເຈົ້າອາດບໍ່ຊໍານານໃນການນໍາໃຊ້ລະບຽບ ແລະ ນິຕິກຳຕ່າງໆ. ເພື່ອແກ້ໄຂບັນຫາດັ່ງກ່າວ, ພວກເຮົາໄດ້ແບ່ງແຂວງອອກເປັນ 3 ກຸ່ມ ໂດຍອີງຕາມຂະໜາດຂອງປະຊາກອນ. ແຂວງທີ່ມີຂະໜາດໃຫຍ່ແມ່ນປະກອບມີ 5 ແຂວງ ເຊິ່ງມີປະຊາກອນຫຼາຍກວ່າ 400,000 ຄົນ, ແຂວງທີ່ມີຂະໜາດກາງປະກອບມີ 7 ແຂວງ ເຊິ່ງມີປະຊາກອນລະຫວ່າງ 200,000-400,000 ຄົນ ແລະ ແຂວງຂະໜາດນ້ອຍປະກອບມີ 5 ແຂວງ ເຊິ່ງມີປະຊາກອນຕໍ່າກວ່າ 200,000 ຄົນ (ຕາຕະລາງ 3.3). ການຈັດແບ່ງກຸ່ມແມ່ນມີຄວາມສໍາຄັນ ເພື່ອສະທ້ອນເຖິງຄວາມເປັນຈິງຂອງການ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໃນແຕ່ລະແຂວງ, ການແບ່ງກຸ່ມໃນຮູບແບບອື່ນໆກໍສາມາດເຮັດໄດ້ ເຊິ່ງອາດນໍາໃຊ້ເຂົ້າໃນການວິເຄາະຂໍ້ມູນໃນອະນາຄົດ. ເຖິງວ່າຈະມີການແບ່ງຂະໜາດແຂວງໃນຮູບແບບໃດກໍຕາມ ສິ່ງສໍາຄັນມັນຈະບໍ່ມີຜົນກະທົບຕໍ່ພາກສະຫຼຸບ ແລະ ຂໍ້ສະເໜີແນະທາງດ້ານນະໂຍບາຍຂອງແຕ່ລະແຂວງ, ສໍາລັບຜົນຂອງການປະເມີນ ແມ່ນຈະໄດ້ວິເຄາະແຕ່ລະກຸ່ມແຂວງລະອຽດຕື່ມ.

ຕາຕະລາງທີ 3.3: ການຈັດແບ່ງກຸ່ມແຂວງອີງຕາມຂະໜາດຂອງປະຊາກອນ

ແຂວງຂະໜາດໃຫຍ່	ປະຊາກອນ > 400,000 ຄົນ
ສະຫວັນນະເຂດ	969,697
ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ	820,940
ຈໍາປາສັກ	694,023
ຫຼວງພະບາງ	431,889
ວຽງຈັນ	419,090
ແຂວງຂະໜາດກາງ	ປະຊາກອນ 200,000 - 400,000 ຄົນ
ສາລະວັນ	396,697
ຄໍາມ່ວນ	392,052
ໄຊຍະບູລີ	381,376
ອຸດົມໄຊ	307,622
ຫົວພັນ	289,393
ບໍລິຄໍາໄຊ	273,691
ຊຽງຂວາງ	244,684

ແຂວງຂະໜາດນ້ອຍ	ປະຊາກອນ < 200,000 ຄົນ
ບໍ່ແກ້ວ	179,243
ຜົ້ງສາລີ	177,989
ຫຼວງນ້ຳທາ	175,753
ອັດຕະປື	139,628
ເຊກອງ	113,048

ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ການສຳຫຼວດຄົວເຮືອນ ແລະ ປະຊາກອນ, 2014.

ຮູບການລົງສຳຫຼວດຜູ້ປະກອບການຢູ່ແຂວງຈຳປາສັກ, ຫຼວງພະບາງ ແລະ ບໍ່ແກ້ວ

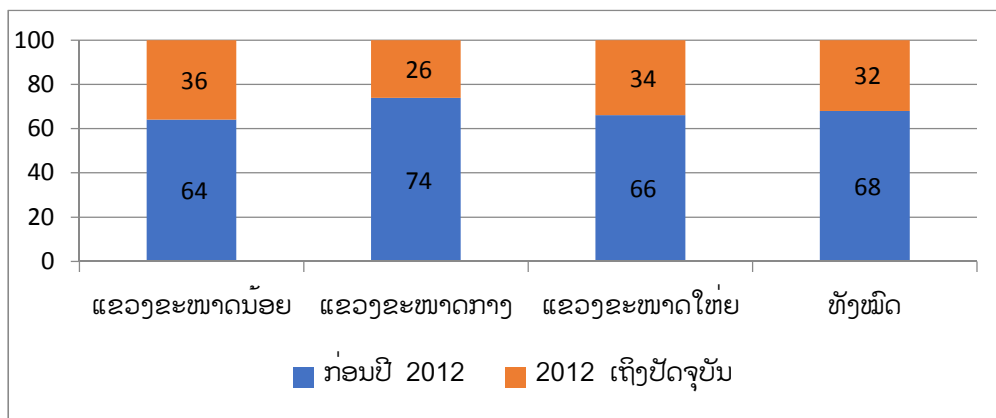
IV. ລັກສະນະຂອງຫົວໜ່ວຍວິສາຫະກິດ

ການສໍາຫຼວດ ProFIT ແມ່ນດໍາເນີນການໂດຍ ສຄອ ແຫ່ງຊາດ, ການເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນຈໍານວນ ຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດ ທີ່ຈົດທະບຽນອາກອນກັບພະແນກການເງິນແຂວງແມ່ນມີຈໍາກັດ. ການສໍາຫຼວດຄັ້ງ ນີ້ແມ່ນນໍາໃຊ້ຖານຂໍ້ມູນຈາກກົມທະບຽນກະຊວງອຸດສາຫະກໍາ ແລະ ການຄ້າ ເຊິ່ງ ປັດຈຸບັນໄດ້ມີການ ປັບປຸງ ແລະ ເຊື່ອມໂຍງເຂົ້າກັບຖານຂໍ້ມູນຂອງກົມອາກອນ ແລະ ກະຊວງການເງິນ. ການສໍາຫຼວດທີ່ ອີງໃສ່ສາມະຊິກຂອງ ສຄອ ແຫ່ງຊາດເປັນພື້ນຖານ ອາດເຮັດໃຫ້ມີຄວາມຄາດເຄື່ອນເກີດຂຶ້ນ, ໂດຍ ສະເພາະແມ່ນຈໍານວນຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດທີ່ສ້າງໃໝ່ອາດມີຈໍານວນໜ້ອຍ. ດັ່ງນັ້ນ, ການສຶກສາຄັ້ງນີ້ ແມ່ນໄດ້ວິເຄາະລັກສະນະຂອງວິສາຫະກິດທີ່ຕອບແບບສອບຖາມ ໂດຍປຽບທຽບລັກສະນະຂອງ ວິສາຫະກິດທີ່ຖືກສໍາຫຼວດໂດຍ GIZ, ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ ໃນປີ 2013, ການສໍາ ຫຼວດດັ່ງກ່າວແມ່ນນໍາໃຊ້ຖານຂໍ້ມູນຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດຈາກກົມອາກອນ. ມັນເປັນສິ່ງທີ່ໜ້າສົນໃຈໃນ ການປຽບທຽບລັກສະນະຂອງວິສາຫະກິດທີ່ສໍາຫຼວດຈາກສອງພາກສ່ວນ ເພື່ອວິເຄາະເຖິງຈຸດທີ່ຄ້າຍຄື ກັນ ແລະ ຈຸດທີ່ແຕກຕ່າງກັນ.

ອາຍຸຂອງວິສາຫະກິດ

ການສໍາຫຼວດວິສາຫະກິດຂອງ GIZ, 33% ຂອງວິສາຫະກິດແມ່ນຖືກສ້າງຕັ້ງໃນ 5 ປີຜ່ານ ມາ ເຊິ່ງມັນຄ້າຍຄືກັບການສໍາຫຼວດຂອງ ສຄອ ແຫ່ງຊາດ ທີ່ໄດ້ຈັດແບ່ງຂະໜາດຂອງແຂວງອອກ ເປັນ 3 ລະດັບຄື: ແຂວງທີ່ມີຂະໜາດນ້ອຍ, ຂະໜາດກາງ ແລະ ຂະໜາດໃຫຍ່. ໂດຍສະເລ່ຍຫົວ ໜ່ວຍທຸລະກິດທີ່ສ້າງຕັ້ງໃນໄລຍະ 5 ປີຜ່ານມາແມ່ນກວມເຖິງ 32% ຂອງຈໍານວນຜູ້ປະກອບການທີ່ ຕອບແບບສອບຖາມທັງໝົດ. ໂດຍລວມແລ້ວການສໍາຫຼວດວິສາຫະກິດຂອງ ສຄອ ແຫ່ງຊາດ ແລະ ຂອງ GIZ ແມ່ນມີຄວາມແຕກຕ່າງກັນເລັກນ້ອຍແລະ ສາມາດນໍາໃຊ້ໄດ້ເຊັ່ນດຽວກັນ.

ຮູບທີ 4.1: ປີສ້າງຕັ້ງວິສາຫະກິດຈັດແບ່ງຕາມຂະໜາດຂອງແຂວງ

ຂະໜາດຂອງວິສາຫະກິດ

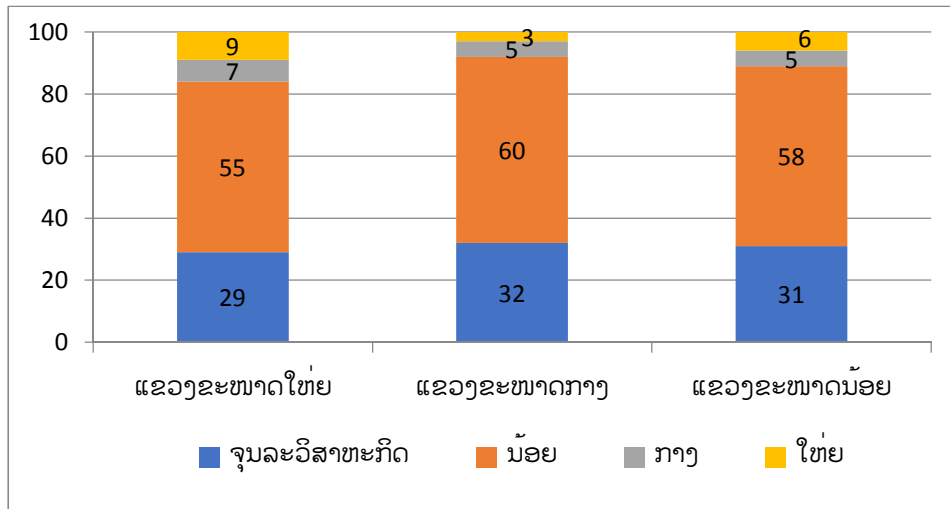
ຂະໜາດຂອງວິສາຫະກິດແມ່ນວັດແທກຈາກຈຳນວນແຮງງານ, ການປຽບທຽບກັບຂໍ້ມູນການສຳຫຼວດຂອງ GIZ, ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ ແມ່ນຂ້ອງຂ້າງບໍ່ຄົບຖ້ວນ ທັງນີ້ຍ້ອນ ນິຍາມຂະໜາດຂອງວິສາຫະກິດແມ່ນມີການປ່ຽນແປງໃນຕົ້ນປີ 2017. ຕາຕະລາງລຸ່ມນີ້ແມ່ນສະແດງໃຫ້ເຫັນເຖິງຄວາມແຕກຕ່າງກັນ:

ຕາຕະລາງທີ 4.1: ນິຍາມຂະໜາດຂອງວິສາຫະກິດ

ວິສາຫະກິດ	ຈຳນວນລູກຈ້າງ	
	ນິຍາມປີ 2011	ນິຍາມປີ 2017
ຈຸນລະວິສາຫະກິດ	1-2	1-5
ນ້ອຍ	3-19	6-50
ກາງ	20-99	51-99
ໃຫຍ່	> 99	> 99

ໃນການສຳຫຼວດຂອງ GIZ, ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ, ວິສາຫະກິດຂະໜາດໃຫຍ່ແມ່ນກວມເອົາ 5% ຂອງວິສາຫະກິດທັງໝົດ, 15% ແມ່ນທຸລະກິດຂະໜາດກາງ, ໃນຂະນະທີ່ 80% ແມ່ນຈຸນລະວິສາຫະກິດ ແລະ ທຸລະກິດຂະໜາດນ້ອຍ (ແຮງງານຕໍ່າກວ່າ 20 ຄົນ). ສຳລັບການສຳຫຼວດຂອງ ProFIT ອັດຕາສ່ວນຂອງວິສາຫະກິດຂະໜາດໃຫຍ່ແມ່ນ 9% ສຳລັບແຂວງໃຫຍ່, 3% ສຳລະແຂວງຂະໜາດກາງ ແລະ 6% ສຳລັບແຂວງຂະໜາດນ້ອຍຕາມລຳດັບ. ວິສາຫະກິດຂະໜາດໃຫຍ່ແມ່ນກວມອັດຕາສ່ວນຫຼາຍກວ່າໜູ່, ສຳລັບການສຳຫຼວດຂອງ ProFIT ຖ້າລວມຈຸນລະວິສາຫະກິດ ແລະ ວິສາຫະກິດຂະໜາດນ້ອຍ (ຈຳນວນແຮງງານໜ້ອຍກວ່າ 50 ຄົນ) ການສຳຫຼວດຂອງ ProFIT ແມ່ນກວມອັດຕາສ່ວນສູງເຖິງ 84%, 92% ແລະ 88% ຕາມລຳດັບ, ສຳລັບລາຍລະອຽດຂະໜາດວິສາຫະກິດ ແບ່ງຕາມຂະໜາດຂອງແຂວງ ອີງຕາມການສຳຫຼວດຂອງ ສຄອ ແຫ່ງຊາດແມ່ນສະແດງໃນ ຮູບທີ 4.2.

ຮູບທີ 4.2: ຂະໜາດຂອງວິສາຫະກິດແບ່ງຕາມຂະໜາດຂອງແຂວງ

ໃນການສຳຫຼວດຂອງ ສຄອ ແຫ່ງຊາດ ແມ່ນໄດ້ໃຫ້ນ້ຳໜັກແກ່ຈຸນລະວິສາຫະກິດ ແລະ ວິສາຫະກິດຂະໜາດນ້ອຍສູງ ທັງນີ້ແມ່ນຍ້ອນກຸ່ມວິສາຫາກິດດັ່ງກ່າວ ແມ່ນກວມອັດຕາສ່ວນຫຼາຍຂອງວິສາຫະກິດທັງໝົດ ລວມທັງການກຳນົດນິຍາມຂອງທຸລະກິດຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ກາງຄືນໃໝ່, ແຕ່ຂະໜາດຂອງກຸ່ມຕົວຢ່າງດັ່ງກ່າວໃກ້ຄຽງກັບການສຳຫຼວດຂອງ GIZ. ດັ່ງນັ້ນ, ກຸ່ມຕົວຢ່າງທີ່ນຳໃຊ້ໃນການສຶກສາສາມາດເປັນຕົວແທນໃຫ້ກັບຂະແໜງທຸລະກິດໄດ້.

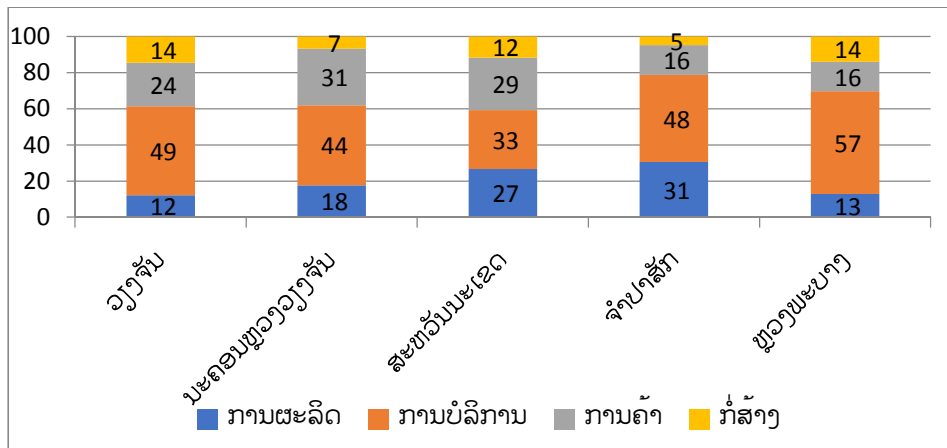
ປະເພດຂອງວິສາຫະກິດ

ການສຳຫຼວດຂອງ ProFIT ແມ່ນໄດ້ຈັດແບ່ງປະເພດຂອງວິສາຫະກິດອອກເປັນ 4 ປະເພດຄື: ການຜະລິດ, ການຄ້າ, ການບໍລິການ ແລະ ກໍ່ສ້າງ ໂດຍອີງຕາມການຈັດແບ່ງປະເພດຂອງວິສາຫະກິດຖານຂໍ້ມູນຂອງກົມອາກອນ. ແຕ່ລະປະເພດຂອງວິສາຫະກິດ, ຂັ້ນຕອນການຂໍໃບອະນຸຍາດໃນການດຳເນີນທຸລະກິດອາດແຕກຕ່າງກັນ ເຊິ່ງຂຶ້ນກັບແຕ່ລະກະຊວງທີ່ຮັບຜິດຊອບ ລວມທັງການຂໍອະນຸຍາດປຸກສ້າງ. ບົດລາຍງານນີ້ ບໍ່ໄດ້ວິເຄາະລົງເລິກເຖິງຂະບວນການຂໍໃບອະນຸຍາດຂອງວິສາຫະກິດໂດຍປຽບທຽບຕາມຂະແໜງເສດຖະກິດ ເຊິ່ງອາດຈະຕ້ອງມີການຄົ້ນຄ້ວາລົງລະອຽດຕື່ມໃນຄັ້ງຕໍ່ໄປ. ນອກນັ້ນ, ການປຽບທຽບກັບຜົນຂອງການສຳຫຼວດຂອງ GIZ ແມ່ນບໍ່ສາມາດປຽບທຽບໄດ້, ທັງນີ້ຍ້ອນການກຳນົດຂະແໜງເສດຖະກິດແຕກຕ່າງກັນ⁸. ຮູບສະແດງຂ້າງລຸ່ມນີ້ແມ່ນສະແດງເຖິງປະເພດຂອງວິສາຫະກິດ ໂດຍແບ່ງຕາມຂະໜາດຂອງແຂວງ:

⁸ The MPI/GIZ Survey used the International Standard Industrial Classification of All Economic Activities (ISIC), issued by the United Nations, grouped into 19 categories.

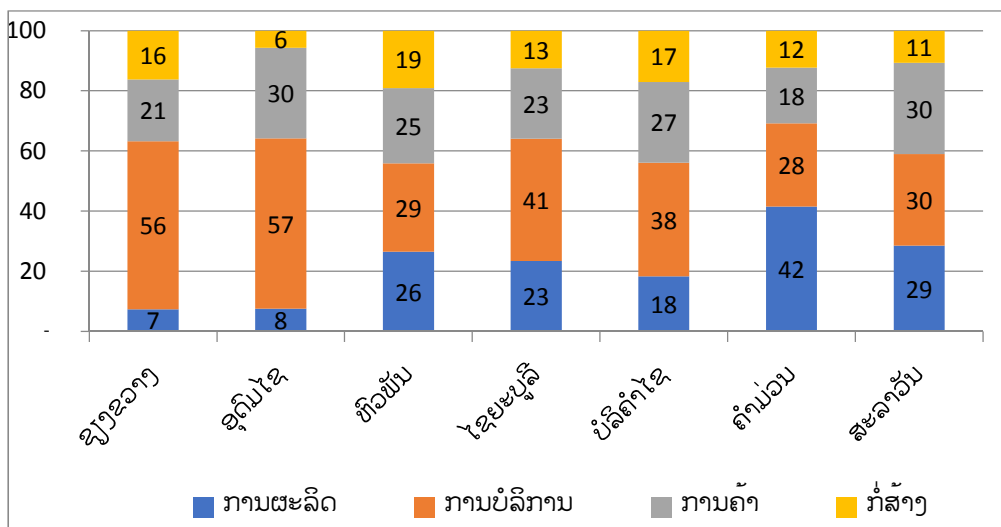

ຮູບທີ 4.3: ປະເພດຂອງວິສາຫະກິດສໍາລັບແຂວງຂະໜາດໃຫ່ຍ(%)

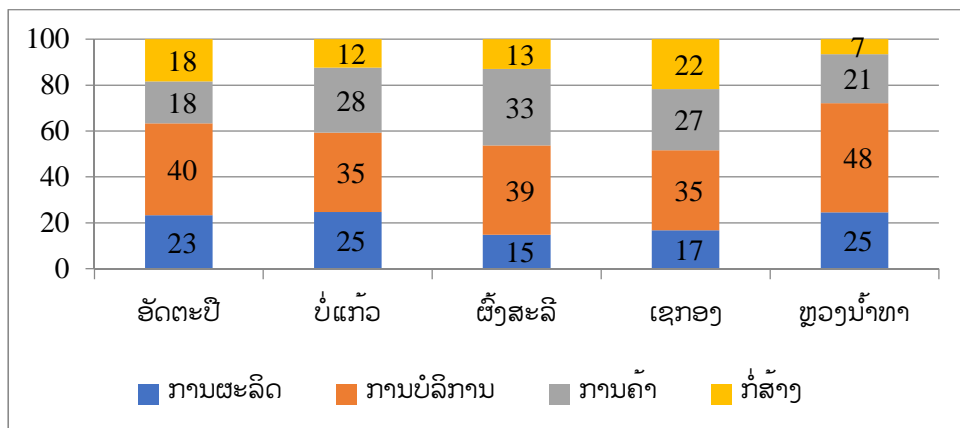
ຈາກຮູບ 4.3 ເຫັນວ່າ ແຂວງຈໍາປາສັກມີອັດຕາສ່ວນຂອງຜູ້ປະກອບການໃນຂະແໜງການຜະລິດສູງສຸດເຖິງ 31% ຂອງຈໍານວນວິສາຫະກິດທີ່ຖືກເລືອກທັງໝົດ, ໃນຂະນະທີ່ອັດຕາສ່ວນຂອງຜູ້ປະກອບການໃນຂະແໜງການບໍລິການທີ່ຖືກເລືອກສູງສຸດແມ່ນແຂວງຫຼວງພະບາງ ເຊິ່ງກວມເຖິງ 57% ຂອງຈໍານວນວິສາຫະກິດທີ່ຖືກເລືອກທັງໝົດ, ການຖືກຮັບເຂົ້າເປັນເມືອງມໍລະດົກໂລກຈາກອົງການ UNESCO ໃນປີ 1995 ເຮັດໃຫ້ແຂວງຫຼວງພະບາງກາຍເປັນສູນກາງຂອງການທ່ອງທ່ຽວຂອງພາກພື້ນ ແລະ ສົ່ງຜົນໃຫ້ຂະແໜງທຸລະກິດບໍລິການມີການເພີ່ມຂຶ້ນຢ່າງໄວວາ. ນອກຈາກນັ້ນ, ອັດຕາສ່ວນຜູ້ປະກອບການໃນຂະແໜງການຄ້າກວມອັດຕາສ່ວນສູງສຸດແມ່ນນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ເຊິ່ງກວມເຖິງ 31% ແລະ ອັດຕາສ່ວນຂອງຜູ້ປະກອບການໃນຂະແໜງກໍ່ສ້າງກວມອັດຕາສ່ວນພຽງ 14% ສໍາລັບແຂວງວຽງຈັນ ແລະ ຫຼວງພະບາງ.

ຮູບທີ 4.4: ປະເພດຂອງວິສາຫະກິດສໍາລັບແຂວງຂະໜາດກາງ (%)

ສໍາລັບ 7 ແຂວງຂະໜາດກາງເຫັນວ່າ, ແຂວງຄຳມ່ວນມີອັດຕາສ່ວນຂອງຜູ້ປະກອບການໃນຂະແໜງການຜະລິດສູງສຸດ ເຊິ່ງກວມເຖິງ 42% ຂອງຈຳນວນວິສາຫະກິດທີ່ຖືກເລືອກທັງໝົດ, ຕໍ່ມາແຂວງອຸດົມໄຊ ແລະ ຊຽງຂວາງ ແມ່ນມີອັດຕາສ່ວນຜູ້ປະກອບການໃນຂະແໜງບໍລິການທີ່ສູງເຖິງ 57% ແລະ 56% ຂອງຈຳນວນວິສາຫະກິດທີ່ຖືກເລືອກທັງໝົດ. ນອກນັ້ນ, ຈຳນວນຜູ້ປະກອບການໃນຂະແໜງການຄ້າແມ່ນພົບວ່າກວມອັດຕາສ່ວນສູງຢູ່ ແຂວງອຸດົມໄຊ ແລະ ແຂວງສາລະວັນ, ທັງສອງແຂວງແມ່ນກວມອັດຕາສ່ວນ 30% ແລະ ແຂວງຫົວພັນແມ່ນມີອັດຕາສ່ວນຜູ້ຖືກເລືອກໃນຂະແໜງການກໍ່ສ້າງ ເຊິ່ງກວມອັດຕາສ່ວນ 19% ຂອງຈຳນວນວິສາຫະກິດທີ່ຖືກເລືອກທັງໝົດ.

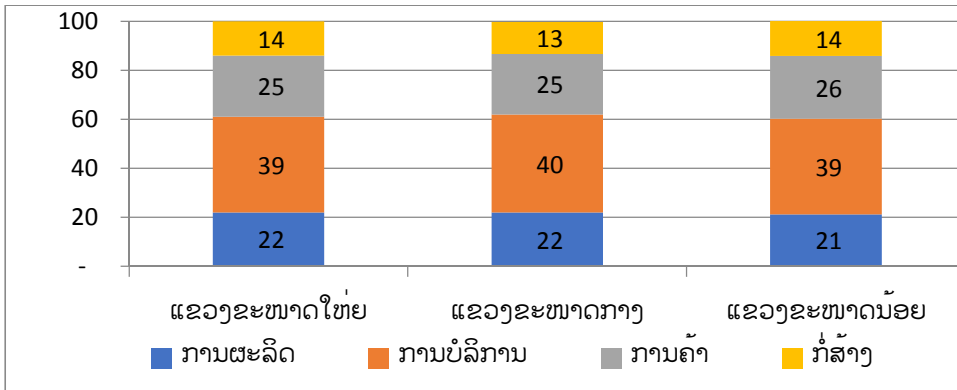
ຮູບທີ 4.5: ປະເພດຂອງວິສາຫະກິດສໍາລັບແຂວງຂະໜາດນ້ອຍ (%)

ສໍາລັບ 5 ແຂວງນ້ອຍ, ຫຼວງນໍ້າທາແມ່ນມີອັດຕາສ່ວນຂອງວິສາຫະກິດຂະແໜງບໍລິການກວມອັດຕາສ່ວນສູງເຖິງ 48% ຂອງຈຳນວນວິສາຫະກິດທັງໝົດ. ນອກນັ້ນ, ແຂວງບໍ່ແກ້ວແມ່ນມີອັດຕາສ່ວນວິສາຫະກິດຂະແໜງການຄ້າສູງສຸດເຖິງ 33% ແລະ ແຂວງເຊກອງແມ່ນມີອັດຕາສ່ວນວິສາຫະກິດໃນຂະແໜງບໍລິການສູງສຸດເຖິງ 22% ຂອງຈຳນວນວິສາຫະກິດທັງໝົດ.

ໂດຍລວມແລ້ວ, ທັງສາມຮູບສະແດງຂ້າງເທິງແມ່ນໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນເຖິງຄວາມຫຼາກຫຼາຍຂອງປະເພດທຸລະກິດໃນແຕ່ລະແຂວງ ເຊິ່ງແຕ່ລະແຂວງແມ່ນມີທ່າແຮງໃນການຜະລິດ ແລະ ໂອກາດທາງດ້ານເສດຖະກິດແຕກຕ່າງກັນ. ຕົວຢ່າງ: ຂະແໜງທຸລະກິດບໍລິການແມ່ນກວມອັດຕາສ່ວນສູງແມ່ນ ຖືກພົບຢູ່ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ຫຼວງພະບາງ, ຈຳປາສັກ ແລະ ແຂວງຫຼວງນໍ້າທາ ທັງນີ້ຍ້ອນແຂວງເຫຼົ່ານີ້ ແມ່ນມີຄວາມໂດດເດັ່ນທາງດ້ານການທ່ອງທ່ຽວ.

ຮູບທີ 4.6: ປະເພດຂອງວິສາຫະກິດແບ່ງຕາມຂະໜາດຂອງແຂວງ (%)

ຖ້າຈັດແບ່ງປະເພດຂອງວິສາຫະກິດຕາມຂະໜາດຂອງແຂວງພົບວ່າ ຄວາມແຕກຕ່າງຂອງແຕ່ລະຂະແໜງທຸລະກິດ ຂອງແຂວງທີ່ມີຂະໜາດໃຫຍ່, ກາງ ແລະ ນ້ອຍ ແມ່ນມີໜ້ອຍ ເຊິ່ງຜົນຂອງການສຶກໄດ້ຍັງຢືນໃຫ້ເຫັນວ່າການແບ່ງການວິເຄາະອອກເປັນສາມລະດັບແມ່ນມີຄວາມສອດຄ່ອງກັນໃນແຕ່ລະປະເພດຂອງຂະແໜງທຸລະກິດ.

ສະຫຼຸບ

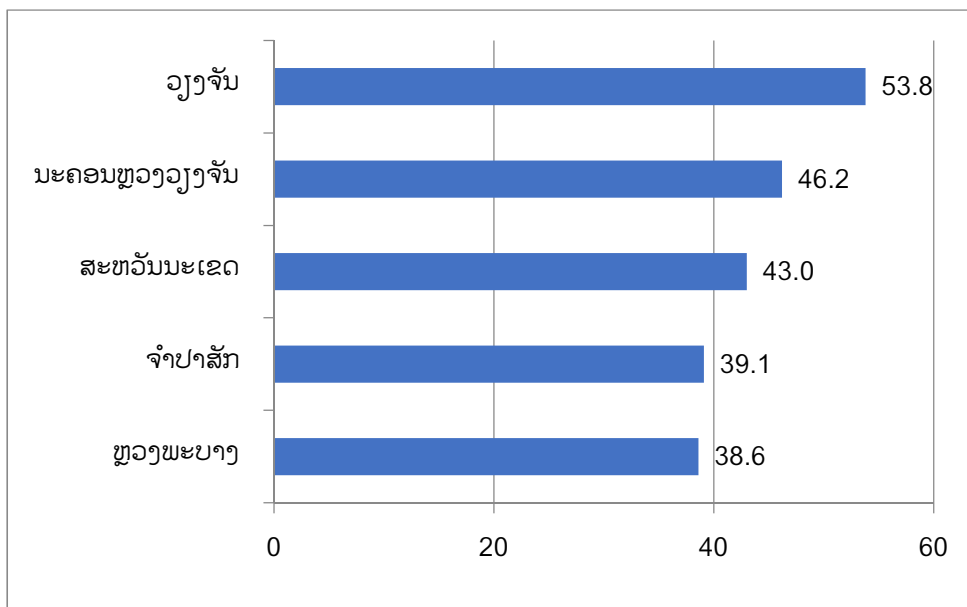
ການສຳຫຼວດວິສາຫະກິດຂອງ ສຄອ ແຫ່ງຊາດ ໃນປີ 2017 ທີ່ອີງໃສ່ຖານຂໍ້ມູນສາມະຊິກຂອງ ສຄອ ໃນແຕ່ລະແຂວງ. ໄດ້ມີການປຽບທຽບໂຄງສ້າງອາຍຸ ແລະ ຂະໜາດ ຂອງວິສາຫະກິດກັບຂໍ້ມູນທີ່ສຳຫຼວດຂອງ GIZ ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ (ທີ່ໄດ້ອີງໃສ່ຖານຂໍ້ມູນຈາກຖານກົມອາກອນ) ໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ທັງສອງການສຳຫຼວດແມ່ນມີຄວາມສອດຄ່ອງກັນ. ນອກນັ້ນ, ການວິເຄາະຕາມລັກສະນະ ແລະ ປະເພດຂອງວິສາຫະກິດ ແມ່ນມີຄວາມແຕກຕ່າງກັນໜ້ອຍ ທັງສາມຂະໜາດແຂວງ. ດັ່ງນັ້ນ, ຈຶ່ງສາມາດສະຫຼຸບໄດ້ວ່າ ການສຳຫຼວດວິສາຫະກິດຂອງ ສຄອ ແຫ່ງຊາດ ສາມາດນຳໃຊ້ເປັນຕົວແທນຂອງທຸລະກິດພາກເອກະຊົນໄດ້.

V. ດັດສະນີ ProFIT ໃນປີ 2017: ແຂວງຂະໜາດໃຫຍ່

5.1 ສະພາບລວມຂອງດັດສະນີ ProFIT

ໂດຍລວມດັດສະນີ ProFIT ທີ່ໄດ້ຈາກການລວມຄະແນນຂອງ 6 ດັດສະນີຍ່ອຍ ເຊິ່ງສະແດງໃນ ຮູບທີ 5.1. ຜົນໄດ້ຮັບຈາກການສຶກສາພົບວ່າແຂວງທີ່ໄດ້ຄະແນນສູງສຸດ ແມ່ນແຂວງວຽງຈັນໄດ້ 53.8 ຂອງຄະແນນທັງໝົດ 100 ຄະແນນເຊິ່ງຖືວ່າຍັງຂ້ອນຂ້າງຕ່ຳ, ແລະ ສະແດງໃຫ້ເຫັນເຖິງຍັງມີໂອກາດທີ່ຈະສືບຕໍ່ປັບປຸງໃຫ້ດີຂຶ້ນຕື່ມ. ແຂວງທີ່ໄດ້ອັນດັບສອງແມ່ນ ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນທີ່ໄດ້ຄະແນນທັງໝົດ 46.2 ຄະແນນ. ໃນຂະນະທີ່ແຂວງຈຳປາສັກ ແລະ ຫຼວງພະບາງ ແມ່ນໄດ້ຄະແນນຕ່ຳສຸດ ແລະ ມີຄະແນນຕ່ຳກວ່າແຂວງວຽງຈັນປະມານ 15 ຄະແນນ.

ຮູບທີ 5.1: ດັດສະນີ ProFIT ສຳລັບແຂວງທີ່ມີຂະໜາດໃຫຍ່ (100 ຄະແນນ)

ເມື່ອວິເຄາະລົງເລິກແຕ່ລະດັດສະນີຍ່ອຍແມ່ນສາມາດສະຫຼຸບໄດ້ໃນຕາຕະລາງ 4.1. ຈາກຕາຕະລາງດັ່ງກ່າວເຫັນວ່າ ແຂວງວຽງຈັນໄດ້ຄະແນນຂ້ອນຂ້າງສູງສຳລັບດັດສະນີພາລະດ້ານລະບຽບການ (68.4 ຈາກຄະແນນເຕັມ 100), ໂດຍສະເພາະແມ່ນເວລາ ແລະ ຕົ້ນທຶນທີ່ນຳໃຊ້ໃນການຕໍ່ໄປອະນຸຍາດປະກອບກິດຈະການ. ນອກນັ້ນ, ແຂວງວຽງຈັນຍັງໄດ້ຄະແນນສູງທາງດ້ານຄວາມໂປ່ງໃສ, ຄວາມສອດຄ່ອງຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດນະໂຍບາຍ ແລະ ລະບຽບການ ລະຫວ່າງສູນກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ ລວມທັງຄວາມເປັນມິດຂອງອົງການປົກຄອງແຂວງຕໍ່ພາກທຸລະກິດ, ຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ແຂວງວຽງຈັນ ໄດ້ຄະແນນສູງສຸດໃນຈຳນວນ 5 ແຂວງໃຫຍ່ ເຊິ່ງໄດ້ເຖິງ 53.8 ຂອງຄະແນນທັງໝົດ 100 ຄະແນນ. ຜົນຂອງການສຶກສາຄັ້ງນີ້ຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່າ ອົງການປົກຄອງແຂວງ ແລະ ພະແນກການທີ່

ກ່ຽວຂ້ອງ ຍັງສາມາດປັບປຸງການບໍລິການຂອງຕົນໃຫ້ດີຂຶ້ນ ເພື່ອສົ່ງເສີມການພັດທະນາຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດໃນແຂວງຂອງຕົນ.

ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ ແມ່ນມີຄະແນນໜ້ອຍກວ່າແຂວງວຽງຈັນໃນທຸກດັດສະນີຍ່ອຍ ຍົກເວັ້ນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ບໍ່ເປັນທາງການ. ເມື່ອປຽບທຽບລະຫວ່າງສອງແຂວງ ສິ່ງແຕກຕ່າງສໍາຄັນທີ່ເຫັນໄດ້ແມ່ນການປ່ຽນແປງທາງດ້ານນະໂຍບາຍ ສາມາດເຮັດໃຫ້ເກີດມີຄວາມແຕກຕ່າງທີ່ໄວ. ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນຍັງມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກໃນການເຂົ້າເຖິງເອກະສານທາງການຂອງພາກລັດ, ການໃຫ້ສໍາຄັນໃນການລົງທຶນຂອງຕ່າງປະເທດຫຼາຍກວ່າການລົງທຶນພາຍໃນ ແລະ ການປະສານງານຂອງແຕ່ລະໜ່ວຍງານພາກລັດໃນການສົ່ງເສີມຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດຍັງເຮັດບໍ່ໄດ້ດີ.

ເມື່ອປຽບທຽບແຂວງສະຫວັນນະເຂດກັບວຽງຈັນພົບວ່າ ແມ່ນມີຄວາມແຕກຕ່າງກັນຫຼາຍດ້ານ, ເຊິ່ງຈໍາເປັນຕ້ອງມີການປັບປຸງ ແລະ ບາງຄັ້ງການປ່ຽນແປງດ້ານນະໂຍບາຍອາດບໍ່ແມ່ນສິ່ງທີ່ຫຍຸ້ງຍາກ. ແຂວງສະຫວັນນະເຂດໄດ້ຄະແນນຕໍ່າ ສໍາລັບດັດສະນີດ້ານຄວາມໂປ່ງໃສ ແລະ ການເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ, ຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດຍັງມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກໃນການເຂົ້າເຖິງເອກະສານທາງການຂອງພາກລັດ ແລະ ແຂວງຍັງບໍ່ມີເວັບໄຊທ໌ທາງການເພື່ອເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ, ເວລາ ແລະ ຕົ້ນທຶນທີ່ນໍາໃຊ້ໃນການຂໍຕໍ່ໃບທະບຽນອາກອນຍັງສູງ ແລະ ການໃຫ້ສໍາຄັນໃນການລົງທຶນຂອງຕ່າງປະເທດຫຼາຍກວ່າຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດພາຍໃນ.

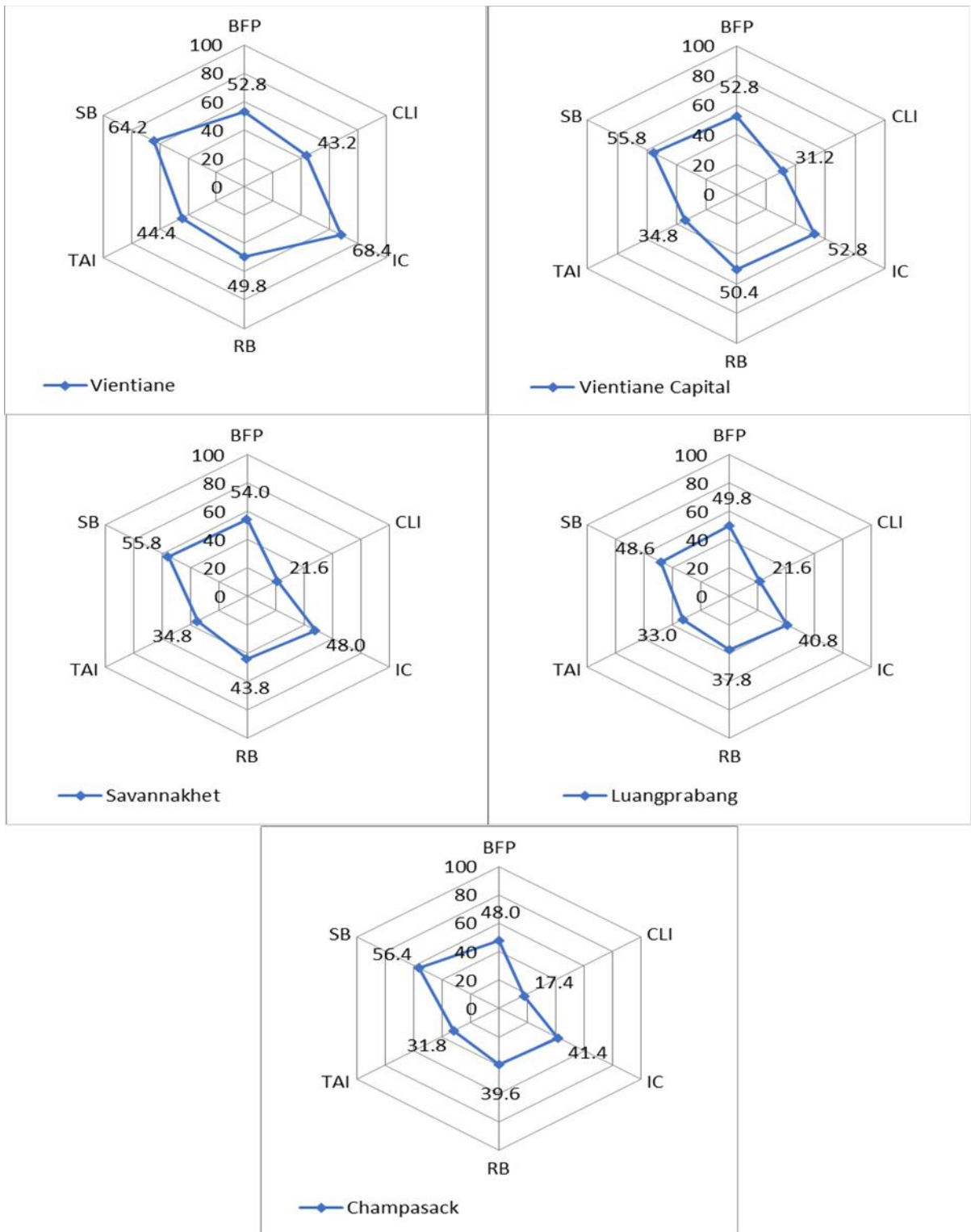
ສໍາລັບແຂວງຫຼວງພະບາງ ແລະ ແຂວງຈໍາປາສັກແມ່ນຖືກຈັດໃນອັນດັບສຸດທ້າຍ ເຊິ່ງມີຄະແນນຕໍ່າກວ່າ ທັງສາມແຂວງສໍາລັບທຸກດັດສະນີ ຍົກເວັ້ນດັດສະນີຄວາມຄວາມເປັນມິດຂອງພາກລັດຂັ້ນແຂວງຕໍ່ການດໍາເນີນທຸລະກິດ. ທັງສອງແຂວງແມ່ນຍັງບໍ່ມີເວັບໄຊທ໌ ທີ່ເປັນທາງການເພື່ອເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ແລະ ໄດ້ຄະແນນຕໍ່າ ສໍາລັບຕົວຊີ້ວັດດ້ານເວລາ ແລະ ຕົ້ນທຶນທີ່ນໍາໃຊ້ໃນການຕໍ່ໃບທະບຽນອາກອນ. ໃນຂະນະທີ່ແຂວງຫຼວງພະບາງແມ່ນນໍາໃຊ້ຕົ້ນທຶນສູງ ໃນການຕໍ່ທັງໃບອະນຸຍາດປະກອບກິດຈະການ ແລະ ໃບທະບຽນອາກອນ ແລະ ການສະໜັບສະໜູນຂອງພາກລັດຕໍ່ການພັດທະນາຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດຍັງມີໜ້ອຍ.

ຕາຕະລາງທີ 5.1: ດັດສະນີຍ່ອຍຂອງ ProFIT ສໍາລັບແຂວງຂະໜາດໃຫຍ່

ດັດສະນີຍ່ອຍຂອງ ProFIT / ແຂວງ	ວຽງຈັນ	ນະຄອນຫຼວງ ວຽງຈັນ	ສະຫວັນນະເຂດ	ຈໍາປາສັກ	ຫຼວງພະບາງ
ຄະແນນຂອງ ProFIT	53.8	46.2	43.0	39.1	38.6
1. ຄວາມສະດວກໃນການສ້າງຕັ້ງທຸລະກິດ	52.8	52.8	54.0	48.0	49.8
- ເວລານໍາໃຊ້ໃນການຂັບທະບຽນທຸລະກິດ	13.8	12.6	14.4	12.6	12.6
- ຕົ້ນທຶນນໍາໃຊ້ໃນການຂັບທະບຽນທຸລະກິດ	13.2	13.2	10.8	9.0	9.6
- ເວລານໍາໃຊ້ໃນການຂັບອະນຸຍາດປະກອບກິດຈະການ	12.0	12.6	15.6	14.4	15.0
- ຕົ້ນທຶນນໍາໃຊ້ໃນການຂັບອະນຸຍາດປະກອບກິດຈະການ	13.8	14.4	13.2	12.0	12.6
2. ຄວາມໂປ່ງໃສ ແລະ ການເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ	43.2	31.2	21.6	17.4	21.6
- ການເຂົ້າເຖິງເອກະສານທາງການຂອງແຂວງ	25.8	15.0	16.2	13.2	18.0
- ໂອກາດມີຄໍາເຫັນກ່ຽວກັບຮ່າງລະບຽບຂອງແຂວງ	5.4	4.2	5.4	4.2	3.6
- ເວັບໄຊທ໌ຂອງແຂວງ	12.6	12.0	-	-	-
3. ພາລະທາງດ້ານລະບຽບການ	68.4	52.8	48.0	41.4	40.8
- ການກວດສອບຂອງເຈົ້າໜ້າທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ	15.6	15.6	16.2	12.6	16.2
- ເວລາທີ່ນໍາໃຊ້ເພື່ອການຕໍ່ໄປທະບຽນອາກອນໄໝ	15.6	9.6	9.6	7.8	8.4
- ຕົ້ນທຶນນໍາໃຊ້ໃນການຕໍ່ໄປທະບຽນອາກອນໄໝ	10.2	8.4	5.4	5.4	4.8
- ຕົ້ນທຶນນໍາໃຊ້ໃນການຕໍ່ໄປອະນຸຍາດປະກອບກິດຈະການ	15.0	9.6	11.4	9.0	7.2
- ເວລາທີ່ນໍາໃຊ້ໃນການຕໍ່ໄປອະນຸຍາດປະກອບກິດຈະການ	11.4	9.6	5.4	7.2	4.8
4. ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ບໍ່ເປັນທາງການ	49.8	50.4	43.8	39.6	37.8
- ອັດຕາສ່ວນຂອງຄ່າໃຊ້ຈ່າຍບໍ່ເປັນທາງການຕໍ່ກັບລາຍຮັບທັງໝົດ	4.8	5.4	3.0	4.2	3.0
- ການຈ່າຍຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ບໍ່ເປັນທາງການ	28.8	29.4	25.8	22.2	18.6
- ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍບໍ່ເປັນທາງການສາມາດຮັບໄດ້	5.4	6.0	3.6	3.0	4.8
- ການເຈລະຈາການຈ່າຍອາກອນ	6.0	5.4	5.4	5.4	7.2
- ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍບໍ່ເປັນທາງການແມ່ນຈ່າຍເປັນ	3.0	2.4	2.4	1.8	1.8
- ການເປີດເຜີຍຂໍ້ມູນການໃຊ້ຈ່າຍເປັນທາງການ	1.8	1.8	3.0	2.4	3.0
5. ຄວາມສອດຄ່ອງຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍ	44.4	34.2	34.8	31.8	33.0
- ຄວາມໄດ້ປຸງຂອງການມີສາຍພົວພັນກັບພາກລັດ	11.4	5.4	5.4	4.8	7.2
- ການໃຫ້ບູລິມະສິດການລົງທຶນໂດຍກົງຂອງຕ່າງປະເທດ	12.6	7.8	9.0	7.2	8.4
- ຄວາມສອດຄ່ອງກັບນະໂຍບາຍຈາກສູນກາງ	7.8	4.8	6.6	5.4	6.0
- ການສະໜັບສະໜູນຂອງອົງການປົກຄອງແຂວງ	6.0	10.2	9.0	7.8	6.6
- ການອອກລະບຽບເພີ່ມເຕີມຂອງອົງການປົກຄອງແຂວງ	6.0	6.0	5.4	6.0	4.8
6. ຄວາມເປັນມິດຕໍ່ພາກທຸລະກິດຂອງອົງການປົກຄອງຂັ້ນແຂວງ	64.2	55.8	55.8	56.4	48.6
- ທິດສະນະຄະຕິຂອງອົງການປົກຄອງແຂວງ	16.8	16.2	15.6	16.2	13.8
- ການສະໜັບສະໜູນຂອງລັດຖະບານຂັ້ນແຂວງ	19.8	16.2	18.6	16.2	15.0
- ການນໍາໃຊ້ວິທີການໄໝໃນການແກ້ໄຂບັນຫາ	27.6	23.4	21.6	24.0	19.2

ຮູບທີ 5.1 ໄດ້ຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່າເຖິງຄວາມແຕກຕ່າງຂອງແຕ່ລະດັດສະນີຍ່ອຍໃນ 5 ແຂວງໃຫຍ່, ໃນນັ້ນ ແຂວງວຽງຈັນແມ່ນໄດ້ຄະແນນສູງສຸດສໍາລັບດັດສະນີພາລະທາງດ້ານລະບຽບການ (68.4 ຄະແນນ) ແລະ ຄວາມເປັນມິດຕໍ່ພາກທຸລະກິດຂອງອົງການບົກຄອງແຂວງ (64.2 ຄະແນນ). ການໃຊ້ເວລາໃນການຕໍ່ໃບທະບຽນອາກອນ ແລະ ຕໍ່ໃບອະນຸຍາດໃນການປະກອບກິດຈະການແມ່ນສິ້ນລວມເຖິງການນໍາໃຊ້ວິທີການໃໝ່ໃນການແກ້ໄຂບັນຫາຂອງພາກທຸລະກິດ ແມ່ນສາເຫດສໍາຄັນທີ່ເຮັດໃຫ້ແຂວງວຽງຈັນໄດ້ຄະແນນສູງທັງສອງດັດສະນີ. ໃນຂະນະທີ່ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ສະຫວັນນະເຂດ ແລະ ຈໍາປາສັກ ເຫັນວ່າຄວາມເປັນມິດຕໍ່ພາກທຸລະກິດຂອງອົງການບົກຄອງຂັ້ນແຂວງ ແມ່ນໄດ້ຄະແນນສູງສຸດໃນຈໍານວນ 6 ດັດສະນີ. ສໍາລັບແຂວງຫຼວງພະບາງພົບວ່າ ດັດສະນີຄວາມສະດວກໃນການສ້າງຕັ້ງທຸລະກິດແມ່ນໄດ້ຄະແນນສູງສຸດ (49.8 ຄະແນນ). ນອກນັ້ນຍັງພົບວ່າ ແຂວງຈໍາປາສັກ, ຫຼວງພະບາງ ແລະ ສະຫວັນນະເຂດ ແມ່ນໄດ້ຄະແນນຕໍ່າສຸດສໍາລັບດັດສະນີຄວາມໂປ່ງໃສ ແລະ ການເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ເຊິ່ງໄດ້ພຽງ 17.4 ຄະແນນ ແລະ 21.6 ຄະແນນຕາມລຳດັບ. ການຂາດເວັບໄຊທ໌ທີ່ເປັນທາງການໃນການເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ແມ່ນສາເຫດສໍາຄັນທີ່ເຮັດໃຫ້ທັງສາມແຂວງໄດ້ຄະແນນຕໍ່າຈາກດັດສະນີດັ່ງກ່າວ.

ຮູບທີ 5.2: ສະຫຼຸບດັດສະນີຍ່ອຍຂອງ ProFIT ສໍາລັບແຂວງໃຫ່ຍ

SB=ຄວາມສະດວກໃນການສ້າງຕັ້ງທຸລະກິດ; TAI=ຄວາມໂປ່ງໃສ ແລະ ການເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ; RB=ພາລະທາງດ້ານລະບຽບການ; IC=ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ບໍ່ເປັນທາງການ; CLI=ຄວາມສອດຄ່ອງຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍ; ແລະBFP= ຄວາມເປັນມິດຂອງອົງການປົກຄອງຂັ້ນແຂວງຕໍ່ພາກທຸລະກິດ.

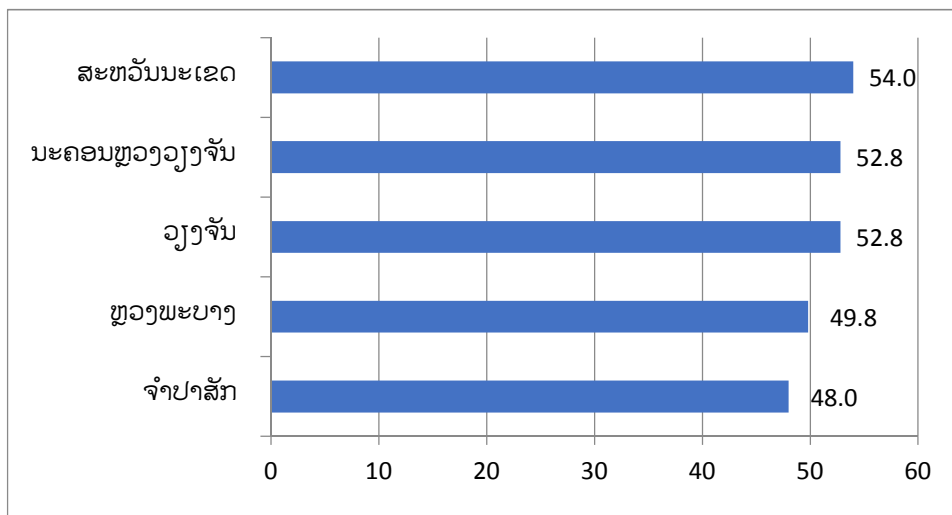

5.2 ການວິເຄາະສໍາລັບ 6 ດັດສະນີຍ່ອຍ

ຄວາມສະດວກໃນການສ້າງຕັ້ງວິສາຫະກິດ

ຖ້າລວມ 4 ຕົວຊີ້ວັດເຂົ້າກັນຈະໄດ້ດັດສະນີຄວາມສະດວກໃນການສ້າງຕັ້ງວິສາຫະກິດ, ສະແດງໃນຮູບ 5.3, ແຂວງສະຫວັນນະເຂດທີ່ໄດ້ຄະແນນສູງສຸດເຖິງ 54.0 ໃນຈໍານວນ 100 ຄະແນນ, ການເລີ່ມຕັ້ງສ້າງຕັ້ງວິສາຫະກິດ ມັນບໍ່ແມ່ນເລື່ອງງ່າຍສໍາລັບທຸກແຂວງ. ສໍາລັບແຂວງ ຈໍາປາສັກ ແລະ ແຂວງຫຼວງພະບາງ ແມ່ນໄດ້ຄະແນນຕໍ່າສຸດໃນຈໍານວນ 5 ແຂວງ ເຊິ່ງສາເຫດ ສໍາຄັນແມ່ນຍ້ອນຕົ້ນທຶນຂອງການດໍາເນີນທຸລະກິດແມ່ນສູງ.

ຮູບທີ 5.3: ດັດສະນີຄວາມສະດວກໃນການສ້າງຕັ້ງວິສາຫະກິດ (100 ຄະແນນ)

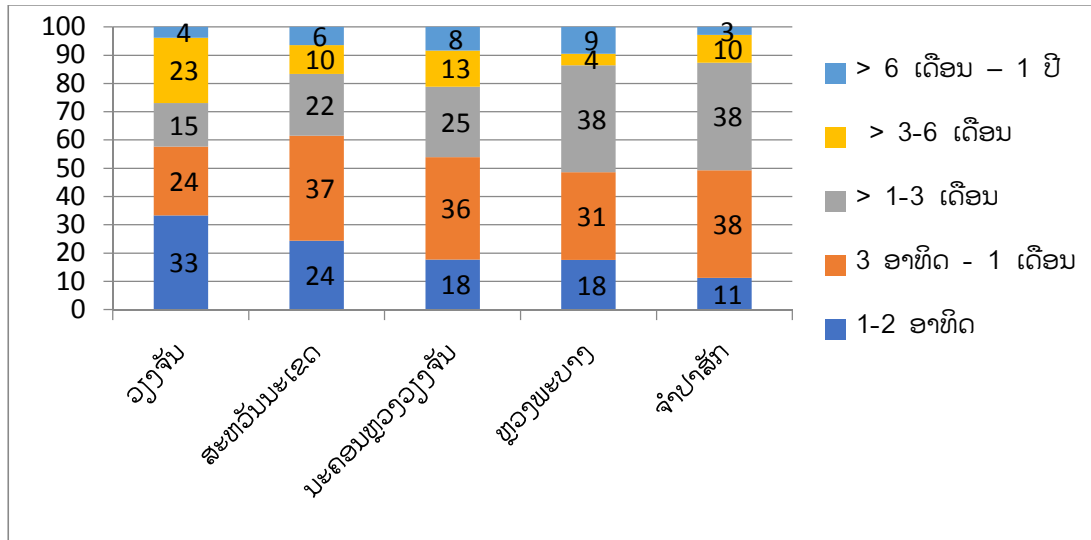
ເວລາທີ່ນໍາໃຊ້ໃນການຂໍທະບຽນວິສາຫະກິດ ແມ່ນປັດໄຈສໍາຄັນໃນການກໍານົດຄວາມສະດວກ ໃນການ ດໍາເນີນທຸລະກິດ. ຮູບທີ 5.4 ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ 40%-50% ຂອງການຂໍທະບຽນວິສາຫະ ກິດແມ່ນໃຊ້ເວລາຫຼາຍກວ່າໜຶ່ງເດືອນ ເຊິ່ງຂ້ອນຂ້າງນໍາໃຊ້ເວລາຍາວ⁹. ສິ່ງແຕກຕ່າງທີ່ສໍາຄັນສໍາລັບ ແຂວງຂະໜາດໃຫຍ່ແມ່ນ ການນໍາໃຊ້ເວລາ 1-2 ອາທິດ ໃນການຂໍທະບຽນວິສາຫະກິດ. ແຂວງວຽງ ຈັນ ແມ່ນໄດ້ຄະແນນສູງສຸດ ເມື່ອທຽບກັບແຂວງອື່ນໆໃນກຸ່ມດຽວກັນ ແຕ່ເມື່ອນໍາໃຊ້ເວລາ 3 ອາທິດ ຫາ 1 ເດືອນເປັນເກນມາດຕະຖານພົບວ່າ ແຂວງຈໍາປາສັກໄດ້ຄະແນນສູງກວ່າແຂວງອື່ນໆ.

ເຖິງວ່າການອອກໃບທະບຽນວິສາຫະກິດໃນແຂວງວຽງຈັນຈະໃຊ້ເວລາໄວ, ແຕ່ຜູ້ປະກອບການ ຈໍານວນໜຶ່ງຍັງໃຊ້ເວລາຫຼາຍກວ່າ 3 ເດືອນ, ເຊິ່ງກວມເຖິງ 27% ຂອງຜູ້ປະກອບການທັງໝົດ. ທັງ

⁹ ໃນປີ 2017 ການສໍາຫຼວດຄວາມສະດວກໃນການດໍາເນີນທຸລະກິດ, ການຂໍທະບຽນວິສາຫະກິດສະເລ່ຍ 67 ວັນ, ປຽບທຽບກັບ 23 ວັນສໍາລັບເຂດພາກພື້ນເຂດອາຊີ ແລະ ປາຊີຟິກ.

ນີ້ອາດຈະເປັນຍ້ອນຄວາມຫຼາກຫຼາຍຂອງປະເພດທຸລະກິດ ເຊິ່ງການຂໍທະບຽນວິສາຫະກິດອາດມີຂັ້ນຕອນທີ່ແຕກຕ່າງກັນ.

ຮູບທີ 5.4: ເວລາທີ່ນໍາໃຊ້ສໍາລັບການຂໍທະບຽນວິສາຫະກິດ (100 ຄະແນນ)

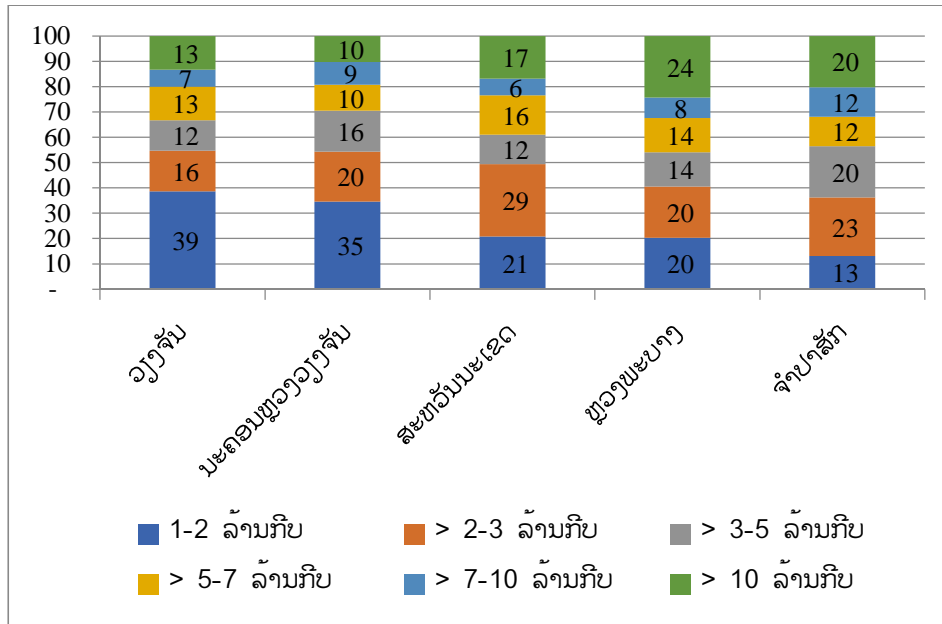

ໝາຍເຫດ: ບໍ່ໄດ້ລວມເອົາການຂໍອະນຸຍາດໃນການກໍ່ສ້າງ

ຕົ້ນທຶນຂອງການຂໍໃບທະບຽນວິສາຫະກິດ¹⁰ ລະຫວ່າງແຂວງຂະໜາດໃຫ່ຍແມ່ນມີຄວາມແຕກຕ່າງກັນ, ແຂວງວຽງຈັນ ແລະ ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ ແມ່ນມີຕົ້ນທຶນຕໍ່າສຸດ ເຊິ່ງເຫັນໄດ້ຈາກອັດຕາສ່ວນຜູ້ປະກອບການທີ່ໃຊ້ຈ່າຍໃນການຂໍທະບຽນວິສາຫະກິດ 1-2 ລ້ານກີບ, ກວມອັດຕາສ່ວນ 39% ແລະ 35% ຂອງຈໍານວນຜູ້ປະກອບການທັງໝົດ. ສໍາລັບແຂວງຈໍາປາສັກ ແລະ ຫຼວງພະບາງເຫັນວ່າ ຕົ້ນທຶນໃນການຂໍທະບຽນວິສາຫະກິດແມ່ນສູງເຊິ່ງເຫັນໄດ້ຈາກ ຜູ້ປະກອບການທີ່ໃຊ້ຈ່າຍຫຼາຍກວ່າ 10 ລ້ານກີບ ໃນການຂໍທະບຽນວິສາຫະກິດ ແມ່ນກວມອັດຕາສ່ວນເຖິງ 20% ແລະ 24% ຂອງຈໍານວນຜູ້ປະກອບການທັງໝົດ. ສາເຫດໜຶ່ງ ທີ່ເຮັດໃຫ້ມີຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ແຕກຕ່າງກັນແມ່ນຍ້ອນ ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍສໍາລັບການຂໍທະບຽນວິສາຫະກິດບໍ່ຖືກພິມເຜີຍແຜ່ເປັນທາງການ, ເຮັດໃຫ້ເກີດການເກັບຄ່າທໍານຽມທີ່ບໍ່ເປັນເອກະພາບກັນ ຫຼື ອາດຍ້ອນຜູ້ປະກອບການໄປບວກລວມກັບຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ບໍ່ເປັນທາງການ ເຊິ່ງຕ້ອງໄດ້ມີຄວາມຄົ້ນຄ້ວາລະອຽດຕື່ມ.

¹⁰ ຕົ້ນທຶນການຂໍທະບຽນວິສາຫະກິດແມ່ນລວມທັງຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ເປັນທາງການ ແລະ ບໍ່ເປັນທາງການ.

ຮູບທີ 5.5: ຕົວຊີ້ວັດຕົ້ນທຶນໃນການຂໍທະບຽນວິສາຫະກິດ (100 ຄະແນນ)

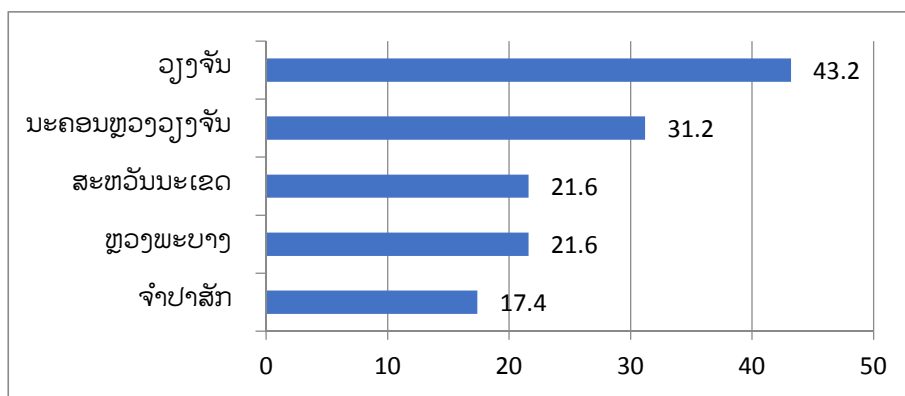

ໝາຍເຫດ: ບໍ່ໄດ້ລວມເອົາການຂໍອະນຸຍາດໃນການກໍ່ສ້າງ

ຄວາມໂປ່ງໃສ ແລະ ການເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ

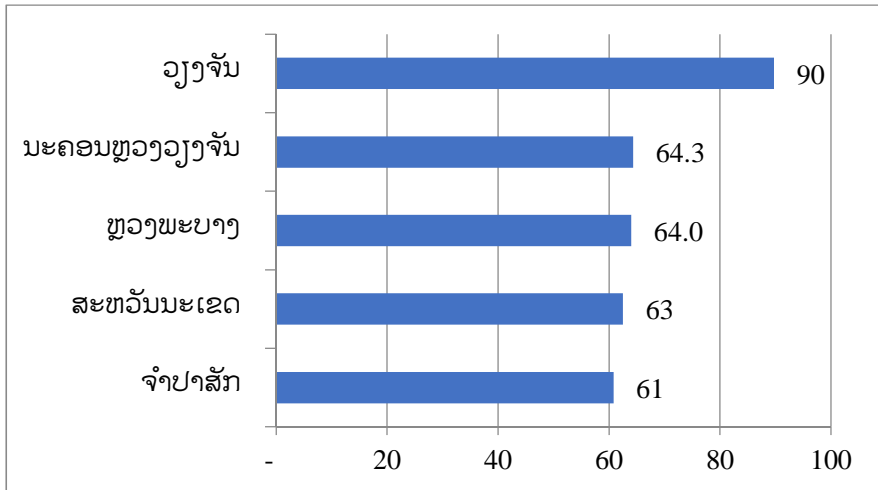
ສໍາລັບດັດສະນີຄວາມໂປ່ງໃສ ແລະ ການເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນຂ່າວສານໂດຍລວມ (ປະກອບມີ 3 ຕົວຊີ້ວັດຍ່ອຍ) ແຕ່ລະແຂວງແມ່ນໄດ້ຄະແນນຕໍ່າ. ໃນນັ້ນ, ແຂວງວຽງຈັນມີການດໍາເນີນງານທີ່ດີກ່ວາແຂວງອື່ນໆ, ສາມາດຍາດໄດ້ 43.2 ຄະແນນ ຂອງຈຳນວນທັງໝົດ 100 ຄະແນນ, ຕໍ່ມາແມ່ນນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນໄດ້ 31.2 ຄະແນນ. ສ່ວນແຂວງຈຳປາສັກແມ່ນໄດ້ຄະແນນໜ້ອຍສຸດ ທັງນີ້ແມ່ນຍ້ອນແຂວງດັ່ງກ່າວແມ່ນຍັງບໍ່ມີການສ້າງເວັບໄຊທ໌ທີ່ເປັນທາງການ, ການເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນຂ່າວສານທີ່ຍັງມີຄວາມຫຼ້າຊ້າ ແລະ ການເຂົ້າເຖິງເອກະສານທາງການຂອງພາກລັດຍັງມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກ.

ຮູບທີ 5.6: ຄວາມໂປ່ງໃສ ແລະ ການເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ (100 ຄະແນນ)

ຮູບທີ 5.7 ສະແດງໃຫ້ເຫັນເຖິງການເຂົ້າເຖິງເອກະສານສໍາຄັນຂອງພາກທຸລະກິດ. ຜົນຈາກການສໍາຫຼວດພົບວ່າ 90% ຂອງຜູ້ປະກອບການຢູ່ແຂວງວຽງຈັນແມ່ນສາມາດເຂົ້າເຖິງຢ່າງໜ້ອຍ 1 ເອກະສານ, ໃນຂະນະທີ່ 4 ແຂວງທີ່ເຫຼືອ ອັດຕາການເຂົ້າເຖິງເອກະສານສໍາຄັນແມ່ນຢູ່ໃນລະຫວ່າງ 61-64% ຂອງຈໍານວນຜູ້ຕອບແບບສອບຖາມທັງໝົດ.

ຮູບທີ 5.7: ຕົວຊີ້ວັດອັດຕາສ່ວນຂອງຜູ້ປະກອບການທີ່ເຂົ້າເຖິງຢ່າງໜ້ອຍ 1 ເອກະສານ

ໝາຍເຫດ: ການເຂົ້າເຖິງເອກະສານທາງການຂອງພາກລັດປະກອບມີ: ເອກະສານງົບປະມານຂອງແຂວງ, ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດສັງຄົມຂອງແຂວງ, ງົບປະມານການລົງທຶນພັດທະນາໂຄງລ່າງພື້ນຖານຂັ້ນແຂວງ, ຍຸດທະສາດການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນແຂວງ, ນະໂຍບາຍສົ່ງເສີມການລົງທຶນຂັ້ນແຂວງ, ໂອກາດການປະມູນໂຄງການຂອງພາກລັດຂັ້ນແຂວງ.

ມີພຽງແຕ່ 2 ແຂວງ (ວຽງຈັນ ແລະ ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ) ໃນຈໍານວນ 5 ແຂວງໃຫ່ຍ ທີ່ພົບວ່າໄປມີເວັບໄຊທ໌ທາງການຂອງແຂວງ. ແຕ່ຄຸນນະພາບຂອງເວັບໄຊທ໌ດັ່ງກ່າວ ຍັງຕ້ອງໄດ້ສືບຕໍ່ປັບປຸງ ທັງດ້ານຂອງເນື້ອໃນ ແລະ ຄວາມວ່ອງໄວຂອງການເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ເຊິ່ງເວັບໄຊທ໌ ທີ່ມີໃນປັດຈຸບັນ ແມ່ນຍັງມີປະໂຫຍດໜ້ອຍສໍາລັບຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດ. ການເຂົ້າເຖິງລະບົບການ, ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ, ແລະ ແບບຟອມເອກະສານຕ່າງໆ ຕ້ອງເຮັດໃຫ້ສາມາດເຂົ້າເຖິງໄດ້ຢ່າງວ່ອງໄວ ເພື່ອສະໜັບສະໜູນຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດ ໃນການຫຼຸດຜ່ອນຕົ້ນທຶນການດໍາເນີນງານ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນການສະແຫວງຫາຜົນປະໂຫຍດໃນທາງທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງ, ທັງເປັນການເພີ່ມຂີດຄວາມສາມາດຂອງການດໍາເນີນງານຂອງຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດອີກດ້ວຍ.

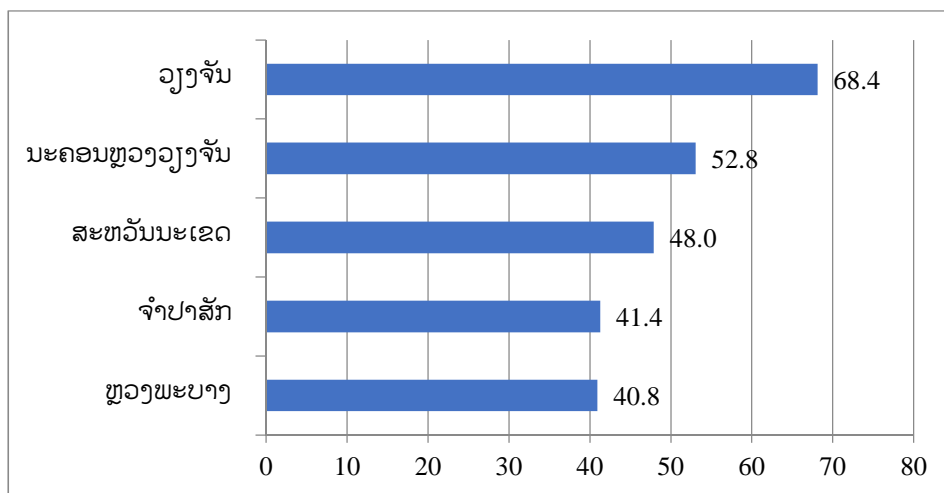
ພາລະທາງດ້ານລະບົບການ

ຮູບທີ 5.8 ແມ່ນໄດ້ສັງລວມເອົາຄະແນນຈາກ 5 ດັດສະນີຍ່ອຍ ເພື່ອປະເມີນພາລະທາງດ້ານລະບົບການ. ແຂວງວຽງຈັນ ແມ່ນຂ້ອນຂ້າງໄດ້ຄະແນນສູງສໍາລັບດັດສະນີພາລະທາງດ້ານລະບົບການ ທັງນີ້ຍ້ອນແຂວງດັ່ງກ່າວແມ່ນມີຈໍານວນຄັ້ງສະເລ່ຍໃນການກວດສອບຂອງພາກລັດ

ໜ້ອຍ ລວມທັງເວລາ ແລະ ຕົ້ນທຶນໃນການຕໍ່ທະບຽນອາກອນແມ່ນຕໍ່າ. ກົງກັນຂ້າມ, ຜູ້ປະກອບການຢູ່ແຂວງຈໍາປາສັກ ແມ່ນໄດ້ປະເຊີນກັບການກວດສອບຈາກຫຼາຍພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ, 40% ຂອງຜູ້ປະກອບການທັງໝົດ ຕ້ອງລໍຖ້າຫຼາຍກວ່າ 1 ເດືອນໃນການຕໍ່ທະບຽນອາກອນ. ນອກນັ້ນ, ຕົ້ນທຶນສະເລ່ຍຂອງການຕໍ່ທະບຽນອາກອນແມ່ນຂ້ອນຂ້າງສູງສໍາລັບແຂວງຈໍາປາສັກ ແລະ ແຂວງຫຼວງພະບາງ, ຫຼາຍກວ່າ 60% ຂອງຜູ້ປະກອບການທັງໝົດແມ່ນຕ້ອງຈ່າຍຫຼາຍກວ່າ 2 ລ້ານກີບ, ໃນຂະນະທີ່ແຂວງວຽງຈັນ 40% ຂອງຜູ້ປະກອບການທັງໝົດແມ່ນຕ້ອງຈ່າຍຫຼາຍກວ່າ 2 ລ້ານກີບ.

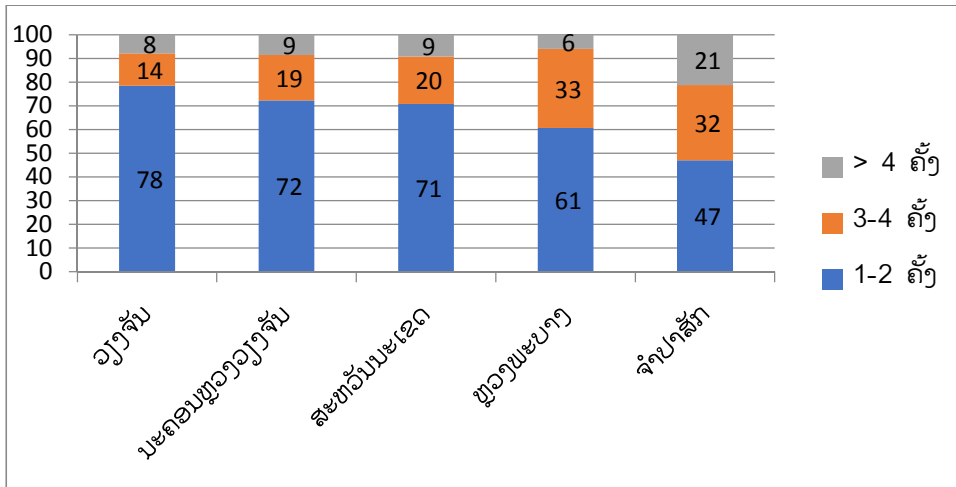
ຜົນຈາກການສຶກສາໄດ້ຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່າ ການປັບປຸງການບໍລິການຂອງພາກລັດສາມາດດໍາເນີນການໄດ້, ໂດຍສະເພາະແມ່ນການຕໍ່ທະບຽນອາກອນ ຄວນນໍາໃຊ້ລະບົບແບບວ່ອງໄວ ແລະ ຕໍ່ແບບອັດຕະໂນມັດ ແລະ ມີຕົ້ນທຶນໜ້ອຍທີ່ສຸດ. ການກວດສອບຂອງພາກລັດ ຄວນດໍາເນີນການຖ້າຫາກມີແຫຼ່ງຂໍ້ມູນທີ່ເຊື່ອຖືໄດ້.

ຮູບທີ 5.8: ດັດສະນີສໍາລັບພາລະທາງດ້ານລະບຽບການ (100 ຄະແນນ)

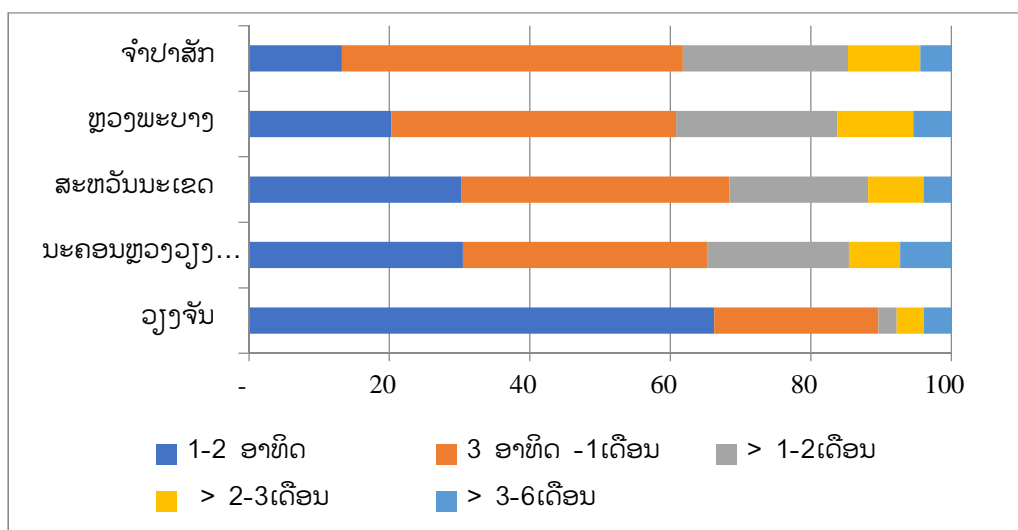
ແຂວງຈໍາປາສັກແມ່ນມີບັນຫາຂ້ອນຂ້າງຫຼາຍກ່ຽວກັບພາລະດ້ານລະບຽບການ ເຊິ່ງເຫັນໄດ້ຈາກຈໍານວນຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດທີ່ຖືກກວດສອບຫຼາຍກວ່າ 4 ຄັ້ງຕໍ່ປີ ແມ່ນມີເຖິງ 21%, ແລະ ຫຼາຍກວ່າ 3 ຄັ້ງແມ່ນມີເຖິງ 53% ຂອງຈໍານວນຜູ້ປະກອບການທີ່ຖືກຖາມທັງໝົດ (ຮູບທີ 5.9). ບັນຫາດັ່ງກ່າວ ມັນໄດ້ສ້າງຕົ້ນທຶນຈໍານວນຫຼາຍໃຫ້ກັບຜູ້ປະກອບການ ແລະ ເປັນການສ້າງໂອກາດໃຫ້ກັບພະນັກງານລັດໃນການສະແຫວງຫາຜົນປະໂຫຍດຈາກການກວດສອບດັ່ງກ່າວ.

ຮູບທີ 5.9: ຕົວຊີ້ວັດຈຳນວນຄັ້ງທີ່ຖືກກວດສອບໂດຍພາກລັດຂັ້ນແຂວງ

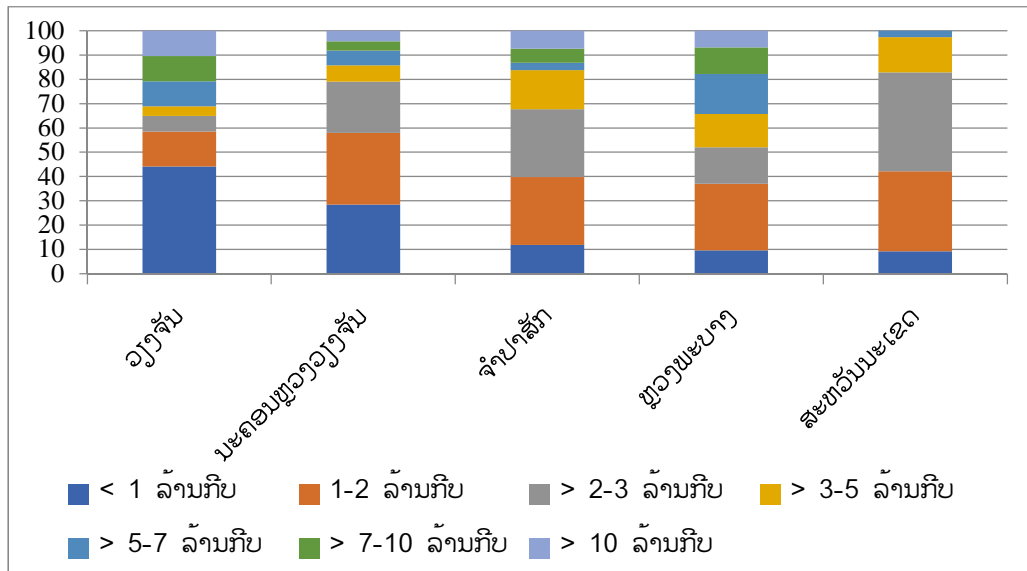
ສຳລັບກໍລະນີພິເສດ ແມ່ນອາດຈະຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ຕໍ່ທະບຽນອາກອນທຸກໆປີ. ຜົນການສຳຫຼວດ ຊື່ໃຫ້ເຫັນວ່າ ການຕໍ່ທະບຽນອາກອນແມ່ນຍັງມີຄວາມຊັກຊ້າ ແລະ ມີຄ່າໃຊ້ຈ່າຍສູງ. ແຂວງວຽງຈັນ ແມ່ນໄດ້ມີຄ່າໃຊ້ເວລາໃນຕໍ່ທະບຽນອາກອນໜ້ອຍສຸດ, ເຊິ່ງ 60% ຂອງຜູ້ຕອບແບບສອບຖາມແມ່ນມີການໃຊ້ເວລາໃນການຕໍ່ໃບທະບຽນອາກອນພຽງ 2 ອາທິດ. ໃນຂະນະທີ່ 4 ແຂວງທີ່ເຫຼືອ ຜູ້ຕອບແບບສອບຖາມປະມານ 70%-90% ແມ່ນໃຊ້ເວລາໃນການຕໍ່ທະບຽນອາກອນ 3 ອາທິດ ຫຼື ຫຼາຍກວ່າ. ດັ່ງນັ້ນ, ການສ້າງຂັ້ນຕອນຂອງການປະກອບເອກະສານທີ່ງ່າຍ ສຳລັບການຕໍ່ທະບຽນອາກອນແມ່ນເປັນສິ່ງທີ່ຈຳເປັນ.

ຮູບທີ 5.10: ຕົວຊີ້ວັດດ້ານເວລາ ແລະ ຕົ້ນທຶນທີ່ນຳໃຊ້ໃນການຕໍ່ທະບຽນອາກອນ

ຕົ້ນທຶນຂອງການຂໍໃບຢັ້ງຢືນການຕໍ່ທະບຽນອາກອນແມ່ນມີຄວາມສໍາຄັນ, ຕົ້ນທຶນເຫຼົ່ານີ້ ແມ່ນລວມທັງຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ເປັນ ແລະ ບໍ່ເປັນທາງການ. ແຂວງສະຫວັນນະເຂດ, ເກືອບ 60% ຂອງ ຜູ້ປະກອບການທັງໝົດແມ່ນໄດ້ຈ່າຍຫຼາຍກວ່າ 2 ລ້ານກີບຕໍ່ປີ ໃນການຕໍ່ທະບຽນອາກອນ. ໃນຂະນະ ທີ່ແຂວງວຽງຈັນ, ຜູ້ປະກອບການຫຼາຍກວ່າ 40% ແມ່ນໄດ້ຈ່າຍໜ້ອຍກວ່າ 1 ລ້ານກີບຕໍ່ປີ. ຂໍ້ມູນ ດັ່ງກ່າວໄດ້ຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່າຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການຕໍ່ທະບຽນອາກອນຍັງມີຄວາມແຕກຕ່າງກັນທາງດ້ານ ລະບຽບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ, ຜູ້ປະກອບການປະມານ 10% ຢູ່ແຂວງວຽງຈັນ ແລະ ຫຼວງພະບາງ ຍັງຈ່າຍຫຼາຍກວ່າ 7 ລ້ານກີບໃນການຕໍ່ທະບຽນອາກອນ, ການວິເຄາະຄັ້ງຕໍ່ໄປອາດຕ້ອງແຍກໃຫ້ເຫັນ ເຖິງຄວາມແຕກຕ່າງລະຫວ່າງຕົ້ນທຶນທີ່ເປັນທາງການ ແລະ ບໍ່ເປັນທາງການ ເຊິ່ງມັນໄດ້ສະແດງໃຫ້ ເຫັນເຖິງ ຄວາມເປັນໄປໄດ້ທີ່ຈະປັບປຸງຄວາມແຕກຕ່າງກັນດັ່ງກ່າວ ໃຫ້ໄປລວມກັບຕົ້ນທຶນທີ່ເປັນ ທາງການ.

ຮູບທີ 5.11: ຕົວຊີ້ວັດຕົ້ນທຶນຂອງການຕໍ່ໃບທະບຽນອາກອນ

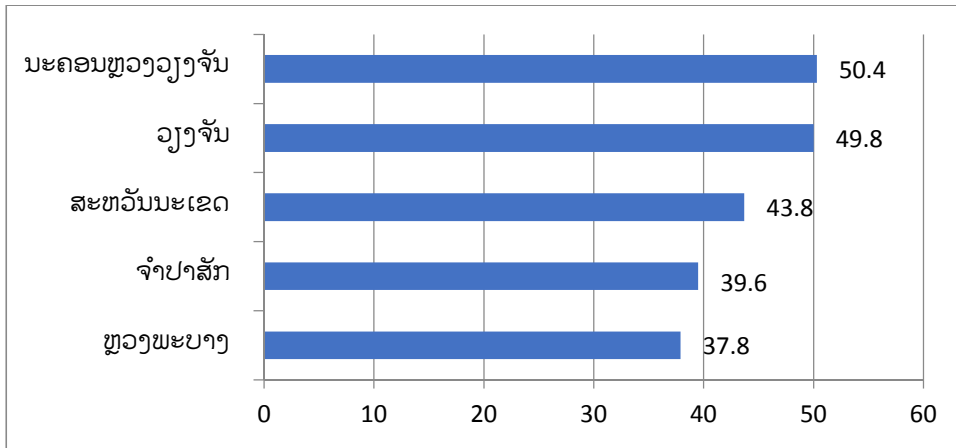

ໂດຍລວມ ແມ່ນຍັງໄດ້ມີຄວາມແຕກຕ່າງກັນເລັກນ້ອຍລະຫວ່າງຂະແໜງເສດຖະກິດ ສໍາລັບ ເວລາ ແລະ ຕົ້ນທຶນທີ່ນໍາໃຊ້ ເພື່ອຂໍໃບຢັ້ງຢືນການຕໍ່ທະບຽນອາກອນ. ຜູ້ປະກອບການ 30% ແລະ 40% ແມ່ນນໍາໃຊ້ເວລາຫຼາຍກວ່າ 1 ເດືອນສໍາລັບແຕ່ລະກໍລະນີ.

ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ບໍ່ເປັນທາງການ

ຮູບທີ 5.12 ເຫັນວ່າດັດສະນີຍ່ອຍຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ບໍ່ເປັນທາງການ ແມ່ນຍັງມີຄວາມແຕກຕ່າງ ກັນຫຼາຍໃນແຕ່ລະແຂວງ ແລະ ຄະແນນໂດຍລວມແມ່ນຍັງຕໍ່າ ເຊິ່ງໝາຍຄວາມວ່າ ການໃຊ້ຈ່າຍທີ່ບໍ່ ເປັນທາງການແມ່ນຍັງມີແຜ່ຫລາຍ. ແຂວງວຽງຈັນ ແລະ ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ ແມ່ນໄດ້ຄະແນນສູງ ກ່ວາແຂວງຫຼວງພະບາງ ແລະ ຈໍາປາສັກ ເຊິ່ງທັງສອງແຂວງແມ່ນຢູ່ໃນອັນດັບຕໍ່າ.

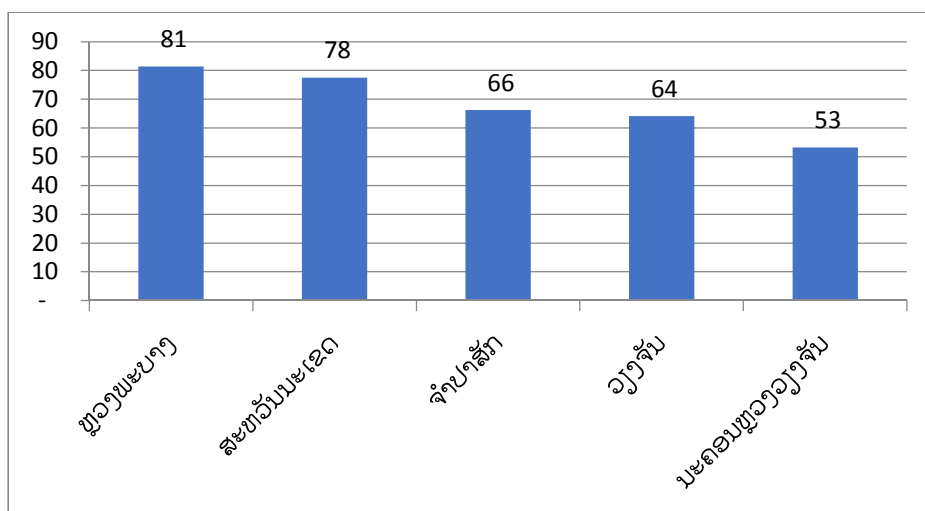
ຮູບທີ 5.12: ດັດສະນີຂອງຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ບໍ່ເປັນທາງການ (100 ຄະແນນ)

ຈາກຮູບ 5.12 ໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ບໍ່ເປັນທາງການຍັງແມ່ນອຸປະສັກສຳຄັນ ໃນການດຳເນີນທຸລະກິດໃນ ສປປ ລາວ ເຊິ່ງເຫັນໄດ້ຈາກ ອັດຕາສ່ວນຂອງຜູ້ປະກອບການທີ່ໄດ້ຈ່າຍ ເງິນແບບບໍ່ເປັນທາງການໃຫ້ພະນັກງານລັດເພື່ອເລັ່ງຂັ້ນຕອນເອກະສານໃຫ້ໄວຂຶ້ນຢູ່ແຂວງຫຼວງພະ ບາງແມ່ນສູງເຖິງ 80% ຂອງຜູ້ປະກອບການທັງໝົດ, ຮອງລົງມາແມ່ນແຂວງສະຫວັນນະເຂດ 78% ແລະ ແຂວງຈຳປາສັກ 66% ຕາມລຳດັບ (ຮູບທີ 5.12). ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ແບບສອບຖາມຍັງບໍ່ໄດ້ ຖາມລະອຽດວ່າພະນັກງານລັດຮຽກເກັບກັບຜູ້ປະກອບການ ຫຼື ຜູ້ປະກອບການເຕັມໃຈຈ່າຍ ເພື່ອເລັ່ງ ຂັ້ນຕອນເອກະສານໄວຂຶ້ນ ເຊິ່ງຕ້ອງມີການຄົ້ນຄ້ວາຕື່ມ. ການຈັດຂັ້ນຕອນຂອງເອກະສານທີ່ເປັນ ລະບົບ ແລະ ກຳນົດໄລຍະເວລາທີ່ຊັດເຈນ ແມ່ນປັດໄຈພື້ນຖານ ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນການໃຊ້ຈ່າຍ ທີ່ບໍ່ເປັນ ທາງການ.

ຮູບທີ 5.12: ຕົວຊີ້ວັດການໃຊ້ຈ່າຍທີ່ບໍ່ເປັນທາງການ

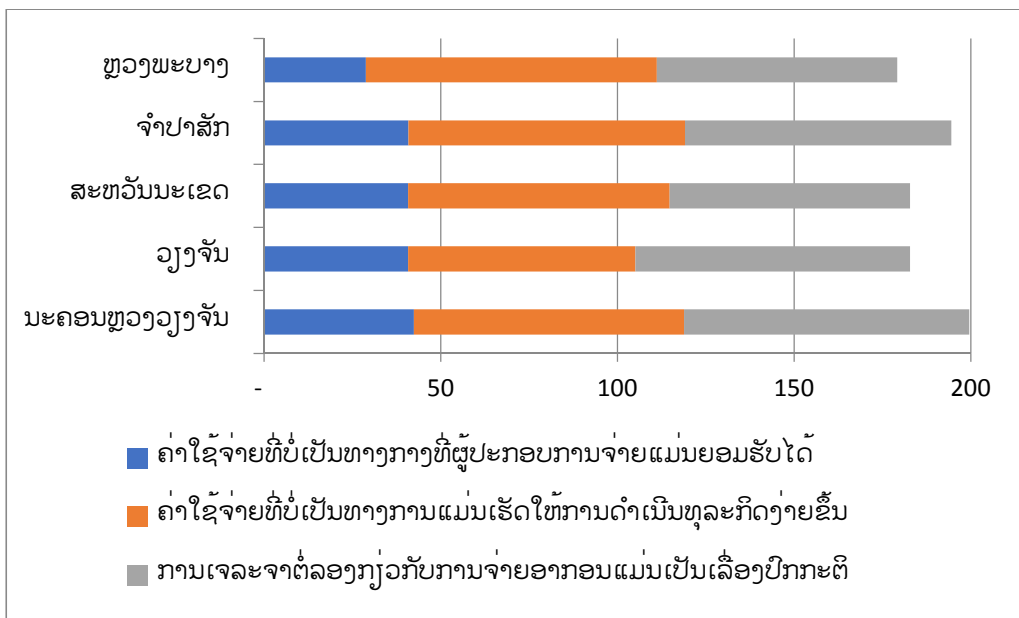
(ອັດຕາສ່ວນຂອງຜູ້ຕອບແບບສອບຖາມ ທີ່ໄດ້ຈ່າຍເງິນບໍ່ເປັນທາງການເພື່ອເລັ່ງຂັ້ນຕອນໃນການປະກອບເອກະສານ)

ຮູບທີ 5.13 ໄດ້ວິເຄາະເພີ່ມເຕີມຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ບໍ່ເປັນທາງການແມ່ນບັນຫາປົກກະຕິ ແລະ ຍອມຮັບໄດ້. ຜົນການສຳຫຼວດພົບວ່າ ແຂວງຫຼວງພະບາງແມ່ນມີຜູ້ປະກອບການບໍ່ຍອມຮັບກ່ຽວກັບຄ່າ ໃຊ້ຈ່າຍທີ່ບໍ່ເປັນທາງການສູງ ເມື່ອທຽບກັບແຂວງອື່ນໆ ເຊິ່ງຜົນຂອງການສຶກສາແມ່ນໄດ້ສອດຄ່ອງກັບ ຜົນໄດ້ຮັບເບື້ອງຕົ້ນ ທີ່ຜູ້ປະກອບການສ່ວນຫຼາຍແມ່ນໄດ້ຈ່າຍຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ບໍ່ເປັນທາງການ ແລະ ມັນ ເປັນສິ່ງທີ່ເຂົາເຈົ້າບໍ່ສາມາດຍອມຮັບໄດ້. ນອກນັ້ນ, ຜູ້ປະກອບຢູ່ຫຼວງພະບາງສ່ວນໃຫຍ່ 82% ຍັງ ເຊື່ອວ່າ ການໃຊ້ຈ່າຍທີ່ບໍ່ເປັນທາງການ ແມ່ນເຮັດໃຫ້ການດຳເນີນເສດຖະກິດດຳເນີນໄປຢ່າງສະດວກ. ຈາກນັ້ນຍັງພົບອີກວ່າ 81% ຂອງຜູ້ປະກອບການຢູ່ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ ທີ່ຕອບແບບສອບຖາມ ເຊື່ອວ່າ ການເຈລະຈາຕໍ່ລອງການຈ່າຍອາກອນແມ່ນເລື່ອງປົກກະຕິສຳລັບຜູ້ປະກອບການ.

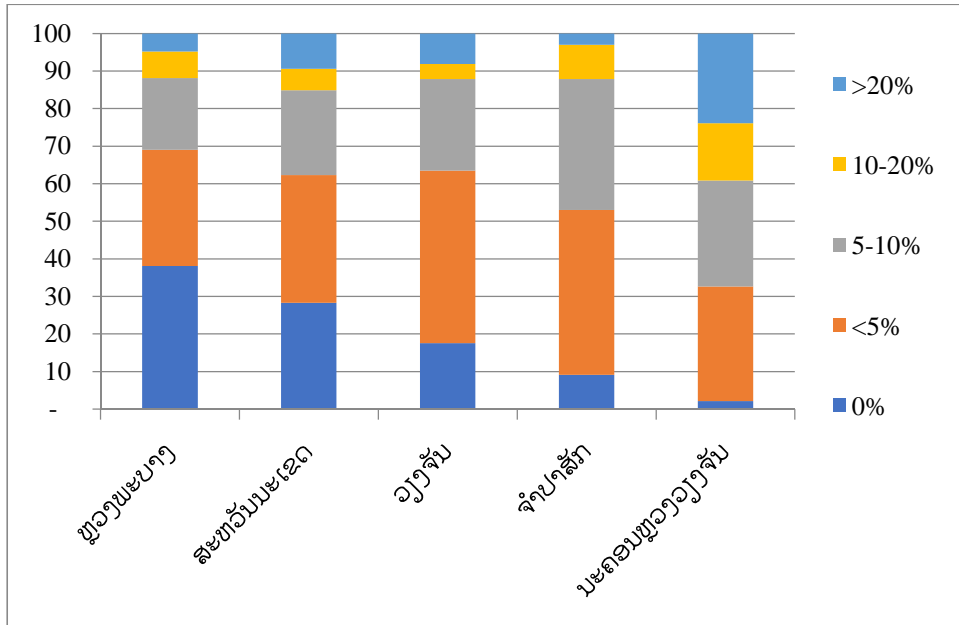
ຮູບທີ 5.13: ຕົວຊີ້ວັດການໃຊ້ຈ່າຍບໍ່ເປັນທາງການ ແລະ ການເຈລະຈາຕໍ່ລອງການຈ່າຍອາກອນ (% ຂອງຜູ້ປະກອບການທີ່ຕອບວ່າ“ແມ່ນ”)

ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ບໍ່ເປັນທາງການອາດເປັນເລື່ອງປົກກະຕິສຳລັບຜູ້ປະກອບການຢູ່ແຂວງຫຼວງພະ ບາງ, ແຕ່ອັດຕາຂອງຄ່າໃຊ້ຈ່າຍດັ່ງກ່າວແມ່ນຖືວ່າຍັງຕໍ່າເມື່ອປຽບທຽບກັບແຂວງອື່ນໆ, 69% ຂອງຜູ້ ປະກອບການລາຍງານວ່າ ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍບໍ່ເປັນທາງການກວມອັດຕາສ່ວນໜ້ອຍກວ່າ 5% ຂອງລາຍຮັບ ທັງໝົດ, ຕໍ່ມາແມ່ນແຂວງວຽງຈັນກວມອັດຕາສ່ວນ 62% ຂອງລາຍຮັບທັງໝົດ (ຮູບທີ 5.14). ກົງກັນຂ້າມ, ຜູ້ປະກອບການຢູ່ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນແມ່ນໄດ້ຈ່າຍຄ່າໃຊ້ຈ່າຍບໍ່ເປັນທາງການຂ້ອນ ຂ້າງສູງ, 65% ຂອງຜູ້ປະກອບການທັງໝົດລາຍງານວ່າເຂົາເຈົ້າໄດ້ຈ່າຍຫຼາຍກວ່າ 5% ຂອງລາຍ ຮັບທັງໝົດ ແລະ ຜູ້ປະກອບການຫຼາຍກວ່າ 20% ແມ່ນໄດ້ຈ່າຍຫຼາຍກວ່າ 20% ຂອງລາຍຮັບທັງ ໝົດ. ເປັນທີ່ໜ້າສັງເກດວ່າເກືອບບໍ່ມີຜູ້ປະກອບການໃດຢູ່ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ ທີ່ໄດ້ລາຍງານວ່າບໍ່ໄດ້ ຈ່າຍເງິນສຳລັບຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ບໍ່ເປັນທາງການເລີຍ ເຊິ່ງມັນໄດ້ຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່າຜູ້ປະກອບການຢູ່ນະຄອນ

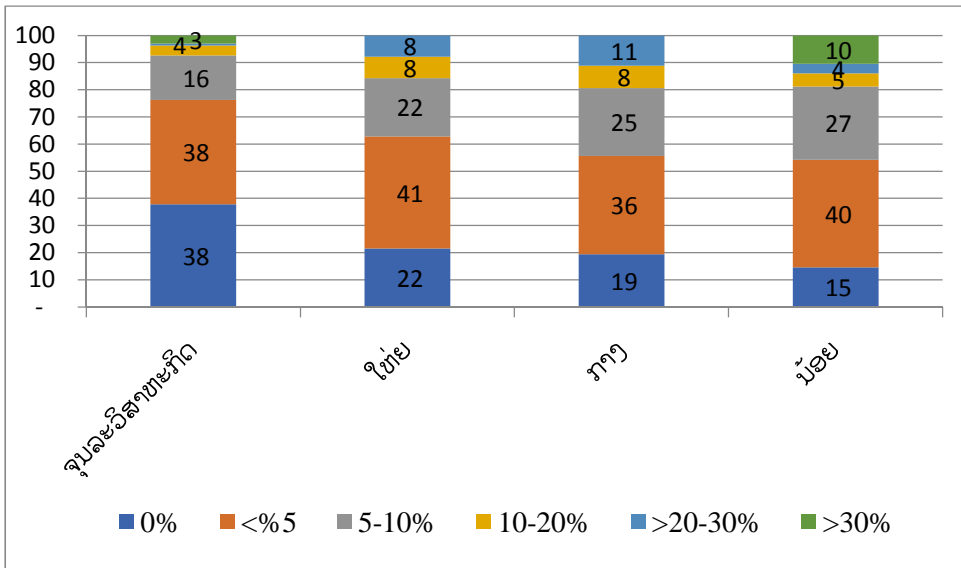
ຫຼວງວຽງຈັນແມ່ນເປີດກ້ວາງກ່ວາຜູ່ປະກອບການຢູ່ແຂວງອື່ນໆ ກ່ຽວກັບບັນຫາການໃຊ້ຈ່າຍບໍ່ເປັນທາງການ.

ຮູບທີ 5.14: ຕົວຊີ້ວັດອັດຕາສ່ວນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ບໍ່ເປັນທາງການຕໍ່ກັບລາຍຮັບທັງໝົດ

ຕົ້ນທຶນໃນການຂໍໃບຢັ້ງຢືນການຕໍ່ທະບຽນອາກອນແມ່ນຍັງມີແນວໂນ້ມບໍ່ສອດຄ່ອງສໍາລັບທຸລະກິດຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ບໍ່ເປັນທາງການແມ່ນມີອັດຕາສ່ວນໄກ້ຄຽງກັນສໍາລັບທຸລະກິດຂະໜາດນ້ອຍ, ກາງ ແລະ ໃຫຍ່, ໃນຂະນະທີ່ຈຸນລະວິສາຫະກິດແມ່ນຈ່າຍຂ້ອນຂ້າງຕໍ່າ (ຮູບທີ 5.15). ທຸລະກິດຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ກາງແມ່ນມີແນວໂນ້ມຮັບພາລະໃນການຈ່າຍຄ່າໃຊ້ຈ່າຍບໍ່ເປັນທາງການສູງ ເຊິ່ງເຫັນໄດ້ຈາກ 55% ຂອງຜູ່ປະກອບການດັ່ງກ່າວ ໄດ້ຕອບວ່າຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ບໍ່ເປັນທາງການແມ່ນກວມອັດຕາສ່ວນຫຼາຍກ່ວາ 5% ຂອງລາຍຈ່າຍທັງໝົດ.

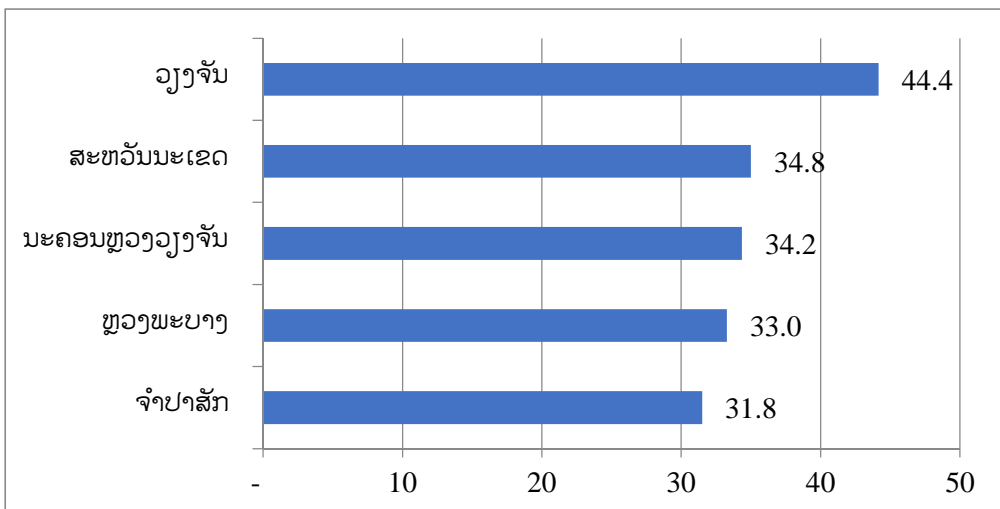
ຮູບທີ 5.15: ອັດຕາສ່ວນຂອງຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ບໍ່ເປັນທາງການຕໍ່ກັບລາຍຮັບແບ່ງຕາມຂະໜາດທຸລະກິດ

ຄວາມສອດຄ່ອງຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍ

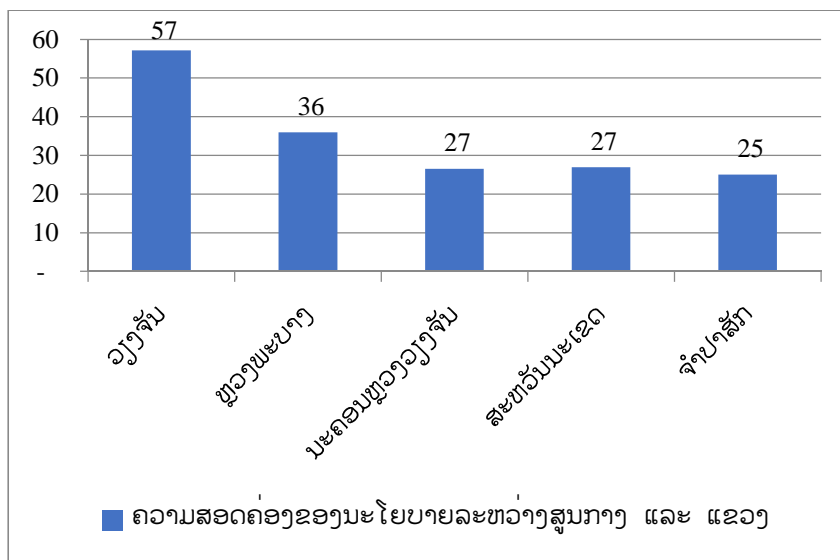
ຮູບທີ 5.16 ໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ຄວາມບໍ່ສອດຄ່ອງຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍ ລະຫວ່າງສູນກາງ ແລະ ຂັ້ນແຂວງແມ່ນຍັງມີສູງ. ແຂວງວຽງຈັນແມ່ນມີການດຳເນີນການຂ້າງດີກວ່າ ແຂວງອື່ນໆ ແຕ່ຄະແນນລວມທັງໝົດແມ່ນຖືວ່າຍັງຕໍ່າ ໄດ້ພຽງ 44.4 ຂອງຈຳນວນທັງໝົດ 100 ຄະແນນ, ທັງນີ້ອາດເປັນຍ້ອນຂາດການກະຕຸ້ນ ແລະ ຕິດຕາມການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຈາກລັດຖະບານ ຂັ້ນສູງກາງ.

ຮູບທີ 5.16: ດັດສະນີຄວາມສອດຄ່ອງຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍ (100 ຄະແນນ)

ເປັນທີ່ຮູ້ກັນແລ້ວວ່າ ອົງການປົກຄອງແຂວງຍັງບໍ່ສາມາດຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການຈາກສູນກາງໄດ້ດີເທົ່າທີ່ຄວນ ເຊິ່ງນຳໄປສູ່ຄວາມບໍ່ສອດຄ່ອງກັນຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໃນແຕ່ລະແຂວງ. ຕົວຢ່າງ, ກົດໝາຍສ່ວຍສາອາກອນທີ່ຖືກຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຢູ່ໃນຂັ້ນແຂວງ ແລະ ເມືອງ, ແຕ່ພະນັກງານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃນເຂດດັ່ງກ່າວ ຍັງບໍ່ທັນຮັບຮູ້ ຫຼື ບໍ່ໄດ້ຮັບການຝຶກອົບຮົມທີ່ກ່ຽວກັບການນຳໃຊ້ລະບຽບ ແລະ ກົດໝາຍອາກອນດັ່ງກ່າວ, ເຊິ່ງນຳໄປສູ່ຄວາມບໍ່ສອດຄ່ອງຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ, ໃນຈຳນວນ 5 ແຂວງ ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ສະຫວັນນະເຂດ ແລະ ຈຳປາສັກ ແມ່ນໄດ້ຄະແນນໜ້ອຍສຸດກ່ຽວກັບຄວາມສອດຄ່ອງຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດນະໂຍບາຍຂອງພາກລັດ (ຮູບທີ 5.17).

ຮູບທີ 5.17: ຕົວຊີ້ວັດຄວາມສອດຄ່ອງຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດນະໂຍບາຍຂອງພາກລັດ (% ຂອງຜູ້ປະກອບການທີ່ຕອບວ່າ“ແມ່ນ”)

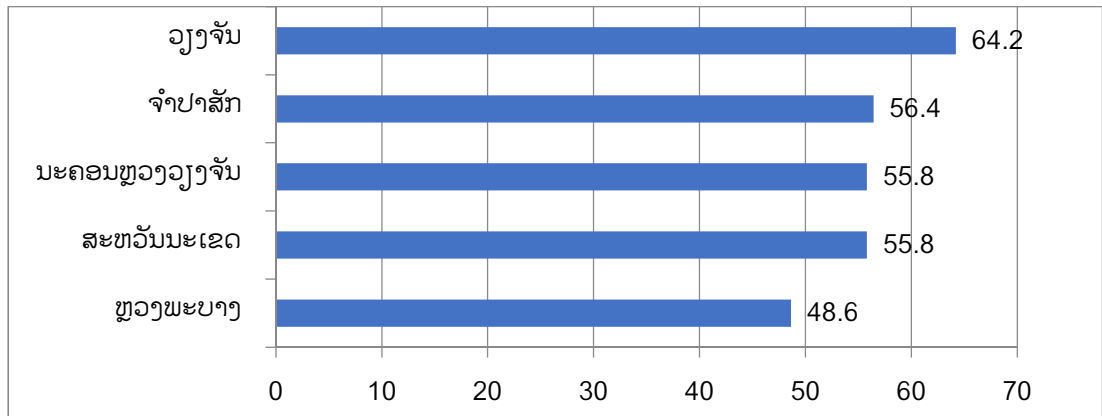
ຜົນການສຳຫຼວດຍັງຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່າ ອົງການປົກຄອງແຂວງແມ່ນໃຫ້ຄວາມສຳຄັນໃນການລົງທຶນ ໂດຍ ກົງຂອງຕ່າງປະເທດ ເມື່ອການລົງທຶນດັ່ງກ່າວໄດ້ສະໜັບສະໜູນ ແລະ ສົ່ງເສີມຜູ້ປະກອບການພາກ ເອກະຊົນ. ຫຼາຍໆການລົງທຶນໂດຍກົງຂອງຕ່າງປະເທດ ແມ່ນໂຄງການຂະໜາດໃຫຍ່ ແລະ ມີທ່າ ແຮງຫຼາຍດ້ານໃນການສ້າງວຽກເຮັດງານທຳ ແລະ ຜົນຕອບແທນຮູບແບບອື່ນໆ. ໃນຂະນະທີ່ການລົງທຶນໂດຍກົງຂອງຕ່າງປະເທດ ຈະສາມາດສ້າງໂອກາດເຮັດໃຫ້ເກີດມີການຈ້າງງານ, ການເຕີບໂຕຂອງເສດຖະກິດໃນແຂວງໄດ້ໜ້ອຍຫຼາຍພຽງໃດ ແມ່ນຂຶ້ນກັບລະດັບຂອງການຮ່ວມມືກັບທຸລະກິດພາຍໃນ.¹¹

¹¹ໄດ້ມີການວິເຄາະກັນຫຼາກຫຼາຍກ່ຽວກັບເສດຖະກິດຂອງປະເທດນ້ອຍກຳລັງພັດທະນາ, ກຳລັງແຮງງານສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນບໍ່ໄດ້ຖືກຈ້າງງານຢ່າງເປັນທາງການ, ພື້ນຖານຂອງການເຕີບໂຕຂອງເສດຖະກິດແມ່ນມາຈາກຜູ້ປະກອບການພາຍໃນ. ເຖິງວ່າໂຄງການລົງທຶນຂະໜາດໃຫຍ່ແມ່ນມີບົດບາດສຳຄັນໃນການກະຕຸ້ນການເຕີບໂຕຂອງເສດຖະກິດໃນພາກພື້ນ, ການຈັດການຝຶກອົບຮົມ ແລະ ສ້າງໂອກາດໃຫ້ເກີດມີການຖ່າຍໂອນຄວາມຮູ້. ສຳລັບ ສປປ ລາວ ການດຶງດູດ

ຄວາມເປັນມິດຕໍ່ພາກທຸລະກິດຂອງອົງການປົກຄອງຂັ້ນແຂວງ

ສໍາລັບດັດສະນີຄວາມເປັນມິດຕໍ່ພາກທຸລະກິດຂອງອົງການປົກຄອງຂັ້ນແຂວງໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າຜູ້ປະກອບການຈໍານວນໜຶ່ງ ແມ່ນຖືວ່າອົງການປົກຄອງແຂວງ ຍັງມີທັດສະນະຄະຕິທາງລົບ (19%) ຫາປານກາງ (64%) ຕໍ່ກັບຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດເອກະຊົນ (ຮູບທີ 5.19) ສໍາລັບ 2 ໃນ 3 ຕົວຊີ້ວັດ. ຜູ້ປະກອບການສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນປະເມີນໃນລະດັບປານກາງ, ເຊິ່ງຖືວ່າເປັນການຕອບຮັບທີ່ບໍ່ດີປານໃດ. ຫ້າຕົວຊີ້ວັດຜ່ານມາໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ອົງການປົກຄອງແຂວງ ແລະ ພະແນກການຕ່າງໆ ໄດ້ເຮັດໃຫ້ຕົ້ນທຶນການດໍາເນີນງານເພີ່ມຂຶ້ນ. ການທີ່ຜູ້ປະກອບການປະເມີນທັດສະນະຄະຕິຂອງພາກລັດ ຕໍ່ກັບຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດພາກເອກະຊົນໃນລະດັບປານກາງ ມັນໄດ້ຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່າ ທຸລະກິດພາກເອກະຊົນແມ່ນສຸມໃສ່ການດໍາເນີນທຸລະກິດຂອງຕົນເອງ ໂດຍບໍ່ໃຫ້ຄວາມສໍາຄັນກັບອົງການປົກຄອງແຂວງ. ຖ້າຜູ້ປະກອບການມີທັດສະນະຄະຕິຕໍ່ພາກລັດຂັ້ນແຂວງໃນທາງບວກ ໝາຍຄວາມວ່າອົງການປົກຄອງຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນບໍ່ພຽງແຕ່ສະໜັບສະໜູນ ແລະ ການຕ້ານການພັດທະນາທຸລະກິດ, ແຕ່ຍັງໄດ້ພັດທະນາຄວາມເຂົ້າໃຈຕໍ່ກັບສິ່ງທ້າທາຍຕ່າງໆ ທີ່ຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດຕ້ອງປະເຊີນ ແລະ ພະຍາຍາມຫາວິທີຊ່ວຍເຫຼືອເພື່ອແກ້ໄຂບັນຫາດັ່ງກ່າວ. ຕົວຊີ້ວັດທີ 3 ແມ່ນວັດແທກອົງການປົກຄອງແຂວງໄດ້ນໍາໃຊ້ວິທີການໃໝ່ໃນການສະໜັບສະໜູນພາກທຸລະກິດ ເຊິ່ງບາງແຂວງແມ່ນສາມາດຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໄດ້ດີ, ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມພາກເອກະຊົນກໍຕ້ອງມີຄວາມກະຕືລືລົ້ນ ແລະ ມີເປົ້າໝາຍທີ່ຊັດເຈນເຊັ່ນດຽວກັນ.

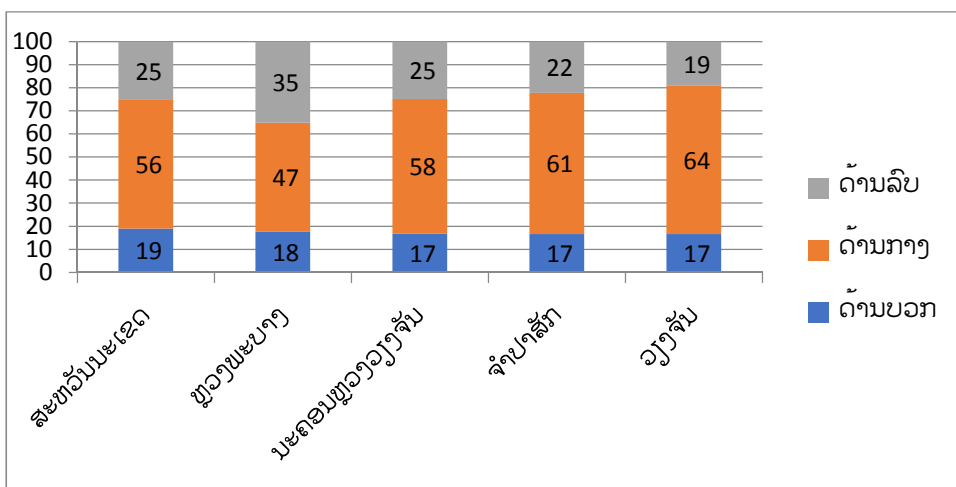
ຮູບທີ 5.18: ດັດສະນີຄວາມເປັນມິດຕໍ່ພາກທຸລະກິດຂອງອົງການປົກຄອງຂັ້ນແຂວງ (100 ຄະແນນ)

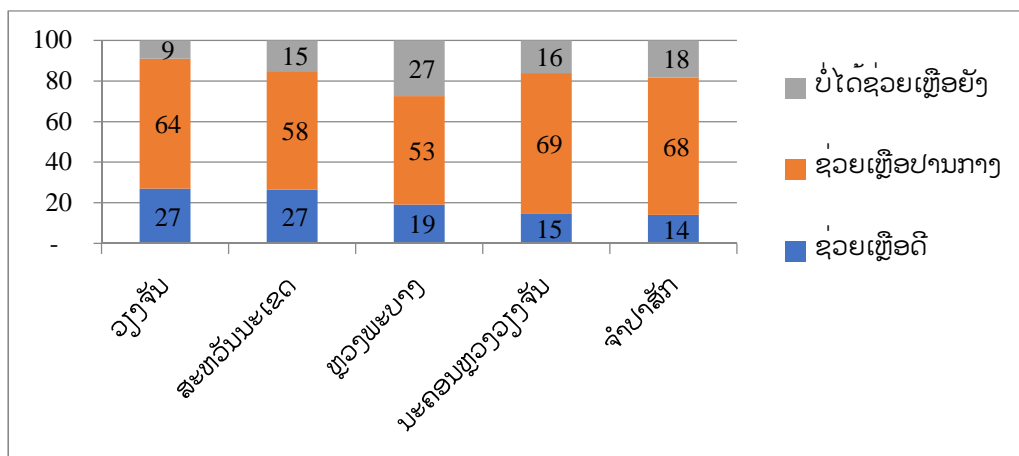
ລົງທຶນໂດຍກົງຂອງຕ່າງປະເທດແມ່ນຍັງໜ້ອຍ. ສໍາລັບເສດຖະກິດຂະໜາດນ້ອຍ, ການລົງທຶນໂດຍກົງຂອງຕ່າງປະເທດແມ່ນມີແນວບໍ່ເປັນປົກກະຕິ, ອີງຕາມຂໍ້ມູນຂອງທະນາຄານແຫ່ງ ສປປ ລາວ ແມ່ນຢູ່ລະຫວ່າງ 200-300 ລ້ານໂດລາ ຕໍ່ໄຕມາດ ໃນໄລຍະ 2 ປີຜ່ານມາ, ເຊິ່ງຖືວ່າມີຈໍານວນໜ້ອຍສໍາລັບເສດຖະກິດທີ່ມີລວມຍອດຜະລິດຕະພັນມວນລວມພາຍໃນ 16 ຕື້ໂດລາ.

ຮູບທີ 4.19 ໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າການສ້າງສິ່ງອໍານວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ພາກທຸລະກິດ ແມ່ນຍັງຕ້ອງໄດ້ສືບຕໍ່ປັບປຸງຫຼາຍເຊິ່ງເຫັນໄດ້ຢູ່ແຂວງຫຼວງພະບາງ 30% ຜູ້ປະກອບການທັງໝົດເຫັນ ວ່າພາກລັດມີທັດສະນະຄະຕິທາງລົບຕໍ່ກັບທຸລະກິດພາກເອກະຊົນ, ໃນຂະນະທີ່ 27% ຂອງຜູ້ປະ ກອບການທັງໝົດ ເຫັນວ່າອົງການປົກຄອງແຂວງຍັງບໍ່ໄດ້ສະໜັບສະໜູນພາກທຸລະກິດເອກະຊົນເທົ່າທີ່ ຄວນ. ໃນຂະນະດຽວກັນ, ແຂວງວຽງຈັນ 19% ຜູ້ປະກອບການທັງໝົດເຫັນວ່າ ພາກລັດມີທັດສະນະ ຄະຕິທາງລົບຕໍ່ກັບທຸລະກິດພາກເອກະຊົນ ແລະ 29% ຂອງຜູ້ປະກອບການທັງໝົດ ເຫັນວ່າອົງການ ປົກຄອງແຂວງຍັງບໍ່ໄດ້ສະໜັບສະໜູນພາກທຸລະກິດເອກະຊົນເທົ່າທີ່ຄວນ (ຮູບທີ 5.20).

ຮູບທີ 5.19: ທັດສະນະຄະຕິຂອງພາກລັດຂັ້ນແຂວງຕໍ່ຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດເອກະຊົນ (%)

ຮູບທີ 5.20: ອົງການປົກຄອງແຂວງສະໜັບສະໜູນທຸລະກິດພາກເອກະຊົນ (%)

ສະຫຼຸບລວມ ຜົນການປະເມີນຂອງດັດສະນີຍ່ອຍໄດ້ຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່າ ຄວາມເປັນມິດຕໍ່ພາກທຸລະ ກິດຂອງອົງການປົກຄອງຂັ້ນແຂວງແມ່ນຍັງຕໍ່າ, ໄດ້ພຽງ 64 ຂອງຈໍານວນທັງໝົດ 100 ຄະແນນ. ມີ

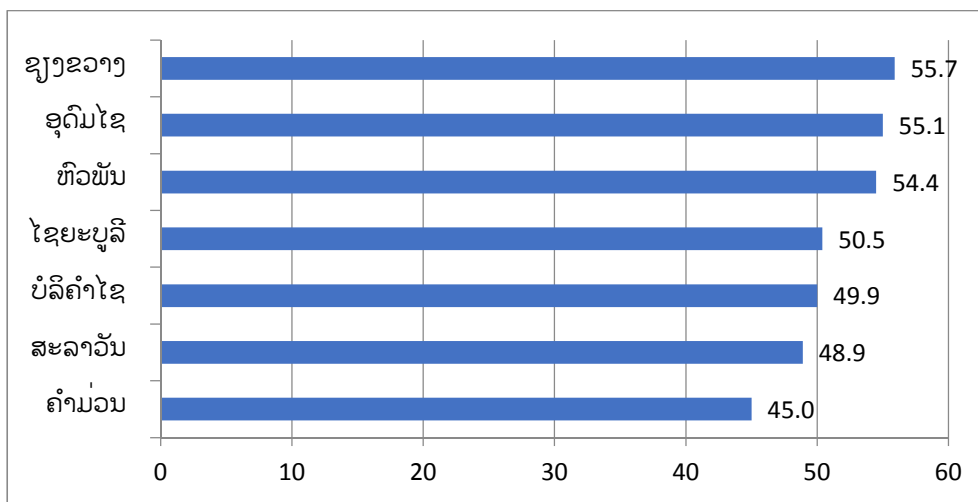
ພຽງແຕ່ຜູ້ປະກອບການຈຳນວນໜ້ອຍທີ່ເຫັນວ່າ ອົງການບົກຄອງແຂວງມີທັດສະນະຄະຕິດ້ານບວກຕໍ່ກັບທຸລະກິດພາກເອກະຊົນ ສະເລ່ຍພຽງ 17%-19% ແລະ ການສະໜັບສະໜູນທຸລະກິດພາກເອກະຊົນຂອງພາກລັດຂັ້ນແມ່ນຍັງຕໍ່າ ສະເລ່ຍພຽງ 14%-27%.

VI. ດັດສະນີ ProFIT ໃນປີ 2017: ແຂວງຂະໜາດກາງ

6.1 ສະພາບລວມຂອງດັດສະນີ ProFIT

ເບື້ອງຕົ້ນແມ່ນຈະໄດ້ນຳສະເໜີດັດສະນີຂອງ ProFIT ໂດຍລວມ, ຕາຕະລາງສະຫຼຸບຄະແນນຂອງແຕ່ລະດັດສະນີຍ່ອຍ. ຮູບທີ 6.1 ຊື່ໃຫ້ເຫັນວ່າ, ແຂວງທີ່ໄດ້ຄະແນນກ່ຽວກັບການສ້າງສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກທາງດ້ານການຄ້າ ແລະ ການລົງທຶນສູງສຸດແມ່ນ ແຂວງຊຽງຂວາງໄດ້ 55.7 ຂອງຈຳນວນ ທັງໝົດ 100 ຄະແນນ ເຊິ່ງຖືວ່າຍັງຂ້ອນຂ້າງຕໍ່າ, ແຕ່ມີຄວາມເປັນໄດ້ທີ່ຈະສືບຕໍ່ປັບປຸງໃຫ້ດີຂຶ້ນ. ສຳລັບແຂວງສາລະວັນ ແລະ ຄຳມ່ວນແມ່ນໄດ້ຄະແນນໜ້ອຍສຸດ, ສາມາດຍາດໄດ້ພຽງ 48.9 ແລະ 45.0 ຄະແນນຕາມລຳດັບ.

ຮູບທີ 6.1: ຄະແນນ ProFIT ສຳລັບແຂວງຂະໜາດກາງ (100 ຄະແນນ)

ຕາຕະລາງທີ 6.1 ໄດ້ສະແດງເຖິງດັດສະນີຍ່ອຍ ແລະ ຕົວຊີ້ວັດຕ່າງໆທີ່ນຳໃຊ້ເພື່ອປະເມີນການສ້າງສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກທາງດ້ານການຄ້າ ແລະ ການລົງທຶນສຳລັບ 7 ແຂວງ ຂະໜາດກາງ. ຄະແນນ ProFIT ຂອງສາມແຂວງອັນດັບຕົ້ນແມ່ນໃກ້ຄຽງກັນ, ແຂວງຊຽງຂວາງ ແລະ ແຂວງຫົວພັນ ແມ່ນໄດ້ຄະແນນດີກ່ວາ ສຳລັບດັດສະນີຄວາມສະດວກໃນການສ້າງຕັ້ງທຸລະກິດ ເຊິ່ງໄດ້ທັງໝົດ 72.6 ແລະ 75.0 ຂອງຈຳນວນທັງໝົດ 100 ຄະແນນ, ແຕ່ສອງແຂວງດັ່ງກ່າວແມ່ນໄດ້ຄະແນນໜ້ອຍສຳລັບດັດສະນີຄວາມໂປ່ງໃສ ແລະ ການເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ. ການເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນ

ລະຂ່າວສານພາກລັດ ຍັງເປັນບັນຫາທີ່ຫຍຸ້ງຍາກສໍາລັບຜູ້ປະກອບການ ທັງນີ້ອາດຍ້ອນການເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນຂ່າວສານຂອງພາກລັດຍັງມີຂໍ້ຈຳກັດຫຼາຍ.

ສາມແຂວງທີ່ຈັດຢູ່ໃນອັນດັບຕົ້ນ ຍັງມີຄະແນນດີກ່ວາແຂວງອື່ນໆສໍາລັບດັດສະນີການໃຊ້ຈ່າຍທີ່ບໍ່ເປັນທາງການ, ຄວາມແຕກຕ່າງຂອງສາມແຂວງທີ່ໄດ້ຄະແນນສູງພົບວ່າ ແຂວງຫົວພັນແມ່ນມີຄະແນນຕໍ່າກ່ວາແຂວງອື່ນ ທາງດ້ານຂອງຄວາມໂປ່ງໃສ ແລະ ຄວາມສອດຄ່ອງຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍ, ໃນຂະນະທີ່ແຂວງອຸດົມໄຊແມ່ນມີຄະແນນສູງທາງດ້ານຂອງຄວາມໂປ່ງໃສ.

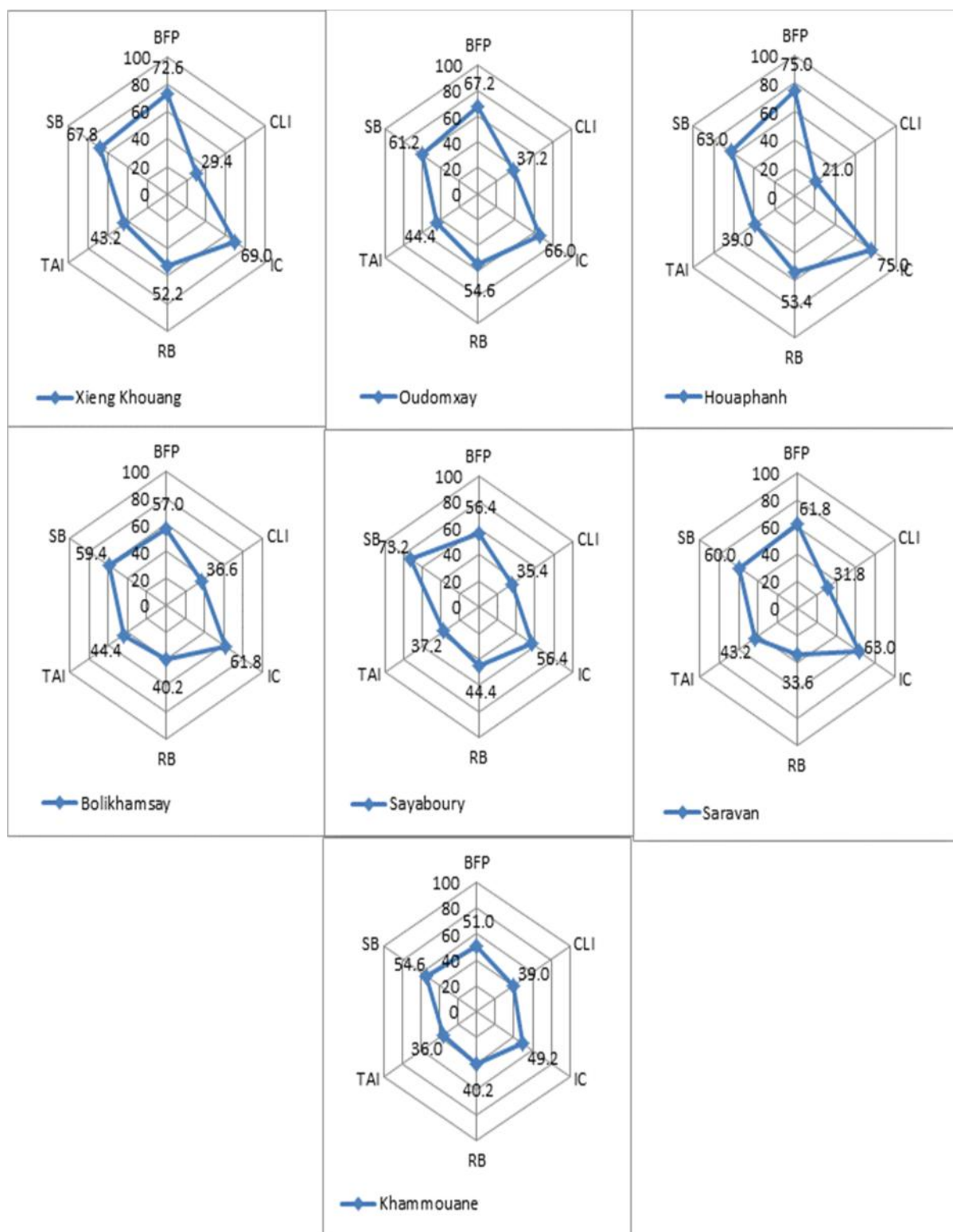
ສໍາລັບແຂວງໄຊຍະບູລີ ແລະ ແຂວງຄຳມ່ວນ ແມ່ນໄດ້ຄະແນນຕໍ່າສໍາລັບດັດສະນີພາລະດ້ານລະບຽບການ ເຊິ່ງສາເຫດແມ່ນຍ້ອນການຂໍໃບຢັ້ງຢືນການຕໍ່ທະບຽນອາກອນທີ່ຍັງມີຕົ້ນທຶນສູງ. ຕໍ່ມາຄວາມສະດວກໃນການສ້າງຕັ້ງທຸລະກິດ ແລະ ຄວາມສອດຄ່ອງຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການລະຫວ່າງສູນກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ. ຈາກນັ້ນ, ແຂວງສາລະວັນໄດ້ຄະແນນໜ້ອຍສຸດສໍາລັບດັດສະນີຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ບໍ່ເປັນທາງການ, ສ່ວນແຂວງໄຊຍະບູລີໄດ້ຄະແນນສູງສຸດສໍາລັບດັດສະນີຄວາມເປັນມິດຕໍ່ພາກທຸລະກິດຂອງອົງການປົກຄອງຂັ້ນແຂວງ, ການນໍາໃຊ້ວິທີການໃໝ່ໆຂອງພາກລັດເພື່ອຊ່ວຍຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດໃນການແກ້ໄຂບັນຫາແມ່ນປັດໃຈສໍາຄັນທີ່ເຮັດໃຫ້ແຂວງດັ່ງກ່າວໄດ້ຄະແນນສູງ. ສໍາລັບແຂວງບໍລິຄຳໄຊແມ່ນໄດ້ຄະແນນສູງສຸດໃນສໍາລັບດັດສະນີຄວາມສອດຄ່ອງຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍ.

ຕາຕະລາງທີ 6.1: ດັດສະນີຍ່ອຍຂອງ ProFIT ສໍາລັບແຂວງຂະໜາດກາງ

ດັດສະນີຍ່ອຍຂອງ ProFIT / ແຂວງ	ຊຽງຂວາງ	ອຸດົມໄຊ	ຫົວພັນ	ໄຊຍະບູລີ	ບໍລິຄໍາໄຊ	ສາລະວັນ	ຄໍາມວນ
ຄະແນນຂອງ ProFIT	55.7	55.1	54.4	50.5	49.9	48.9	45.0
1. ຄວາມສະດວກໃນການສ້າງຕັ້ງທຸລະກິດ	72.6	67.2	75.0	56.4	57.0	61.8	51.0
- ເວລານໍາໃຊ້ໃນການຂໍໃບທະບຽນທຸລະກິດ	18.0	18.0	20.4	14.4	15.0	17.4	14.4
- ຕົ້ນທຶນນໍາໃຊ້ໃນການຂໍໃບທະບຽນທຸລະກິດ	17.4	13.8	19.2	13.8	10.8	14.4	9.6
- ເວລານໍາໃຊ້ໃນການຂໍໃບອະນຸຍາດປະກອບກິດຈະການ	19.2	19.2	18.6	16.2	17.4	16.8	16.2
- ຕົ້ນທຶນນໍາໃຊ້ໃນການຂໍໃບອະນຸຍາດປະກອບກິດຈະການ	18.0	16.2	16.8	12.0	13.8	13.2	10.8
2. ຄວາມໂປ່ງໃສ ແລະ ການເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ	29.4	37.2	21.0	35.4	36.6	31.8	39.0
- ການເຂົ້າເຖິງເອກະສານທາງການຂອງແຂວງ	13.8	19.8	6.6	18.6	20.4	12.6	18.6
- ໂອກາດມີຄໍາເຫັນກ່ຽວກັບຮ່າງລະບຽບຂອງແຂວງ	4.2	7.2	2.4	4.8	5.4	6.6	7.8
- ເວັບໄຊທ໌ຂອງແຂວງ	11.4	10.2	12.0	12.0	10.8	12.6	12.6
3. ພາລະທາງດ້ານລະບຽບການ	69.0	66.0	75.0	56.4	61.8	63.0	49.2
- ການກວດສອບຂອງເຈົ້າໜ້າທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ	15.6	14.4	15.6	12.0	16.2	13.8	12.0
- ເວລາທີ່ນໍາໃຊ້ເພື່ອການຕໍ່ໃບທະບຽນອາກອນໃໝ່	14.4	16.2	17.4	13.2	13.8	13.2	12.0
- ຕົ້ນທຶນນໍາໃຊ້ໃນການຕໍ່ໃບທະບຽນອາກອນໃໝ່	12.0	10.2	11.4	8.4	9.0	9.6	6.6
- ຕົ້ນທຶນນໍາໃຊ້ໃນການຕໍ່ໃບອະນຸຍາດປະກອບກິດຈະການ	13.2	15.6	17.4	13.2	13.2	13.8	13.2
- ເວລາທີ່ນໍາໃຊ້ໃນການຕໍ່ໃບອະນຸຍາດປະກອບກິດຈະການ	13.8	9.6	13.2	9.6	9.6	12.6	5.4
4. ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ບໍ່ເປັນທາງການ	52.2	54.6	53.4	44.4	40.2	33.6	40.2
- ອັດຕາສ່ວນຂອງຄ່າໃຊ້ຈ່າຍບໍ່ເປັນທາງການຕໍ່ກັບລາຍຮັບທັງໝົດ	6.0	5.4	7.8	4.8	5.4	1.8	3.0
- ການຈ່າຍຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ບໍ່ເປັນທາງການ	32.4	33.6	32.4	24.0	22.8	14.4	21.0
- ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍບໍ່ເປັນທາງການສາມາດຮັບໄດ້	4.2	3.6	3.6	6.6	5.4	4.2	6.0
- ການເຈລະຈາການຈ່າຍອາກອນ	6.0	6.0	4.8	4.2	4.2	5.4	6.0
- ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍບໍ່ເປັນທາງການແມ່ນຈ່າຍເປັນ	2.4	3.0	3.0	3.0	1.8	4.2	2.4
- ການເປີດເຜີຍຂໍ້ມູນການໃຊ້ຈ່າຍເປັນທາງການ	1.2	3.0	1.8	1.8	0.6	3.6	1.8
5. ຄວາມສອດຄ່ອງຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍ	43.2	44.4	39.0	37.2	44.4	43.2	36.0
- ຄວາມໄດ້ປຽບຂອງການມີສາຍພົວພັນກັບພາກລັດ	10.8	9.6	7.2	7.8	11.4	10.2	4.8
- ການໃຫ້ບູລິມະສິດການລົງທຶນໂດຍກົງຂອງຕ່າງປະເທດ	11.4	10.2	10.2	10.2	10.8	9.6	8.4
- ຄວາມສອດຄ່ອງກັບນະໂຍບາຍຈາກສູນກາງ	3.6	7.2	4.8	4.8	6.6	9.0	3.6
- ການສະໜັບສະໜູນພາກທຸລະກິດຂອງອົງການປົກຄອງແຂວງ	8.4	9.0	10.8	7.8	10.2	9.0	12.6
- ການອອກລະບຽບເພີ່ມເຕີມຂອງອົງການປົກຄອງແຂວງ	9.0	8.4	6.0	6.6	5.4	5.4	6.6
6. ຄວາມເປັນມິດຕໍ່ພາກທຸລະກິດຂອງອົງການປົກຄອງແຂວງ	67.8	61.2	63.0	73.2	59.4	60.0	54.6
- ທັດສະນະຄະຕິຂອງອົງການປົກຄອງແຂວງ	19.2	18.0	16.2	18.6	15.6	13.8	16.8
- ການສະໜັບສະໜູນຂອງອົງການປົກຄອງແຂວງ	19.8	18.0	19.2	22.2	18.6	19.2	17.4
- ການນໍາໃຊ້ວິທີການໃໝ່ໃນການແກ້ໄຂບັນຫາ	28.8	25.2	27.6	32.4	25.2	27.0	20.4

ຮູບທີ 6.2: ສະຫຼຸບຄະແນນ ProFIT ສໍາລັບແຂວງຂະໜາດກາງ

SB = ຄວາມສະດວກໃນການສ້າງຕັ້ງທຸລະກິດ; TAI = ຄວາມໂປ່ງໃສ ແລະ ການເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ; RB = ພາລະທາງດ້ານລະບຽບການ; IC = ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ບໍ່ເປັນທາງການ; CLI = ຄວາມສອດຄ່ອງຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍ; ແລະ BFP = ຄວາມເປັນມິດຕໍ່ພາກທຸລະກິດຂອງອົງການປົກຄອງຂັ້ນແຂວງ.

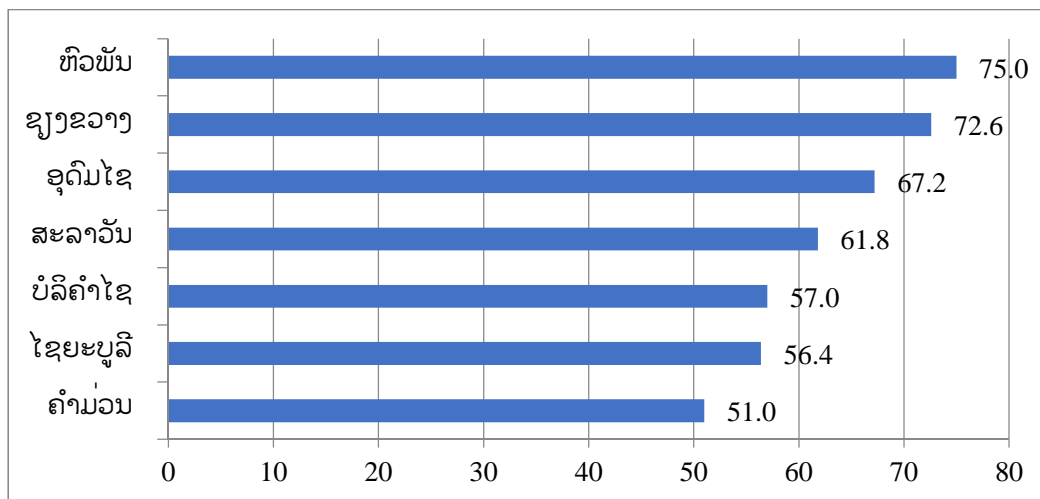
ຈາກຮູບທີ 6.2 ໄດ້ຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່າເຖິງຄວາມແຕກຕ່າງຂອງແຕ່ລະດັດສະນີຍ່ອຍຂອງ 7 ແຂວງ ຂະໜາດກາງ. ແຂວງຫົວພັນໄດ້ຄະແນນສູງ ສໍາລັບດັດສະນີຄວາມສະດວກໃນການສ້າງຕັ້ງທຸລະກິດ ແລະ ດັດສະນີພາລະດ້ານລະບຽບການ. ສໍາລັບແຂວງອຸດົມໄຊແມ່ນເຮັດໄດ້ດີ ສໍາລັບດັດສະນີຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ບໍ່ເປັນທາງການ ແລະ ຄວາມສອດຄ່ອງຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍ. ກົງກັນຂ້າມ, ແຂວງທີ່ໄດ້ຄະແນນນ້ອຍສຸດແມ່ນແຂວງຄໍາມ່ວນ ເຊິ່ງແຂວງດັ່ງກ່າວ ດ້ານການອໍານວຍຄວາມສະດວກໃນການສ້າງຕັ້ງທຸລະກິດ, ຄວາມສອດຄ່ອງຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍ ແລະ ພາລະທາງດ້ານລະບຽບການແມ່ນຍັງປະຕິບັດບໍ່ໄດ້ດີ.

6.2 ການວິເຄາະສໍາລັບ 6 ດັດສະນີຍ່ອຍ

ຄວາມສະດວກໃນການສ້າງຕັ້ງວິສາຫະກິດ

ຄະແນນລວມຂອງ 4 ຕົວຊີ້ວັດແມ່ນໄດ້ສະຫຼຸບໃນຕາຕະລາງ 6.3 ຂ້າງລຸ່ມ. 4 ແຂວງຂະໜາດກາງປະກອບມີ: ຊຽງຂວາງ, ອຸດົມໄຊ, ຫົວພັນ ແລະ ສາລະວັນ, ແຂວງດັ່ງກ່າວແມ່ນໄດ້ມີການປັບປຸງຂ້ອນຂ້າງໄວ ໃນການອອກທະບຽນວິສາຫະກິດ ແລະ ມີຕົ້ນທຶນຕໍ່າ ເມື່ອທຽບກັບແຂວງອື່ນໆ.

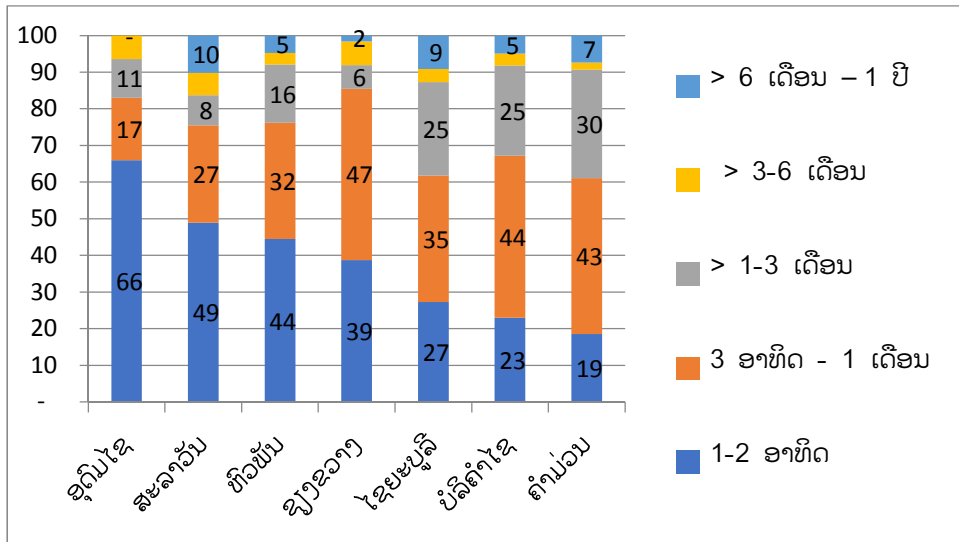
ຮູບທີ 6.3: ດັດສະນີຄວາມສະດວກໃນການສ້າງຕັ້ງວິສາຫະກິດ (100 ຄະແນນ)

ເວລາທີ່ນໍາໃຊ້ໃນການຂໍທະບຽນວິສາຫະກິດແມ່ນຖືວ່າເປັນປັດໄຈສໍາຄັນໃນການດໍາເນີນທຸລະກິດ. ຮູບທີ 6.4 ຂ້າງລຸ່ມໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ, ຜູ້ປະກອບການຈໍານວນ 14%-38% ແມ່ນນໍາໃຊ້ເວລາໃນການຂໍທະບຽນວິສາຫະກິດ 1 ເດືອນ ເຊິ່ງຖືວ່າໃຊ້ເວລາຂ້ອນຂ້າງຍາວ ແຕ່ກໍຍັງດີກ່ວາ ເມື່ອປຽບທຽບກັບແຂວງຂະໜາດໃຫຍ່. ແຂວງເຫຼົ່ານີ້ແມ່ນມີຄວາມແຕກຕ່າງກັນໃນການໃຊ້ເວລາເພື່ອ ຂໍທະບຽນວິສາຫະກິດ. ແຂວງອຸດົມໄຊ, ຜູ້ປະກອບການ 66% ໃຊ້ເວລາພຽງ 2 ອາທິດ ໃນການຂໍທະບຽນວິສາຫະກິດ ເຊິ່ງຖືວ່າຢູ່ໃນເກນມາດຕະຖານ ເຊິ່ງທຸກແຂວງຕ້ອງຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໃຫ້ໄດ້.

ກົງກັນຂ້າມ, ສຳລັບແຂວງໄຊຍະບູລີ, ບໍລິຄຳໄຊ ແລະ ຄຳມ່ວນ ອັດຕາສ່ວນຂອງຜູ້ປະກອບການທີ່ສາມາດຂໍທະບຽນວິສາຫະກິດພາຍໃນ 2 ອາທິດແມ່ນຍັງໜ້ອຍເຊິ່ງປະມານ (33% - 38%) ຂອງຜູ້ປະກອບການຂໍໃບທະບຽນວິສາຫະກິດທີ່ໃຊ້ເວລາຫຼາຍກວ່າ 3 ເດືອນ.

ຮູບທີ 6.4: ເວລາທີ່ນຳໃຊ້ໃນການຂໍໃບທະບຽນວິສາຫະກິດ

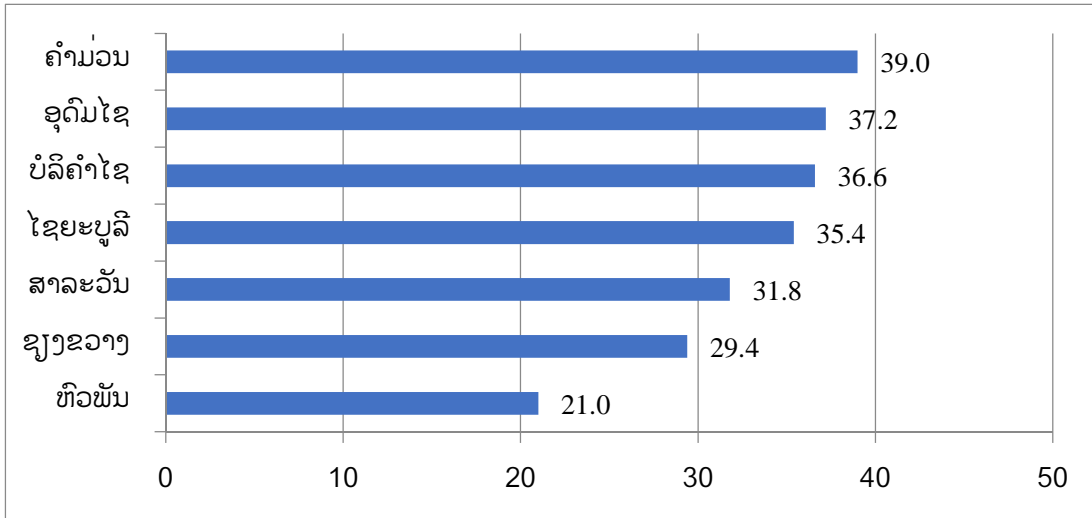
ໝາຍເຫດ: ບໍ່ໄດ້ລວມເອົາການຂໍອະນຸຍາດໃນການກໍ່ສ້າງ

ການຂໍໃບທະບຽນວິສາຫະກິດແມ່ນຍັງມີຕົ້ນທຶນສູງ ແລະ ໃຊ້ເວລາຍາວ, ຍົກເວັ້ນແຂວງຊຽງຂວາງ ທີ່ຕົ້ນທຶນການຂໍທະບຽນວິສາຫະກິດຂ້ອນຂ້າງຕໍ່າ, ແຕ່ອັດຕາສ່ວນຂອງຜູ້ປະກອບການສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນນຳໃຊ້ເວລາຍາວ ລະຫວ່າງ 3 ອາທິດຫາ 1 ເດືອນ.

ຄວາມໂປ່ງໃສ ແລະ ການເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ

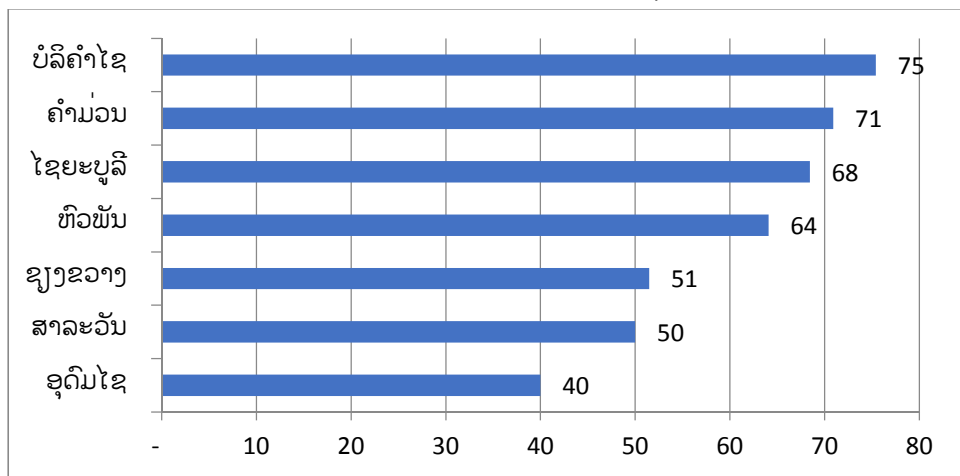
ໂດຍລວມດັດສະນີຍ່ອຍທີ່ວັດແທກຄວາມໂປ່ງໃສ ແລະ ການເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ, ປະກອບມີ 3 ຕົວຊີ້ວັດ ແມ່ນມີຄະແນນຕໍ່າສຳລັບທຸກແຂວງ, ຄະແນນທີ່ໄດ້ສູງສຸດພຽງ 39.0 ຂອງຈຳນວນທັງໝົດ 100 ຄະແນນ ແລະ ຄະແນນແຕ່ລະແຂວງແມ່ນບໍ່ແຕກຕ່າງກັນຫຼາຍ ຍົກເວັ້ນແຂວງຫົວພັນ (ຮູບທີ 6.5).

ຮູບທີ 6.5: ຄວາມໂປ່ງໃສ ແລະ ການເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ (100 ຄະແນນ)

ຮູບທີ 6.6 ສະແດງເຖິງການເຂົ້າເຖິງເອກະສານສຳຄັນ, ຜູ້ປະກອບການຢູ່ແຂວງບໍລິຄຳໄຊ ແລະ ຄຳມ່ວນແມ່ນສາມາດເຂົ້າເຖິງເອກະສານຂອງແຂວງໄດ້ຂ້ອນຂ້າງດີ, ໃນຂະນະທີ່ຜູ້ປະກອບການຢູ່ແຂວງສາລະວັນ ແລະ ອຸດົມໄຊ ແມ່ນມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກໃນການເຂົ້າເຖິງເອກະສານທາງການ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ທັງ 7 ແຂວງຂະໜາດກາງແມ່ນມີເວັບໄຊທ໌ທາງການ ໃນການເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນຂ່າວສານຂອງພາກລັດ ເຊິ່ງຄຸນນະພາບຂອງເວັບໄຊທ໌ ແມ່ນຈັດຢູ່ໃນລະຫວ່າງ 51-64 ຂອງຈຳນວນ 100 ຄະແນນ, ເຊິ່ງສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າຍັງມີຫຼາຍດ້ານທີ່ຕ້ອງໄດ້ປັບປຸງແກ້ໄຂ, ໂດຍສະເພາະແມ່ນການໃສ່ຂໍ້ມູນນິຕິກຳຕ່າງໆຂອງອົງການປົກຄອງແຂວງ ແລະ ຂໍ້ມູນການພັດທະນາທຸລະກິດໃນແຂວງເປັນຕົ້ນ.

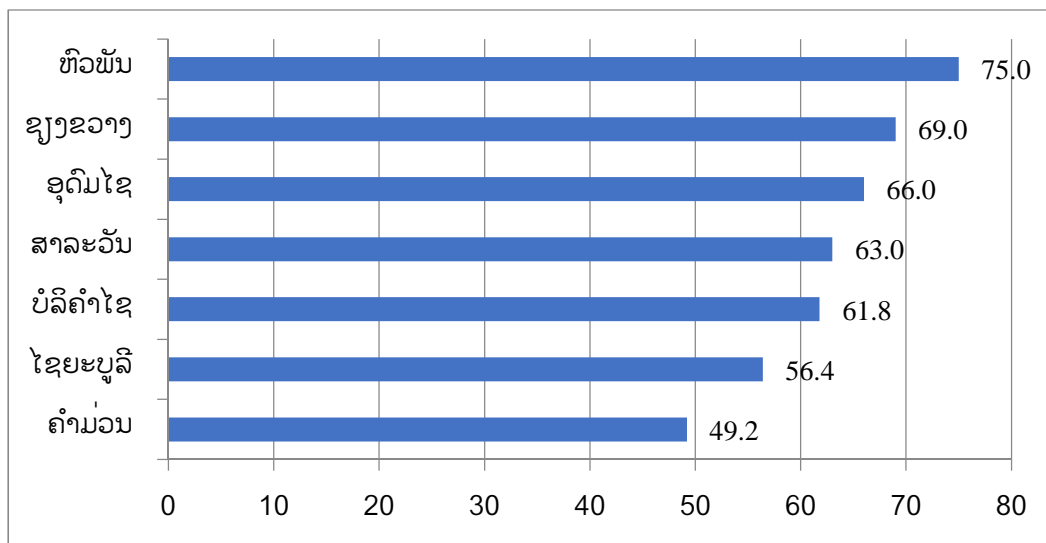
ຮູບທີ 6.6: ອັດຕາສ່ວນຂອງຜູ້ປະກອບການທີ່ເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນຂ່າວສານຢ່າງໜ້ອຍ 1 ເອກະສານ (100 ຄະແນນ)

ພາລະທາງດ້ານລະບຽບການ

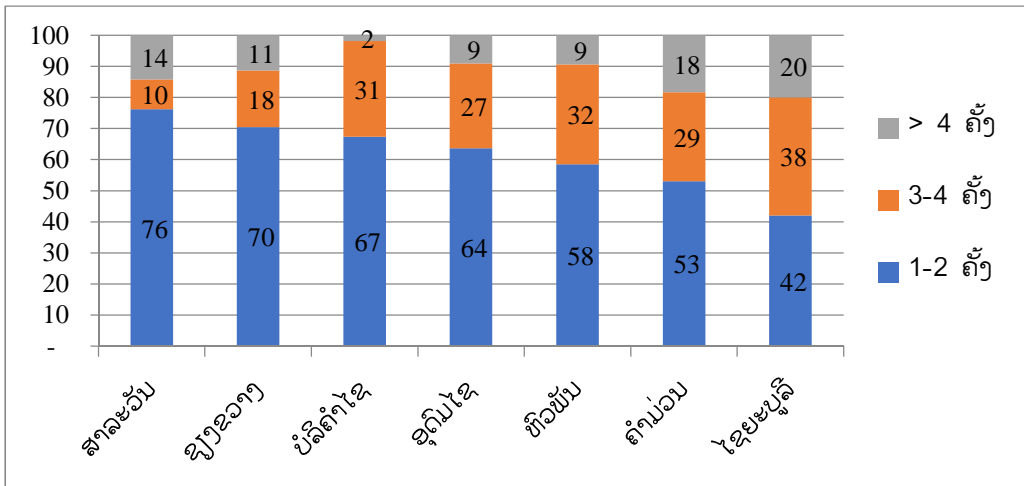
ຮູບທີ 6.7 ຊີ້ໃຫ້ເຫັນເຖິງຄະແນນລວມຂອງ 5 ຕົວຊີ້ວັດຍ່ອຍສໍາລັບພາລະດ້ານລະບຽບການ. ແຂວງຫົວພັນແມ່ນໄດ້ຄະແນນສູງສຸດ 75.0 ຂອງຈໍານວນທັງໝົດ 100 ຄະແນນ, ມັນໄດ້ຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່າ ພາລະດ້ານລະບຽບການ ຢູ່ແຂວງດັ່ງກ່າວແມ່ນມີໜ້ອຍທຽບໃສ່ແຂວງອື່ນໆ. ກົງກັນຂ້າມແຂວງໄຊຍະບູລີ ແລະ ຄໍາມ່ວນແມ່ນໄດ້ຄະແນນຕໍ່າສຸດ 56.4 ແລະ 49.2 ຕາມລຳດັບຂອງຈໍານວນທັງໝົດ 100 ຄະແນນ.

ຮູບທີ 6.7: ດັດສະນີພາລະທາງດ້ານລະບຽບການ (100 ຄະແນນ)

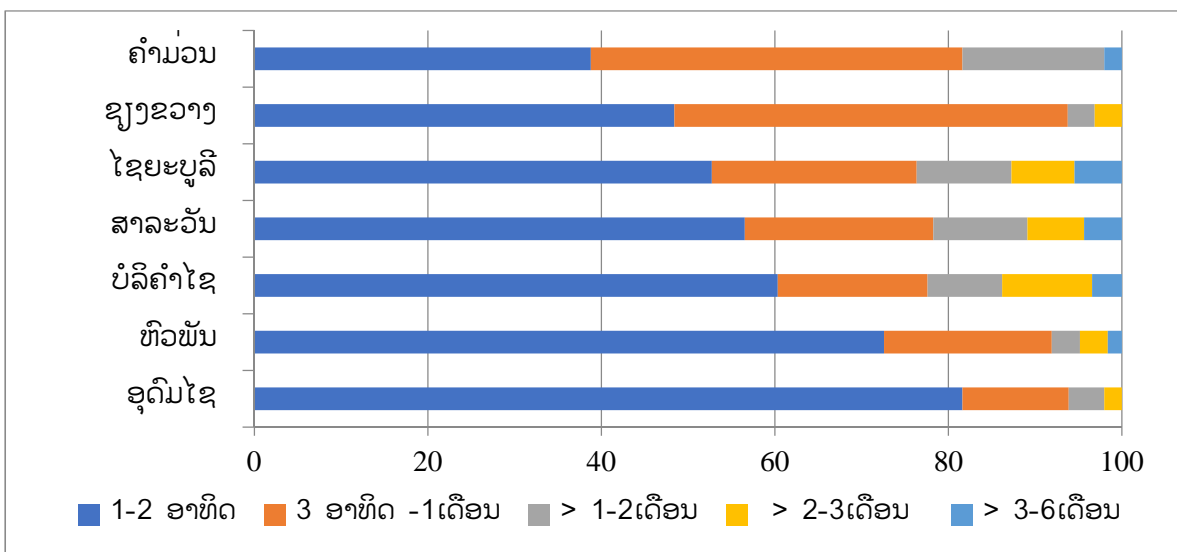
ຜົນຂອງການສໍາຫຼວດຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່າ 2/3 ຂອງຜູ້ປະກອບການທັງໝົດຢູ່ແຂວງສາລະວັນ ແລະ ຊຽງຂວາງ ແມ່ນຖືກກວດສອບສະເລ່ຍ 1-2 ຄັ້ງຕໍ່ປີ ເຊິ່ງຖືວ່າເປັນການກວດສອບໃນລະດັບປົກກະຕິ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, 18%-20% ຂອງຜູ້ປະກອບການທັງໝົດຢູ່ແຂວງໄຊຍະບູລີ ແລະ ຄໍາມ່ວນ ແມ່ນຖືກກວດສອບຫຼາຍກວ່າ 4 ຄັ້ງຕໍ່ປີ ເຊິ່ງເປັນສາເຫດໜຶ່ງທີ່ສໍາຄັນ ເຮັດໃຫ້ສອງແຂວງໄດ້ຄະແນນໜ້ອຍສໍາລັບດັດສະນີພາລະທາງດ້ານລະບຽບການ (ຮູບທີ 6.8).

ຮູບທີ 6.8: ຈຳນວນຄັ້ງທີ່ຖືກກວດສອບຈາກພະນັກງານລັດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ (%)

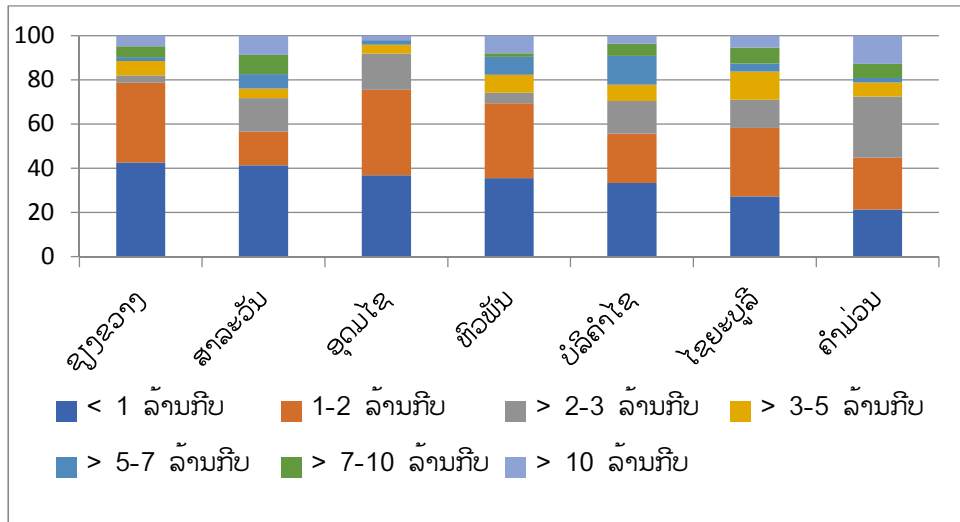
ເວລາທີ່ນຳໃຊ້ໃນການຂໍ້ໃບຢັ້ງຢືນການຕໍ່ໂທທະບຽນອາກອນຖືກພົບວ່າ ຂ້ອນຂ້າງໄວໃນແຂວງອຸດົມໄຊ, 80% ຂອງຜູ້ປະກອບການທັງໝົດລາຍງານວ່າເວລາໃນການຕໍ່ໂທທະບຽນອາກອນໃນລະຫວ່າງ 1-2 ອາທິດ (ຮູບທີ 6.9). ຕໍ່ມາແມ່ນແຂວງຫົວພັນ, ບໍລິຄຳໄຊ ແລະ ແຂວງສາລະວັນ ຫຼາຍກວ່າ 50% ຂອງຜູ້ປະກອບການທັງໝົດລາຍງານວ່າເວລາໃນການຕໍ່ໂທທະບຽນອາກອນຕໍ່າກວ່າ 2 ອາທິດ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ຜູ້ປະກອບການຢູ່ແຂວງຊຽງຂວາງສ່ວນໃຫ່ຍ (45%) ແມ່ນໃຊ້ເວລາໃນການຕໍ່ໂທທະບຽນອາກອນລະຫວ່າງ 3 ອາທິດຫາ 1 ເດືອນ. ໃນຂະນະດຽວກັນ, 20% ຜູ້ປະກອບການຢູ່ແຂວງຄຳມ່ວນ, ບໍລິຄຳໄຊ, ສາລະວັນ ແລະ ໄຊຍະບູລີ ແມ່ນໃຊ້ເວລາຫຼາຍກວ່າ 1 ເດືອນໃນການຂໍ້ໃບຢັ້ງຢືນການຕໍ່ໂທທະບຽນອາກອນ.

ຮູບທີ 6.9: ດັດສະນີດ້ານເວລາທີ່ນຳໃຊ້ໃນການຂໍ້ໃບຢັ້ງຢືນການຕໍ່ໂທທະບຽນອາກອນ

ຕົ້ນທຶນທີ່ນຳໃຊ້ໃນການຂໍໃບຢັ້ງຢືນການຕໍ່ທະບຽນອາກອນແມ່ນມີຄວາມຫຼາກຫຼາຍ ແລະ ແຕກຕ່າງກັນ (ຮູບທີ 6.10). ແຂວງຊຽງຂວາງ 80% ຂອງຜູ້ປະກອບການທັງໝົດລາຍງານວ່າ ໄດ້ຈ່າຍໜ້ອຍກວ່າ 2 ລ້ານກີບໃນການຕໍ່ໃບທະບຽນອາກອນ, ໃນຂະນະທີ່ເກືອບ 60% ຜູ້ປະກອບການຢູ່ແຂວງຄຳມ່ວນ ແມ່ນໄດ້ລາຍງານທຶນຕົ້ນການຕໍ່ໃບທະບຽນອາກອນແມ່ນຫຼາຍກວ່າ 2 ລ້ານກີບ.

ຮູບທີ 6.10: ດັດສະນີດ້ານຕົ້ນທຶນທີ່ນຳໃຊ້ໃນການຂໍໃບຢັ້ງຢືນການຕໍ່ໃບທະບຽນອາກອນ

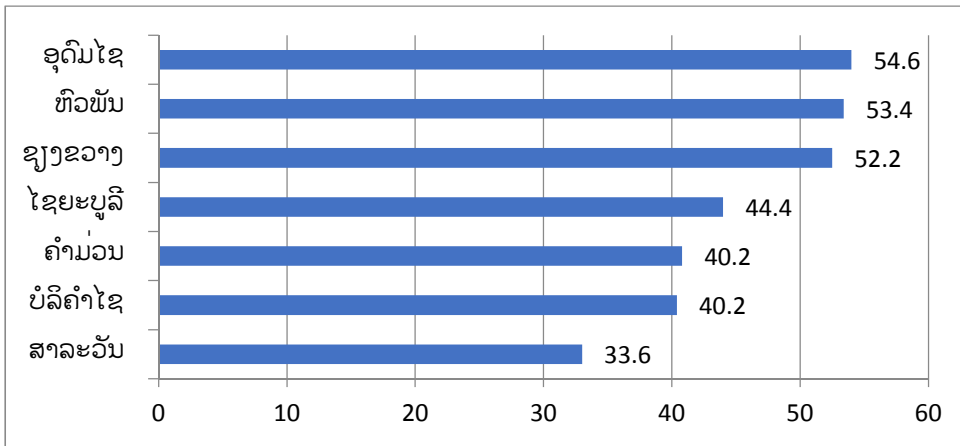

ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍບໍ່ເປັນທາງການ

ຮູບທີ 6.11 ສະແດງໃຫ້ເຫັນເຖິງດັດສະນີຍ່ອຍທີ່ນຳໃຊ້ວັດແທກຄ່າໃຊ້ຈ່າຍບໍ່ເປັນທາງການ ແມ່ນມີຄວາມຫຼາກຫຼາຍ, ໂດຍລວມທຸກດັດສະນີຍ່ອຍແມ່ນມີຄະແນນຕ່ຳ ເຊິ່ງຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່າ ການໃຊ້ຈ່າຍບໍ່ເປັນທາງການແມ່ນກາຍເປັນບັນຫາທົ່ວໄປຂອງທຸກແຂວງ. ແຂວງຊຽງຂວາງ, ຫົວພັນ ແລະ ອຸດົມໄຊ ແມ່ນໄດ້ລິ້ນ 50 ຄະແນນ ຂອງຈຳນວນທັງໝົດ 100 ຄະແນນ. ກົງກັນຂ້າມ, ແຂວງສາລະວັນແມ່ນໄດ້ຄະແນນໜ້ອຍສຸດພຽງ 33.6 ຂອງຈຳນວນທັງໝົດ 100 ຄະແນນ.

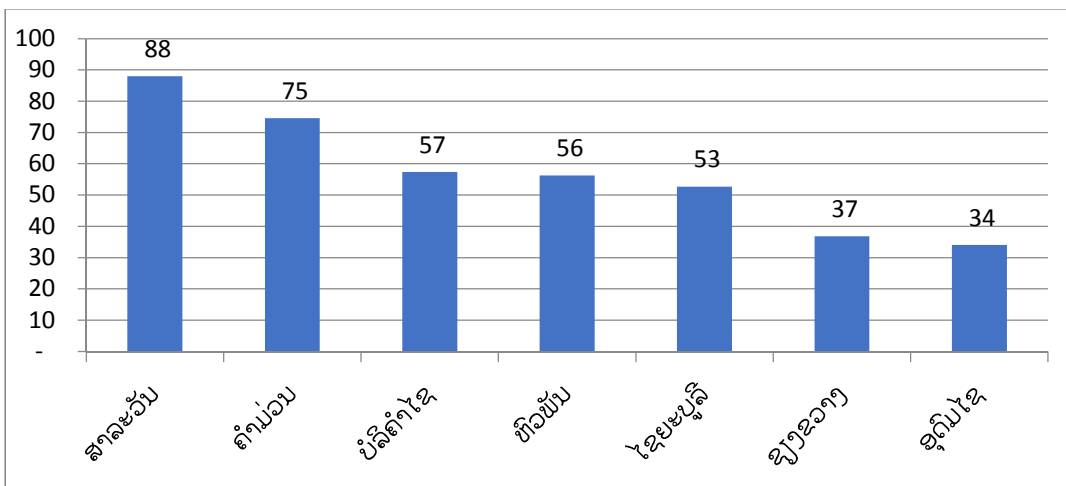
ຮູບທີ 6.11: ດັດສະນີຄ່າໃຊ້ຈ່າຍບໍ່ເປັນທາງການ (100 ຄະແນນ)

ອັດຕາສ່ວນຂອງຜູ້ປະກອບການທີ່ໄດ້ຈ່າຍເງິນບໍ່ເປັນທາງການເພື່ອເລັ່ງຂັ້ນຕອນໃນການປະກອບເອກະສານໄວຂຶ້ນພົບວ່າ ແຂວງສາລະວັນແມ່ນມີອັດຕາສ່ວນສູງເຖິງ 88%, ຕໍ່ມາແມ່ນແຂວງຄຳມ່ວນ 75%. ໃນຂະນະທີ່ແຂວງຊຽງແຂວງ ແລະ ອຸດົມໄຊ ອັດຕາສ່ວນຜູ້ປະກອບການທີ່ໄດ້ຈ່າຍເງິນບໍ່ເປັນທາງການ ແມ່ນມີຕໍ່າສຸດ 34% ແລະ 37% ຕາມລຳດັບ ຂອງຜູ້ປະກອບການທັງໝົດ (ຮູບທີ 6.12). ອັດຕາສ່ວນຂອງຜູ້ປະກອບການທີ່ຈ່າຍເງິນບໍ່ເປັນທາງການໜ້ອຍແມ່ນສາມາດອະທິບາຍໄດ້ສອງດ້ານ, ໜຶ່ງຜູ້ປະກອບການປະຕິເສດທີ່ຈະຈ່າຍເງິນບໍ່ເປັນທາງການ ແລະ ປະຕິບັດຕາມລະບຽບການຂອງພາກລັດ ແລະ ສອງຜູ້ປະກອບການໄດ້ຈ່າຍແຕ່ບໍ່ກ້າທີ່ຈະຕອບຕາມຄວາມຈິງ.

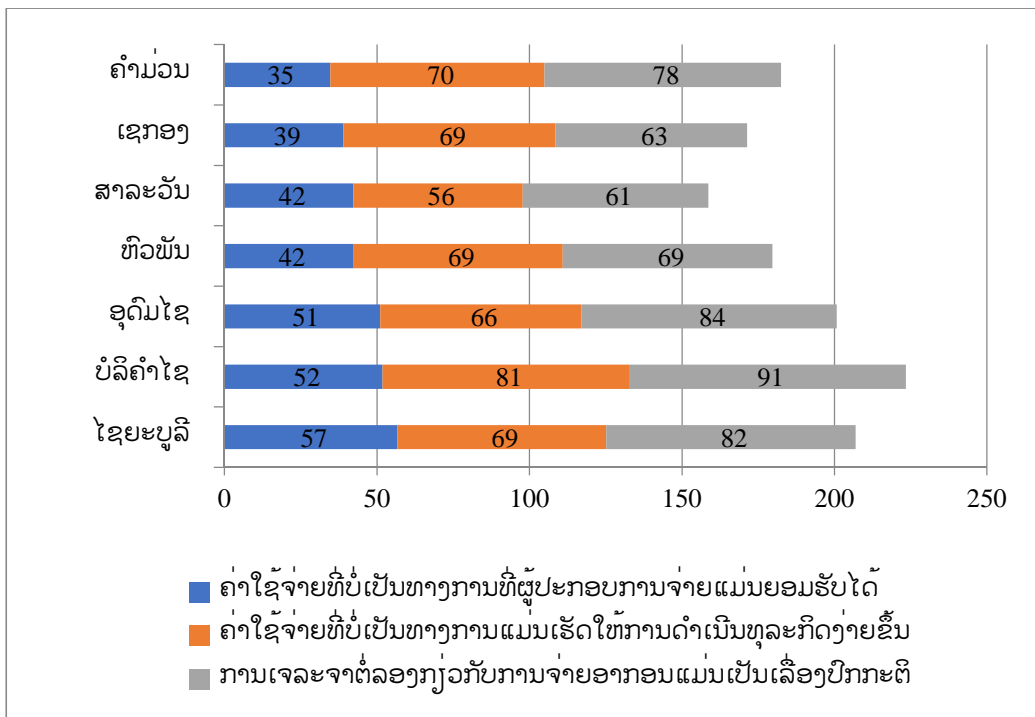
ຮູບທີ 6.12: ຕົວຊີ້ວັດການໃຊ້ຈ່າຍທີ່ບໍ່ເປັນທາງການ

(ອັດຕາສ່ວນຂອງຜູ້ຕອບແບບສອບຖາມ ທີ່ໄດ້ຈ່າຍເງິນບໍ່ເປັນທາງການເພື່ອເລັ່ງຂັ້ນຕອນໃນການປະກອບເອກະສານ)

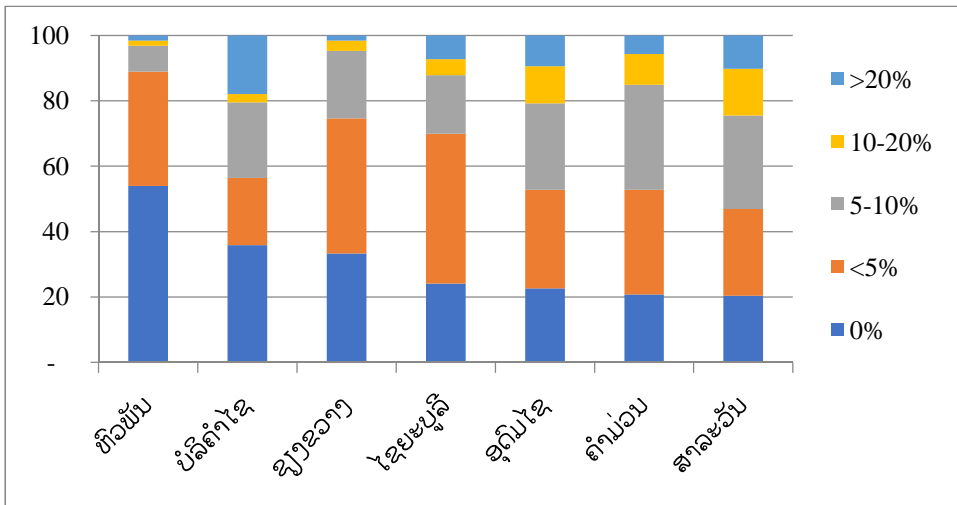
ຮູບທີ 6.13 ໄດ້ສະຫຼຸບຫຼາຍຮູບແບບການໃຊ້ຈ່າຍບໍ່ເປັນທາງການແຕ່ລະແຂວງ, ຜົນການປະເມີນຊື້ໃຫ້ເຫັນວ່າທຸກແຂວງແມ່ນມີຜົນໄດ້ຮັບໃກ້ຄຽງກັນ ສໍາລັບຄໍາຖາມກ່ຽວກັບການໃຊ້ຈ່າຍທີ່ບໍ່ເປັນທາງການແມ່ນຊ່ວຍໃຫ້ທຸລະກິດດໍາເນີນໄປຢ່າງສະດວກ, ຍົກເວັ້ນແຂວງບໍລິຄໍາໄຊທີ່ມີອັດຕາສ່ວນຜູ້ປະກອບການທີ່ເຫັນດີສູງເຖິງ 81% ຂອງຈໍານວນຜູ້ປະກອບການທັງໝົດ. ຈາກນັ້ນ, ຍັງພົບວ່າແຂວງທີ່ມີການເຈລະຈາຕໍ່ລອງການຈ່າຍອາກອນສູງແມ່ນແຂວງບໍລິຄໍາໄຊ, ອຸດົມໄຊ ແລະ ໄຊຍະບູລີ ເຊິ່ງກວມອັດຕາສ່ວນເຖິງ 91%, 84% ແລະ 82% ຂອງຜູ້ປະກອບການທັງໝົດ.

ຮູບທີ 6.13: ຕົວຊີ້ວັດການໃຊ້ຈ່າຍບໍ່ເປັນທາງການ ແລະ ການເຈລະຈາຕໍ່ລອງການຈ່າຍອາກອນ (% ຂອງຜູ້ປະກອບການທີ່ຕອບວ່າ“ແມ່ນ”)

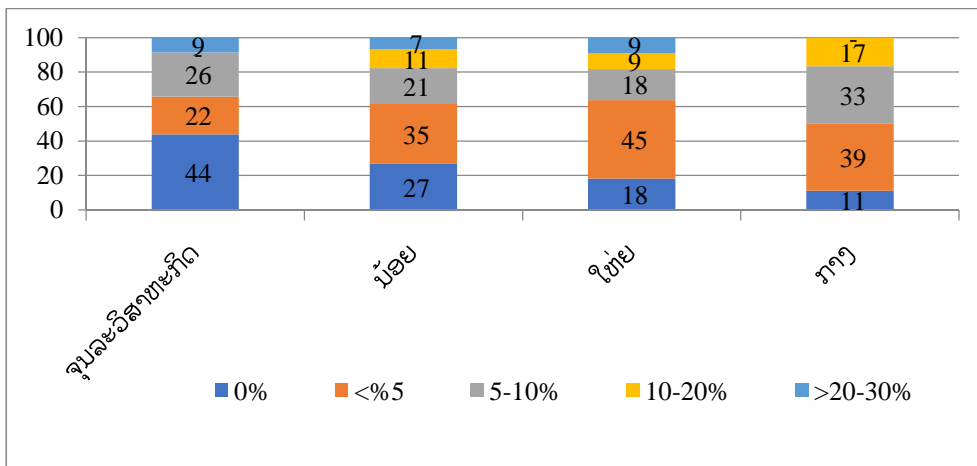
ສໍາລັບຕົ້ນທຶນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ບໍ່ເປັນທາງການ (% ຕໍ່ກັບລາຍຮັບທັງໝົດ) ແຂວງຄໍາມ່ວນ, ສາລະວັນ ແລະ ອຸດົມໄຊ ແມ່ນແບກຫາບຕົ້ນທຶນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍບໍ່ເປັນທາງການສູງ, ເຊິ່ງເຫັນໄດ້ຈາກ ຜູ້ປະກອບການຫຼາຍກ່ວາເຄິ່ງໜຶ່ງ ລາຍງານວ່າຄ່າໃຊ້ຈ່າຍບໍ່ເປັນທາງການກວມຫຼາຍກວ່າ 5% ຂອງລາຍຮັບທັງໝົດ (ຮູບທີ 6.14). ກົງກັນຂ້າມ, ແຂວງຫົວພັນ ແລະ ຊຽງຂວາງ ແມ່ນມີຄ່າໃຊ້ຈ່າຍບໍ່ເປັນທາງການໜ້ອຍ, ຫຼາຍກ່ວາ 2/3 ຂອງຜູ້ປະກອບການທັງໝົດແມ່ນໄດ້ຈ່າຍໜ້ອຍກວ່າ 5%.

ຮູບທີ 6.14: ຕົວຊີ້ວັດອັດຕາສ່ວນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ບໍ່ເປັນທາງການຕໍ່ກັບລາຍຮັບທັງໝົດ

ທຸລະກິດຂະໜາດກາງ ແມ່ນມີແນວໂນ້ມທີ່ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ບໍ່ເປັນທາງການສູງ ເມື່ອປຽບທຽບກັບ ທຸລະກິດຂະໜາດອື່ນໆ, ເຊິ່ງເຫັນໄດ້ຈາກ 50% ຂອງຜູ້ປະກອບການທັງໝົດແມ່ນໄດ້ລາຍງານວ່າ ອັດຕາຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ບໍ່ເປັນທາງການກວມ 5%-20% ຂອງລາຍຮັບທັງໝົດ. ໃນຂະນະຈຸນລະວິສາຫະກິດ ແລະ ທຸລະກິດຂະໜາດໃຫຍ່ 66% ແລະ 63% ຂອງຜູ້ປະກອບການທັງໝົດ ໄດ້ລາຍງານວ່າ ຈ່າຍໜ້ອຍກວ່າ 5% ຂອງລາຍຮັບທັງໝົດ (ຮູບທີ 6.15). ນອກນັ້ນ, 44% ຂອງຜູ້ປະກອບການຈຸນລະວິສາຫະກິດ ທັງໝົດແມ່ນບໍ່ມີການໃຊ້ຈ່າຍສໍາລັບຄ່າໃຊ້ຈ່າຍບໍ່ເປັນທາງການ, ທັງນີ້ຍ້ອນທຸລະກິດ ລະດັບດັ່ງກ່າວແມ່ນມີຂະໜາດນ້ອຍຫຼາຍ, ເຊິ່ງຕົ້ນທຶນການໃຊ້ຈ່າຍບໍ່ເປັນທາງການອາດສູງກວ່າລາຍຮັບທີ່ສາມາດສ້າງໄດ້.

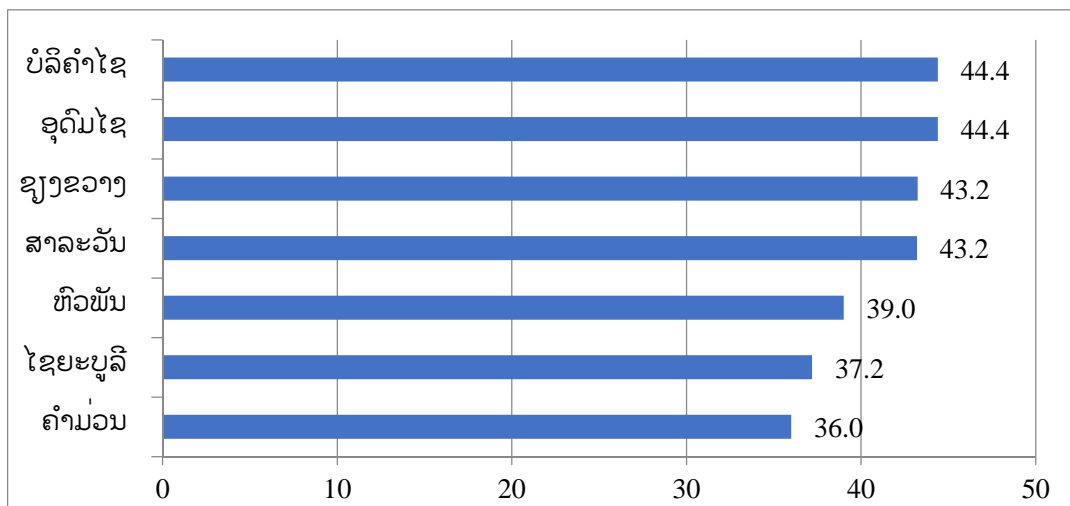
ຮູບທີ 6.15: ອັດຕາສ່ວນຂອງຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ບໍ່ເປັນທາງການຕໍ່ກັບລາຍຮັບແບ່ງຕາມຂະໜາດທຸລະກິດ

ຄວາມສອດຄ່ອງຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍ

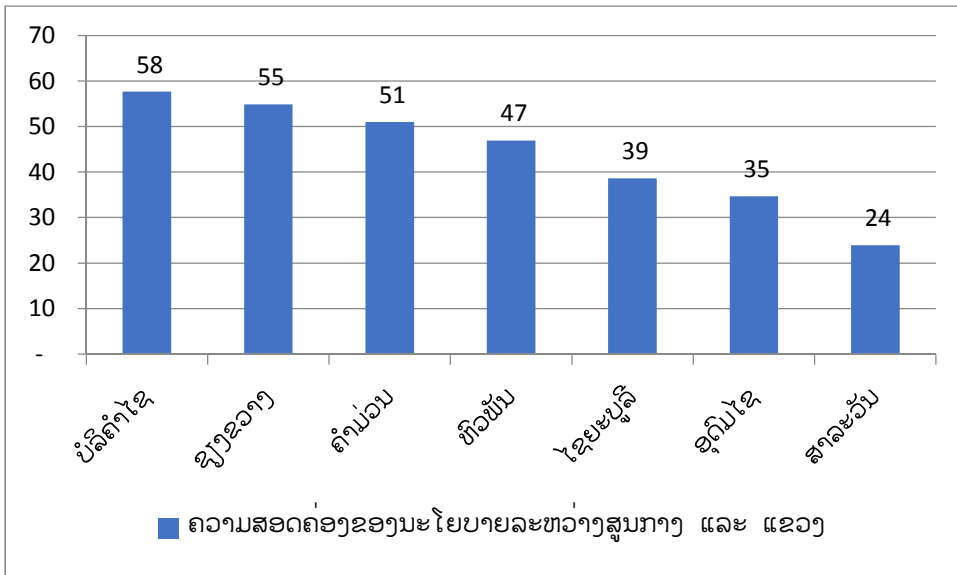
ຮູບທີ 6.16 ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ຍັງບໍ່ມີຄວາມສອດຄ່ອງກັນສູງລະຫວ່າງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍລະຫວ່າງສູງການ ແລະ ຂັ້ນແຂວງ. ແຂວງບໍລິຄໍາໄຊ ແມ່ນໄດ້ຄະແນນສູງສຸດສໍາລັບດັດສະນີດັ່ງກ່າວ 45 ຂອງຈໍານວນທັງໝົດ 100 ຄະແນນ, ແຕ່ຄະແນນລື່ນແຂວງຫົວພັນ, ຊຽງຂວາງ ແລະ ຄໍາມ່ວນພຽງເລັກນ້ອຍ. ດັ່ງນັ້ນ, ການຈັດຕັ້ງຜັນຂະຫຍາຍໂຍບາຍຂອງສູນກາງໃນຂັ້ນແຂວງ ແມ່ນຍັງບໍ່ທັນໄດ້ປະສິດທິຜົນເທົ່າທີ່ຄວນ.

ຮູບທີ 6.16: ດັດສະນີຄວາມສອດຄ່ອງຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍ (100 ຄະແນນ)

ເປັນທີ່ຮັບຮູ້ກັນວ່າ ລັດຖະບານຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນຍັງບໍ່ສາມາດຈັດຕັ້ງປະຕິບັດລະບຽບ ແລະ ກົດໝາຍຈາກສູນກາງໄດ້ດີເທົ່າທີ່ຄວນ (ຮູບທີ 6.17). ເຊິ່ງນໍາໄປສູ່ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດທີ່ບໍ່ສອດຄ່ອງກັນສູງໃນແຕ່ລະແຂວງ. ແຂວງໄຊຍະບູລີ, ອຸດົມໄຊ ແລະ ສາລະວັນ ຜູ້ປະກອບການປະເມີນວ່າ ພາກລັດມີທັດສະນະຄະຕິດ້ານລົບຕໍ່ກັບຜູ້ປະກອບການ, ຄ້າຍຄືກັບກໍລະນີຂອງແຂວງຂະໜາດໃຫຍ່, ອົງການປົກຄອງແຂວງໃຫ້ຄວາມສໍາຄັນກັບນັກລົງທຶນຕ່າງປະເທດຫຼາຍກວ່າຜູ້ປະກອບການພາຍໃນ.

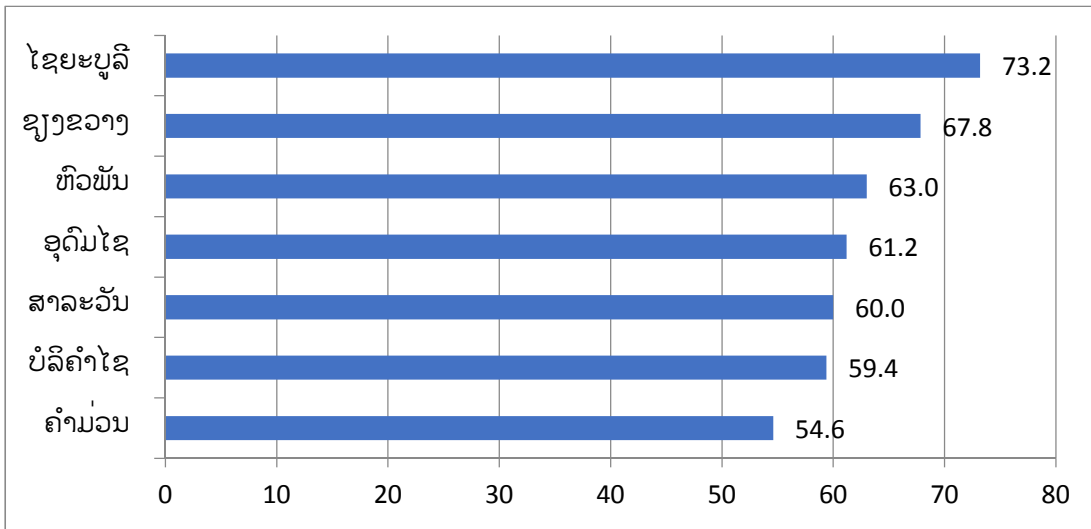
ຮູບທີ 6.17: ຕົວຊີ້ວັດຄວາມສອດຄ່ອງຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດນະໂຍບາຍຂອງພາກລັດ
 (%ຂອງຜູ້ປະກອບການທີ່ຕອບວ່າ “ແມ່ນ”)

ຄວາມເປັນມິດຕໍ່ພາກທຸລະກິດຂອງອົງການປົກຄອງຂັ້ນແຂວງ

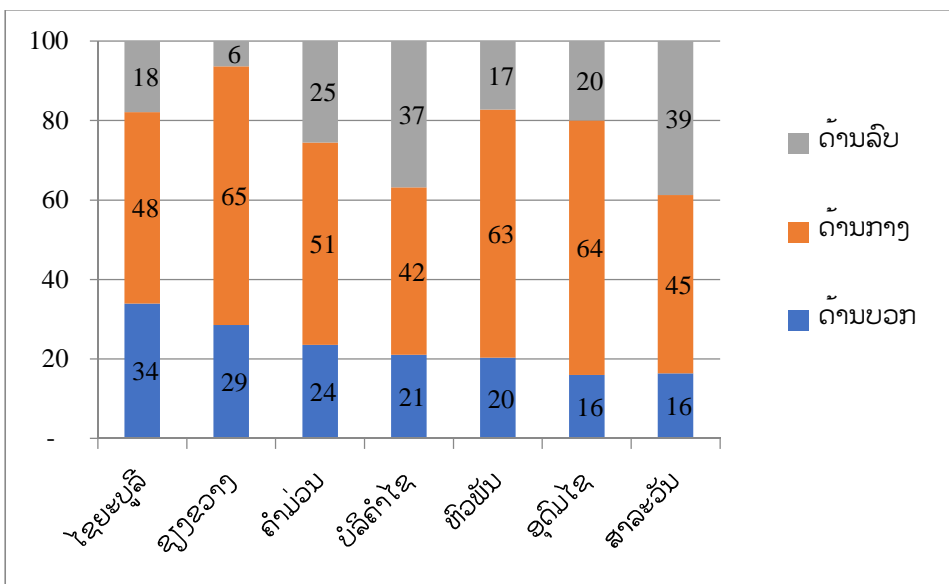
ຮູບທີ 6.18: ສະແດງໃຫ້ເຫັນເຖິງດັດສະນີຍ່ອຍຂອງຄວາມເປັນມິດຕໍ່ພາກທຸລະກິດຂອງອົງການປົກຄອງແຂວງ. ສຳລັບລັບສອງຕົວຊີ້ວັດເບື້ອງຕົ້ນ, ແມ່ນໄດ້ປະເມີນກ່ຽວກັບທັດສະນະຄະຕິຂອງພາກລັດຂັ້ນແຂວງ ທີ່ມີຕໍ່ຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດພາກເອກະຊົນ, ແລະ ການສະໜັບສະໜູນຂອງພາກລັດທີ່ມີຕໍ່ພາກທຸລະກິດ, ເຊິ່ງຜົນຂອງການປະເມີນສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນຢູ່ໃນລະດັບປານກາງ ແລະ ແຕກຕ່າງກັນໜ້ອຍໃນແຕ່ລະແຂວງ. ແຂວງສາລະວັນ ແລະ ບໍລິຄໍາໄຊ 39% ແລະ 37% ຂອງຜູ້ປະກອບການທັງໝົດເຫັນວ່າ ພາກລັດມີທັດສະນະຄະຕິທາງລົບຕໍ່ກັບທຸລະກິດພາກເອກະຊົນ, ໃນຂະນະທີ່ແຂວງໄຊຍະບູລີແມ່ນມີຄະແນນສູງສຳລັບການປະເມີນທັດສະນະຄະຕິ ແລະ ການສະໜັບສະໜູນຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດຂອງພາກລັດ. ຜູ້ປະກອບການສ່ວນໃຫຍ່ ປະເມີນທັດສະນະຄະຕິຂອງພາກລັດທີ່ມີຕໍ່ຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດພາກເອກະຊົນແມ່ນຢູ່ໃນລະດັບປານກາງ ແລະ ຍັງບໍ່ໄດ້ສະໜັບສະໜູນການຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດເທົ່າທີ່ຄວນ.

ຮູບທີ 6.18: ດັດສະນີຄວາມເປັນມິດຕໍ່ພາກທຸລະກິດຂອງອົງການປົກຄອງແຂວງ (100 ຄະແນນ)

ຮູບທີ 6.19 ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ຜູ້ປະກອບການຢູ່ແຂວງສາລະວັນ ແລະ ບໍລິຄໍາໄຊ ໄດ້ປະເມີນພາກລັດມີທັດສະນະຄະຕິທາງລົບຕໍ່ກັບທຸລະກິດພາກເອກະຊົນຂ້ອນຂ້າງສູງ. ກົງກັນຂ້າມ, ຜູ້ປະກອບການພຽງ 6% ຢູ່ແຂວງຊຽງຂວາງ ລາຍງານພາກລັດມີທັດສະນະຄະຕິທາງລົບຕໍ່ກັບທຸລະກິດພາກເອກະຊົນ. ໃນຈໍານວນ 7 ແຂວງຂະໜາດກາງ, 34% ຂອງຜູ້ປະກອບການຢູ່ແຂວງໄຊຍະບູລີ ປະເມີນວ່າ ພາກລັດມີທັດສະນະຄະຕິດ້ານບວກຕໍ່ກັບທຸລະກິດພາກເອກະຊົນ, ເຊິ່ງຖືວ່າເປັນອັດຕາທີ່ສູງກວ່າແຂວງຂະໜາດໃຫຍ່ທັງໝົດ.

ຮູບທີ 6.19: ຕົວຊີ້ວັດທັດສະນະຄະຕິຕໍ່ກັບທຸລະກິດພາກເອກະຊົນຂອງອົງການປົກຄອງແຂວງ

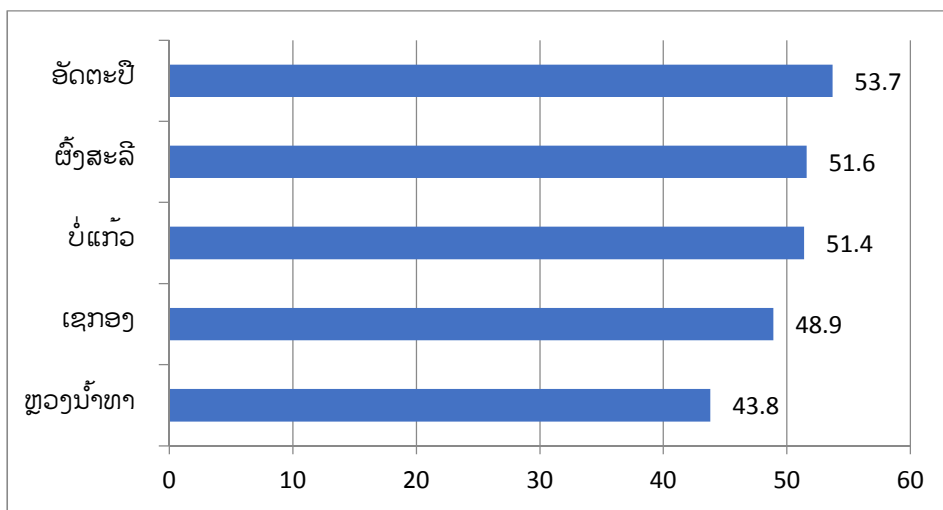

VII. ດັດສະນີ ProFIT ໃນປີ 2017: ແຂວງຂະໜາດນ້ອຍ

7.1 ສະພາບລວມຂອງດັດສະນີ ProFIT

ເບື້ອງຕົ້ນແມ່ນຈະໄດ້ນຳສະເໜີສະພາບລວມຂອງດັດສະນີ ProFIT, ຕໍ່ມາແມ່ນໄດ້ສະຫຼຸບຄະແນນຂອງແຕ່ລະດັດສະນີຍ່ອຍ, ເຊິ່ງໄດ້ສະແດງໃນຕາຕະລາງ 7.1 ຂ້າງລຸ່ມ. ແຂວງທີ່ໄດ້ຄະແນນສູງສຸດໃນຈຳນວນ 5 ແຂວງຂະໜາດນ້ອຍ ແມ່ນແຂວງອັດຕະປືສາມາດຍາດໄດ້ 53.7 ໃນຈຳນວນທັງໝົດ 100 ຄະແນນ. ຄະແນນໂດຍລວມຖືວ່າຍັງຕໍ່າ, ເຊິ່ງຊີ້ໃຫ້ເຫັນເຖິງໂອກາດຂອງການປັບປຸງການບໍລິການຂອງພາກລັດຍັງເປີດກ້ວາງ ເພື່ອຍົກລະດັບຄະແນນໃຫ້ສູງຂຶ້ນ.

ຮູບທີ 7.1: ດັດສະນີ ProFIT ສຳລັບແຂວງຂະໜາດນ້ອຍ (100 ຄະແນນ)

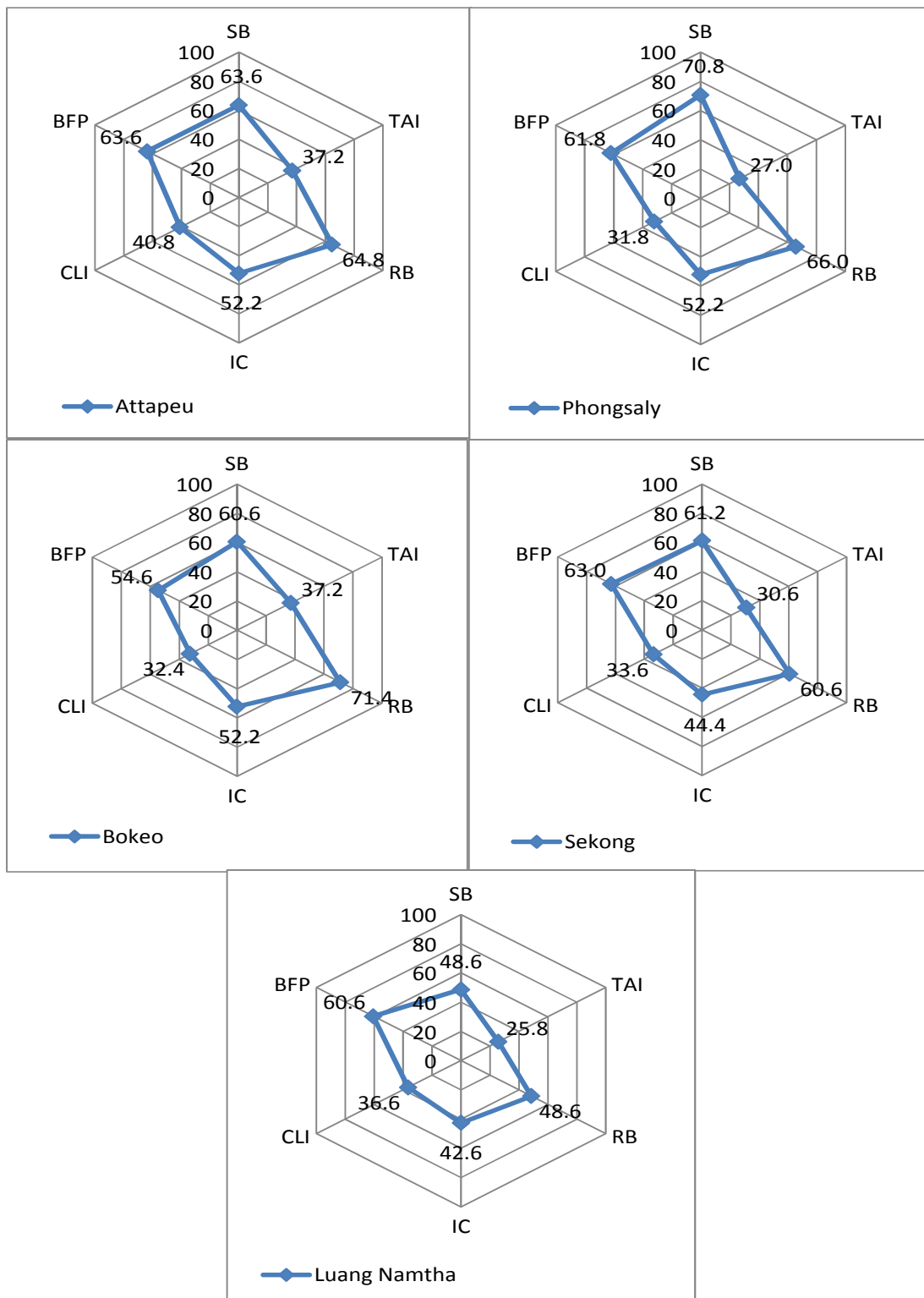
ຕາຕະລາງທີ 7.1 ສະແດງເຖິງດັດສະນີຍ່ອຍ ແລະຕົວຊີ້ວັດຂອງແຕ່ລະດັດສະນີ. ແຂວງອັດຕະປື ແມ່ນໄດ້ຄະແນນສູງສຸດ ສຳລັບຄວາມໂປ່ງໃສ ແລະ ການເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ, ຄວາມສອດຄ່ອງຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍ, ຄວາມເປັນມິດຕໍ່ພາກທຸລະກິດຂອງອົງການປົກຄອງຂັ້ນແຂວງ. ຈາກນັ້ນ, ແຂວງບໍ່ແກ້ວແມ່ນໄດ້ຄະແນນສູງສຸດ ສຳລັບດັດສະນີພາລະດ້ານລະບຽບການ, ໃນຂະນະທີ່ແຂວງຜົ້ງສະລີແມ່ນໄດ້ຄະແນນສູງສຸດ ສຳລັບຄວາມສະດວກໃນການສ້າງຕັ້ງທຸລະກິດໃໝ່, ຈາກນັ້ນແຂວງເຊກອງແມ່ນຂ້ອນຂ້າງເຮັດໄດ້ດີສຳລັບດັດສະນີຄວາມເປັນມິດຕໍ່ພາກທຸລະກິດຂອງອົງການປົກຄອງແຂວງ. ສຸດທ້າຍແຂວງຫຼວງນ້ຳທາ ມີຄະແນນຕໍ່າສຸດສຳລັບຄວາມສະດວກໃນການສ້າງຕັ້ງທຸລະກິດໃໝ່, ຄວາມໂປ່ງໃສ ແລະ ການເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ແລະຄ່າໃຊ້ຈ່າຍບໍ່ເປັນທາງການ.

ຕາຕະລາງທີ 7.1: ດັດສະນີຍ່ອຍຂອງ ProFIT ສໍາລັບແຂວງຂະໜາດນ້ອຍ

ດັດສະນີຍ່ອຍຂອງ ProFIT / ແຂວງ	ອັດຕະປື	ຜົງສາລີ	ບແກວ	ເຊກອງ	ຫຼວງນາທາ
ຄະແນນຂອງ ProFIT	53.7	51.6	51.4	48.9	43.8
1. ຄວາມສະດວກໃນການສ້າງຕັ້ງທຸລະກິດ	63.6	70.8	60.6	61.2	48.6
- ເວລານໍາໃຊ້ໃນການຂັບທະບຽນທຸລະກິດ	17.4	17.4	14.4	18.0	12
- ຕົ້ນທຶນນໍາໃຊ້ໃນການຂັບທະບຽນທຸລະກິດ	14.4	14.4	13.8	12.0	12
- ເວລານໍາໃຊ້ໃນການຂັບອະນຸຍາດປະກອບກິດຈະການ	17.4	19.8	16.8	18.0	13.8
- ຕົ້ນທຶນນໍາໃຊ້ໃນການຂັບອະນຸຍາດປະກອບກິດຈະການ	14.4	19.2	15.6	13.2	10.8
2. ຄວາມໂປ່ງໃສ ແລະ ການເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ	37.2	27.0	37.2	30.6	25.8
- ການເຂົ້າເຖິງເອກະສານທາງການຂອງແຂວງ	18.6	16.2	18.0	13.8	19.2
- ໂອກາດມີຄຳແນະນຳກ່ຽວກັບຮ່າງລະບຽບຂອງແຂວງ	4.2	3.0	4.8	2.4	6.6
- ເວັບໄຊທ໌ຂອງແຂວງ	14.4	7.8	14.4	14.4	-
3. ພາລະທາງດ້ານລະບຽບການ	64.8	66.0	71.4	60.6	48.6
- ການກວດສອບຂອງເຈົ້າໜ້າທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ	14.4	9.6	14.4	13.8	11.4
- ເວລາທີ່ນໍາໃຊ້ເພື່ອການຕັບທະບຽນອາກອນໃໝ່	13.8	15.0	16.2	13.8	9.6
- ຕົ້ນທຶນນໍາໃຊ້ໃນການຕັບທະບຽນອາກອນໃໝ່	10.8	12.0	10.8	9.0	7.8
- ຕົ້ນທຶນນໍາໃຊ້ໃນການຕັບອະນຸຍາດປະກອບກິດຈະການ	14.4	16.8	16.8	14.4	9.6
- ເວລາທີ່ນໍາໃຊ້ໃນການຕັບອະນຸຍາດປະກອບກິດຈະການ	11.4	12.6	13.2	9.6	10.2
4. ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ບໍ່ເປັນທາງການ	52.2	52.2	52.2	44.4	42.6
- ອັດຕາສ່ວນຂອງຄ່າໃຊ້ຈ່າຍບໍ່ເປັນທາງການຕໍ່ກັບລາຍຮັບທັງໝົດ	6.0	6.0	6.0	5.4	6
- ການຈ່າຍຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ບໍ່ເປັນທາງການ	27.6	35.4	32.4	28.2	23.4
- ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍບໍ່ເປັນທາງການສາມາດຮັບໄດ້	6.6	4.2	4.2	4.2	5.4
- ການເຈລະຈາການຈ່າຍອາກອນ	5.4	4.8	6.0	4.8	4.2
- ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍບໍ່ເປັນທາງການແມ່ນຈ່າຍເປັນ	3.0	1.2	2.4	1.2	1.8
- ການເປີດເຜີຍຂໍ້ມູນການໃຊ້ຈ່າຍເປັນທາງການ	3.6	0.6	1.2	0.6	1.8
5. ຄວາມສອດຄ່ອງຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍ	40.8	31.8	32.4	33.6	36.6
- ຄວາມໄດ້ປຽບຂອງການມີສາຍພົວພັນກັບພາກລັດ	10.2	8.4	6.0	8.4	7.8
ການໃຫ້ບຸລິມະສິດການລົງທຶນໂດຍກົງຂອງຕ່າງປະເທດ	10.8	6.6	9.6	9.0	9.6
- ຄວາມສອດຄ່ອງກັບນະໂຍບາຍຈາກສູນກາງ	3.6	3.6	4.2	5.4	5.4
- ການສະໜັບສະໜູນພາກທຸລະກິດຂອງອົງການປົກຄອງແຂວງ	9.0	8.4	7.8	5.4	7.2
- ການອອກລະບຽບເພີ່ມເຕີມຂອງອົງການປົກຄອງແຂວງ	7.2	4.8	4.8	5.4	6.6
6. ຄວາມເປັນມິດຕໍ່ພາກທຸລະກິດຂອງອົງການປົກຄອງແຂວງ	63.6	61.8	54.6	63.0	60.6
- ທິດສະນະຄະຕິຂອງອົງການປົກຄອງແຂວງ	18.0	18.0	15.6	15.6	18
- ການສະໜັບສະໜູນຂອງອົງການປົກຄອງແຂວງ	18.0	18.0	16.2	18.6	18.6
- ການນໍາໃຊ້ວິທີການໃໝ່ໃນການແກ້ໄຂບັນຫາ	27.6	25.8	22.8	28.8	24

ຮູບທີ 7.2: ສະຫຼຸບຄະແນນ ProFIT ສໍາລັບແຂວງຂະໜາດນ້ອຍ

SB = ຄວາມສະດວກໃນການສ້າງຕັ້ງທຸລະກິດ; TAI = ຄວາມໂປ່ງໃສ ແລະ ການເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ; RB = ພາລະທາງດ້ານລະບຽບການ; IC = ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ບໍ່ເປັນທາງການ; CLI = ຄວາມສອດຄ່ອງຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍ; ແລະ BFP = ຄວາມເປັນມິດຕໍ່ພາກທຸລະກິດຂອງອົງການປົກຄອງຂັ້ນແຂວງ.

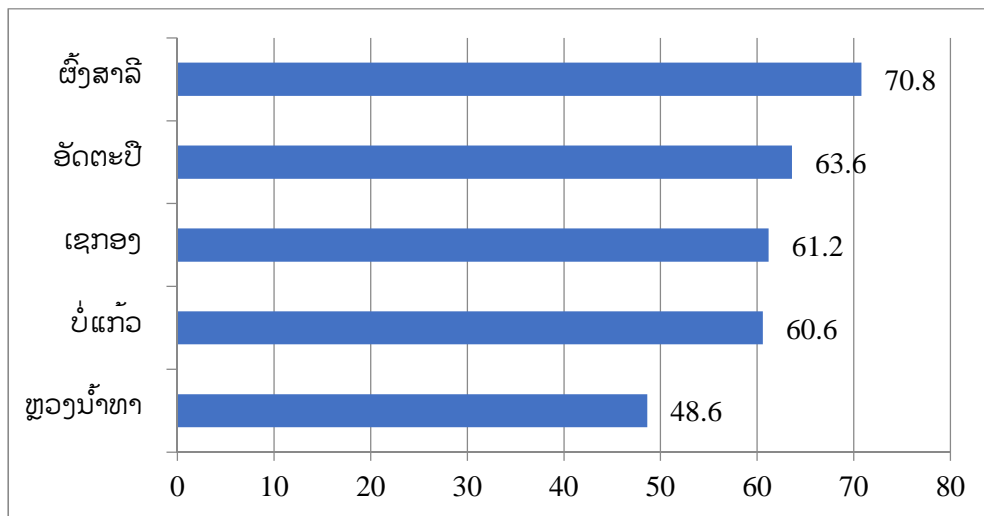
ຮູບທີ 7.2 ສະແດງໃຫ້ເຫັນເຖິງຄວາມແຕກແຕ່ງກັນຂອງແຕ່ລະດັດສະນີຍ່ອຍຂອງແຕ່ລະແຂວງ ແລະ ຄະແນນລວມຂອງ ProFIT ບໍ່ແຕກຕ່າງກັນຫຼາຍ. ແຂວງອັດຕະປືແມ່ນໄດ້ຄະແນນສູງສຸດເຖິງ 53.7 ຂອງຈຳນວນທັງໝົດ 100 ຄະແນນ. ຈາກນັ້ນ, ແຂວງບໍ່ແກ້ວ ແມ່ນໄດ້ຄະແນນສູງສຸດສຳລັບດັດສະນີພາລະດ້ານລະບຽບການ ແລະ ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍບໍ່ເປັນທາງການ, ສ່ວນແຂວງຫຼວງນ້ຳທາແມ່ນແຂວງທີ່ມີຄະແນນຕໍ່າສຸດ ເຊິ່ງມີຄະແນນລວມທູດແຂວງອັດຕາປື 10 ຄະແນນ.

7.2 ການວິເຄາະສຳລັບ 6 ດັດສະນີຍ່ອຍ

ຄວາມສະດວກໃນການສ້າງຕັ້ງທຸລະກິດ

ຄະແນນລວມຂອງສອງຕົວຊີ້ວັດ ແມ່ນຖືກສະແດງໃນຮູບທີ 7.3, ຄະແນນຂອງແຕ່ລະດັດສະນີແມ່ນມີຄວາມແຕກຕ່າງກັນ, ແຂວງຜົ້ງສາລີໄດ້ຄະແນນສູງເຖິງ 70.8 ຈາກຈຳນວນທັງໝົດ 100 ຄະແນນ. ໃນຂະນະດຽວກັນ, ແຂວງຫຼວງນ້ຳທາໄດ້ພຽງ 48.6 ຄະແນນ, ທັງນີ້ເນື່ອງຈາກການທີ່ແຂວງດັ່ງກ່າວ ຍັງນຳໃຊ້ເວລາ ແລະ ຕົ້ນທຶນສູງໃນການອອກໃບທະບຽນທຸລະກິດ.

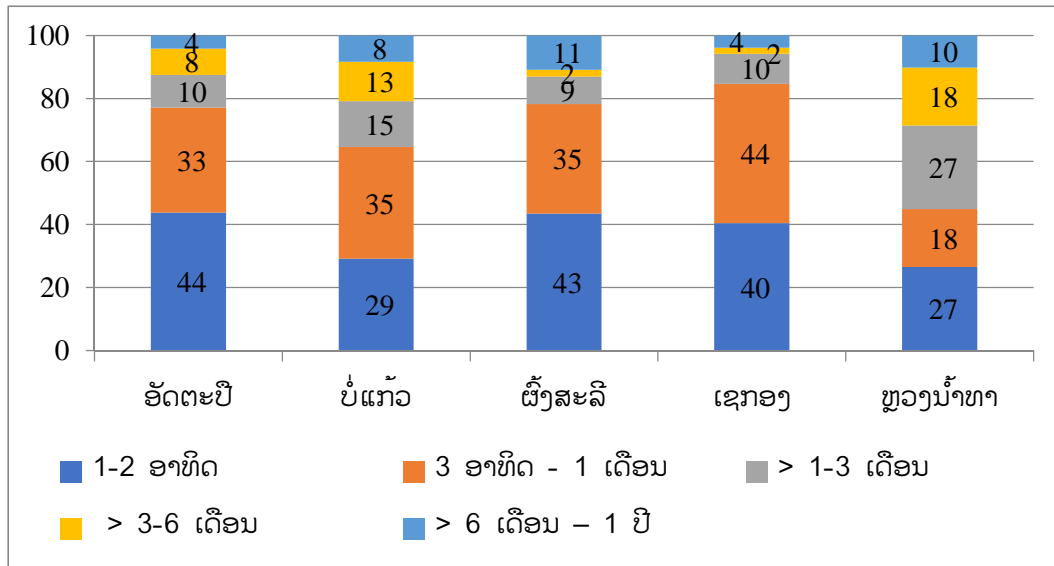
ຮູບທີ 7.3: ດັດສະນີຄວາມສະດວກໃນການສ້າງຕັ້ງວິສາຫະກິດ (100 ຄະແນນ)

ຮູບທີ 7.4 ໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າມີພຽງແຕ່ຜູ້ປະກອບການ 27% ແລະ 29% ຂອງຜູ້ປະກອບການທັງໝົດ ຢູ່ແຂວງຫຼວງນ້ຳທາແລະແຂວງບໍ່ແກ້ວ ແມ່ນໃຊ້ເວລາພຽງ 1-2 ອາທິດໃນການຂໍໃບທະບຽນວິສາຫະກິດ. ໃນຂະນະດຽວກັນ, ຜູ້ປະກອບການ 44% ຂອງຜູ້ປະກອບການທັງໝົດຢູ່ແຂວງອັດຕະປືແມ່ນນຳໃຊ້ເວລາສັ້ນ (1-2 ອາທິດ) ໃນການຂໍໃບທະບຽນວິສາຫະກິດ. ນອກນັ້ນ, ຍັງຖືກພົບວ່າ ແຂວງຫຼວງນ້ຳທາ ແມ່ນອອກໃບທະບຽນວິສາຫະກິດຊ້າທີ່ສຸດ ເຊິ່ງເຫັນໄດ້ຈາກ 28% ຂອງຜູ້ປະກອບການທັງໝົດຢູ່ແຂວງດັ່ງກ່າວ ແມ່ນນຳໃຊ້ເວລາຫຼາຍກ່ວາ 3 ເດືອນໃນການຂໍໃບທະບຽນວິສາຫະກິດ. ກົງກັນຂ້າມ, ແຂວງເຊກອງແມ່ນອອກໃບທະບຽນວິສາຫະກິດໄວທີ່ສຸດ, ອັດຕາ

ສ່ວນຜູ້ປະກອບການທີ່ລໍຖ້າຫຼາຍກວ່າ 3 ເດືອນໃນການອອກໃບທະບຽນວິສາຫະກິດມີພຽງ 16% ຂອງຈຳນວນຜູ້ປະກອບການທັງໝົດ.

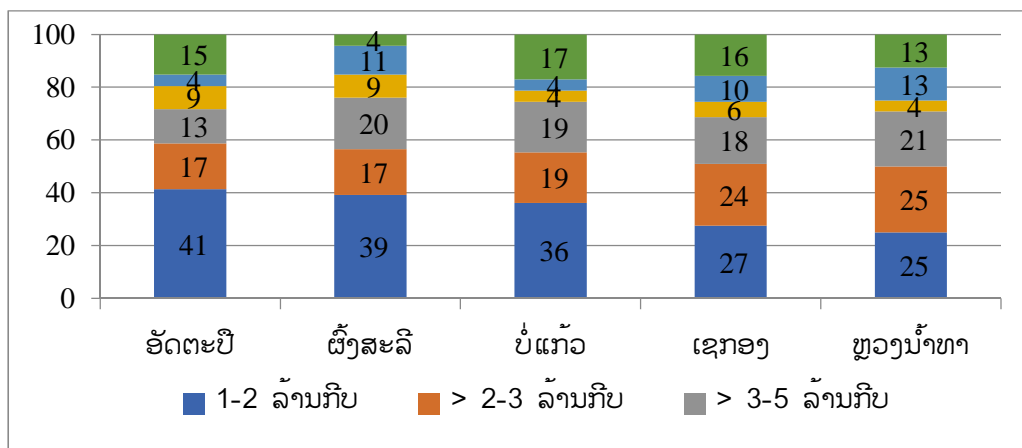
ຮູບທີ 7.4: ເວລາທີ່ນຳໃຊ້ໃນການຂໍໃບທະບຽນວິສາຫະກິດ (100 ຄະແນນ)

ໝາຍເຫດ: ບໍ່ໄດ້ລວມການຂໍອະນຸຍາດໃນການກໍ່ສ້າງ

ແຂວງນ້ອຍແຕ່ລະແຂວງແມ່ນມີຄ່າໃຊ້ຈ່າຍສຳລັບການຂໍໃບທະບຽນວິສາຫະກິດຂ້ອນຂ້າງສູງ, ໃນນັ້ນ ຫຼາຍກວ່າ 40% ໃນທຸກໆກໍລະນີຈະຕ້ອງຈ່າຍຫຼາຍກວ່າ 3 ລ້ານກີບ (ຮູບທີ 7.5). ໃນການຂໍໃບທະບຽນວິສາຫະກິດ, ແຂວງເຊກອງແລະແຂວງຫຼວງນ້ຳທາແມ່ນມີຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ສູງທີ່ສຸດ.

ຮູບທີ 7.5: ຕົວຊີ້ວັດຕົ້ນທຶນໃນການຂໍໃບທະບຽນວິສາຫະກິດ (100 ຄະແນນ)

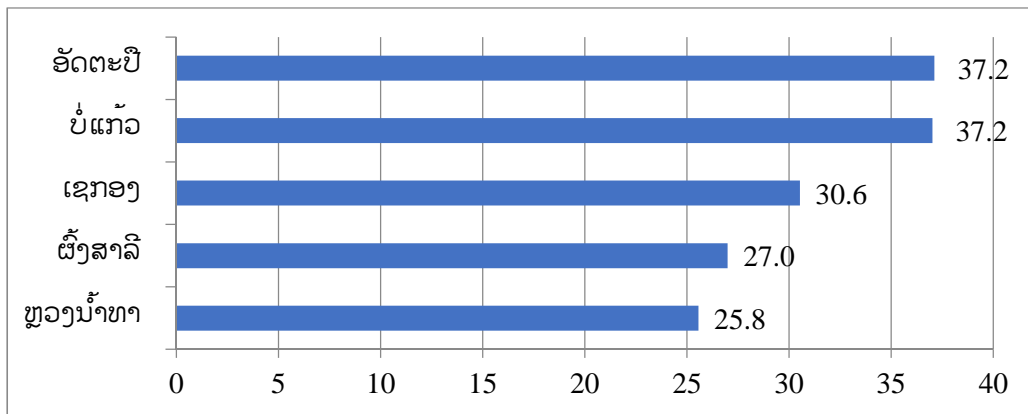

ໝາຍເຫດ: ບໍ່ໄດ້ລວມການຂໍອະນຸຍາດໃນການກໍ່ສ້າງ

ຄວາມໂປ່ງໃສ ແລະ ການເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ

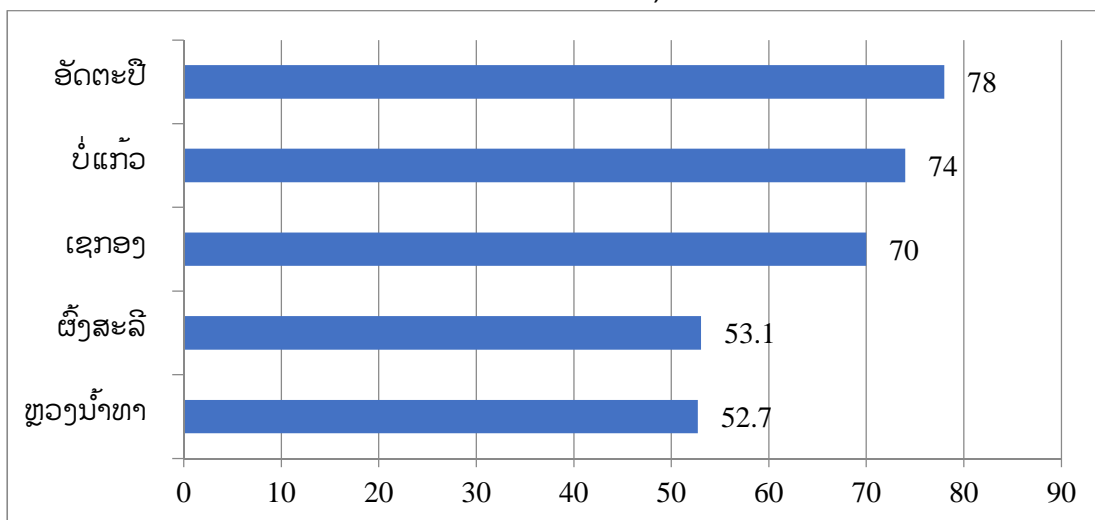
ຮູບທີ 7.6 ສະແດງໃຫ້ເຫັນເຖິງດັດສະນີຍ່ອຍດ້ານຄວາມໂປ່ງໃສແລະການເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ, ເຊິ່ງປະກອບມີ 3 ຕົວຊີ້ວັດເຊິ່ງທຸກແຂວງແມ່ນໄດ້ຄະແນນທີ່ຕໍ່າ (ຄະແນນສູງສຸດແມ່ນ 37.2 ຂອງຈຳນວນທັງໝົດ 100 ຄະແນນ). ໃນນັ້ນ, ແຂວງອັດຕະປືແລະແຂວງບໍ່ແກ້ວແມ່ນໄດ້ຄະແນນສູງກວ່າແຂວງອື່ນໆ.

ຮູບທີ 7.6: ດັດສະນີຄວາມໂປ່ງໃສ ແລະ ການເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ (100 ຄະແນນ)

ຮູບທີ 7.7 ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າມີພຽງແຕ່ 78% ຂອງຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດຢູ່ແຂວງອັດຕະປືທີ່ສາມາດເຂົ້າເຖິງເອກະສານຢ່າງໜ້ອຍໜຶ່ງສະບັບ. ແຂວງຫຼວງນ້ຳທາ ແລະ ແຂວງຜົ້ງສາລີແມ່ນໄດ້ຄະແນນຕໍ່າເຊິ່ງຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່າການເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນໂດຍທົ່ວໄປແລ້ວແມ່ນຍັງມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກ.

ຮູບທີ 7.7: ອັດຕາສ່ວນຂອງຜູ້ປະກອບການທີ່ເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນຂ່າວສານຢ່າງໜ້ອຍ 1 ເອກະສານ (100 ຄະແນນ)

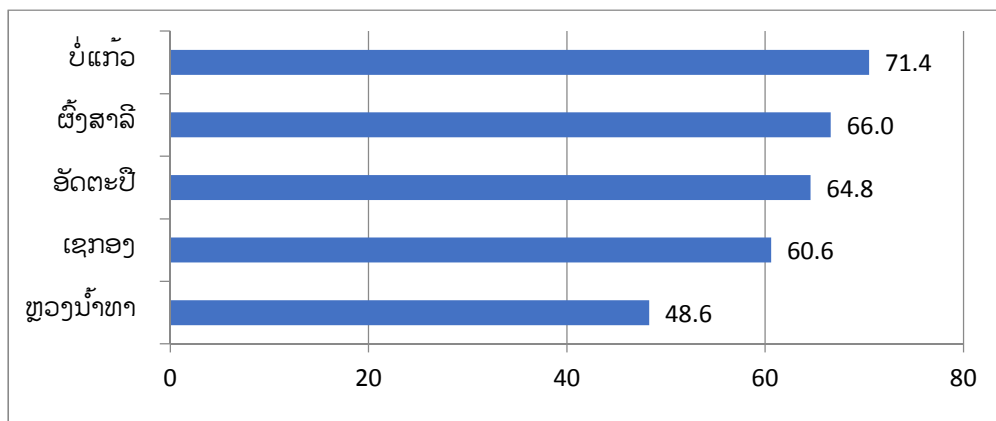
ມີພຽງແຕ່ 4 ແຂວງໃນບັນດາແຂວງຂະໜາດນ້ອຍ 5 ແຂວງມີທີ່ເວັບໄຊທ໌ເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນທີ່ເປັນທາງການ, ຍົກເວັ້ນແຂວງຫຼວງນ້ຳທາ. ຄຸນະພາບຂອງເວັບໄຊທ໌ແມ່ນຈັດໃນລະດັບປານກາງ, ບາງແຂວງໄດ້ມີການເພີ່ມຂໍ້ມູນການເຄື່ອນໄຫວຂອງຕົນລົງໃນເວັບໄຊທ໌ຢ່າງເປັນປົກກະຕິ, ຍົກເວັ້ນແຂວງຜົ້ງສາລີ, ຂໍ້ມູນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການສົ່ງເສີມທຸລະກິດ ແລະ ຂໍ້ມູນໃໝ່ຍັງມີໜ້ອຍ.

ພາລະດ້ານລະບຽບການ

ຮູບທີ 7.8 ສະແດງໃຫ້ເຫັນຄະແນນສຳລັບ 5 ຕົວຊີ້ວັດສຳລັບພາລະທາງດ້ານລະບຽບການ, ແຂວງບໍ່ແກ້ວແມ່ນໄດ້ຄະແນນດີທີ່ສຸດຍ້ອນໄລຍະເວລາທີ່ໃຊ້ໃນການຕໍ່ໃບຢັ້ງຢືນການຈັດທະບຽນອາກອນແມ່ນສັ້ນຫຼາຍ. ບັນດາທຸລະກິດຢູ່ແຂວງຜົ້ງສາລີແມ່ນຖືກກວດສອບຈາກເຈົ້າໜ້າທີ່ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຫຼາຍກວ່າຜູ້ປະກອບການແຂວງອື່ນໆ ເຊິ່ງເຫັນໄດ້ຈາກ 31% ຂອງຜູ້ປະກອບການທັງໝົດ ລາຍງານວ່າຖືກກວດຫຼາຍກວ່າ 4 ຄັ້ງຕໍ່ປີ. ແຂວງຫຼວງນ້ຳທາ, ຫຼາຍກວ່າ 20% ຂອງຜູ້ປະກອບການທັງໝົດຕ້ອງລໍຖ້າຫຼາຍກວ່າໜຶ່ງເດືອນໃນການຕໍ່ໃບຢັ້ງຢືນທະບຽນອາກອນ. ຕົ້ນທຶນໃນການຕໍ່ໃບທະບຽນອາກອນສະເລ່ຍສູງສຸດ ແມ່ນຖືກພົບຢູ່ແຂວງຫຼວງນ້ຳທາ ແລະ ແຂວງເຊກອງ, ຜູ້ປະກອບການ 40% ຫາ 50% ຕ້ອງຈ່າຍຫຼາຍກວ່າ 2 ລ້ານກີບ, ໃນຂະນະທີ່ແຂວງຜົ້ງສາລີແມ່ນມີຕົ້ນທຶນຕໍ່າສຸດ.

ຈາກຜົນການສຶກສານີ້, ເປັນທີ່ຊັດເຈນແລ້ວວ່າຍັງມີໂອກາດທີ່ຈະສືບຕໍ່ປັບປຸງໃຫ້ດີຂຶ້ນຕື່ມໂດຍສະເພາະແມ່ນ ການຕໍ່ໃບຢັ້ງຢືນທະບຽນອາກອນທີ່ຄວນເຮັດຢ່າງເປັນລະບົບແບບອັດຕະໂນມັດ, ທັນທີ ແລະ ບໍ່ຕ້ອງເສຍຄ່າໃຊ້ຈ່າຍຫຼາຍ. ນອກຈາກນັ້ນ, ຄວນມີການດຳເນີນການກວດສອບຢ່າງເໝາະສົມ ແລະ ມີແຫຼ່ງຂໍ້ມູນທີ່ເຊື່ອຖືໄດ້.

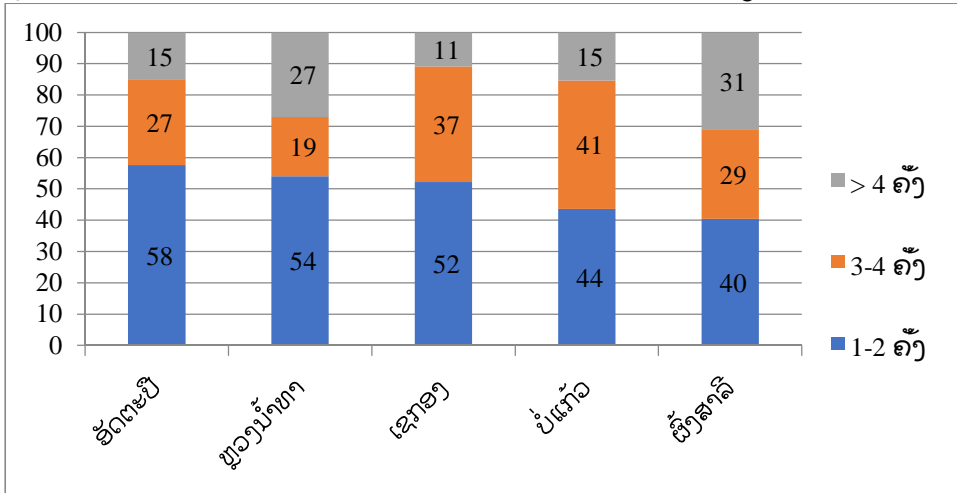
ຮູບທີ 7.8: ດັດສະນີຂອງພັນທະດ້ານລະບຽບການ (100 ຄະແນນ)

ແຂວງຜົ້ງສາລີ ແລະ ແຂວງຫຼວງນ້ຳທາແມ່ນແຂວງທີ່ທຸລະກິດລາຍງານວ່າຖືກກວດສອບຫຼາຍກວ່າ 4 ຄັ້ງຕໍ່ປີ ເຊິ່ງກວມອັດຕາສ່ວນ 31% ແລະ 27% ຂອງຜູ້ປະກອບການທັງໝົດ. ໃນຂະນະທີ່ແຂວງບໍ່ແກ້ວ ແລະ ແຂວງຜົ້ງສາລີ, ຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດຖືກກວດສອບຫຼາຍກວ່າ 2 ຄັ້ງ, ກວມອັດຕາສ່ວນ 56% ແລະ 60% ຕາມລຳດັບ (ຮູບທີ 7.9) ເຊິ່ງມັນໄດ້ກາຍເປັນພາລະທີ່ໜັກໜ່ວງສຳລັບຜູ້

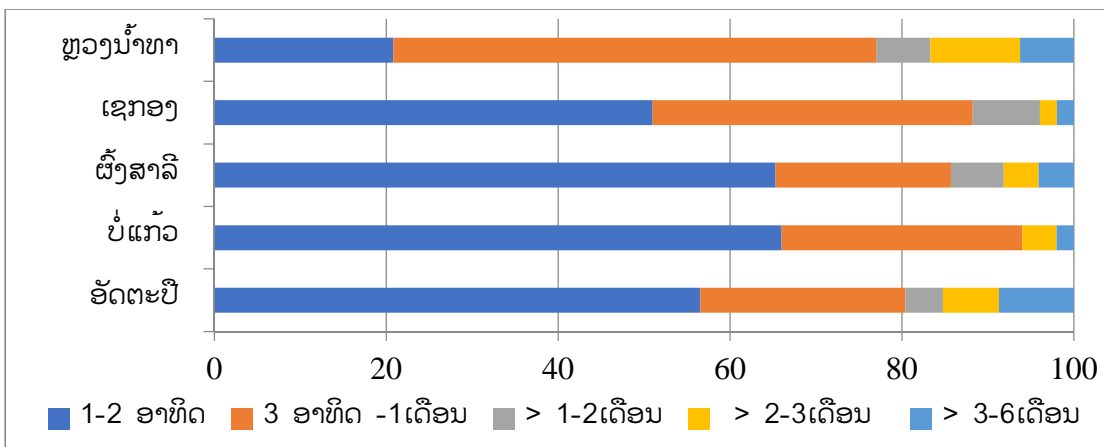
ປະກອບການ, ເຮັດໃຫ້ເຂົາເຈົ້າບໍ່ມີເວລາພຽງພໍໃນການບໍລິຫານຈັດການບໍລິສັດຕົນເອງ ແລະ ສ້າງ ໂອກາດໃຫ້ພະນັກງານກວດສອບສວຍໃຊ້ໃນການຫາຜົນປະໂຫຍດໃນທາງທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງ.

ຮູບທີ 7.9: ຈຳນວນຄັ້ງທີ່ຖືກກວດສອບຈາກພະນັກງານລັດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ (%)

ສໍາລັບກໍລະນີພິເສດ ທີ່ຈຳເປັນຕ້ອງມີການຕໍ່ທະບຽນອາກອນທຸກໆປີ, ການສໍາຫຼວດຈະຊີ້ໃຫ້ ເຫັນເຖິງການຕໍ່ໄປທະບຽນອາກອນໃໝ່ ແມ່ນຍັງມີຄວາມຊັກຊ້າ ແລະ ມີຕົ້ນທຶນສູງ. ຢູ່ແຂວງຫຼວງນ້ຳ ທາມີພຽງແຕ່ 21% ຂອງຜູ້ປະກອບການທັງໝົດທີ່ລາຍງານວ່າ ສາມາດຕໍ່ໄປທະບຽນອາກອນພຽງ ສອງອາທິດ (ຮູບທີ 7.10). ໃນຂະນະທີ່ຢູ່ແຂວງຫຼວງນ້ຳທາ ແລະ ແຂວງອັດຕະປື, ປະມານ 20% ຂອງຜູ້ປະກອບການທັງໝົດ ແມ່ນໃຊ້ເວລາຫຼາຍກວ່າ 1 ເດືອນໃນການຕໍ່ທະບຽນອາກອນ.

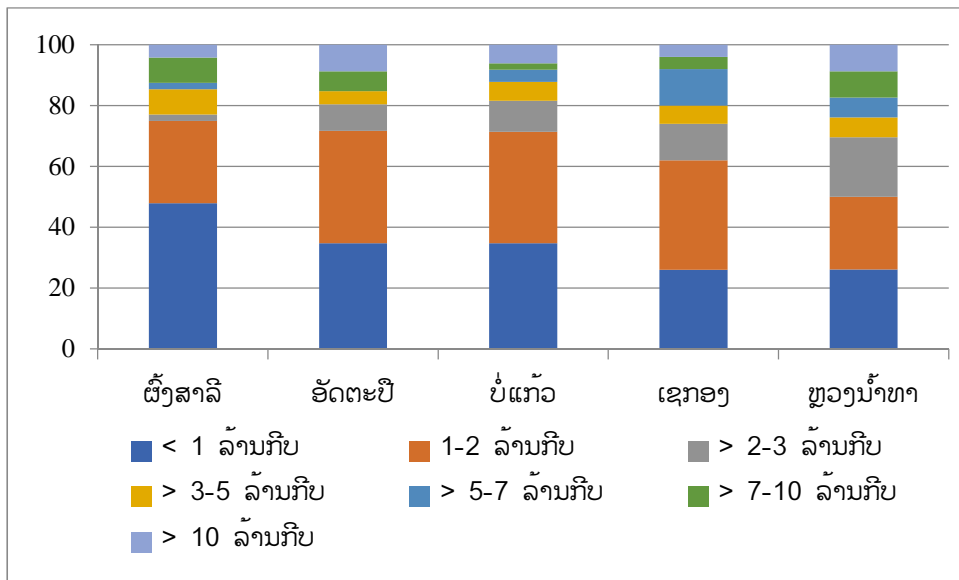
ຮູບທີ 7.10: ຕົວຊີ້ວັດດ້ານເວລາທີ່ນໍາໃຊ້ສໍາລັບການຕໍ່ທະບຽນອາກອນໃໝ່

ຕົ້ນທຶນໃນການຕໍ່ທະບຽນອາກອນແມ່ນບັນຫາໜຶ່ງທີ່ມີຄວາມສໍາຄັນເປັນຢ່າງຍິ່ງ, ເຊິ່ງຕົ້ນທຶນ ເຫຼົ່ານີ້ແມ່ນລວມທັງ ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ເປັນທາງການ ແລະ ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ບໍ່ເປັນທາງການ. ຢູ່ແຂວງ

ຫຼວງນ້ຳທາ, 50% ຂອງຜູ້ປະກອບການທັງໝົດແມ່ນໄດ້ຈ່າຍຄ່າຕໍ່ທະບຽນອາກອນຫຼາຍກວ່າ 2 ລ້ານກີບຕໍ່ປີ (ຮູບທີ 7.11). ກົງກັນຂ້າມ ຢູ່ແຂວງຜົ້ງສາລີ, ຫຼາຍກວ່າ 40% ຂອງຜູ້ປະກອບການແມ່ນໄດ້ຈ່າຍຄ່າຕໍ່ທະບຽນອາກອນໜ້ອຍກວ່າ 1 ລ້ານກີບ, ແຕ່ຫຼາຍກວ່າ 20% ຂອງຜູ້ປະກອບການທັງໝົດແມ່ນໄດ້ຈ່າຍຫຼາຍກວ່າ 2 ລ້ານກີບ.

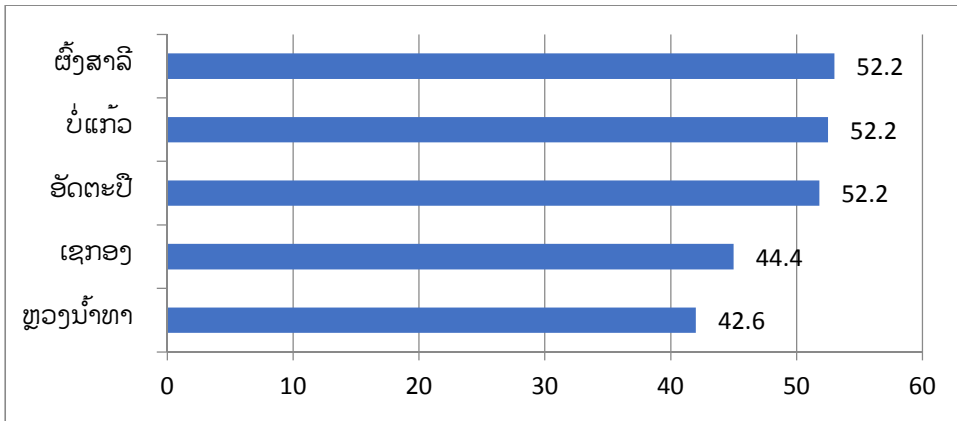
ຮູບທີ 7.11: ຕົວຊີ້ວັດດ້ານຕົ້ນທຶນໃນການຕໍ່ທະບຽນອາກອນໃໝ່

ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ບໍ່ເປັນທາງການ

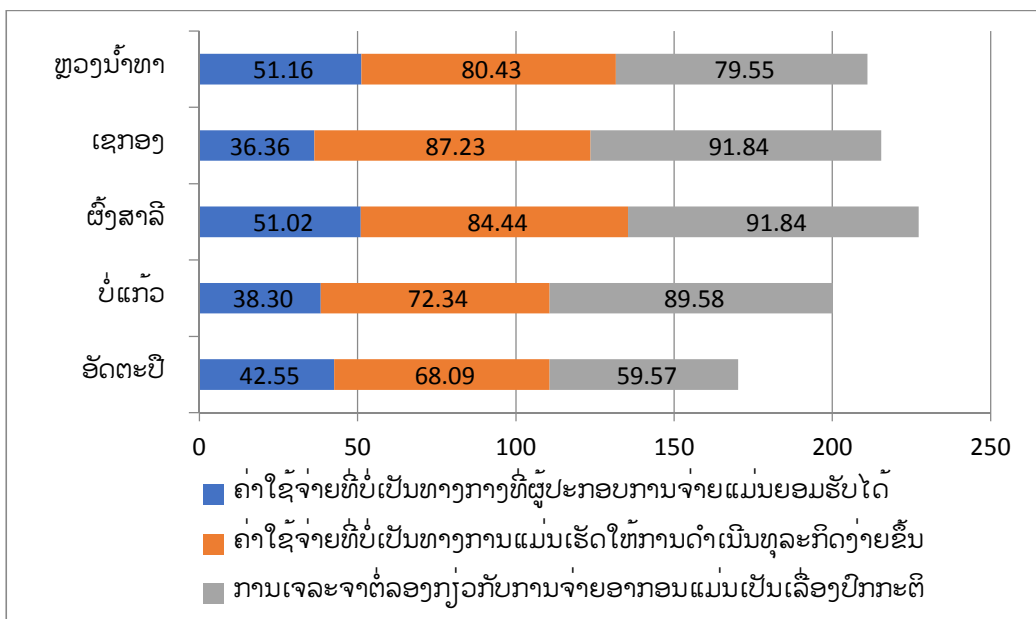
ຮູບທີ 7.12 ຂ້າງລຸ່ມນີ້ໄດ້ຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່າ ດັດຊະນີຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ບໍ່ເປັນທາງການແມ່ນມີຄວາມແຕກຕ່າງກັນໃນແຕ່ລະແຂວງ, ແຕ່ທຸກແຂວງຄະແນນໂດຍລວມແມ່ນຍັງຕໍ່າ ເຊິ່ງໝາຍຄວາມວ່າຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ບໍ່ເປັນທາງການ ໄດ້ກາຍເປັນບັນຫາປົກກະຕິສໍາລັບພາກທຸລະກິດ. ແຂວງຜົ້ງສາລີ, ບໍ່ແກ້ວ ແລະ ອັດຕະປື ແມ່ນມີຄະແນນດີກວ່າແຂວງຫຼວງນ້ຳທາ ແລະ ເຊກອງ ເລັກນ້ອຍ, ເຊິ່ງທັງສອງແຂວງດັ່ງກ່າວແມ່ນມີຄະແນນຕໍ່າສຸດ.

ຮູບທີ 7.12: ດັດສະນີການໃຊ້ຈ່າຍທີ່ບໍ່ເປັນທາງການ (100 ຄະແນນ)

ແຂວງເຊກອງ ແລະ ຜັງສາລີ ແມ່ນແຂວງທີ່ມີຜູ້ປະກອບການຍອມຮັບວ່າ ໄດ້ມີການເຈລະຈາ ຕໍ່ລອງການຈ່າຍອາກອນສູງ, ເຊິ່ງອັດຕາສ່ວນຜູ້ຕອບຮັບທັງສອງແຂວງກວມເຖິງ 91.8% ຂອງຈຳນວນຜູ້ປະກອບການທັງໝົດ, ຕໍ່ມາແມ່ນແຂວງບໍ່ແກ້ວ 89.5% ຕາມລຳດັບ (ຮູບທີ 7.13). ໃນຂະນະທີ່ຜູ້ປະກອບການຢູ່ແຂວງເຊກອງ ແລະ ບໍ່ແກ້ວ ແມ່ນຍອມຮັບໄດ້ໜ້ອຍຕໍ່ກັບຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ບໍ່ເປັນທາງການ ເມື່ອປຽບທຽບກັບຜູ້ປະກອບການຢູ່ແຂວງຜັງສາລີ ແລະ ຫຼວງນ້ຳທາ, ເຊິ່ງທັງສອງແຂວງມີອັດຕາສ່ວນຂອງຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ບໍ່ເປັນທາງການສູງ. ໃນຂະນະທີ່ແຂວງຫຼວງນ້ຳທາ ແມ່ນແຂວງທີ່ມີຕົ້ນທຶນຂອງການຈ່າຍຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ບໍ່ເປັນທາງການສູງສຸດ.

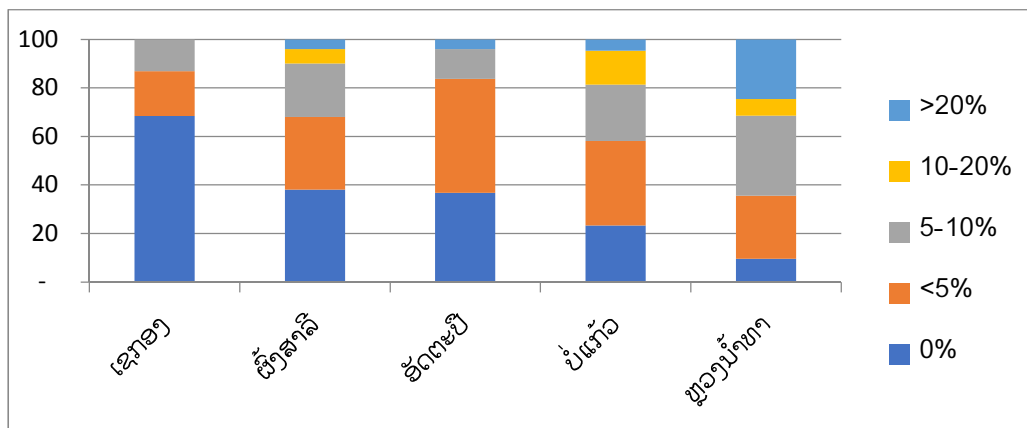
ຮູບທີ 7.13: ຕົວຊີ້ວັດການໃຊ້ຈ່າຍບໍ່ເປັນທາງການ ແລະ ການເຈລະຈາຕໍ່ລອງການຈ່າຍອາກອນ (% ຂອງຜູ້ປະກອບການທີ່ຕອບວ່າ“ແມ່ນ”)

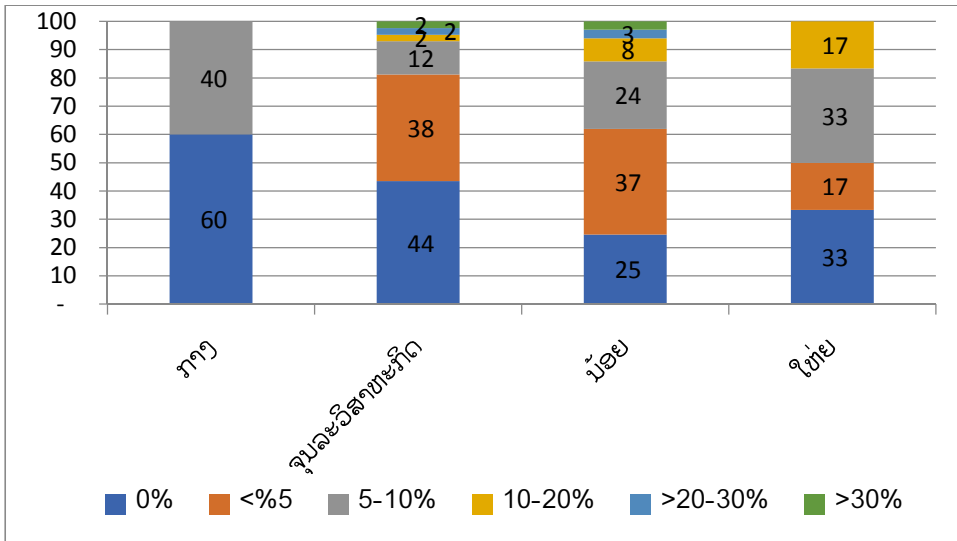
ສໍາລັບອັດຕາສ່ວນຂອງການຈ່າຍທີ່ບໍ່ເປັນທາງການຕໍ່ກັບລາຍຮັບຂອງຜູ້ປະກອບການ ແມ່ນຍັງມີຄວາມແຕກຕ່າງກັນຫຼາຍໃນແຕ່ລະແຂວງ (ຮູບທີ 7.14). ແຂວງຫຼວງນໍ້າທາ ແມ່ນແຂວງທີ່ມີຕົ້ນທຶນຂອງຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ ບໍ່ເປັນທາງການທຽບໃສ່ລາຍຮັບແມ່ນສູງ. ກົງກັນຂ້າມ, ແຂວງອັດຕາປີ ແມ່ນແຂວງທີ່ມີຕົ້ນທຶນຂອງຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ບໍ່ແມ່ນທາງການຕໍ່າສຸດ. ນອກນັ້ນຍັງພົບອີກວ່າ, ຫຼາຍກວ່າ 60% ຂອງຜູ້ປະກອບການຢູ່ແຂວງເຊກອງ ແມ່ນບໍ່ໄດ້ຈ່າຍຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ບໍ່ເປັນທາງການເລີຍ. ແຕ່ໃນທາງກົງກັນຂ້າມ, ຜູ້ປະກອບການຢູ່ແຂວງຫຼວງນໍ້າທາ ຕົ້ນທຶນຂອງຄ່າໃຊ້ຈ່າຍບໍ່ເປັນທາງການສູງ, ເຊິ່ງເຫັນໄດ້ຈາກ 60% ຂອງຜູ້ປະກອບການຢູ່ແຂວງດັ່ງກ່າວ ໄດ້ລາຍງານວ່າຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ບໍ່ເປັນທາງການກວມຫຼາຍກວ່າ 5% ຂອງລາຍຮັບທັງໝົດ, ແລະ ຜູ້ປະກອບການຫຼາຍກວ່າ 20% ແມ່ນໄດ້ຈ່າຍຄ່າໃຊ້ຈ່າຍບໍ່ເປັນທາງການສູງເຖິງ 20% ຂອງລາຍຮັບທັງໝົດ.

ຮູບທີ 7.14: ຕົວຊີ້ວັດອັດຕາສ່ວນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ບໍ່ເປັນທາງການຕໍ່ກັບລາຍຮັບທັງໝົດ

ຮູບທີ 7.15 ໄດ້ວິເຄາະເຖິງຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ບໍ່ເປັນທາງການໂດຍແບ່ງຕາມຂະໜາດຂອງວິສາຫະກິດ. 60% ຂອງຜູ້ປະກອບການຂະໜາດກາງ ແມ່ນບໍ່ໄດ້ຈ່າຍຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ບໍ່ເປັນທາງການໃດໆ, ໃນຂະນະດຽວກັນ, ຕົວເລກດັ່ງກ່າວແມ່ນມີແນວໂນ້ມຫຼຸດລົງສໍາລັບວິສາຫະກິດທັງສາມຂະໜາດທີ່ເຫຼືອ. ຍິ່ງໄປກວ່ານັ້ນ, ວິສາຫະກິດຂະໜາດນ້ອຍແມ່ນມີແນວໂນ້ມຈ່າຍຄ່າໃຊ້ຈ່າຍບໍ່ເປັນທາງການຫຼາຍກວ່າວິສາຫະກິດຂະໜາດໃຫຍ່, 50% ຂອງວິສາຫະກິດຂະໜາດໃຫຍ່ ແລະ 40% ຂອງວິສາຫະກິດຂະໜາດກາງ ແມ່ນໄດ້ຈ່າຍຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ບໍ່ເປັນທາງການຫຼາຍກວ່າ 10% ຂອງລາຍຮັບທັງໝົດ.

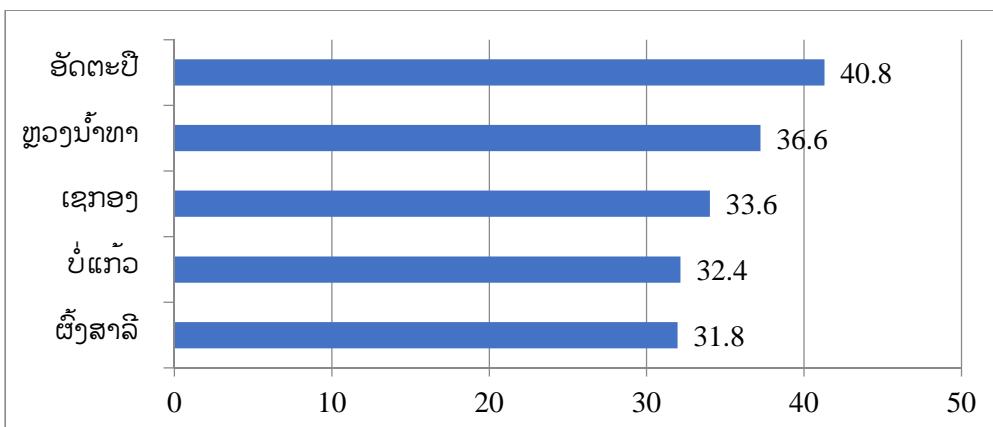
ຮູບທີ 7.15: ອັດຕາສ່ວນຂອງຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ບໍ່ເປັນທາງການຕໍ່ກັບລາຍຮັບແບ່ງຕາມຂະໜາດທຸລະກິດ

ຄວາມສອດຄ່ອງຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍ

ຮູບທີ 7.16 ສະແດງໃຫ້ເຫັນຄວາມບໍ່ສອດຄ່ອງຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍ ລະຫວ່າງ ສູນກາງ ແລະ ຂັ້ນແຂວງ. ແຂວງອັດຕະປື ແມ່ນສາມາດຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໄດ້ດີກວ່າແຂວງອື່ນໆ, ແຕ່ ຄະແນນ ລວມໄດ້ພຽງ 40.8 ຂອງຈຳນວນທັງໝົດ 100 ຄະແນນ, ເຊິ່ງສະແດງໃຫ້ເຫັນເຖິງຄວາມບໍ່ສອດຄ່ອງຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດລະຫວ່າງນະໂຍບາຍຈາກສູນກາງ ແລະ ຂັ້ນແຂວງ.

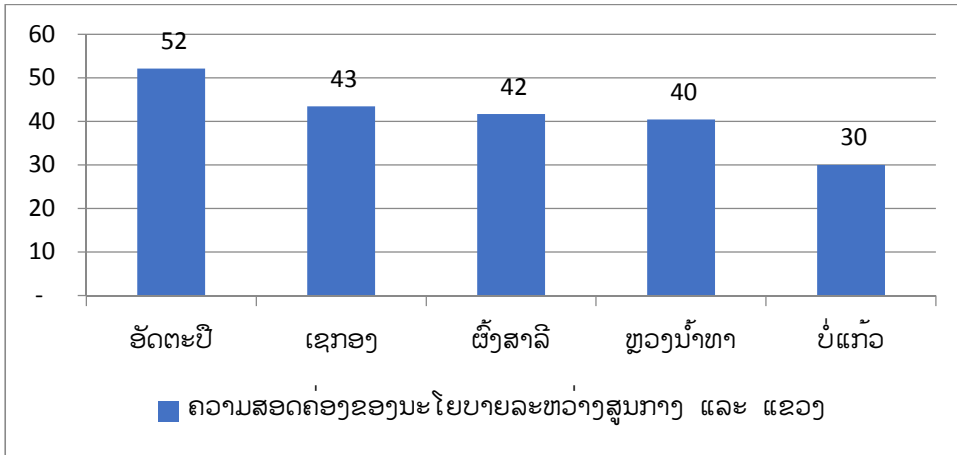
ຮູບທີ 7.16: ດັດສະນີຄວາມສອດຄ່ອງຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍ (100 ຄະແນນ)

ໄດ້ມີການຍອມຮັບວ່າ ລັດຖະບານຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນ ແມ່ນຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບ ການຕ່າງໆຈາກສູນກາງ ແມ່ນຍັງເຮັດບໍ່ໄດ້ດີ, ເຊິ່ງນຳໄປສູ່ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດທີ່ບໍ່ສອດຄ່ອງກັນໃນ ແຕ່ລະແຂວງ. ຮູບທີ 7.17 ໄດ້ຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່າແຂວງບໍ່ແກ້ວແມ່ນໄດ້ຄະແນນໜ້ອຍສຸດ, ມີພຽງແຕ່

30% ຂອງຜູ້ປະກອບການທັງໝົດ ທີ່ເຊື່ອວ່ານະໂຍບາຍຈາກສູນກາງແມ່ນຖືກຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຢ່າງມີປະສິດທິພາບ.

ຮູບທີ 7.17: ຕົວຊີ້ວັດຄວາມສອດຄ່ອງຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດນະໂຍບາຍຂອງພາກລັດ
(% ຂອງຜູ້ປະກອບການທີ່ຕອບວ່າ“ແມ່ນ”)

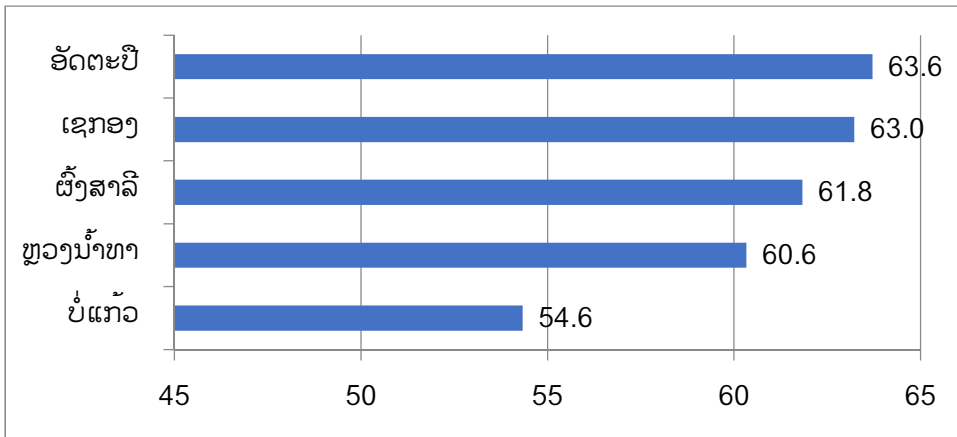

ເຊັ່ນດຽວກັບແຂວງຂະໜາດໃຫ່ຍ ແລະ ກາງ, ຜູ້ປະກອບການຂະໜາດນ້ອຍສ່ວນຫຼາຍເຫັນວ່າລັດຖະບານຍັງໃຫ້ຄວາມສຳຄັນແກ່ນັກລົງທຶນຕ່າງປະເທດຫຼາຍກວ່າຜູ້ປະກອບການພາຍໃນ.

ຄວາມເປັນມິດຕໍ່ພາກທຸລະກິດຂອງອົງການປົກຄອງຂັ້ນແຂວງ

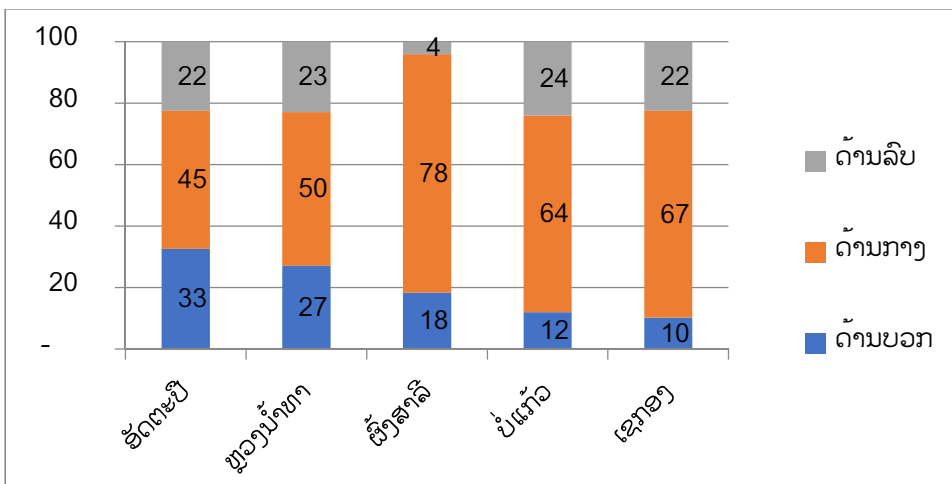
ດັດຊະນີຄວາມເປັນມິດທາງດ້ານທຸລະກິດຕໍ່ກັບພາກລັດໃນແຕ່ລະແຂວງໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ 54% ຂອງຜູ້ປະກອບການທັງໝົດ ເຫັນວ່າອົງການປົກຄອງຂັ້ນແຂວງຍັງມີທັດສະນະຄະຕິດ້ານລົບຕໍ່ທຸລະກິດພາກເອກະຊົນ ແລະ 64% ຂອງຜູ້ປະກອບການທັງໝົດ ເຫັນວ່າລັດຖະບານຍັງມີທັດສະນະຄະຕິທີ່ເປັນກາງ (ຮູບທີ 7.19). ແຂວງບໍ່ແກ້ວຖືກຈັດຢູ່ໃນອັນດັບສຸດທ້າຍສຳລັບການປະເມີນຄວາມເປັນມິດຕໍ່ພາກທຸລະກິດຂອງອົງການປົກຄອງແຂວງ, ແລະ ມີຄະແນນສູງສຸດສຳລັບທັດສະນະຄະຕິດ້ານລົບທີ່ພາກລັດມີຕໍ່ທຸລະກິດພາກເອກະຊົນ ລວມທັງ ຍັງບໍ່ໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜູນຈາກອົງການປົກຄອງແຂວງ. ສິ່ງທີ່ໜ້າສົນໃຈພົບວ່າ, ແຂວງບໍ່ແກ້ວແມ່ນໄດ້ຄະແນນສູງສຸດສຳລັບທັດສະນະຄະຕິດ້ານບວກ (33%), ແຕ່ທັດສະນະຄະຕິດ້ານລົບກໍ່ສູງໃກ້ຄຽງກັນ (22%) ແລະລວມທັງທັດສະນະຄະຕິທີ່ເປັນກາງ ແມ່ນມີຄະແນນໜ້ອຍສຸດ ເມື່ອທຽບກັບແຂວງອື່ນໆ. ມັນຈະເປັນປະໂຫຍດຫຼາຍຖ້າມີການສຶກສາເພີ່ມເຕີມສຳລັບແຂວງບໍ່ແກ້ວ. ດັ່ງທີ່ໄດ້ເຫັນເຖິງຜົນໄດ້ຮັບສຳລັບແຂວງຂະໜາດໃຫ່ຍ, ຜູ້ປະກອບການສ່ວນໃຫ່ຍລາຍງານກ່ຽວກັບທັດສະນະຄະຕິທີ່ເປັນກາງຂອງອົງການປົກຄອງແຂວງ ແມ່ນບໍ່ສົ່ງຜົນດີຕໍ່ກັບການພັດທະນາພາກທຸລະກິດ.

ຮູບທີ 7.18: ດັດສະນີຄວາມເປັນມິດຕໍ່ພາກທຸລະກິດຂອງອົງການປົກຄອງແຂວງ (100 ຄະແນນ)

ຮູບທີ 7.19 ເຫັນວ່າແຂວງອັດຕະປືແມ່ນໄດ້ຄະແນນສູງສຸດ ສໍາລັບຄວາມເປັນມິດຕໍ່ພາກທຸລະກິດຂອງອົງການປົກຄອງຂັ້ນແຂວງ, ເຖິງວ່າຈະໄດ້ຄະແນນຂ້ອນຂ້າງຕໍ່າ 33 ຂອງຈໍານວນທັງໝົດ 100 ຄະແນນ ແລະ ແຂວງຜົ້ງສາລີແມ່ນໄດ້ຄະແນນຕໍ່າສຸດສໍາລັບທັດສະນະຄະຕິດ້ານລົບ (4 ຂອງຈໍານວນທັງໝົດ 100 ຄະແນນ), ແລະ ໄດ້ຄະແນນສູງສໍາລັບທັດສະນະຄະຕິທີ່ເປັນກາງ.

ຮູບທີ 7.19: ທັດສະນະຄະຕິຂອງພາກລັດຂັ້ນແຂວງຕໍ່ຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດເອກະຊົນ (%)

ສະຫຼຸບແລ້ວ ສໍາລັບດັດສະນີຍ່ອຍເຫັນວ່າ ອົງການປົກຄອງຂັ້ນແຂວງຍັງບໍ່ທັນມີຄວາມເປັນມິດຕໍ່ພາກທຸລະກິດເທົ່າທີ່ຄວນ, ເຊິ່ງເຫັນໄດ້ຈາກຄະແນນສູງສຸດທີ່ໄດ້ຮັບ 64 ຂອງຈໍານວນທັງໝົດ 100 ຄະແນນ, ໂດຍລວມຜູ້ປະກອບຈໍານວນໜ້ອຍທີ່ເຫັນວ່າ ອົງການປົກຄອງແຂວງ ແມ່ນມີທັງທັດສະນະຄະຕິດ້ານບວກຕໍ່ຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດເອກະຊົນ (10%-33%) ແລະ ຜູ້ປະກອບການສ່ວນຫຼາຍເຫັນວ່າລັດຖະບານທ້ອງຖິ່ນຍັງມີທັດສະນະຄະຕິດ້ານລົບຕໍ່ກັບຜູ້ປະກອບການ (22%-24%).

VIII. ການເລືອກວິເຄາະປຽບທຽບລະຫວ່າງແຕ່ລະແຂວງ

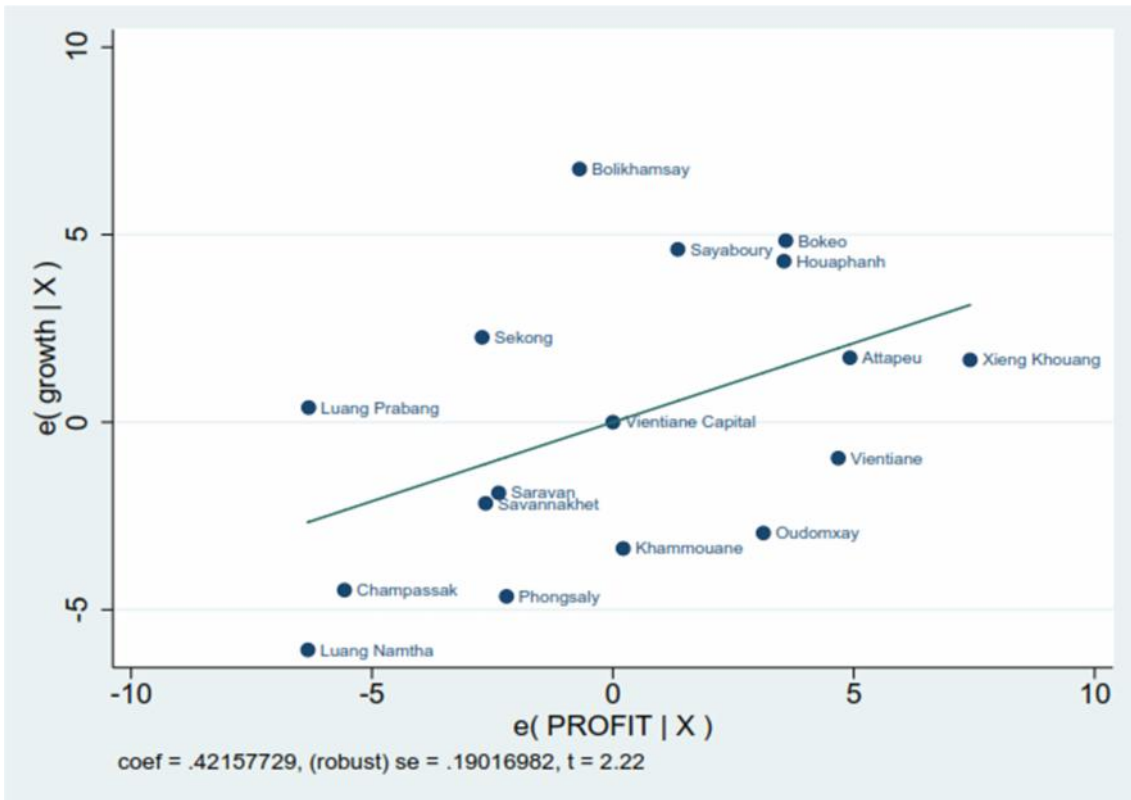
ການສຳຫຼວດ ແລະ ການວິເຄາະດັດສະນີ ProFIT ແມ່ນສຸມໃສ່ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຂອງ ອົງການປົກຄອງຂັ້ນແຂວງໃນການຄຸ້ມຄອງທຸລະກິດພາກເອກະຊົນ. ຊຶ່ງຜົນການສຳຫຼວດໄດ້ແບ່ງຫົວ ໜ່ວຍທຸລະກິດອອກເປັນສາມປະເພດທີ່ນອນຢູ່ໃນແຂວງມີຄື: ທຸລະກິດຂະໜາດນ້ອຍ, ຂະໜາດກາງ ແລະ ຂະໜາດໃຫຍ່. ເພື່ອຮັບປະກັນຄວາມແຕກຕ່າງທີ່ສຳຄັນລະຫວ່າງບັນດາແຂວງເຫຼົ່ານີ້ ໂດຍ ສະເພາະແມ່ນບັນຫາຕ່າງໆທີ່ພາກເອກະຊົນໄດ້ປະເຊີນໃນປັດຈຸບັນ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ຍັງມີຫຼາຍໆ ເຂດ ທີ່ເປັນປະໂຫຍດເມື່ອສົມທຽບຜ່ານແຂວງຕ່າງໆ, ເຊິ່ງສາມາດນຳໃຊ້ເປັນບົດຮຽນ ແລະ ອາດມີ ປະໂຫຍດຫຼາຍສຳລັບຜູ້ວາງນະໂຍບາຍ.

ໃນພາກນີ້, ພວກເຮົາຈະເບິ່ງ ການພົວພັນລະຫວ່າງດັດສະນີ ProFit ແລະ ການເຕີບໂຕ ຂອງຈຳນວນຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດ. ພວກເຮົາຍັງຈະໄດ້ກວດເບິ່ງການພົວພັນລະຫວ່າງດັດສະນີຄວາມ ໂປ່ງໃສ ແລະ ການໂຕເຕີບຂອງຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດ. ຈາກນັ້ນ, ພວກເຮົາຈະໄດ້ວິເຄາະເວລາ ແລະ ຕົ້ນທຶນທີ່ນຳໃຊ້ເມື່ອເລີ່ມຕົ້ນດຳເນີນທຸລະກິດ, ແລະ ມັນມີຄວາມແຕກຕ່າງກັນແນວໃດທຽບກັບຫ້າປີຜ່ານ ມາ. ພວກເຮົາຍັງຈະໄດ້ເບິ່ງເວລາແລະຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃນການຂໍໃບຢັ້ງຢືນການຕໍ່ທະບຽນອາ ບຽນອາກອນ ໂດຍປຽບທຽບຕາມຂະໜາດ ແລະ ປະເພດທຸລະກິດ. ສຸດທ້າຍ, ແມ່ນຈະໄດ້ປະເມີນ ອັດຕາສ່ວນຂອງຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ບໍ່ເປັນທາງການຕໍ່ກັບລາຍຮັບທັງໝົດຂອງຜູ້ປະກອບການ ໂດຍປຽບທຽບ ຕາມຂະໜາດ ແລະ ປະເພດທຸລະກິດ.

ການເຕີບໂຕຂອງຈຳນວນວິສາຫະກິດ

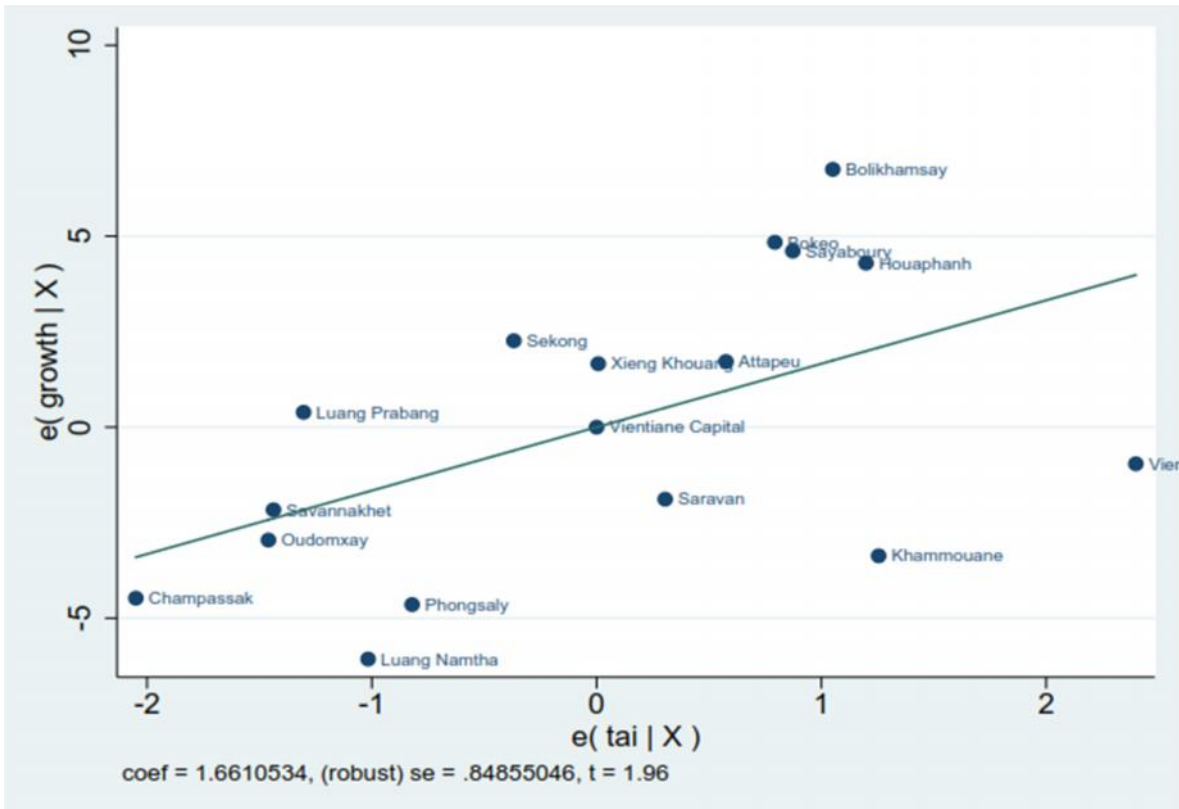
ການເຕີບຂອງຈຳນວນວິສາຫະກິດ ແມ່ນວັດແທກຈຳນວນຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດສ້າງໃໝ່ຕໍ່ກັບ ຈຳນວນຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດທັງໝົດ. ຜົນໄດ້ຮັບຈາກການສຶກສາຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່າ ໄດ້ມີການພົວພັນທາງ ບວກລະຫວ່າງການດັດສະນີລວມຂອງ ProFIT ແລະ ອັດຕາການເຕີບໂຕຂອງຈຳນວນຫົວໜ່ວຍ ທຸລະກິດໃນແຕ່ລະແຂວງ. ໂດຍລວມສາມາດອະທິບາຍໄດ້ວ່າ ຖ້າມີການປັບປຸງການສ້າງສິ່ງອຳນວຍ ຄວາມສະດວກທາງດ້ານການຄ້າ ແລະ ການລົງທຶນຂັ້ນແຂວງເພີ່ມຂຶ້ນ 1% ຈະສົ່ງຜົນໃຫ້ມີຈຳນວນ ຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດເຕີບໂຕສະເລ່ຍ 0.42% ດ້ວຍລະດັບຄວາມເຊື່ອໜັ້ນ 95% (ຮູບທີ 8.1). ຜົນ ຂອງການສຶກສາຍັງຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່າ ອົງການປົກຄອງຂັ້ນແຂວງຄວນໃຫ້ຄວາມສຳຄັນໃນການປັບປຸງດັດ ສະນີຍ່ອຍ ແລະ ຕົວຊີ້ວັດຕ່າງໆຂອງ ProFIT ຖ້າພວກເຂົາຕ້ອງການໃຫ້ຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດເອກະ ຊົນຂະຫຍາຍຕົວເພີ່ມຂຶ້ນ.

ຮູບທີ 8.1: ການພົວພັນລະຫວ່າງການເຕີບໂຕຂອງວິສາຫະກິດ ແລະດັດສະນີ ProFIT

ດັດສະນີຍ່ອຍຂອງຄວາມໂປ່ງໃສ ແລະ ການເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນຂ່າວສານແມ່ນມີບົດບາດສໍາຄັນໃນການຂະຫຍາຍທຸລະກິດເອກະຊົນ (ຮູບທີ 8.2). ຜົນຂອງການສຶກສາໄດ້ຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່າ, ມັນມີການພົວພັນທາງດ້ານບວກລະຫວ່າງການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງຄວາມໂປ່ງໃສ ແລະ ການເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ, ແລະ ການຂະຫຍາຍຕົວຂອງຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດເອກະຊົນໃນແຕ່ລະແຂວງ. ໂດຍລວມຜົນຮັບສາມາດອະທິບາຍໄດ້ຄື, ຖ້າຄວາມໂປ່ງໃສການດໍາເນີນງານ ແລະ ການເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນຂ່າວຂອງຜູ້ປະກອບການເພີ່ມຂຶ້ນ 1% ຈະພັກດັນໃຫ້ຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດໃນແຕ່ລະແຂວງຂະຫຍາຍຕົວສະເລ່ຍ 1.66% ດ້ວຍລະດັບຄວາມເຊື່ອໜັ້ນ 95%. ດັ່ງນັ້ນ, ຈຶ່ງສາມາດສະເວົ້າໄດ້ວ່າ ຄວາມໂປ່ງໃສໃນການດໍາເນີນງານ ແມ່ນອົງປະກອບສໍາຄັນ ເພື່ອສ້າງຄວາມເຊື່ອໜັ້ນໃຫ້ແກ່ຜູ້ປະກອບການ, ເຊິ່ງມັນເປັນອົງປະກອບສໍາຄັນໃນການສ້າງສະພາບແວດລ້ອມທີ່ດີໃນການດໍາເນີນທຸລະກິດ ແລະ ສະໜັບສະໜູນການເຕີບໂຕຂອງຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດ.

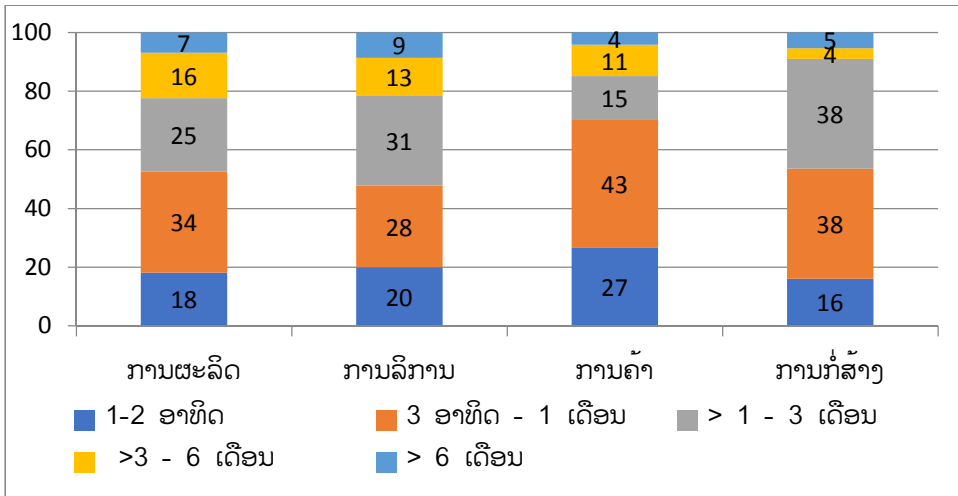
ຮູບທີ 8.2: ການພົວພັນລະຫວ່າງການເຕີບໂຕຂອງວິສາຫະກິດ ແລະ ຄວາມໂປ່ງໃສ

ການເລີ່ມຕົ້ນດຳເນີນທຸລະກິດ

ເມື່ອວິເຄາະທຸກໆແຂວງກ່ຽວກັບເວລາທີ່ນຳໃຊ້ໃນການເລີ່ມຕົ້ນເຮັດດຳເນີນທຸລະກິດ ໂດຍແບ່ງຕາມຂະແໜງການ, ເຊິ່ງພົບເຫັນຫຼາຍຈຸດແຕກຕ່າງກັນທີ່ໜ້າສົນໃຈ. ຄາດວ່າຕ້ອງໄດ້ວິເຄາະການພົວພັນລະຫວ່າງຕົ້ນທຶນການໃຊ້ຈ່າຍ ແລະ ຄວາມໄວຂອງການອານຸມັດ, ໂດຍທົ່ວໄປຄາດວ່າທຸລະກິດຂະແໜງການຄ້າແມ່ນຖືກອະນຸມັດໄວສຸດ, 70% ຂອງຜູ້ປະກອບການທັງໝົດ ແມ່ນລາຍງານວ່ານຳໃຊ້ເວລາ 1 ເດືອນໃນການອະນຸມັດການສ້າງຕັ້ງທຸລະກິດ (ຮູບທີ 8.3). ຈາກນັ້ນ, 58% ແລະ 47% ຂອງຜູ້ປະກອບການທຸລະກິດໃນຂະແໜງການຜະລິດ ແລະ ກໍ່ສ້າງ ແມ່ນນຳໃຊ້ ເວລາຫຼາຍກ່ວາ 1 ເດືອນໃນການຂໍອະນຸມັດສ້າງຕັ້ງທຸລະກິດ. ໃນຂະນະດຽວກັນ, ການຂໍສ້າງຕັ້ງທຸລະກິດຂະແໜງ ບໍລິການ ແມ່ນນຳໃຊ້ເວລາຂ້ອນຂ້າງຊ້າ, ເຫັນໄດ້ຈາກມີພຽງ 48% ຂອງຜູ້ປະກອບການທັງທີ່ສາມາດຂໍອະນຸຍາດສ້າງຕັ້ງທຸລະກິດພາຍໃນ 1 ເດືອນ. ການເຕີບໂຕຂອງທຸລະກິດການບໍລິການ ແມ່ນມີບົດ ບາດສຳຄັນໃນການຜັກດັນໃນເສດຖະກິດເຕີບໂຕ ແລະ ເຮັດໃຫ້ເກີດມີການຈ້າງງານ.

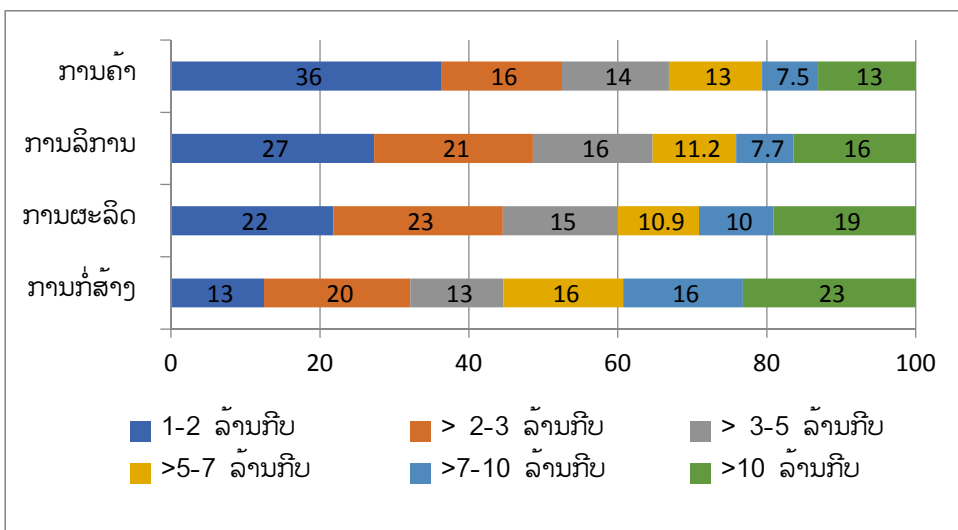
ຮູບທີ 8.3: ເວລາທີ່ນຳໃຊ້ການໃນເລີ່ມຕົ້ນດຳເນີນທຸລະກິດແບ່ງຕາມຂະແໜງການ

ໝາຍເຫດ: ບໍ່ໄດ້ລວມເອົາການຂໍອະນຸຍາດກໍ່ສ້າງ

ການເລີ່ມຕົ້ນດຳເນີນທຸລະກິດໃນຂະແໜງກໍ່ສ້າງ ແລະ ການຜະລິດແມ່ນມີຕົ້ນທຶນສູງສຸດ, ເຊິ່ງເຫັນໄດ້ຈາກ 23% ແລະ 19% ຂອງຜູ້ປະກອບການທັງໝົດແມ່ນຈ່າຍຫຼາຍກ່ວາ 10 ລ້ານກີບ ເພື່ອຂໍອະນຸມັດສ້າງຕັ້ງທຸລະກິດ. ທັງນີ້ແມ່ນຍ້ອນ, ການສ້າງຕັ້ງທຸລະກິດດັ່ງກ່າວ ແມ່ນພົວພັນກັບຫຼາຍພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເປັນຕົ້ນແມ່ນພະແນກວິທະຍາສາດເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ພະແນກໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ ແລະອື່ນໆ. ກົງກັນຂ້າມ, ຜູ້ປະກອບການຢູ່ຂະແໜງການຄ້າແມ່ນມີຕົ້ນທຶນເລີ່ມຕົ້ນ ໃນການດຳເນີນທຸລະກິດຕໍ່າສຸດ, 36% ຂອງຜູ້ປະກອບການທັງໝົດ ແມ່ນຈ່າຍພຽງ 1-2 ລ້ານກີບ ໃນການສ້າງຕັ້ງທຸລະກິດ.

ຮູບທີ 8.4: ຕົ້ນທຶນທີ່ນຳໃຊ້ການເລີ່ມຕົ້ນເຮັດທຸລະກິດແບ່ງຕາມຂະແໜງການ

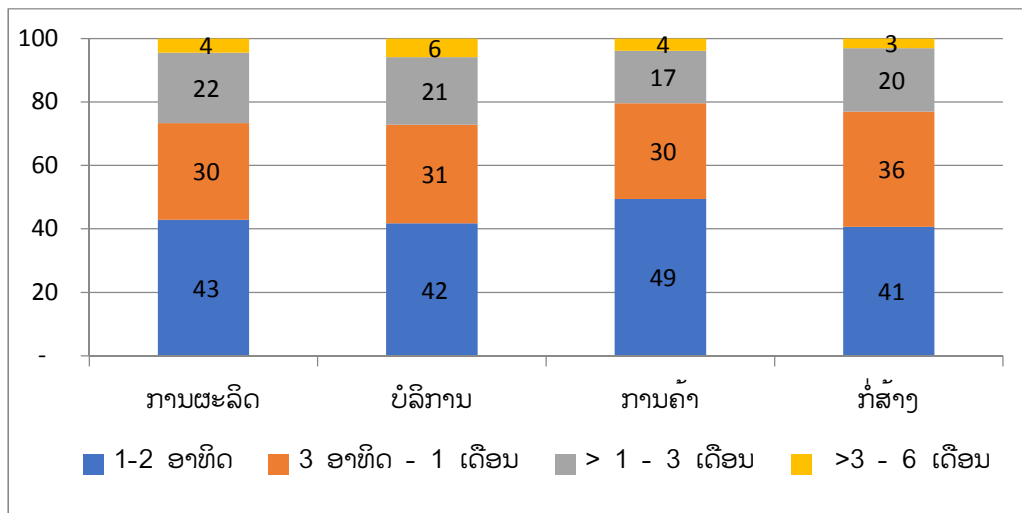

ໝາຍເຫດ: ບໍ່ໄດ້ລວມເອົາການຂໍອະນຸຍາດກໍ່ສ້າງ

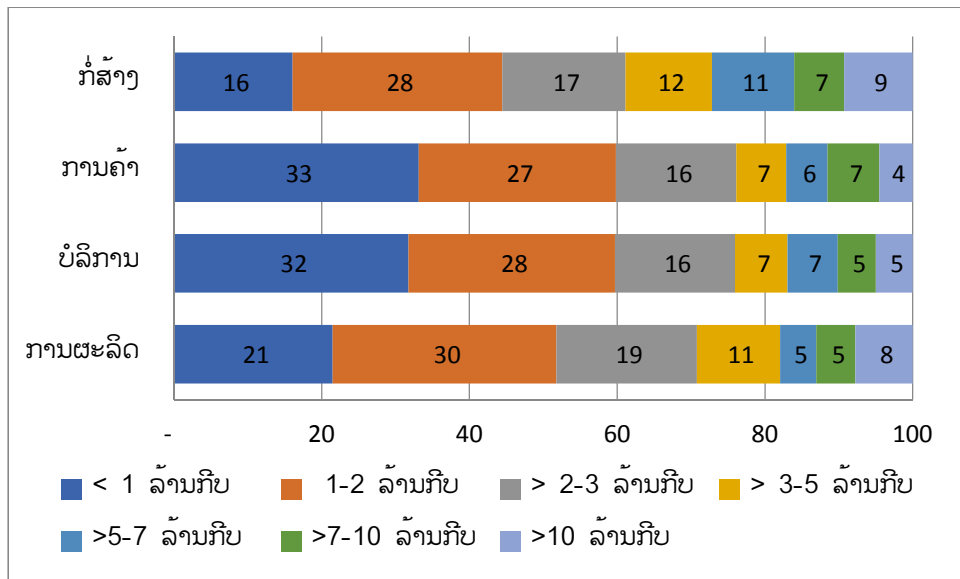
ພາກນີ້ແມ່ນຈະໄດ້ວິເຄາະບັນຫາຂອງເວລາ ແລະ ຕົ້ນທຶນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການຂໍໃບຢັ້ງຢືນການຕໍ່ທະບຽນອາກອນແມ່ນຖືກນໍາມາວິເຄາະ. ຖ້າຕົ້ນທຶນ ແລະ ເວລາ ແລະ ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍຕ່າງໆກໍານົດຢ່າງຈະແຈ້ງ ຈະເຮັດໃຫ້ບໍ່ມີບັນຫາກ່ຽວກັບພາລະດ້ານລະບຽບການ, ລວມເຖິງໂອກາດໃນການສະແຫວງຫາຜົນປະໂຫຍດຂອງພາກລັດ ແລະ ຕົ້ນທຶນການເຮັດທຸລະກິດເພີ່ມ. ຮູບທີ 8.4 ແລະ 8.5 ໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນເຖິງເວລາ ແລະ ຕົ້ນທຶນສໍາລັບການຕໍ່ທະບຽນອາກອນສໍາລັບທຸກແຂວງ, ໂດຍແບ່ງຕາມຂະແໜງເສດຖະກິດ. ຜົນຂອງການປະເມີນເຫັນວ່າ ບໍ່ມີຄວາມແຕກຕ່າງກັນຫຼາຍລະຫວ່າງຂະແໜງເສດຖະກິດ ກ່ຽວກັບເວລາທີ່ນໍາໃຊ້ໃນການຂໍຕໍ່ທະບຽນອາກອນ, ຜູ້ປະກອບການຫຼາຍກວ່າ 50% ສໍາລັບທຸກຂະແໜງແມ່ນໃຊ້ເວລາຫຼາຍກວ່າ 2 ອາທິດ, ເຊິ່ງຖືວ່າເປັນໄລຍະເວລາປົກກະຕິທີ່ສາມາດຍອມຮັບໄດ້.

ຮູບທີ 8.5: ເວລາທີ່ນໍາໃຊ້ໃນການຂໍໃບຢັ້ງຢືນການຕໍ່ທະບຽນວິສາຫະກິດແບ່ງຕາມຂະແໜງການ

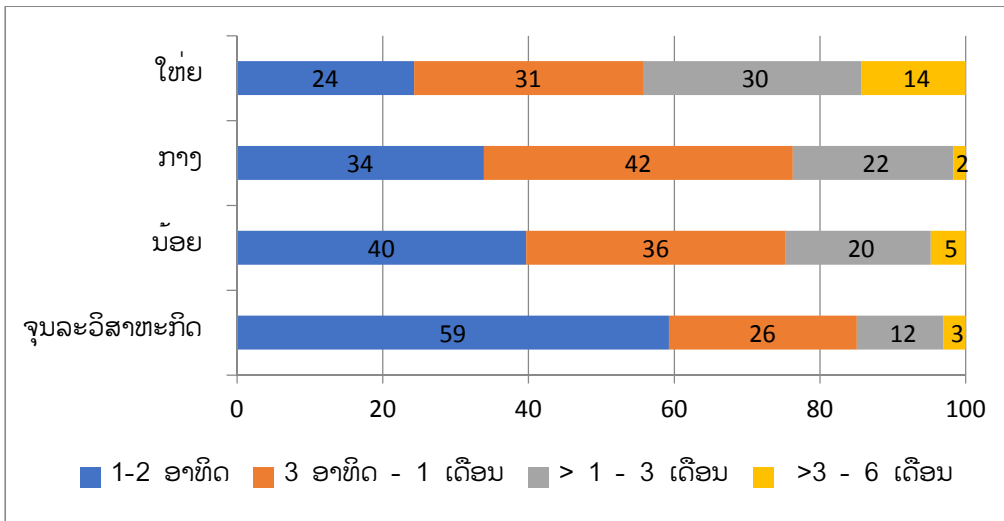
ສໍາລັບຕົ້ນທຶນທີ່ນໍາໃຊ້ໃນການຕໍ່ທະບຽນອາກອນ ແມ່ນມີຄວາມແຕກຕ່າງກັນອີງຕາມຂະແໜງເສດຖະກິດ. ຜູ້ປະກອບການໃນຂະແໜງກໍ່ສ້າງ 39% ແມ່ນໄດ້ຈ່າຍຫຼາຍກວ່າ 3 ລ້ານກີບຕໍ່ປີໃນການຂໍໃບຢັ້ງຢືນການຕໍ່ທະບຽນອາກອນ, ໃນຂະນະທີ່ 24% ສໍາລັບຂະແໜງການຄ້າ ແລະ ບໍລິການ ແລະ 29% ສໍາລັບຂະແໜງການຜະລິດ ແມ່ນໄດ້ຈ່າຍໃນມູນຄ່າເທົ່າກັນ.

ຮູບທີ 8.6: ຕົ້ນທຶນທີ່ນຳໃຊ້ໃນການຂໍໃບຢັ້ງຢືນການຕໍ່ທະບຽນວິສາຫະກິດແບ່ງຕາມຂະແໜງການ

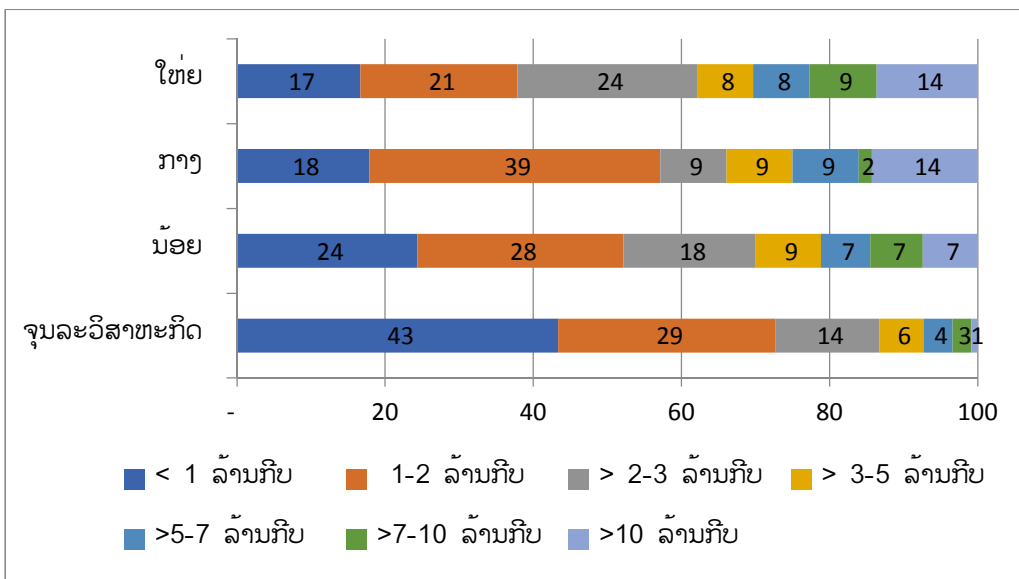

ເມື່ອເວລາ ແລະ ຕົ້ນທຶນຂອງການຂໍໃບຢັ້ງຢືນການຕໍ່ທະບຽນອາກອນຖືກວິເຄາະ ໂດຍແບ່ງຕາມຂະໜາດຂອງທຸລະກິດພົບວ່າຕົ້ນທຶນ ແລະ ເວລາ ໃນການຂໍທະບຽນທຸລະກິດແຕ່ລະຂະໜາດທຸລະກິດແມ່ນແຕກຕ່າງກັນ (ຮູບທີ 8.7 ແລະ 8.8). ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ຕົ້ນທຶນຂອງການຕໍ່ທະບຽນອາກອນລະຫວ່າງທຸລະກິດຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ກາງແມ່ນໜ້ອຍ, ທັງນີ້ອາດເປັນຍ້ອນຂໍ້ມູນທາງສະຖິຕິບໍ່ສອດຄ່ອງກັນ. ຜົນຂອງການປະເມີນຊື້ໃຫ້ເຫັນວ່າ 57% ຂອງຈຸນລະວິສາຫະກິດຈ່າຍຫຼາຍກວ່າ 1 ລ້ານກີບໃນການຕໍ່ທະບຽນອາກອນ, 48% ຂອງທຸລະກິດຂະໜາດນ້ອຍຈ່າຍຫຼາຍກວ່າ 2 ລ້ານກີບ, ແລະ 34% ຂອງທຸລະກິດຂະໜາດກາງແມ່ນຈ່າຍຫຼາຍກວ່າ 3 ລ້ານກີບ, ເຊິ່ງມັນໄດ້ກາຍເປັນພາລະສຳລັບຜູ້ປະກອບການ, ໂດຍຍັງບໍ່ຮູ້ແຈ້ງເຖິງຜົນປະໂຫຍດທີ່ໄດ້ຮັບທາງດ້ານເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມຢ່າງຊັດເຈນ.

ຮູບທີ 8.7: ເວລາທີ່ນຳໃຊ້ໃນການຕໍ່ທະບຽນອາກອນໂດຍແບ່ງຕາມຂະໜາດທຸລະກິດ

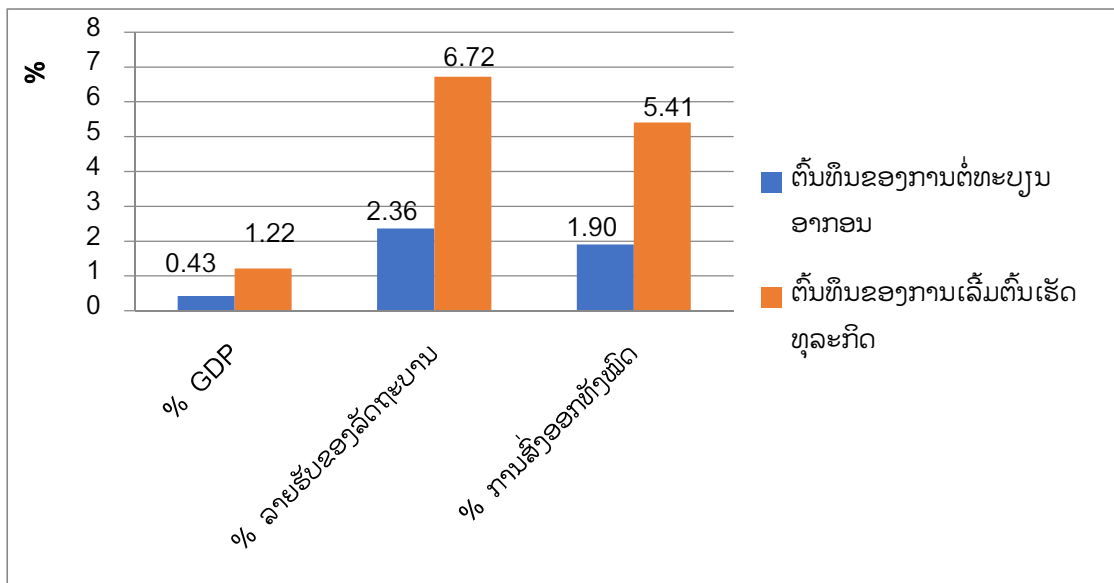
ຮູບທີ 8.8: ຕົ້ນທຶນທີ່ນຳໃຊ້ໃນການຕໍ່ທະບຽນອາກອນໂດຍແບ່ງຕາມຂະໜາດທຸລະກິດ

ຈາກຮູບ 8.9 ໄດ້ປຽບທຽບໃຫ້ເຫັນເຖິງຕົ້ນທຶນຂອງການເລີ່ມຕົ້ນເຮັດທຸລະກິດ ແລະ ການຕໍ່ທະບຽນອາກອນ. ອີງຕາມຂໍ້ມູນການສຳຫຼວດຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດເຫັນໄດ້ວ່າ, ການເລີ່ມຕົ້ນສ້າງທຸລະກິດ (ການຂໍທະບຽນວິສາຫະກິດ, ທະບຽນອາກອນ, ໃບອານຸຍາດປະກອບກິດຈະການ ແລະ ໃບຢັ້ງຢືນການນຳໃຊ້ກາປະທັບບໍລິສັດ) ແມ່ນມີຕົ້ນທຶນສະເລ່ຍ 9.1 ລ້ານກີບ, ເຊິ່ງຖ້າຄຸນກັບຈຳນວນວິສາຫະກິດທັງໝົດ ຕົ້ນທຶນການປະກອບເອກະສານໃນການເລີ່ມຕົ້ນສ້າງທຸລະກິດໃໝ່ແມ່ນສູງເຖິງ 1,221 ຕື້ກີບ, ເຊິ່ງກວມອັດຕາສ່ວນ 1.22% ຂອງລວມຍອດຜະລິດຕະພັນມວນລວມພາຍໃນ, 6.72% ຂອງລາຍຮັບຂອງລັດຖະບານ ແລະ 5.41% ຂອງມູນຄ່າການລົງອອກທັງໝົດ ໃນປີ 2015. ນອກນັ້ນ,

ຍັງພົບວ່າ ຕົ້ນທຶນຂອງການຕໍ່ທະບຽນອາກອນທັງໝົດຂອງຜູ້ປະກອບການແມ່ນສູງເຖິງ 429 ຕື້ກີບ, ເຊິ່ງກວມ 2.36% ຂອງລາຍຮັບຂອງລັດຖະບານທັງໝົດ ແລະ 1.90% ຂອງການສົ່ງອອກທັງໝົດ. ດັ່ງນັ້ນ, ການປັບປຸງການສ້າງສິ່ງອໍານວຍຄວາມສະດວກທາງດ້ານການຄ້າ ແລະ ການລົງທຶນ ແມ່ນ ປັດໄຈສໍາຄັນ ທີ່ນຳໄປສູ່ການຫຼຸດຜ່ານຕົ້ນທຶນຂອງການດໍາເນີນງານ ແລະ ຊ່ວຍເພີ່ມຂີດຄວາມ ສາມາດໃນການແຂ່ງຂັນຂອງຜູ້ປະກອບການ.

ຮູບທີ 8.9: ປຸງທຽບຕົ້ນທຶນການເລີ່ມຕົ້ນເຮັດທຸລະກິດ ແລະ ການຕໍ່ທະບຽນອາກອນໃນຂະ ແໜງເສດຖະກິດ

IX. ສະຫຼຸບ ແລະ ນະໂຍບາຍຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ

ການສຳຫຼວດ ProFIT ຄັ້ງທຳອິດໃນ ສປປ ລາວ ໄດ້ໃຫ້ຂໍ້ມູນທີ່ມີຄ່າ, ການນຳສະເໜີຜົນໄດ້ຮັບຂອງການສຶກສາໃນບົດລາຍງານປີ 2017 ນຳໄປສູ່ຫຼາຍຂໍ້ສະຫຼຸບ ແລະ ຂໍ້ສະເໜີແນະທາງດ້ານນະໂຍບາຍ. ການສຳຫຼວດ ProFIT ແມ່ນປະກອບດ້ວຍຂໍ້ມູນທີ່ມີຄວາມຫຼາກຫຼາຍ, ເຊິ່ງຂໍ້ມູນທັງໝົດ ແມ່ນຖືກເຜີຍແຜ່ສູ່ສາທາລະນະຊົນ, ລັດຖະບານ, ນັກວິຊາການ, ນັກສຶກສາ ແລະ ຜູ້ອື່ນໆທີ່ສົນໃຈ ແມ່ນສາມາດເຂົ້າໄປນຳໃຊ້ຂໍ້ມູນໄດ້ຢ່າງເຕັມທີ່ ເພື່ອເກັບກຽວປະສົບການໃໝ່ ແລະ ຂຽນບົດຄົ້ນຄວ້າວິໄຈຕ່າງໆ. ສຳລັບພາກນີ້, ແມ່ນຈະໄດ້ສະຫຼຸບຄືນບາງເນື້ອໃນສຳຄັນ ຈາກການວິເຄາະຂໍ້ມູນ ແລະ ຂໍ້ສະເໜີແນະທາງດ້ານນະໂຍບາຍສຳລັບອົງການປົກຄອງຂັ້ນແຂວງ. ນອກນັ້ນ, ພວກເຮົາຍັງມີບາງຂໍ້ສະເໜີແນະທາງດ້ານນະໂຍບາຍແບບກ້ວາງ ສຳລັບລັດຖະບານຂັ້ນສູນການເພື່ອພິຈາລະນາ.

ສະຫຼຸບ

ຄວາມສະດວກໃນການສ້າງຕັ້ງທຸລະກິດ

ມັນບໍ່ແມ່ນເລື່ອງງ່າຍທີ່ຈະເລີ່ມດຳເນີນທຸລະກິດໃນ ສປປ ລາວ, ບໍ່ວ່າຈະເປັນແຂວງໃດກໍຕາມ ເຊິ່ງເຫັນໄດ້ຈາກການສຳຫຼວດການສ້າງຕັ້ງອຳນວຍຄວາມສະດວກໃນການດຳເນີນທຸລະກິດຂອງທະນາຄານໂລກໃນປີ 2017, ສປປ ລາວ ຖືກຈັດຢູ່ໃນອັນດັບ 139 ຂອງຈຳນວນທັງໝົດ 190 ປະເທດ ສຳລັບການເລີ່ມເຮັດທຸລະກິດ. ສຳລັບແຂວງຂະໜາດໃຫຍ່, ການເລີ່ມຕົ້ນດຳເນີນທຸລະກິດ ແມ່ນຍັງຂ້ອນຂ້າງງ່າຍ ແລະ ຕົ້ນທຶນຕ່ຳ ເປັນຕົ້ນແມ່ນແຂວງວຽງຈັນ, ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ ແລະ ສະຫວັນນະເຂດ. ສຳລັບແຂວງຫຼວງພະບາງ ແລະ ຈຳປາສັກ ແມ່ນຂ້ອນຂ້າງຊ້າ ແລະ ມີຕົ້ນທຶນສູງໃນການຂໍທະບຽນວິສາຫະກິດ. ສຳລັບແຂວງຂະໜາດກາງ, ແມ່ນສາມາດດຳເນີນການໄດ້ໄວ ແລະ ມີຕົ້ນທຶນທີ່ຕ່ຳກວ່າ, ເປັນຕົ້ນແມ່ນແຂວງອຸດົມໄຊ ແລະ ແຂວງຊຽງຂວາງ ແມ່ນຂ້ອນຂ້າງໄວໃນການອອກໃບທະບຽນທຸລະກິດ, ໃນຂະນະທີ່ແຂວງຄຳມ່ວນ ແລະ ບໍລິຄຳໄຊ ແມ່ນຍັງຊ້າ ແລະ ມີຕົ້ນທຶນສູງ. ສຳລັບແຂວງຂະໜາດນ້ອຍ, ອັດຕະປື ແລະ ຜົ້ງສາລີ ແມ່ນແຂວງທີ່ຖືກຈັດໃນອັນດັບຕົ້ນໆ ໃນການອະນຸມັດທະບຽນທຸລະກິດທີ່ໄວ. ໃນຂະນະທີ່ ການຂໍທະບຽນທຸລະກິດແມ່ນຍັງມີຕົ້ນທຶນສູງຢູ່ແຂວງເຊກອງ ແລະ ຫຼວງນ້ຳທາ.

ຄວາມໂປ່ງໃສ ແລະ ການເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ

ມັນບໍ່ງ່າຍສຳລັບຜູ້ປະກອບການ ທີ່ສາມາດເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນພາກລັດທີ່ຈຳເປັນ, ເປັນຕົ້ນແມ່ນຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບງົບປະມານພາກລັດ, ລະບຽບການ ຫຼື ຄ່າທຳນຽມຕ່າງໆ. ແຂວງວຽງຈັນແມ່ນໄດ້ຄະແນນສູງສຸດໃນການເຂົ້າເຖິງຢ່າງໜ້ອຍໜຶ່ງເອກະສານ, ໃນຂະນະທີ່ແຂວງອື່ນໆ ແມ່ນໄດ້ຄະແນນໜ້ອຍທັງສາມຕົວຊີ້ວັດ.

ເຄື່ອງມືທີ່ຈຳເປັນເພື່ອຊ່ວຍໃນການເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນຂ່າວສານທີ່ສຳຄັນ ແມ່ນການສ້າງເວັບໄຊທ໌ແຂວງ, ໃນຈຳນວນ 17 ແຂວງ ແມ່ນມີ 4 ແຂວງທີ່ຍັງບໍ່ທັນມີເວັບໄຊທ໌ (ຫຼວງພະບາງ, ຈຳປາສັກ,

ສະຫວັນນະເຂດ ແລະ ຫຼວງນໍ້າທາ). ສໍາລັບ 13 ແຂວງທີ່ໄດ້ສໍາເລັດການສ້າງເວັບໄຊທ໌ແລ້ວ, ໂດຍລວມຄຸນນະພາບຂອງເວັບໄຊທ໌ຍັງຕໍ່າ, ແລະຂໍ້ມູນທີ່ນໍາສະເໜີຍັງບໍ່ຖ່ວງທັນຕໍ່ສະພາບການ. ການປັບປຸງຄວາມໂປ່ງໃສ່ຂອງພາກລັດແມ່ນມີຄວາມສໍາຄັນ ເຊິ່ງມັນໄດ້ມີການພົວພັນໂດຍກົງກັບການເຕີບໂຕຂອງຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດພາກເອກະຊົນ.

ພາລະດ້ານລະບຽບການ

ການກວດສອບຂອງພາກລັດແມ່ນໄດ້ສ້າງພາລະໃຫ້ກັບຜູ້ປະກອບການ, ການກວດສອບຈາກພະນັກງານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງແມ່ນມີຄວາມຈໍາເປັນສໍາລັບລັດຖະບານຂັ້ນສູນກາງ ແລະ ແຂວງ. ສໍາລັບແຂວງໃຫ່ຍ, ແຂວງຈໍາປາສັກ ຜູ້ປະກອບການຫຼາຍກ່ວາ 50% ແມ່ນລາຍງານວ່າຖືກກວດສອບຈາກພະນັກງານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ 3 ຄັ້ງຕໍ່ປີ ຫຼື ຫຼາຍກ່ວາ. ກົງກັນຂ້າມແຂວງວຽງຈັນ, ຜູ້ປະກອບການຖືກກວດສອບມີພຽງ 22%. ສໍາລັບແຂວງຂະໜາດກາງ, ຜູ້ປະກອບການຢູ່ແຂວງໄຊຍະບູລີ 58% ແມ່ນຖືກກວດສອບຈາກພະນັກງານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ 3 ຄັ້ງຕໍ່ປີ ຫຼື ຫຼາຍກ່ວາ. ໃນຂະນະທີ່ແຂວງສາລະວັນ ຜູ້ປະກອບການທີ່ຖືກກວດສອບມີພຽງ 24%. ສໍາລັບແຂວງຂະໜາດນ້ອຍ, ຜູ້ປະກອບການຢູ່ແຂວງຜົ້ງສາລີ 60% ແມ່ນຖືກກວດສອບຈາກພະນັກງານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ 3 ຄັ້ງຕໍ່ປີ ຫຼື ຫຼາຍກ່ວາ. ໃນຂະນະທີ່ແຂວງໄດ້ຄະແນນສູງ (ອັດຕາປີ) ຜູ້ປະກອບການທີ່ຖືກກວດສອບ 42%. ຜົນການປະເມີນ ຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່າທຸລະກິດຢູ່ແຂວງຂະໜາດນ້ອຍ ແມ່ນຖືກກວດສອບຫຼາຍກ່ວາແຂວງຂະໜາດໃຫ່ຍ.

ອີງຕາມລະກິດໝາຍຊ່ວຍສາອາກອນ ແມ່ນຕ້ອງມີການຕໍ່ທະບຽນອາກອນທຸກໆປີ. ຈາກມຸມມອງທັງດ້ານນະໂຍບາຍ ແລະ ທາງທຸລະກິດ, ການຕໍ່ທະບຽນອາກອນຄວນນໍາໃຊ້ລະບົບອັດຕະໂນມັດ ແລະ ມີຕົ້ນທຶນຕໍ່າ. ທັງນີ້ຍ້ອນການຕໍ່ທະບຽນອາກອນທຸກໆປີ ມັນໄດ້ສ້າງຄວາມຫຍຸ້ງຍາກ ທັງດ້ານຂອງເວລາ ແລະ ມີຕົ້ນທຶນສູງ. ສໍາລັບແຂວງຂະໜາດໃຫ່ຍ, ແຂວງວຽງຈັນການຕໍ່ທະບຽນອາກອນແມ່ນໄວທີ່ສຸດ, ໃນຂະນະທີ່ແຂວງຈໍາປາສັກແມ່ນຍັງມີຄວາມຊັກຊ້າທີ່ສຸດ. ນອກນັ້ນຍັງພົບວ່າຕົ້ນທຶນການຕໍ່ທະບຽນອາກອນຕໍ່າສຸດແມ່ນຢູ່ແຂວງວຽງຈັນ ແລະ ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ. ກົງກັນຂ້າມ, ຕົ້ນທຶນສູງສຸດແມ່ນຢູ່ແຂວງຫຼວງພະບາງ ແລະ ຈໍາປາສັກ. ສໍາລັບແຂວງຂະໜາດກາງ, ແຂວງອຸດົມໄຊ ແລະ ຫົວພັນ ແມ່ນໄດ້ຄະແນນສູງສຸດສໍາລັບການຕໍ່ທະບຽນອາກອນ, ເຊິ່ງໃຊ້ເວລາສ່ວນໃຫ່ຍພຽງ 2 ອາທິດ, ແລະ ແຂວງຄໍາມ່ວນແມ່ນຍັງຊັກຊ້າ ແລະ ມີຕົ້ນທຶນສູງ. ສໍາລັບແຂວງຂະໜາດນ້ອຍ, ຜົ້ງສາລີ ແລະ ບໍ່ແກ້ວ ການຕໍ່ທະບຽນອາກອນນໍາໃຊ້ເວລາໄວສຸດ, ໃນຂະນະທີ່ແຂວງຫຼວງນໍ້າທາ ແລະ ເຊກອງແມ່ນມີຕົ້ນທຶນສູງສຸດ.

ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ບໍ່ເປັນທາງການ

ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ບໍ່ເປັນທາງການແມ່ນບັນຫາທີ່ມີຄວາມອ່ອນໄຫວ ແລະ ຄາດວ່າຜູ້ຕອບແບບສອບຖາມ ຈະບໍ່ຕອບຄືບທຸກຄໍາຖາມ. ຜົນການປະເມີນແມ່ນຂ້ອນຂ້າງແຕກແຕ່ງກັນໃນແຕ່ລະແຂວງ, 53%-81% ຂອງຜູ້ຕອບແບບສອບຖາມຢູ່ແຂວງຂະໜາດໃຫ່ຍແມ່ນໄດ້ລາຍງານວ່າພວກເຂົາໄດ້ຈ່າຍຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ບໍ່ເປັນທາງການ, 34%-88% ສໍາລັບແຂວງຂະໜາດກາງ ແລະ 46%-56% ສໍາລັບ

ແຂວງຂະໜາດນ້ອຍ. ສໍາລັບແຂວງຂະໜາດໃຫຍ່, ການຈ່າຍຄ່າໃຊ້ຈ່າຍບໍ່ເປັນທາງການແມ່ນຖືກພົບ ຫຼາຍແມ່ນຢູ່ແຂວງຫຼວງພະບາງ ແລະ ສະຫວັນນະເຂດ. ສໍາລັບແຂວງຂະໜາດກາງແມ່ນແຂວງ ສາລະວັນ ແລະ ຄໍາມ່ວນ. ສໍາລັບແຂວງຂະໜາດນ້ອຍ, ແຂວງຊຽງຂວາງ ແລະ ອຸດົມໄຊແມ່ນ ໄດ້ ຈ່າຍຄ່າໃຊ້ຈ່າຍບໍ່ເປັນທາງການໜ້ອຍສຸດ.

ການເຈລະຈາຕໍ່ລອງການຈ່າຍອາກອນ ແມ່ນເປັນບັນຫາປົກກະຕິເກືອບທຸກແຂວງ, ເຊິ່ງ ແຂວງອັດຕະປື, ສາລາວັນ ແລະ ຊຽງຂວາງ ຖືກພົບວ່າມີການເຈລະຈາຕໍ່ລອງການຈ່າຍອາກອນ ໜ້ອຍສຸດ. 90% ຂອງຜູ້ປະກອບການຢູ່ແຂວງບໍລິຄໍາໄຊ, ເຊກອງ ແລະ ຜົ້ງສາລີ ໄດ້ລາຍງານວ່າ ການເຈລະ ຈາຕໍ່ລອງການຈ່າຍອາກອນແມ່ນເລື່ອງປົກກະຕິ, ເຊິ່ງມັນໄດ້ຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່າ ສະພາບແວດ ລ້ອມການດໍາເນີນທຸລະກິດຢູ່ແຂວງດັ່ງກ່າວ ແມ່ນມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກ, ຍ້ອນວ່າການຈ່າຍພັນທະ ອາກອນບໍ່ສາມາດຄາດຄະເນໄດ້ ແລະ ຂາດຄວາມໂປ່ງໃສ ແລະ ສ້າງໂອກາດໃຫ້ມີການສວຍໃຊ້ເພື່ອ ຫາຜົນປະໂຫຍດໃນທາງທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງ.

ສໍາລັບຜົນຂອງການປະເມີນກ່ຽວກັບອັດຕາສ່ວນຂອງການໃຊ້ຈ່າຍບໍ່ເປັນທາງການຕໍ່ລາຍຮັບ ທັງໝົດພົບວ່າ, ບາງຜູ້ປະກອບການໄດ້ລາຍງານອັດຕາສ່ວນຂອງການໃຊ້ຈ່າຍບໍ່ເປັນທາງກວມຫຼາຍ ກ່ວາ 20% ຂອງລາຍໄດ້ທັງໝົດ, ເຊິ່ງຖືວ່າເປັນອັດຕາທີ່ສູງ, ແຕ່ສາມາດເປັນໄປໄດ້ຖ້າພວກເຂົາ ແມ່ນຜູ້ປະກອບການຂະໜາດນ້ອຍ ຫຼື ເປັນທຸລະກິດໃໝ່ ເຊິ່ງມີລາຍຮັບໜ້ອຍ ແລະ ແຕ່ລະແຂວງ ແມ່ນມີຄວາມແຕກຕ່າງກັນສໍາລັບຕົ້ນທຶນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍບໍ່ເປັນທາງການ. ແຂວງຂະໜາດໃຫຍ່, ນະຄອນ ຫຼວງວຽງຈັນແມ່ນມີຕົ້ນທຶນສູງສຸດ. ໃນຂະນະທີ່ແຂວງຫຼວງພະບາງ ແມ່ນມີອັດຕາສ່ວນຂອງຄ່າໃຊ້ ຈ່າຍທີ່ບໍ່ເປັນທາງການຕໍ່ລາຍໄດ້ຕໍ່າສຸດ. ນອກນັ້ນຍັງພົບວ່າ, ແຂວງອຸດົມໄຊ ແລະ ບໍລິຄໍາໄຊ ແມ່ນ ມີຕົ້ນທຶນສູງສຸດສໍາລັບແຂວງຂະໜາດກາງ ແລະ ແຂວງຫຼວງນໍ້າທາສໍາລັບແຂວງຂະໜາດນ້ອຍ. ອັດຕາຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ບໍ່ເປັນທາງການຕໍ່ກັບລາຍຮັບທັງໝົດສູງ ແມ່ນໄດ້ສ້າງຕົ້ນທຶນເພີ່ມສໍາລັບການດໍາ ເນີນທຸລະກິດ. ສໍາລັບແຂວງທີ່ໄດ້ລາຍງານວ່າອັດຕາສ່ວນຂອງຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ບໍ່ເປັນທາງການຕໍ່ລາຍຮັບ ທັງໝົດແມ່ນສູງ ແມ່ນປະກອບມີແຂວງຫຼວງພະບາງ (39%), ຫົວພັນ (53%) ແລະ ເຊກອງ (69%).

ຄວາມສອດຄ່ອງຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍ

ດັດສະນີຍ່ອຍນີ້ແມ່ນມີ 4 ຕົວຊີ້ວັດ: ຜູ້ປະກອບການທີ່ໃກ້ສິດກັບລັດຖະບານແມ່ນມີຄວາມໄດ້ ປຽບ, ລັດຖະບານໃຫ້ຄວາມສໍາຄັນຕໍ່ການລົງທຶນໂດຍກົງຂອງຕ່າງປະເທດ, ອົງການປົກຄອງຂັ້ນ ແຂວງໄດ້ມີການປະສານງານທີ່ດີກັບລັດຖະບານຂັ້ນສູງກາງ ແລະ ຄວາມສອດຄ່ອງຂອງນະໂຍບາຍ ລະຫວ່າງສູນກາງ ແລະ ແຂວງ. ຄະແນນລວມທັງໝົດສໍາລັບທຸກແຂວງແມ່ນຍັງຕໍ່າ, ແຂວງທີ່ໄດ້ ຄະແນນສູງສຸດແມ່ນບໍລິຄໍາໄຊໄດ້ 44.4, ແລະ ແຂວງທີ່ໄດ້ຄະແນນຕໍ່າສຸດແມ່ນແຂວງຈໍາປາສັກໄດ້ 31.8 ຄະແນນ.

ຄວາມເປັນມິດຕໍ່ພາກທຸລະກິດຂອງອົງການປົກຄອງຂັ້ນແຂວງ

ໄດ້ມີການປະເມີນທີ່ຫຼາກຫຼາຍກ່ຽວກັບທັດສະນະຄະຕິຂອງອົງການປົກຄອງແຂວງທີ່ມີຕໍ່ພາກທຸລະກິດເອກະຊົນ, ເຊິ່ງການປະເມີນສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນຈັດໃນລະດັບປານກາງ. ນອກນັ້ນ, ຜູ້ປະກອບການຈຳນວນໜຶ່ງຍັງໄດ້ປະເມີນວ່າ ພາກລັດມີທັດສະນະຄະຕິດ້ານລົບຕໍ່ທຸລະກິດພາກເອກະຊົນ, ເຊິ່ງຈັດຢູ່ໃນລະຫວ່າງ 19%-35% ສຳລັບແຂວງຂະໜາດໃຫຍ່, 6%-39% ສຳລັບແຂວງຂະໜາດກາງ ແລະ 4%-23% ສຳລັບແຂວງຂະໜາດນ້ອຍ. ສຳລັບແຂວງທີ່ຖືກປະເມີນວ່າ ພາກລັດມີທັດສະນະຄະຕິດ້ານລົບຫຼາຍກວ່າ 25% ລວມມີແຂວງຫຼວງພະບາງ, ບໍລິຄຳໄຊ ແລະ ສາລະວັນ. ນອກນັ້ນ, ຜູ້ປະກອບການຍັງໄດ້ປະເມີນການສະໜັບສະໜູນຂອງອົງການປົກຄອງແຂວງ ທີ່ມີຕໍ່ຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດເອກະຊົນ ເຊິ່ງສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນຈັດໃນລະດັບປະກາງ. ນອກນັ້ນ, ຜູ້ປະກອບການຈຳນວນໜຶ່ງໄດ້ລາຍງານວ່າ ອົງການປົກຄອງຂັ້ນແຂວງບໍ່ໄດ້ໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນຫຍັງເລີຍ, ເຊິ່ງກວມອັດຕາສ່ວນ 9%-27% ສຳລັບແຂວງຂະໜາດໃຫຍ່, 4%-10% ສຳລັບແຂວງຂະໜາດກາງ ແລະ 8%-20% ສຳລັບແຂວງຂະໜາດນ້ອຍ, ແລະ ແຂວງຫຼວງພະບາງເປັນແຂວງດຽວທີ່ມີອັດຕາສ່ວນຂອງຜູ້ຕອບວ່າ ພາກລັດບໍ່ໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນຫຍັງເລີຍເກີນ 20%.

ນະໂຍບາຍຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ

ໄດ້ມີການກ່າວກັນວ່າ ນະໂຍບາຍຂອງລັດຖະບານ ສປປ ລາວ ເພື່ອສົ່ງເສີມພາກເອກະຊົນເປັນຜູ້ຜັກດັນໃຫ້ເສດຖະກິດເຕີບໂຕ, ເຮັດໃຫ້ເກີດຄວາມຫຼາກຫຼາຍທາງເສດຖະກິດເພື່ອຮັບປະກັນການສ້າງວຽກເຮັດງານທຳໃນພາກທຸລະກິດເອກະຊົນ, ໂດຍສະເພາະແມ່ນທຸລະກິດຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ກາງ. ຊ່ວງໄລຍະ 10 ຜ່ານມາ. ລັດຖະບານໄດ້ພະຍາຍາມຢ່າງໜັກ ເພື່ອປັບປຸງສະພາບແວດລ້ອມການດຳເນີນທຸລະກິດ, ໄດ້ເລີ່ມນຳໃຊ້ການບໍລິການປະຕູດຽວຢູ່ຂັ້ນສູງກາງ ແລະ ຂັ້ນແຂວງ. ຫຼາຍນະໂຍບາຍຂອງພາກລັດ ໄດ້ຖືກຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຢູ່ຂັ້ນແຂວງ. ປີ 2017 ດັດສະນີຂອງ ProFIT ໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນຄວາມແຕກຕ່າງໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໃນແຕ່ລະແຂວງ. ເບື້ອງຕົ້ນ, ພວກເຮົາຈະໄດ້ນຳສະເໜີນະໂຍບາຍການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດສຳລັບອົງການປົກຄອງແຂວງ ແລະ ຕໍ່ມາແມ່ນນະໂຍບາຍສຳລັບລັດຖະບານ ສປປ ລາວ.

ອົງການປົກຄອງແຂວງ

ສຳລັບ 6 ດັດສະນີຍ່ອຍຂອງ ProFIT ແລະ 16 ຕົວຊີ້ວັດ ໄດ້ຊີ້ໃຫ້ເຫັນວ່າ ມີຫຼາຍວິທີທີ່ສາມາດປັບປຸງໃນທຸກການດຳເນີນງານ. ການນຳສະເໜີນະໂຍບາຍໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແມ່ນສຸມໃສ່ ການດຳເນີນງານທີ່ສາມາດຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໃຫ້ໄດ້ຮັບຜົນໄວ, ແລະ ແຂວງສາມາດເຫັນເຖິງຄວາມຄືບໜ້າໃນການສຳຫຼວດ ProFIT ໃນປີ 2018.

1. ການຕໍ່ໃບທະບຽນອາກອນ

ການຕໍ່ໃບທະບຽນອາກອນແມ່ນຍັງໃຊ້ເວລາຍາວ ແລະ ຫຼາຍໆກໍລະນີແມ່ນຍັງມີຕົ້ນທຶນສູງ. ອຳນາດການປົກຄອງແຂວງຕ້ອງການສົ່ງເສີມ ແລະ ພັດທະນາທຸລະກິດພາກເອກະຊົນ, ການສົ່ງເສີມທຸລະກິດຄວນໃຫ້ມີການຈັດຕັ້ງການຕໍ່ໃບທະບຽນອາກອນໂດຍອັດຕະໂນມັດ, ວ່ອງໄວ ແລະ ມີຕົ້ນທຶນຕໍ່າ, ເຊິ່ງຈະເຮັດໃຫ້ຄະແນນກຽວກັບພາລະທາງດ້ານລະບຽບການສາມາດປັບປຸງໃຫ້ດີຂຶ້ນໄດ້.

2. ເວັບໄຊທ໌ແຂວງ

ການສ້າງເວັບໄຊທ໌ແຂວງແມ່ນຊ່ອງທາງທີ່ສໍາຄັນ ເພື່ອຕິດຕໍ່ສື່ສານກັບທຸລະກິດພາກເອກະຊົນ ແລະ ເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃຫ້ກັບຜູ້ປະກອບການ. ສໍາລັບ 4 ແຂວງ ການເລີ່ມສ້າງເວັບໄຊທ໌ແມ່ນນະໂຍບາຍທີ່ຈໍາເປັນ, ໃນຂະນະທີ່ແຂວງອື່ນໆ ສາມາດປັບປຸງຄະແນນຂອງເຂົາເຈົ້າ ໂດຍການປັບປຸງເວັບໄຊທ໌ຂອງຕົນເອງຢ່າງເປັນປະຈໍາ ແລະ ເພີ່ມການເຜີຍແຜ່ເອກະສານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

3. ຄວາມເປັນມິດຕໍ່ພາກທຸລະກິດຂອງອຳນາດການປົກຄອງແຂວງ

ທັດສະນະຄະຕິຂອງພາກລັດຕໍ່ຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດພາກເອກະຊົນ ສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນຍັງຢູ່ໃນລະດັບປານກາງ ແລະ ຍັງບໍ່ທັນໄດ້ສະໜັບສະໜູນຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດເທົ່າທີ່ຄວນ. ດັ່ງນັ້ນ, ອົງການປົກຄອງແຂວງສາມາດປັບປຸງບັນຫາດັ່ງກ່າວໄດ້ ໂດຍການຈັດຝຶກອົບຮົມພະນັກງານລັດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ, ເຊິ່ງມັນຈະຊ່ວຍປັບປຸງດັດສະນີດັ່ງກ່າວໃນປີຕໍ່ໄປ. ການນໍາເອົາຂໍ້ມູນທີ່ເປັນປະໂຫຍດ ແລະ ຕິດພັນກັບການດໍາເນີນທຸລະກິດລົງເວັບໄຊທ໌ແຂວງ ສາມາດຊ່ວຍປັບປຸງສະພາບແວດລ້ອມການດໍາເນີນທຸລະກິດຂອງແຂວງໄດ້.

4. ການເລີ່ມຕົ້ນດໍາເນີນທຸລະກິດ

ນີ້ແມ່ນບັນຫາທີ່ຫຍຸ້ງຍາກ ຍ້ອນເງື່ອນໄຂການຂໍໃບທະບຽນວິສາຫະກິດແມ່ນມີຄວາມແຕກຕ່າງກັນ ໂດຍອີງຕາມປະເພດຂອງທຸລະກິດ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ຍັງມີຄວາມແຕກຕ່າງກັນຫຼາຍລະຫວ່າງເວລາ ແລະ ຕົ້ນທຶນ ທີ່ນໍາໃຊ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຕ່ລະແຂວງແມ່ນແຕກຕ່າງກັນ. ທຸກແຂວງສາມາດຫຼຸດເວລາຂອງການອະນຸມັດທະບຽນວິສາຫະກິດລົງໄດ້, ໂດຍການຈໍາກັດການກວດສອບບາງຂັ້ນຕອນທີ່ບໍ່ຈໍາເປັນລົງ, ແລະ ໂດຍການເຜີຍແຜ່ຄ່າທໍານຽມຕ່າງໆລົງໃນເວັບໄຊທ໌ຂອງແຂວງ.

5. ການສົ່ງເສີມທຸລະກິດພາກເອກະຊົນ

ຜູ້ປະກອບການສ່ວນໃຫຍ່ປະເມີນວ່າ ບໍລິສັດທີ່ມີການພົວພັນໃກ້ຊິດກັບອົງການປົກຄອງແຂວງ ແລະ ພະແນກການຕ່າງໆ ແມ່ນມີຄວາມໄດ້ປຽບເມື່ອມີການປະມູນໂຄງການຕ່າງໆຂອງພາກລັດ, ບັນຫາດັ່ງກ່າວ ໄດ້ສົ່ງຜົນກະທົບດ້ານລົບຕໍ່ປະສິດທິພາບ ແລະ ປະສິດທິຜົນຂອງການນໍາໃຊ້ເງິນລົງທຶນ. ດັ່ງນັ້ນ, ການເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນໂຄງການຕ່າງໆຂອງພາກລັດໃນເວັບໄຊທ໌ແຂວງ ແລະ ການຈັດການ

ປະມູນທີ່ເປີດກ້ວາງຈະສາມາດເຮັດໃຫ້ຕົ້ນທຶນການດຳເນີນງານຫຼຸດລົງ ແລະ ສົ່ງເສີມໃຫ້ທຸລະກິດ ເອກະຊົນມີສ່ວນຮ່ວມໃນການພັດທະນາເພີ່ມຂຶ້ນ.

6. ການແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນຂ່າວສານ

IFC ໄດ້ສະໜັບສະໜູນການຮ່ວມມືລະຫວ່າງພາກລັດ ແລະ ເອກະຊົນ, ເພື່ອສົ່ງເສີມຄວາມ ເຂົ້າໃຈລະຫວ່າງພາກລັດ ແລະ ເອກະຊົນ, ແຕ່ທຶນສະໜັບສະໜູນເບື້ອງຕົ້ນແມ່ນມີຈຳກັດ. ເຖິງ ຢ່າງໃດກໍຕາມ, ການສ້າງຄູ່ຮ່ວມທຸລະກິດຄວນບໍ່ມີຕົ້ນທຶນສູງ, ແລະ ອົງການປົກຄອງແຂວງຄວນ ສົ່ງເສີມໃຫ້ມີການລິເລີ່ມ ການສ້າງຄູ່ຮ່ວມທຸລະກິດອີກຄັ້ງ (ຮ່ວມມືກັບ ສຄອ ແຫ່ງຊາດ), ໂດຍມີການ ຈັດປະຊຸມກັບພາກລັດຢ່າງເປັນປົກກະຕິ ແລະ ເຜີຍແຜ່ຜົນໄດ້ຮັບຂອງກອງປະຊຸມ ເພື່ອສົ່ງເສີມການ ສ້າງສິ່ງອຳນວຍຄວາມສະດວກທາງດ້ານການຄ້າ ແລະ ການລົງທຶນຂັ້ນແຂວງ.

ລັດຖະບານຂັ້ນສູນກາງ

ລັດຖະບານຂັ້ນສູນກາງແມ່ນມີບົດບາດສຳຄັນ ເພື່ອຮັບປະກັນນະໂຍບາຍແຫ່ງຊາດແມ່ນຖືກ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຕາມແຜນການທີ່ວາງໄວ້ ໃນຂັ້ນແຂວງ. ສຳລັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແມ່ນຜ່ານການ ສ້າງຄູ່ມືແນະນຳ, ຜ່ານຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາ ແລະ ການຝຶກອົບຮົມຕ່າງໆ ເພື່ອສະໜັບສະໜູນການ ປັບປຸງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດດັດສະນີ ProFIT ແລະ ການສ້າງນະໂຍບາຍສົ່ງເສີມທຸລະກິດພາກເອກະ ຊົນ, ລັດຖະບານສູນກາງຄວນປັບປຸງບາງນະໂຍບາຍດັ່ງນີ້:

1. ການບໍລິຫານອາກອນ

ສ້າງເງື່ອນໄຂຂອງການຂໍໃບຢັ້ງຢືນການຕໍ່ໃບທະບຽນອາກອນໃຫ້ງ່າຍຂຶ້ນ ແລະ ກຳນົດເວລາ ແລະ ຕົ້ນທຶນໃນການຕໍ່ທະບຽນອາກອນໃຫ້ເປັນມາດຕະຖານ, ເຊິ່ງມັນຈະຊ່ວຍໃຫ້ອົງການປົກຄອງ ແຂວງສາມາດປັບປຸງການດຳເນີນງານຂອງເຂົາເຈົ້າ.

2. ເວັບໄຊທ໌

ອອກແຮງສ້າງເວັບໄຊທ໌ແຫ່ງຊາດ ທີ່ສັງລວມເອົາທົວໜ່ວຍທຸລະກິດ ທີ່ຈົດທະບຽນວິສາຫະກິດ ແລະ ຕໍ່ໃບທະບຽນອາກອນທັງໝົດ, ໂດຍສັງລວມຂໍ້ມູນຈາກກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ, ກະອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການຄ້າ, ກະການຊ່ວຍການເງິນ ແລະ ກະຊວງອື່ນໆທີ່ປື້ນອ້ອມ ເຂົ້າໄວ້ຈຸດ ດຽວ. ຈາກນັ້ນ, ອົງການປົກຄອງແຂວງຕ້ອງໄດ້ອະທິບາຍໃນເວັບໄຊທ໌ຂອງເຂົາເຈົ້າ ໄດ້ມີການຈັດຕັ້ງ ປະຕິບັດນະໂຍບາຍແຫ່ງຊາດເຫຼົ່ານີ້ແນວໃດ ເພື່ອໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບເງື່ອນໄຂການພັດທະນາໃນແຕ່ລະ ແຂວງ.

3. ການສ້າງຄວາມເປັນມິດຕໍ່ພາກທຸລະກິດ

ລັດຖະບານຈາກສູນກາງຄວນສະໜັບສະໜູນອຳນາດການປົກຄອງແຂວງ ໂດຍການອອກ ແບບການຝຶກອົບຮົມ ເພື່ອຊ່ວຍໃຫ້ພະນັກງານທ້ອງຖິ່ນມີຄວາມເຂົ້າໃຈເພີ່ມຂຶ້ນ ກ່ຽວກັບຄວາມສຳຄັນ

ຂອງການໄດ້ມີທັດສະນະຄະຕິດ້ານບວກ ແລະ ການສະໜັບສະໜູນລະກິດເອກະຊົນ, ລວມທັງການບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການຕ່າງໆຢ່າງມີປະສິດທິພາບ.

4. ການສົ່ງເສີມທຸລະກິດພາກເອກະຊົນ

ລັດຖະບານຈາກສູນກາງສາມາດຊ່ວຍເຫຼືອອົງການບົກຄອງແຂວງໄດ້ ໂດຍການອອກແບບລະບົບການຈັດຊື້ຈັດຈ້າງທີ່ໄດ້ມາດຕະຖານ ແລະ ອະນຸຍາດໃຫ້ທຸກບໍລິສັດ ສາມາດເຂົ້າຮ່ວມການປະມຸນໂຄງການຕ່າງໆຂອງພາກລັດໄດ້ຢ່າງເທົ່າທຽມກັນ.

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 1

ຕາຕະລາງ 1: ສັງລວມປະເທດທີ່ໄດ້ເຮັດການປະເມີນການດຳເນີນງານຂອງພາກລັດ

ປະເທດແລະຫົວຂໍ້ (ປີທຳອິດທີ່ໄດ້ຈັດ ຕັ້ງປະຕິບັດ)	ວິທີການສຶກສາ	ຂໍ້ມູນນຳໃຊ້	ການນຳໃຊ້ຜົນການ ສຶກສາ (ຈຳນວນຄັ້ງທີ່ໄດ້ ເຮັດການປະເມີນ)	ຄວາມຍືນຍົງການ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ
1. Vietnam PCI (2005) (Provincial Competitiveness Index)	ການຄຸ້ມຄອງເສດ ຖະກິດພາກລັດ (Economic governance)	ສຳຫຼວດຫົວໜ່ວຍທຸ ລະກິດ	ໄດ້ຮັບການຕອບ ຮັບທີ່ດີ (10+)	ມີຄວາມຍືນຍົງ
2. El Salvador MCI (2009) (Municipal Competitiveness Index)	ການຄຸ້ມຄອງເສດ ຖະກິດພາກລັດ (Economic governance)	ສຳຫຼວດຫົວໜ່ວຍທຸ ລະກິດ	ໄດ້ຮັບການຕອບ ຮັບທີ່ດີ (3+)	ມີຄວາມຍືນຍົງ
3. Philippines CMCI (2013) (Cities and Municipalities Competitiveness Index)	ສະພາບແວດລ້ອມ ທຸລະກິດ (Business environment)	ສຳຫຼວດຫົວໜ່ວຍທຸ ລະກິດ	ໄດ້ຮັບການຕອບ ຮັບທີ່ດີ (2+)	ມີຄວາມຍືນຍົງ
4. Croatia RCI (2007) (Responsible Competitiveness Index)	ສະພາບແວດລ້ອມ ທຸລະກິດ (Business environment)	ສຳຫຼວດຫົວໜ່ວຍທຸ ລະກິດ	ໄດ້ຮັບການຕອບ ຮັບທີ່ດີ (3+)	ມີຄວາມສາມາດ ເປັນໄປໄດ້
5. Kosova MCI (2011) (Municipal Competitiveness Index)	ການຄຸ້ມຄອງເສດ ຖະກິດພາກລັດ (Economic governance)	ສຳຫຼວດຫົວໜ່ວຍທຸ ລະກິດ	ໄດ້ຮັບການຕອບ ຮັບທີ່ດີ (5+)	ມີຄວາມສາມາດ ເປັນໄປໄດ້
6. Mongolia PCI (2013) (Provincial Competitiveness Index)	ສະພາບແວດລ້ອມ ທຸລະກິດ (Business environment)	ສຳຫຼວດຫົວໜ່ວຍທຸ ລະກິດ	ໄດ້ຮັບການຕອບ ຮັບທີ່ດີ (3+)	ມີຄວາມສາມາດ ເປັນໄປໄດ້

7. Bulgaria LBEI (2008) (Local Business Environment Index)	ການຄຸ້ມຄອງເສດ ຖະກິດພາກລັດ (Economic governance)	ສໍາຫຼວດຫົວໜ່ວຍທຸ ລະກິດ	ຈໍາກັດ (1)	ບໍ່ໄດ້ສືບຕໍ່
8. Bangladesh DEGI (2010) (District Economic Governance Index)	ການຄຸ້ມຄອງເສດ ຖະກິດພາກລັດ (Economic governance)	ສໍາຫຼວດຫົວໜ່ວຍທຸ ລະກິດ	ຈໍາກັດ (1)	ບໍ່ໄດ້ສືບຕໍ່
9. Cambodia PBES (2006) (Provincial Business Environment Scorecard)	ການຄຸ້ມຄອງເສດ ຖະກິດພາກລັດ (Economic governance)	ສໍາຫຼວດຫົວໜ່ວຍທຸ ລະກິດ	ຈໍາກັດ (2)	ບໍ່ໄດ້ສືບຕໍ່
10. Indonesia LEG (2007) (Local Economic Governance Index)	ການຄຸ້ມຄອງເສດ ຖະກິດພາກລັດ (Economic governance)	ສໍາຫຼວດຫົວໜ່ວຍທຸ ລະກິດ	ຈໍາກັດ (2)	ບໍ່ໄດ້ສືບຕໍ່
11. Malaysia BEI (2012) (Business Environment Index)	ການຄຸ້ມຄອງເສດ ຖະກິດພາກລັດ (Economic governance)	ສໍາຫຼວດຫົວໜ່ວຍທຸ ລະກິດ	ຈໍາກັດ (1)	ບໍ່ໄດ້ສືບຕໍ່
12. Sri Lanka EGI (2007) (Economic Governance Index)	ການຄຸ້ມຄອງເສດ ຖະກິດພາກລັດ (Economic governance)	ສໍາຫຼວດຫົວໜ່ວຍທຸ ລະກິດ	ຈໍາກັດ (1)	ບໍ່ໄດ້ສືບຕໍ່
13. Tamil Nada, India EEI (2009) (Economic Environment Index)	ການຄຸ້ມຄອງເສດ ຖະກິດພາກລັດ (Economic governance)	ສໍາຫຼວດຫົວໜ່ວຍທຸ ລະກິດ	ຈໍາກັດ (1)	ບໍ່ໄດ້ສືບຕໍ່

ໝາຍເຫດ: ການຄຸ້ມຄອງເສດຖະກິດພາກລັດ (Economic Governance) ໝາຍເຖິງລະບົບສະຖາບັນແລະ ຂະບວນການສ້າງລະບຽບການຕ່າງໆຂອງພາກລັດເຊິ່ງມີຈຸດປະສົງເພື່ອສ້າງສິ່ງອໍານວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ກັບການພັດທະນາຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດພາກເອກະຊົນ, ເພີ່ມຂຶ້ນຄວາມສາມາດໃນການດໍາເນີນງານແລະປັບປຸງຄວາມອາດສາມາດໃນການແຂ່ງຂັນຂອງຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດ.

ຕາຕະລາງ 2: ປຸງທຽບການນໍາໃຊ້ດັດສະນີຕ່າງໆເພື່ອວັດແທກການດໍາເນີນງານຂອງພາກລັດ

ດັດສະນີປະເທດ	ຕົ້ນທຶນ ການຂໍທະ ບຽນວ ສກໃໝ່	ການ ເຂົ້າ ເຖິງທີ່ ດິນ	ການໃຊ້ ຈ່າຍນອກ ລະບົບ	ຄວາມບົ່ງໃສ ການດໍາເນີນ ທຸລະກິດ	ເວລານໍາ ໃຊ້ຂໍທະ ບຽນວ ສກ	ການແກ້ ໂຂ້ຂັດ ແຍ່ງຂອງ ສະຖາບັນ	ການນໍາໃຊ້ ນະໂຍບາຍ ແບບສ້າງ ສັນ	ອາດຍາກອນ, ຄວາມປອດ ໄພໃນສັງຄົມ	ອັດ ຕາ ອາ ກອນ	ໂຄງ ລ່າງ ພື້ນ ຖານ	ການບໍ ລິການ ທຸລະ ກິດ	ການ ຝຶກ ອົບ ຮຽງ	ຄວາມ ຍືນຍົງ ສິ່ງແວດ ລ້ອມ
1. Vietnam PCI (2005)													
2. El Salvador MCI (2009)													
3. Philippines CMCI (2013)	ແມ່ນນໍາໃຊ້ຕົວຊີ້ວັດທີ່ຫຼາກຫຼາຍ												
4. Croatia RCI (2007)	ແມ່ນນໍາໃຊ້ຕົວຊີ້ວັດທີ່ຫຼາກຫຼາຍ												
5. Kosova MCI (2011)													
6. Mongolia PCI (2013)	ແມ່ນນໍາໃຊ້ຕົວຊີ້ວັດທີ່ຫຼາກຫຼາຍ												
7. Bulgaria LBEI (2008)													
8. Bangladesh DEGI (2010)													
9. Cambodia PBES (2006)													
10. Indonesia LEG (2007)													
11. Malaysia BEI (2012)													
12. Sri Lanka EGI (2007)													
13. Tamil Nada, India EEI (2009)													